

UŞŪL-İ AĦKĀM-I SĀL-İ 'ĀLEM

(Metin, Dil İncelemesi, Dizin)

Selim ÖNLER

(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2016

UŞÛL-İ AĦKÂM-I SĀL-İ ‘ĀLEM
(Metin, Dil İncelemesi, Dizin)

Selim ÖNLER

T.C.
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Dili Bilim Dalı
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eskişehir, 2016

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTİSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Selim Öner tarafından hazırlanan Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem (Metin-Dil İncelemesi-Dizin) başlıklı bu çalışma ..... tarihinde Eskişehir Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, Jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı/Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Doç. Dr. Cüneyt AKIN

Üye Prof. Dr. Erdoğan BOZ (Danışman)

Üye Yrd. Doç. Dr. Dilek ERENOĞLU ATAİZİ

ONAY
.../ .../ 2016

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin/projenin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Selim ÖNLER

ÖZET

UŞÛL-İ AĦKÂM-I SÂL-İ ‘ÂLEM (Metin, Dil İncelemesi, Dizin)

ÖNLER, Selim

Yüksek Lisans-2016

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

Danışman: Erdoğan Boz

Bu çalışmada, 17. yüzyıl münecimlerinden Münecimbaşı Mehmed Çelebi'nin astronomi ve astroloji kitaplarından biri olan Uşûl-i Aĥkâm-ı Sâl-i ‘Âlem adlı eseri çalışılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde metnin çeviri yazısı yapılmıştır. İkinci bölümde dil incelemesi günümüz Türkiye Türkçesi ile mukayeseli olarak verilmiştir. Ses bilgisi ve yazım özellikleri açısından incelenmiş, biçim bilgisine Osmanlı Türkçesinden pek farklı olmadığı için yer verilmemiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise metindeki astronomi ve astroloji terimlerinin bir dizini oluşturulmuştur. Münecimbaşı Mehmed Çelebi'nin hayatı ve çalışmaları ulaşabildiğimiz kaynaklardan araştırılarak verilmeye çalışılmıştır. Metnimiz, yıldız kümelerinin, gök cisimlerinin konumlarına göre bunların insan karakteri, sosyal ve siyasal olaylar ve askeri olaylar üzerindeki etkilerinin anlatıldığı bir eserdir. Dönemin astronomi ve astroloji anlayışı hakkında verilen bilgilerin yanı sıra, daha önce çalışılmamış bir eser bilim dünyasına tanıtılmaya çalışılmıştır. Eserin metninin ortaya konması ve söz varlığının belirlenmesiyle Türk dilinin tarihsel sözlüğüne katkı sağlamanın yanı sıra Türk dili, felsefe, coğrafya, tarih, ilahiyat gibi sosyal alanlarda çalışacak araştırmacılara katkı sağlayacağı gibi bilim tarihi için de sağlam bir malzeme sunacaktır.

Anahtar Sözcükler: Münecimbaşı Mehmed Çelebi, Osmanlı Türkçesi, ilm-i nücum, astroloji, astronomi

ABSTRACT

UŞÛL-İ AĦKĀM-I SĀL-İ ‘ĀLEM (Text, Linguistic Study, Index)

ÖNLER, Selim

Master Thesis-2016

Department of Turkish Language and Literature

Field of Turkish Language

Advisor: Erdoğan Boz

In this study an astronomy and an astrology book Uşûl-i Aĥkām-ı Sāl-i ‘Ālem which is written by in 17th Century by the chief of the astrology of the Ottoman sultan Mehmet Çelebi is studied. In the first part the main text was prepared text transcription. In the second part language properties are given by contrasted with Modern Turkish. Phonological and written language are also studied. However, because there are no significant differences from Ottoman Turkish, morphological properties are not given. In the third part of the study, astronomy and astrological terms are listed and indexed. Author Mehmet Çelebi’s life and his works are also inquired from the data we have collected. Main text is about how star clusters and other space objects affect on human characters, social and political life and military acts. This book also gives us astronomical and astrological information of its era. However, it has never been investigated in previous studies, this study will attempt a first research on its main texts translation and try to put an important foot step for Turkish Language and historical lexicon studies. On the other hand this study also is related not only with Turkish linguistics but also other social fields such as philosophy, history and theology and for the researchers on these fields.

Key Words: Müneccimbaşı Mehmed Çelebi, Ottoman Turkish, ilm-i nūcum, astrology, astronomy

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ.....	xii
KISALTMALAR	xiii
ÖNSÖZ	xiv
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM	4
1. XVII. Yüzyıl Osmanlı Astroloji ve Astronomi Çalışmalarına Genel Bir Bakış.....	4
2. Münecimbaşı Mehmed Çelebi.....	5
2.1. Hayatı	5
2.2. Eserleri	5
3. Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem	5
3.1. Eserin Adı	5
3.2. Yazılış Nedeni.....	5
3.3. Yazılış Tarihi.....	6
3.4. İçeriği	6
3.5. Bilinen Nüshaları	6
3.6. Üzerinde Çalışılan Nüshanın Tanıtımı.....	6
3.7. Eser Hakkında Yapılan Çalışmalar	7
2. BÖLÜM	8
ÇEVİRİ YAZILI METİN	8
3. BÖLÜM	146
İNCELEME	146
1.YAZIM (İMLA) ÖZELLİKLERİ	146
1.1. Ünlülerin Yazılışı.....	146

1.1.1. Sözcük Köklerinde Ünlülerin Yazılışı	146
1.1.1.1. /a/ Ünlüsü	146
1.1.1.2. /e/ Ünlüsü	146
1.1.1.3. /ı/, /i/ Ünlüleri	147
1.1.1.4. /o/, /ö/, /u/, /ü/ Ünlüleri	148
1.1.2. Eklerde Ünlülerin Yazılışı.....	148
1.1.2.1. Yapım Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	148
1.1.2.1.1. İsimden İsim Yapma Eklerinde	148
1.1.2.1.2. İsimden Fiil Yapma Eklerinde.....	150
1.1.2.1.3. Fiilden Fiil Yapma Eklerinde	151
1.1.2.1.4. Fiilden İsim Yapma Eklerinde.....	152
1.1.2.2. Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	153
1.1.2.2.1. İsim Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	153
1.1.2.2.1.1. +lAr Çokluk Ekinde	153
1.1.2.2.1.2. İyelik Eklerinde	153
1.1.2.2.1.3. Durum Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	154
1.1.2.2.1.3.1. İlgi Durumu Eki: +U η , +nU η	154
1.1.2.2.1.3.2. Belirtme Durumu Eki: +(y)I, + $\emptyset$	154
1.1.2.2.1.3.3. Yönelme Durumu Eki: +(y)A.....	155
1.1.2.2.1.3.4. Bulunma Durumu Eki: +dA.....	155
1.1.2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu Eki: +dAn.....	155
1.1.2.2.1.3.6. Eşitlik Durumu Eki: +cA	155
1.1.2.2.1.3.7. Yön Gösterme Eki: +rA, +ArI, +ArU.....	155
1.1.2.2.1.3.8. Araç Durumu Eki: +(y/i)lA, +n	156
1.1.2.2.1.4. Bildirme Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	156
1.1.2.2.1.5. Soru Edatı: mI	157
1.1.2.2.1.6. ile Edatı	157

1.1.2.2.2. Fiil Çekimi Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	157
1.1.2.2.2.1. Haber Kipleri.....	157
1.1.2.2.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman: -dI, -dU	157
1.1.2.2.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman: -mIş.....	158
1.1.2.2.2.1.3. Geniş Zaman: -r, -Ar, -Ir, -Ur	158
1.1.2.2.2.1.4. Gelecek Zaman: -AcAK	158
1.1.2.2.2.2. Dilek Kipleri.....	159
1.1.2.2.2.2.1. İstek Kipi: -A	159
1.1.2.2.2.2.2. Şart Kipi: -sA	159
1.1.2.2.2.2.3. Emir Kipi	160
1.1.2.2.2.2.4. Gereklik Kipi:	160
1.1.2.2.3. Şahıs Ekleri.....	160
1.1.2.2.3.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri.....	160
1.1.2.2.3.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri	161
1.1.2.3. Fiilimsilerde Ünlülerin Yazılışı	161
1.1.2.3.1. İsim-Fiiller:.....	161
1.1.2.3.2. Sıfat-Fiiller	162
1.1.2.3.3. Zarf-Fiiller	163
1.2. Ünsüzlerin Yazılışı.....	164
1.2.1. /ç/ Ünsüzü	164
1.2.2. /p/ Ünsüzü	164
1.3. Yazımlarında İkilik Olan Bazı Sözcük ve Eklerin İmlası.....	165
1.3.1. ki bağlacının yazımı	165
1.3.2. dA bağlacının yazımı	165
1.3.3. ile edatının yazımı	165
1.3.4. için edatının yazımı	166
1.3.5. imek fiilinin yazımı	166

1.3.6. İkili İmlası Bulunan Türkçe Sözcükler	166
1.4. Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlası	166
1.4.1. Arapça Farsça Kökenli Sözcük ve Tamlamaların İmlası.....	167
1.4.2. Arapça ve Farsça Dışındaki Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlası	168
2. SES BİLGİSİ.....	168
2.1.Ünlüler	168
2.1.1. Ünlü Değişimleri.....	168
2.1.1.1. i/é meselesi.....	168
2.1.1.2. Darlaşma/Yuvarlaklaşma.....	169
2.1.2. Ünlü Uyumu.....	169
2.1.2.1. Kalınlık-İncelik Uyumu.....	169
2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu.....	170
2.1.2.2.1. Sözcük Tabanlarında Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	170
2.1.2.2.2. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	171
2.1.2.2.2.1. Düz Ünlülü Ekler	171
2.1.2.2.2.2. Yuvarlak Ünlülü Ekler	172
2.1.2.2.2.3. İkili Şekilleri Bulunan Ekler	173
2.1.3. Ünlü Düşmesi.....	174
2.1.4. Hece Kaynaşması (Ünlü Birleşmesi)	175
2.2.Ünsüzler	175
2.2.1. Ünsüz Değişmeleri.....	175
2.2.2. Ünsüz Uyumu	177
2.2.3. Ünsüz Türemesi	178
2.2.4. Ünsüz Düşmesi	178
2.2.5. Ünsüz İkizleşmesi	178
2.2.6. Ünsüz Tekleşmesi	178
2.2.7. Hece Düşmesi.....	179

2.2.8. Diğer Ünsüz Değişmeleri.....	179
4. BÖLÜM	180
DİZİN.....	180
SONUÇ.....	202
KAYNAKÇA.....	204
Ek 1. TIPKIBASIM	206

ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ

ء	: ʾ
ا	: a / ā / e
ب	: b
پ	: p
ت	: t
ث	: ṯ
ج	: c
چ	: ç
ح	: ḥ
خ	: ḫ
د	: d
ذ	: z, ḏ
ر	: r
ز	: z
ژ	: j
س	: s
ش	: š
ص	: š
ض	: ḏ / ḏ
ط	: ṭ
ظ	: ṣ
ع	: ʿ
غ	: ġ / ġ
ف	: f
ق	: q
ك	: k / g / ġ(y) / ŋ
ل	: l
م	: m
ن	: n
ه	: h / a / e
و	: v / o / ō / ö / u / ū / ü
ی	: y / ı / i / ī

KISALTMALAR

C. :	Cilt numarası
Çev. :	Çeviren
s. :	Sayfa numarası
S. :	Sayı numarası
TDK :	Türk Dil Kurumu
yy. :	Yayıncı yok

ÖNSÖZ

İnsanlık var oluşundan beri doğayı anlamaya çalışmış, gök yüzündeki cisimlere anlamlar vermiş, onları gözlemlemiş, hareketlerinden anlamlar çıkarmaya çalışmışlardır. Bunu yaparken de temel amacı hayatlarını daha kolaylaştırmak olmuştur.

Bu çalışmada XVII. yüzyılın müneccimbaşlarından Müneccimbaşı Mehmed Çelebi'nin Arapça, Farsça ve çeşitli Avrupa dillerinden derleyerek Türk diline armağan ettiği Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem adlı astronomi-astroloji yazmasının çeviri yazısı yapılmış, dil özellikleri üzerinde durulmuş, metindeki terimlerin dizini verilmiştir. Eserin çeviri yazısı yapılırken dönemin dil özellikleri göz önünde bulundurulmuştur. Ancak döneme özgü dil özellikleriyle farklılığı bulunan yazımlar metinde yazıldığı gibi gösterilmiştir. Metinde geçen tablolar ait oldukları sayfalarda olduğu gibi verilmiştir. Dizin alfabetik sıraya göre oluşturulmuştur.

Çalışmamızın gerek söz varlığı, gerek müellifinin tanınması açısından bizden sonraki çalışmalarda araştırmacılara büyük katkısı olacağını umuyoruz.

Yüksek lisans eğitimim ve tez yazım süresince sabrını, yardımını ve vaktini benden esirgemeyen değerli danışmanım ve hocam Prof. Dr. Erdoğın Boz'a, babam Prof. Dr. Zafer Önler'e sonsuz teşekkürlerimi ve minnettarlığımı sunuyorum.

Selim Önler

Çanakkale - 2016

GİRİŞ

Konu

Gökyüzü, insanlık için ilk çağlardan beri en merak uyandıran şeylerden olmuştur. İnsanlar gök cisimlerini anlamaya çalışmışlar, onlara çeşitli anlamlar yüklemişler, tapınmışlar, ekonomik ve siyasi faaliyetlerini, gündelik işlerini gök cisimlerinin hareketlerine göre ayarlamışlar. Günümüze doğru geldikçe bu durum yerini akla ve bilime bırakmışsa da insanlar astrolojiye, burçlara ve yıldızların, gezegenlerin insanlar üstündeki etkilerine inanmaya devam etmişlerdir.

İslam dünyasında astronomi için gök küresi bilimi anlamında gelen ilm-i felek, felekiyyat, ilm-i nücum, ilm-i nücûm-i ta'lim, sınaat-i nücum, sınaat-i tencim, ilm-i hey'e, ilm-i hey'eti'l-alem terimleri; astroloji için de ilm-i ahkam-ı nücum terimleri kullanılmıştır (Fehd, 2000: 126). İslam astronomları, sadece gök cisimlerinin hareketleriyle ilgilenmiş, görünen durumdakilerin hareketlerini geometrik şekiller kullanmış ve bu şekiller aracılığıyla yıldızların yerlerini kolaylıkla hesaplayabilmişlerdir.

Gök cisimlerinden yararlanarak çeşitli olayların tahmini konusunda, İslam Ansiklopedisinde şu bilgiler verilmektedir: İlm-i ahkam-ı nücumun astronomiden farkı ise yıldızların konum ve hareketlerinin bir işaret sistemi oluşturduğuna ve bu sistem sayesinde geleceğe, şimdiye ve geçmişe dair bilgi edinilmesine inanılmasıdır. İlm-i ahkam-ı nücum geçmiş olaylardan geleceğe dair ders çıkarmak ve uğursuz olduğuna inanılan bazı olayları yorumlayarak gelecekte gerçekleşebileceğine dair insanları uyarma sanatıdır (Fehd, 2000: 124).

Tevfik Fehd, İslam Ansiklopedisinin yine aynı maddesinde ilm-i ahkam-ı nücumu tabii astroloji ve ahkam astrolojisi olmak üzere iki gruba ayırmak mümkündür der ve tabii astroloji gökkürenin atmosfer ve yeryüzündeki dört unsura (ateş, su, hava, toprak) dayalı nesne ve olaylar üzerine yaptığı etkileri inceleyip tahmin ve kehanetlerde bulunuşunu belirtir. Ahkam astrolojisi ise gök cisimlerinin insan kaderi üzerinde etkileri olduğu inancıyla gelecek hakkında kehanetlerde bulunur der. İlm-i ahkam-ı nücumun en önemli ve en gelişmiş dalı ahkam astrolojisidir. Bu konudaki literatür mevalid ve ihtiyarat olmak üzere iki ana gruba

ayrılır. Mevalid, bir insanın doğumu sırasında yıldızların bulunduğu konuma bakarak kehanette bulunmakla ilgilidir (Fehd, 2000: 125).

Arapça *necm* sözcüğünden türeyen müneccim sözcüğü, ilm-i nücum ile uğraşan kimse olarak açıklanmaktadır. Osmanlı resmi terminolojisinde *sermüneccim*, *sermüneccimân-ı hâssa*, *ser-müneccimîn*, *reîsü'l-müneccimîn* ve *başmüneccim* gibi isimlerle anılan müneccimbaşılar, sultan ve halifelerin sarayında bulunan, astroloji ve astronomi konusunda kendisine danışılan ve takvim işlerini yürüten kişilerdir. Önemli işlerin halledilmesi esnasında -ibadet vakitlerinin tespiti, vergilerin toplanması, ziraatle alakalı işlerin yürütülmesi, takvim hazırlanması, sefer zamanları vb.- onların zayıçelerine müracaat edildiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra kuyruklu yıldızları, deprem, yangın, güneş ve ay tutulması gibi olayları takip eder ve saraya bildirirlerdi (İhsanoğlu, 1998: 267).

Çalışmak için seçtiğimiz Uşûl-i Ahkâm-ı Sâl-i 'Âlem adlı eserin yazılış tarihi bilinmemekle beraber, yazarı 1655 tarihinde öldüğüne göre, eser tahminen XVII. yüzyılın ilk yarısında yazılmıştır. Eser, 81 varaktan oluşan, her sayfa ise 27 satır içeren bir astroloji ve astronomi eseridir. Yazılış amacı ve yöntemi için eserin ilk sayfasında Babüssaade ağası İbni Muhammedü'l-Malatî'nin huzurunda iken aldığı emir üzerine ahkam-ı nücumdan tali'-i mevluda ve ahval-i 'aleme dair Arapça, Farsça ve Avrupa dillerinde yazılmış birçok kitaptan derleyerek Türk dilinde telif ettiğini belirtmektedir.

Amaç

Konusu itibari ile, yazıldığı dönemin astroloji ve astronomi anlayışı konusunda fikir verici niteliktedir. Kısmen de olsa, Türk toplumunun döneme özgü yaşantısını, sosyal, ekonomik ve siyasal olayları anlamaya çalışma çabasını öğrenmede oldukça önemli bir katkı sunacaktır. Astroloji ve astronomi alanındaki bu eserin metninin ortaya konması ve söz varlığının belirlenmesiyle tarihsel sözlüğe katkı sağlamanın yanı sıra Türk dili, felsefe, coğrafya, tarih, ilahiyat gibi sosyal alanlarda çalışacak araştırmacılara katkı sağlayacağı gibi bilim tarihi için de sağlam bir malzeme sunacaktır. Çalışma, neredeyse hiç bilinmeyen bir ilim insanını da gün ışığına çıkaracak, bu açıdan da oldukça önemli bir kaynak durumunda olacaktır.

Problem

Anadolu'da yazılmış olan metinler üzerinde yapılan dil incelemesine ait çalışmalar genellikle Eski Anadolu Türkçesi metinleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Klasik Osmanlı metinleri üzerinde yapılan çalışmalar yok denecek kadar azdır. Gerek Eski Anadolu Türkçesi dönemi, gerekse daha sonraki dönem metinleri üzerinde yapılan çalışmalar da konu olarak edebiyat, tarih ve tıp tarihi alanında yazılmış metinlerdir. Bir dilin söz varlığının ve dil özelliklerinin tam olarak ortaya konabilmesi, değişik konularda yazılmış olan metinlerin incelenmesiyle mümkündür. Çünkü çeşitli alanların söz varlığı birbirinden önemli farklılıklar taşır. Anadolu'da yazılmış metinlerin söz varlığını ortaya koymak, dilin anlatım olanaklarını ortaya çıkarmak farklı alanlardaki metinlerin dilbilgisel yönden incelenmesiyle mümkündür.

Üzerinde çalışılan eser daha önce günümüz Türkçesine çevrilmemiş, eser üstünde herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Konusu itibariyle söz varlığı ve ilgili alanın terminolojisi açısından Türkçenin tarihsel sözlüğüne katkı yapacak niteliktedir.

Yöntem

Çalışmamızın birinci bölümünde eserin çeviri yazısı yapılmıştır. Metin içinde geçen tablolar ve Arapça cümleler aynen olduğu gibi bırakılmıştır. Sayfa kenarlarında yer alan cümleler metnin içinde çeviri yazısıyla gösterilmiş, metinle bağlantılı ya da ara başlık gibi görünen yazılar ise bulunduğu sayfanın altında derkenar başlığı ile numaralandırılarak verilmiştir. Metinde geçen ebced harfleri değerleriyle gösterilmiş; ancak divan rakamları, okunuş zorluğu açısından bir hata olmaması için olduğu gibi verilmiştir. Alıntı kelimelerin (Arapça ve Farsça dışında) ünlü harflerinin çeviri yazısı uzun ünlülerle yapılmıştır. İkinci bölümde esere özgü yazım özellikleri ortaya konmuş, dönemin özelliklerini yansıtan dil bilgisi özellikleri tespit edilmiştir. Gerek ses bilgisi, gerekse biçim bilgisi açısından izah edilmiş, bunun dışındaki özellikler bilinenin tekrarı olacağı için dikkate alınmamıştır. Eserin son bölümünde ise metinde geçen terimlerin dizini oluşturulmuştur.

Kapsam ve Sınırlılıklar

Çalışmada eserin bir nüshası üzerinde çevriyazılı metin, dil incelemesi ve dizin çalışması yapılmıştır.

1. BÖLÜM

1. XVII. Yüzyıl Osmanlı Astroloji ve Astronomi Çalışmalarına Genel Bir Bakış

Osmanlı ilim hayatını üç döneme ayırmak mümkündür: 1) Devletin kuruluşundan 1702'ye kadar süren klasik dönem 2) 1702'den 1773'e kadar süren bunalım ve arayış dönemi 3) 1773'ten 1923'e kadar süren yenileşme dönemi. XVII. yüzyıl Osmanlı biliminde oldukça hareketli bir dönemdir. XV. yüzyılda askeri alanda başlayan yenileşme hareketi, ilerleyen dönemlerde astronomi, tıp, coğrafya gibi alanlarda da kendisini göstermiştir.

İstanbul Rasathanesi'nin yıkılmasıyla rasat faaliyetleri Osmanlı'da azalırken Avrupa'da oldukça hızlı bir şekilde ilerlemekteydi. Avrupalı astronomlar bu dönemde pek çok yeni astronomi eseri sunmuşlardır. Avrupa'daki bu gelişmeleri takip eden Osmanlı astronomları, yeni çalışmalarını tercüme etme yoluna gitmişlerdir. Bu sebepten, bu dönemdeki tercüme eserlerin sayısında önemli bir artış görülmektedir.

XVII. yüzyıl aynı zamanda müneccimbaşılığın düzenli bir hale geldiği dönemdir. Bu astın ortalarından itibaren kurum, başında müneccimbaşı olmak üzere müneccim-i sani ve beş katipten oluşan bir hale gelmiştir. Varlığı XV. yüzyılda ortaya çıkan müneccimbaşılığın, bir kurum olarak Osmanlıda ne zaman başladığı hakkında kesin bir bilgi yoktur. Daha önceki devletlerin teşkilatlarında bulunmayıp ilk olarak Osmanlıda resmi bir kurum olarak ortaya çıkmıştır. Ülkedeki muvakkithanelerin idaresinden de sorumluydular. Birun sınıfına dahil olan müneccimbaşılar, astronomi tahsili görmüş medrese mezunu müneccimler tarafından seçilmekteydi (İhsanoğlu, 1998: 266). Asıl görevleri her yıl bir takvim hazırlamaktı. Bunun yanında müneccimbaşılarının astronomi ve astrolojiye dair başka vazifeleri de vardır (Aydüz, 2006: 3).

2. Müneccimbaşı Mehmed Çelebi

2.1. Hayatı

Eserin yazarı hakkında elimizde detaylı bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak Bursalı Mehmed Tahir Bey'in Osmanlı Müellifleri eserinde verdiği bilgiye göre yazar İstanbulludur. Tahsilini bitirdikten sonra Şehzade Camii'nde muvakkitlik görevinde bulunmuş, ardından müneccimbaşı olmuştur. 1040 (1630/31) yılında vefat etmiştir (Bursalı Mehmed Tahir Bey, 1342: 302).

2.2. Eserleri

Müneccimbaşı Mehmed Çelebi'nin üzerinde çalıştığımız eserin dışında el-Mevâlidü fi ilmi'l-Mikât, İstihrâc-ı Takvim, Ahkâm-ı Tâli'-i Mevlûd ve Ahkâm-ı Nücûm isimlerinde dört eseri daha vardır (Bursalı Mehmed Tahir Bey, 1342: 302).

3. Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem

3.1. Eserin Adı

Eserin adı katalog bilgilerinde Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem şeklinde geçmektedir. Ancak yazar, eserin ilk sayfasında eserden *Usûl-i Ahkâm-ı Mevâlid* diye bahsetmektedir. Biz de eserin katalog bilgilerine sadık kalarak Usûl-i Ahkâm-ı Sâl-i Âlem olarak verdik. Bu tercihte diğer nüsha kayıtlarının da bu adla verilmiş olması etkili olmuştur.

3.2. Yazılış Nedeni

Yazar, eserin yazılış nedeni ve yöntemi hakkında eserin ilk sayfasında bu eseri yazmak için Babüssaade ağasından aldığı emirden şu şekilde bahseder: “ve sahibi'l-izz ve ş-şenâ muhibbü'l-ulemâ ve mürebbiyü'l-uqalâ olan bâbü's-saâde ağası isma'îl ağa ibni muhammedü'l-malâfi hazretlerinüñ huzûr-ı şeriflerinde hâzır iken emr-i şerifleri bu bendelerine ahkâm-ı nücûmdan tâli'-i mevlûda ve ahvâl-i âleme müte'allik bir türkî kitâb terceme ve ihzârı için emri cârî olup emr-i şeriflerine imtişâlen bu faķir-i pür-taķşir dahı arabî ve fârsî ve firengî kitâblaruñ zübdelerinden cem ve tahrîr edüp huzûr-ı izzetlerine arz eyledüm”

3.3. Yazılış Tarihi

Eserin yazılış tarihi hakkında katalogda ve eserde herhangi bir bilgi bulunmamakla beraber, yazarı 1630/31 yılında öldüğüne ve Babüssaade Ağası İsmail Ağa 1622 yılında azledildiğine göre XVII. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendirmek yanlış olmayacaktır (Mehmed Süreyya, 1996: 811).

3.4. İçeriği

Eser dönemin astroloji ve astronomi anlayışını birkaç yönden yansıtmaktadır. Yıldızların, gezegenlerin, burçların ve kuyruklu yıldızların konumlarına ve hareketlerine göre o tarihte doğan kişilerin karakterleri ve gelecekleri, ziraat faaliyetlerinin zamanları, askeri, siyasi ve sosyal olaylar hakkında kehanetlerin bulunduğu, Farsça, Arapça ve Avrupa dillerindeki kitaplardan tercüme yoluyla telif edilmiş bir astroloji ve astronomi el yazmasıdır.

3.5. Bilinen Nüshaları

Eserin, T.C. Turizm ve Kültür Bakanlığı Türkiye Yazmaları çevrim içi kataloğuna göre beş nüshası bulunmaktadır. Milli Kütüphanede 06 Mil Yz A 890/1 arşiv numarasıyla kayıtlı 38 varak 23 satırlık, Bosna-Hersek Gazi Hüseyin Kütüphanesi Türkçe Yazmaları'nda R 1268 arşiv numarasıyla kayıtlı 62 varak 17 satırlık, Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları'nda H. 511 arşiv numarasıyla kayıtlı 53 varak 23 satırlık ve Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi'nde 34 Nk 2790/4 arşiv numarasıyla kayıtlı nüshaları bulunmaktadır. Çalıştığımız eser, Uşûl-i Ahkâm-ı Sâli ' Âlem adıyla Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesinde 19 Hk 3014 arşiv numarasıyla kayıtlıdır.

3.6. Üzerinde Çalışılan Nüshanın Tanıtımı

XVII. yüzyılda münecimbaşı olarak görev yapan Münecimbaşı Mehmed Çelebi tarafından yazılan beş eserden biri olan Usûl-i Ahkâm-ı Sâli ' Âlem, astroloji ve astronomi konusunda yazılmış mensur bir eserdir. 81 varak ve 27 satırdır. Eserin istinsah tarihi bilinmemektedir. Çaharkuşe kırmızı meşin, üzeri ebru kaplı ciltlidir. Söz başları ve cetveller kırmızıdır. 205x128-152x75 mm. boyutlarındadır. Yazı türü nesih, kağıt türü harf filigranlıdır. Eserin sonunda beş yaprakta cetveller bulunmaktadır.

3.7. Eser Hakkında Yapılan Çalışmalar

Eser ile çalışmaya başlamadan önce yaptığımız araştırmalar sonucunda daha önce yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlamadık. Bu açıdan da çalışmamızın bizden sonraki araştırmacılar için oldukça faydalı olacağını umuyoruz.

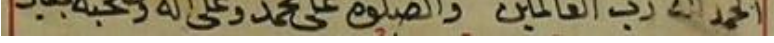
2. BÖLÜM

ÇEVİRİ YAZILI METİN

[1b]

1) uşul-i ahkām-ı mevālīd te'lif ser-müneccimīn meḥmed çelebī 2)

3) 4) ammā bā' de bu muhtaşaruñ tercüme ve te'lifi ve taḥrīr ve taştīrine sebeb bu 5) oldu ki tevfiḳ-i rabbānī muvaffaḳ düşüp günlerde bir gün ol faḥru'l- 6) muḥārem ve'l-muḳrebīn ve 'umdetü'l-a' yān 'inde's-selāṭīn zū'l-mecd ve'l-bahā 7) ve saḥībi'l-'izz ve's-şenā muḥibbū'l-'ulemā ve mürebbiyū'l-'uḳalā olan bābü's-sa'āde 8) ağası isma'īl ağa ibni muḥammedü'l-malāṭī ḥāzretlerinüñ ḥuzūr-ı şerīflerinde 9) ḥāzır iken emr-i şerīfleri bu bendelerine ahkām-ı nücūmdan ṭālī'-i 10) mevlūda ve aḥvāl-i 'āleme müte'alliḳ bir türki kitāb terceme ve iḥzārı 11) içün emri cārī olup emr-i şerīflerine imtişālen bu faḳīr-i pür-taḳşīr 12) daḥı 'arabī ve fārsī ve firengī kitāblaruñ zübdelerinden cem' ve taḥrīr edüp 13) ḥuzūr-ı 'izzetlerine 'arz eyledüm ümmiddür ki eltāf-ı 'aliyyelerinden ḥaṭā 14) ve ḳuşūrın 'afv buyurup nazār-ı ḳabüllerine mu'azzez ḳıla ve minellāh neyli'l- 15) mutalib ve meḳāşīd ve huve murād-ı külli tālib ve fāşīd ve bu kitāb iki 16) ḳısm üzere müretteb ḳıldum evvelki ḳısmı medḥal-i 'ilm-i nücūm ve mensūbāt-ı 17) burūc-ı kevākib ve ahkām-ı ṭālī'-i mevālīf beyānındadır ikinci ḳısmı 18) itişālāt-ı kevākib ve ahkām-ı küsūfāt ve ḥusūfāt ve ahkām-ı ṭālī'-i 19) sāl ve ahkām-ı 'āleme müte'alliḳ olan aḥvāl beyānındadır faşl-ı evvel 20) iki burcuñ delāleti beyānındadır burc-ı ḥamel merrīḥüñ beyti ve zührenüñ 21) vebālīdür ve on toḳuzuncı derecesi şemsüñ şerefīdür ve yigirmi bir

[2a]

1) derecesi zühaldür ve hubūṭīdür nehārda şāḥib-i müşelleşesi şemsdür 2) ve leyde şāḥib-i müşelleşesi müştērīdür evvelinden altı derecesine varınca 3) müştērīnüñ ḥaddīdür altıdan on dört derecesine varınca zühre 4) ḥaddīdür on dörtten yigirmi birine varınca 'uṭārīd ḥaddīdür 5) yigirmi birden yigirmi altısına varınca merrīḥ ḥaddīdür ve yigirmi altıdan 6) otuza varınca zūḥal ḥaddīdür ve ḥamelüñ üç vechi vardur evvelinden 7) on derecesine varınca merrīḥüñ vechīdür ve onundan

yigirmisine varınca 8) şemsün vechidür ve yigirmiden otuza varınca zührenün vechidür 9) ve hamelün evvelinden on üç derecesine varınca şereṭayn menzolidür 10) ve on üçden yigirmi altısına varınca baṭīn menzolidür ve yigirmi 11) altısından tā ṣevrūn yigirminci derecesine varınca şüreyyā menzolidür 12) ve müzekkerdür nehārīdür munḳalibdür -ṭabī'atı- ıssı ve ḳurudur ve ḥıltı 13) şafrādur ve 'unşurı āteşdür ve ṭa'mı acıdur ve faşl(i) bahārdur ciheti 14) maşrıḳdur ḥūyı televvün ve ḡazab ve iki yüzlülük ve cimā'a ḥarīş 15) olmaḳdur ve ḳalīlü'l-veleddür ḥayvānlardan dört ayaḳlu çatal tırnaḳlı 16) olanların ehlisi ve vaḥşisi ve evveli ḳavī ve zāyiddür āḥiri 17) za'if ve nāḳışdur ve ḥasteligi başda olan 'illetler ki baş ağrısı 18) ve göz ḳulaḳ ve diş ve aḡız ağrısı kel ve ḳurdeşeni ve bād-ı şenāyim 19) ve yazma ve yaşlarda sinn-i şabāvet a'zādān baş ve yüz tıbḳan 20) insāndan sarāflar ve ḳavī meciler ve ḳuyumcılar ve baḳırcılar ve têmürciler ve şobānlar 21) ve ḳaşşāblar ve çerī başılar ve yüzsüz ve ḥayāsız 'aḳlsız kimseler 22) me'ādinden baḳır ve têmür ve ḳurşun nebātātdan dārçinī ve zencebīl 23) ve fülful ve ḳaranfül ve kebābe ve renglerden beyāz ki kırmızıya mā'il kızıl 24) ve göge(dü)r dēmişler ve libāslarda tāç ve kemer mücevher muraşşā' işler ve 25) ālāt-ı ḥarbde ḳulfa ve uşāḳ ve ḳavuk ve 'araḳıyyedür bu ṭālī'ler 26) kimesnelerün şekli degirmi yüzlü ve orta boylu ve çok kıllı ve 27) ḳıvırcıḳ saçlı ve yeşil gözlü ki siyāha mā'il ola burnı

[2b]

1) ve küçük ḳulaḳlı ve büyük aḡızlı üst tudaḡı ḳalıḅ ve alt 2) tudaḡı ince ve tobalac gözlü ve havāya baḳıcı ve gözleri oynar 3) ve ceng ḡavḡa seviciler ola -ve şehirlerden-fārs ve āzerbaycān ve 4) filistīn ve ḳara deniz kenārında olan şehirler ve semerḳand ve cürçān ve kābil 5) ve anṭākiyye ve tūnus ve ingiltere atası ve mārsilyā nemçe ve isvec 6) vilāyetleri ve farāfū ve flōrīna ve īnāl ve aḡūsнадur -mekānlarda 7) şahrā ve ḳoyun otlaḡı ve ḥarāmiler mekānı ve āteş yanar yerler ve ḳoyun 8) aḡılları ve ḳoyun boḡazlanan yerler ve ḳanāralardur ve yunanca adı 9) ḳrīōs ve 'arabca ṭālī ve frenkce arīes ve şekli budur 10) -burc-ı ṣevr- zührenün beyti ve feraḡı ve merriḥūn vebālidür ve üçüncü 11) derecesinde ḳamerūn şarḳıdur nehārda şāḥib-i müşelleşi zühredür 12) leylde şāḥib-i müşelleşesi ḳamerdür ve evvelinden sekiz derecesine varınca 13) zührenün ḥaddidür sekizden on beşe varınca 'uṭāridūn 14) ḥaddidür on beşden yigirmi ikisine varınca müşterinūn 15) ḥaddidür ve yigir(mi) ikisinden yigirmi altısına varınca zūḥal ḥaddidür 16) yigirmi altıdan otuzına varınca merriḥūn ḥaddidür ve ṣevrūn 17) daḡı üç vechi vardur evvelinden on derecesine varınca 18)

‘uṭāridūn vechidür onından yigirmi derecesine varınca 19) kamerūn vechidür yigirmiden otuz derecesine varınca zūḥalūn 20) vechidür ve şevrūn sekizinci derecesinden yigirmi birinci derecesine 21) varınca deberān menzolidür yigirmi birinci derecesinden cevzānuḡ 22) dört derecesine varınca han‘a menzolidür mü’enneṣ ve leylidür 23) şābitdür ṭabī‘atı kuru ve şovukdur ḡıltı sevdā ve ‘unşuru türābīdür 24) ṭa‘mı ekşidür faşlı bahārdur cehti cenūbdur ve ḡūyı eblehlik 25) ḡamāḡat ve meşāḡḡat ve mekr ve ḡīle ve televvūn ve yalancılık ve ḡalilū’l-veled 26) ve ‘aḡīmdür daḡı dēmişler ḡayvānlardan şıḡır ve geyik ve fil ve dededür 27) evveli ḡavī ve zāyīd āḡiri za‘īf ve nāḡışdur ve ḡasteligi

[3a]

1) boğazda ve boyunda olan ‘illetler ḡunāḡ ve ḡanāzīr gibi ve ayak 2) ḡoḡmaḡ ḡoltuḡ ḡoḡmaḡ ve burun içi ḡoḡmaḡdur ve yaşlarda sinn-i 3) şabāvet ve a‘zādān boyun ve boğaz ve omūz -ṭabāḡāt-ı insānda- 4) ekinciler ve bōstāncılar ve buḡday ve arpa ve ḡubūbāt alup 5) şatup ölçenler ve otluḡ ve şamān ve ḡamış şatanlar ve çömlek- 6) -çiler ve kerpiçiler ve degirmenciler ve camcılardur nebātātdan buḡday 7) arpa ve ṭatlu meyve ve cemī‘ toḡumlu nesnelere ve çiçeklerdür -ve renglerden- 8) esmer ve sincābī libāslardan ‘avratlara maḡşūş olanlar boḡmaḡ 9) ve bilezük ve küpe ve saç baḡı ve nezkeb -ve bu ṭālī‘lū- kimesnelere 10) şekli boyunu yoğun alını yaşlı iri gözlü siyāh ve ince kaşlı 11) aşıḡa baḡıcı burnu uzun düz ucı sivri aḡzı büyük 12) kalın ṭudaḡlı kara saçlı yoğun āvāzlu ḡarnı büyük cimā‘a 13) ḡarīş zen-dōst ola -ve şehirlerden- kıbrıs ve baḡr-i rūmda olan 14) küçük cezīreler ve kürdistān ve hamedān ḡürcistān ve diyārbekr 15) ve ṭarsūs ve ḡilvān ve ḡazze ve ḡayşeriyye ve çeçliyā ve ḡarānḡūnyā ve fārs 16) leh ve rūs vilāyetidür -ve mekānlarda- bōstānlar ve çayır ve bāḡlar ve bāḡçeler ki 17) şuyı az ola ve yemiş aḡaçları çok olan yüksek yerlerdür ve şevrūn 18) ismi yunanca tāūrūs ve ‘arabca şevr ve frenkce tāūrūdur ve şekli 19) budur -burc-ı cevzā- ‘uṭāridūn beyti ve müşterīnūn vebālidür 20) ve üçüncü derecesinde re’sūn şerefidür ve zenebūn hubūtıdur ve nehārda 21) şāḡib-i müşelleşesi zūḡalde leylde şāḡib-i müşelleşesi ‘uṭāridür ve evvelinden 22) yēdinci derecesine varınca ‘uṭārid ḡaddidür ve yēdiden on dört 23) derecesine varınca müşterī ḡaddidür ve on dördten yigirmi birine 24) varınca zūḡre ḡaddidür ve yigirmiden yigirmi beşine varınca zūḡal 25) ḡaddidür ve yigirmi beşden otuzına varınca merrīḡ ḡaddidür ve cevzānuḡ 26) üç vechi vardur evvelinden derecesine

varınca müşterî 27) vechidür onından yigirmi derecesine varınca merrîh vechidür ve yigirmisinden

[3b]

1) otuza varınca şems vechidür ve cevzānuḡ dördüncü derecesinden on 2) yedinci derecesine varınca han‘a menzildir on yediden otuzına 3) varınca zirā‘ menzildir

müzekkerdür nehārīdür **زوجسدیندار** -ṭabī‘ atı- 4) ıssı ve yaşıdur ḡıltı kan ve ‘unşuru bāddur ta‘ mı ṭatludur faşlı 5) bahārdur ciheti maḡribdür ḡūyı edeblüdür ve pāklik ve sükūn ve ḡüsn ḡulḡ 6) ve leṭāfet ve zīreklikdür ‘aḡīmdür ḡayvānātdan cemī‘ ehlidür vaḡşī 7) ḡuşlardur ve ḡasteligi nezle ve vaca‘ u‘l-mef‘ aşıl ve kelefdür ve yaşlardan 8) sinn-i şabāvetdür a‘zādan eller ve bilekler ve bāzūlar -ṭabaḡāt-ı 9) insānda- ḡākimler ve büyük kātibler ve defterdārlar ve nişāncılar gibi ve muḡāsibler 10) ve ḡāceler ve naḡḡaşlar ve avcılar ve derziler ve ‘aṭṭārlar ve ‘ūd ḡāliye 11) şatanlar -ve nebātātdan- uzun meyvelü ağaḡlar ve ‘ūd ve şandal ve ḡōş 12) rāyiḡalu otlar -ve renglerden- şarı ki kırmızıya mā‘il ola libāslardan 13) yüzük ve zehḡir ve ḡolḡaḡ ve devāt ve ḡalem ve kitāb ve kāḡad -ve bu ṭāli‘ler 14) kimesnenüḡ- şekil ve şūreti mu‘tedil ḡılı az

ḡaşları çatma sākin 15) baḡışlu güzel gözlü ince boyunlu ve sözi **الكلو** lehv ve lu‘ba 16) mā‘il ve ‘ilm-i nücūma ve ṭıbb ve hendese ve hesāb ile muḡayyed ola her 17) -şehrlerden- mışr ve ṭırāblusḡarb ve barḡa ḡumş ve ḡarrān ve mervdür 18) ve ḡilān ve māzenderān ve kirmān ve ḡazvīn ve nester ve sārđinyā flāndra 19) ve ḡurtuba ve ermeniyye-i kübrā -ve mekānlardan- köşkler ve av şikār yerleri 20) ve mekteb ve medreseler ve ḡalem ve kāḡad yazarı ve ‘aṭṭar ḡārşusu 21) ve derziler ve zer-düzlar ve ḡazāzlar dükkānidur ve ismi yunanca dīd- 22) -müz ve ‘arabca tevemān ve frenḡe zemīnidür ve şekli budur **۱۶** 23) -burc-ı seretān- ḡamerüḡ beyti ve feraḡıdur ve zūḡalüḡ vebālidür 24) ve on beşinci derecesinde müşterīnüḡ şarḡıdur ve yigirmi sekiz derecesinde 25) merrīḡüḡ hubūṭıdur ve nehārda şāḡib-i müşelleşesi merrīḡ ve leylde daḡı 26) şāḡib-i müşelleşesi merrīḡdür ve evvelinden altı derecesine varınca 27) merrīḡüḡ ḡaddidür ve altısından on üçüne varınca müşterīnüḡ

[4a]

1) ḡaddidür ve on üçünden yigirmisine varınca ‘uṭāridüḡ ḡaddidür 2) ve yigirmisinden yigirmi yedisine varınca zūḡrenüḡ ḡaddidür yigirmi 3) yedisinden otuzına varınca zūḡalüḡ ḡaddidür ve üç vechi vardur 4) evvelinden onına varınca zūḡrenüḡ ceḡdidür onından yigirmisine 5) varınca ‘uṭāridüḡ ceḡdidür yigirmisinden

āhırine varınca kamerūn 6) cehdidür ve seretānuñ evvelinden üç derecesine varınca neşre 7) menzolidür ve yigirmi altı derecesine varınca tarfa menzolidür yigirmi 8) altısından esedūn sekizine varınca cebhe menzolidür mü'enneş 9) leyolidür munkalibdür -tabī' atı- yaş ve şovukdur hıltı balgamdur ve 'unsuru 10) mādur ta' mı tuzludur faşlı yaydur ciheti şimālīdür hūyı televvün 11) ve herkesūn aḥvāline itlā' ve aḥbār ve āşār ile muḳayyeddür -ve ḥayvānlardan- 12) hevām ve ayakları çok olan böcekler ve çekirge ve şuda olan 13) 'acīb ve ğaribü's-şekil cānavarlardur ḥasteligi nezle ve nıkrīs şerīḥe 14) ve zātü'l-cenb ve kel ve temregü ve baraş ve bahaḳ ve bevāsīr ve şağırlıḳdur 15) -ve yaşlardan- sinn-i şebābdur a' zādan göğüs ve mi' de ve bēl ve 16) talaḳ ve aḳciger -ve ṭabaḳāt-ı insāndan- nā'ibler ve ḳaymaḳāmlar ve ḳapudānlar 17) ve mellāḥlar ve dalğıçlar ve şu bulıcılar ve ḥamāmıcılar ve şaḳalar şerbetçiler 18) ve şarābdārlar ve cāmeşoylar balıḳçılar ve dellāklar - ve nebātātından- 19) şeker ḳamışı ve pirinç - ve renglerden- sincābī ve beyāz ve libāslardur destmāl 20) ve peştemāl ve ḳuşaḳ ve alātdan maşraba ve meşḳ ve destī ve şurāḥī ve ḳadeḥ 21) ve fincān ve kāse ve şīşe ve billūr - ve bu ṭālī' lü- kimesnenūn şekli kemükleri 22) iri ve kıllı az ḳara yağız küçük gözlü ḳara ve çuḳur ve aşığa baḳınca 23) burnı egri ve dişleri egri kimi ufaḳ ve kimi iri muḥtelif alt 24) çenyesinde olan dişleri yoğun üst dişleri ince ola 25) ve yaşşı yağrınllı elleri uzun ayakları yoğun ve büyük ola 26) -ve şehrlerden- afriḳiyye ve fas cezāyir ve tūnus ve beytü'l-maḳdes 27) ve çīn ve türk ve ğırnāta ve ḳonşantīniyye ve venedik ve cenovā ve cezīre-i

[4b]

1) andra ve estonyā ve bürġündiyā ve miḥāliç ve aydın ve teke -ve mekānlarda- 2) deñiz kenārları ve tatlu göller ve ekin yērleri ve tersāneler ve tuzlalar ve balıḳlā' iler 3) ve balıḳ pāzārları meyḥānelerdür ve ismi yunanca ḳārkinōs¹ 4) ve ' arabca seretān ve frenkçe ḳālsazdur şekli budur 5) -burc-ı esed- şemsūn beyti ve zūḥalūn vebālidür ve şerefden ḥālīdür 6) ve nehārda şāḥib-i müşelleşesi şemsdür leyilde şāḥib-i müşelleşesi müşterīdür 7) ve evvelinden altı derecesine varınca zūḥalūn ḥaddidür ve altısından 8) on üçine varınca ' uṭāridūn ḥaddidür ve on üçünden on 9) toḳuza varınca zūhrenūn ḥaddidür ve on toḳuzından yigirmi 10) beşine varınca müşterīnūn ḥaddidür ve yigirmi beşinden otuzına 11) varınca merrīḥūn ḥaddidür ve üç vechi vardur

¹ [https://en.wikipedia.org/wiki/Cancer_\(constellation\)#Names](https://en.wikipedia.org/wiki/Cancer_(constellation)#Names) 08.06.2016 14:08

evvelinden onına 12) varınca zühāl vechidür onından yigirmisine varınca müşterī 13) vechidür yigirmisinden otuzına varınca merriḥ vechidür esedüñ 14) toḡuzuncı derecesinden yigirmi birine varınca zübre menzolidür 15) yigirmi birinden sünbülenüñ dördine varınca şarfe menzolidür leyldür ve müzekkerdür 16) nehārīdür şābitdür -ṭabī'atı- ıssı ve ḡurudur ḡıltı şafra ve 'unşurı 17) nārdur ve ṭa'cı acıdur faşlı yaydur ciheti şarḡdur ve ḡūyı tekebbür 18) ve tasalluṭ ve ḡışm ve ḡayret ve iḡdām ve şecā'at ve ḡīle ve heybet ḡalilü'l- 19) veleddür -ḡayvānātdan- keskin ṭırnaḡlı sebā' ve vuḡūşdur ve ṭuyūr 20) kısmından egri burunlu ḡuşlardur ṭavşancıl ve toḡan bunlaruñ 21) emşāli ne var ise ve ḡara yılanlardur ve ḡasteligi mi' de aḡrısı ve göz 22) aḡrısı ve yürek oynaması ve zātü'l-cenebdür evveli ḡavī ve zā'id ve āḡiri 23) za'if ve nāḡış ve yaşlardan şebābdur a'zādan yürek ve mi' de ve bêldür 24) -ve ṭabaḡāt-ı inşānda- pādişāhlar ve serdārlar ve ḡākimler ve zābiṭlar ve ehl-i 25) şerr ve mekr ve ḡīledür ve cebbār ve mütekebbir kimesnelerdür ve cevāhirden altun 26) ve ḡümüş ve altundan ve ḡümüştan yapılmış her ne var ise -renglerden- kırmızı 27) ve şarı libāsda muraşşā' ve dökme eşvāblardur -ve bu ṭālī' lü- kimesnenüñ şekli

[5a]

1) ḡüzel ve heybetlü ve ḡāmeti mu' tedil bêlinden yuḡarusı ḡalīz bêlinden 2) aşāḡısı ince ola ve ḡözleri degirmi ve şu'lelü ve irāḡdan ḡörici 3) ve az olur ki ḡözlerinüñ aḡı içinde şarı ufacıḡ noḡtalar olur 4) ve burnı yaşşıraḡ ola ve aḡzı ḡeñ ve dişleri seyrek ve ḡolları 5) yoḡun ve pençeleri yaşşı ve yüzi heybetlü ḡögsi yaşşı ve incikleri 6) ince ve kırmızı beñizli şarıya mā'il ve āvāzı yoḡun ve ḡuvvetlü 7) ve şalābetlü ve cimā'a mā'il ola -ve şehrlerden- şām ve malāṭiyye ve ruhā 8) ve nuşaybīn ve medāyīn ve sind ve maşışa ve demūfūrṭölyā ve rōma vaṭūḡa 9) ve ḡoştāṭiniyye ḡarb ve pırāḡa ve frānsa -ve mekānlarda- büyük vādiler ve bülend 10) ṭaḡlar ve mu'azzam ḡal'alar ve taḡṭāhlar ve köşkler ve divānhāneler ve şofalar 11) ve cebeḡāneler ve ḡazīneler ve arslanḡāneler ve sigşūn ve ṭazı ve zaḡar 12) ve toḡan besledükleri yerlerdür ve ismi yunanca liyōn 'arabca āriye 13) ve frenḡçe lişūdur ve şekli budur

-burc-ı sünbüle- 'uṭāridüñ 14) beytidür ve on beş derecesinde şarḡīdür ve müşterinüñ vebālidür ve yigirmi 15) yēdinci derecesinde zührenüñ hubūṭıdır ve nehārda şāḡib-i müşelleşesi 16) zühredür ve leyde şāḡib-i müşelleşesi ḡamerdür evvelinden yēdisine varınca 17) 'uṭāridüñ ḡaddidür ve yēdisinden on üçine varınca zührenüñ 18) ḡaddidür ve on üçünden on sekizine varınca müşterinüñ ḡaddidür 19) ve on sekizinden yigirmi dördine varınca zühālüñ ḡaddidür ve yigirmi dördten 20)

otuzına varınca merrîhûñ ħaddidür sünbülenüñ üç vechi vardır 21) evvelinden on derecesine varınca şems vechidür ve evvelinden yigirmi 22) derecesine varınca zühre vechidür yigirmisinden otuzına varınca 23) ‘uṭārid vechidür ve sünbülenüñ dördüncü derecesinden on yêdisine 24) varınca ‘avvā menzolidür ve on yêdisinden otuzına varınca simāk 25) menzolidür ve mü’enneş ve leylidür **ذو جسد بند در** -ṭabî‘ atı- şovuk ve kurdur 26) ve ħıltı sevdādur ‘unşuri türābdur ṭa‘mı ekşidür faşlı yaydur ciheti cenūbdur 27) ħūyı cömerdlük ve toğrı söylemek ve çok fikrlülük ve merātiblük [5b]

1) ve ħikmet söylemek ve sebük-rūĥ olmağdur ve ‘aķımdür -ħayvānātdan- 2) bülbül ve ṭūṭî ve söyler kuşlar ve arı yılanlar ki şavt şadāsı ola her 3) ve ħasteligi sancı ve karnın ağrısı ve arka ağrısı ve kıl dökülmek 4) ve aruğluğdur ve yaşlardan sinn-i şebāb ve a‘zādān boğaz ve karnın 5) ve bağırsağlar ve ħicāblar -ve ṭabaķāt-ı insān- vüzerā ve küttāb ve ehl-i şan‘atlarıñ 6) re’îsleri ve tüccār ve şu‘ārā ve kışş-gūyān ve eṭıbbā ve fāl-gūyān dār-ı 7) furūşlar -nebātātdan- buğday ve arpa ve funduk ve fustuk ve yağlu tohumlu 8) ve kuru meyveler ve küçük ağaçlar ki meyve vêrür ola -ve renglerde- yeşil 9) ve muĥtelif renglü nesnelere libāsda kāmîş ālātında devāt ve kalem ve pergār 10) ve muştıra -bu ṭālî‘lü- kimesnelereñ şekli mu‘tedil boyı uzun başı 11) büyük yüzi nūrlu şakalı uzun ve ince gözleri güzel aķı 12) şarıya mā’ıl boynı ve gögsi kıllu ve karnında kara beñlü ve buğday 13) enlü ve yā esmer ola ve gulāma mā’ıl ve nisā

ṭā’ifesine muĥabbeti kālîl ola 14) -ve şehirlerden- müşul ve kufe ve firāt ve **ارسلو** ħabeş ve şan‘ā ve sūs 15) aķşā ve ṭunca ve cezîre-yi aĥzer ve firāt şuyı ile ak deniz arasında 16) olan anaṭolı vilāyeti ve bāğdād eṭrāfı ve kuds-i şerîf cezîre-yi girîd 17) -ve mekānlardan- mezra‘alar ve anbārılar ve bāğçe ve bezciler ve baķķāllar dükkānı 18) ve fāl-gūylar ve çerçîler ve ħekîmler mevzî‘idür ismi yunanca pārsēfōs 19) ve ‘arabca besîlā ve frenkçe virgēmōdur ve şekli budur **۱۲۲** 20) burc-ı mîzān- zührenüñ beyti ve merrîhûñ vebālidür ve yigirmi bir 21) derecesinde zūĥalüñ şerefidür ve on toķuzuncü derecesinde şemsüñ 22) ħubūṭıdır nehārda şāĥib-i müşelleşesi zūĥal ve leylde şāĥib-i müşelleşesi 23) ‘uṭāridür ve evvelinden altı derecesine varınca zūĥalüñ ħaddidür 24) ve on birine varınca zührenüñ ħaddidür ve on toķuzına varınca 25) müştērînüñ ħaddidür ve yigirmi dördüne varınca ‘uṭāridüñ ħaddidür ve 26) yigirmi dörtten otuzına varınca merrîhûñ ħaddidür ve üç vechi 27) vardır evvelinden on derecesine varınca kamer vechidür ve yigirmisine

[6a]

1) varınca zühālün vechidür otuzına varınca müşterinün vechidür 2) ve mizānün evvelinden on üç derecesine varınca ğafr menzolidür 3) on üçünden yigirmi altısına varınca zubānā menzolidür ve yigirmi 4) altısından ‘aķrebün sekiz buķuk derecesine varınca iklil menzolidür 5) ve müzekker nehārīdür ve munķalibdür -ve ṭabī‘ atı- ıssı ve yaşıdur ve hıltı 6) ķandur ve ‘unşurı bāddur ve ṭa‘mı ṭatludur ve faşlı güzdür ve ciheti 7) maġribdür ve hūyı edeb ve senhā ve inşāf ve ‘adl ve fikr şā’ib 8) ve kerīmü’n-nefs ve ğinā ve dōst ve hūb nefse meyl etmek ve nisā 9) ṭā’ifesine meyl ve cimā‘a ḥariş olmaķdur ve ķalilü’l-veleddür az 10) olur ki evlādı hiķ olmaz ve ḥayvānātta ķuşlar ve ķaplan 11) ve ḥasteligi bād fitiķ ve bevāsir ve beņiz şarılıĝı ve şişler ve burundan 12) egilmek ve yaşıardan sinn-i kuhldür ve a‘zādan göbek ve ķasuķ 13) ve yan başlarıdur -ve ṭabaķāt-ı insānda- nedimler ve muķarrebān-ı mülük ve ehl-i 14) lehv ve erbāb-ı mūsikī ve feylesoflar ve mühendisler ve ‘ibādeṭhānelerün 15) ḥadāmeleri ve ḥayālbāzlar ve ḥoķķabāzlardur me‘ādın ve nebātātdan ḥurma 16) ağacı ve bülend ağaķlar ve ṭaĝlarda olan otlar -ve renglerden- aķ ve şarı 17) ve libāslardan şalvār ve ālātlardan saz ālātı ve ṭabl ve sūrnā ve ālāt-ı 18) ķumār ve şaṭranĉ ve mücmer ve kürsī ve minber ve kürek -ve bu ṭālī‘lü- kimesnenün 19) şekli mu‘tedil ve a‘zāsı dürüst ve aruķlıķda ve semizlikde orta 20) ve gözleri sürmelü ve burnı uzunraķ az olur ki ucı ince 21) olur ve yüzi nūrlu ve levni esmer buĝday enlüye mā’il ve bedeninde 22) ḥāller ola -ve şehrlerden- mekke ve medīne ve belḥ ve ba‘albek ve fāsbiyā 23) ve frānķāfurt -ve mekānlardan- būstānlar ve ḥarmānlıķlar ve bāzār 24) yerleri ve bāĝçeler ve müreffeh mesireler ve ismi yunanca zaĝūs ve 25) ‘arabca mūznā’im ve frenkçe libradur ve şekli budur 26) -burc-ı ‘aķreb-merrīhün beyti ve zūhrenün vebālidür üçüncü 27) derecesinde ķamerün hubūtidur nehārda şāḥib-i müşelleşesi merrīh

[6b]

1) ve leyde daḥı şāḥib-i müşelleşesi merrīhdür evvelinden altı derecesine 2) varınca merrīhün ḥaddidür altısından on dörte varınca müşterinün 3) ḥaddidür ve yigirmi birine varınca zūhrenün ḥaddidür ve yigirmi yēdisine 4) varınca ‘uṭaridün ḥaddidür otuzına varınca zühālün ḥaddidür 5) ‘aķrebün üç vechi vardur evvelinden onuncı derecesine varınca 6) merrīhün vechidür onundan yigirmisine varınca şemsün vechidür 7) ve yigirmisinden otuzına varınca zūhrenün vechidür ve ‘aķrebün 8) sekiz buķuk derecesinden yigirmi bir derecesine varınca ķalb 9) menzolidür ve yigirmi

birinden kavsuñ dört derecesine varınca 10) şüle menzildir ve mü'enneşdür ve leylidür şābitdür -ve ṭabī'atı- şovuk ve yaşdur 11) hıltı balğam ve 'unşuru mādur ve ṭa' mı tuzludur ve faşlı güzdür 12) ciheti şimālīdür ve hūyı kizb ve kovcılık ve şerirlik ve yüzsizlik 13) ve yağmacılık ve mekkārılık ve sehḥārılık ve halk-ı 'ālemi aldatmağdur ḥayrlu 14) işlere kāhellīdür -ve ḥayvānātda- vaḥşilere ve ayakları çok ḥaşerāt 15) ve arı ve şuda olan muzır cānavarlardır kurbaga ve timsāḥ ve yılan 16) ve kunduz gibi ve ḥasteligi dilsizlik ve şağırılık ve körlük ve kel 17) ve kıltuk koğmak ve şirpençe ve temregü ve ekile ve baraş ve sünük meşāne 18) selesü'l-bevl ve başlarda sinn-i kuhldur ve a'zādan zıkr ve ḥāya her 19) ve ferc ve dübür ve oturağ yerinde olan laḥm ve saḥm -ve ṭabākāt-ı insānda- 20) efsüngerler ve sehḥārlar ve ḡarīmet-ḥānlara ve جرفار ve yalancılar ve kāhiller 21) ve mellāhlar ve ḡavvāşlar ve balıçılar ve cevāhirden mercān ve kükurd nebātātda 22) encir ve üzüm ve enār ve emrūd -ve renglerden- beyāz ki şarıya mā'il 23) ola ve ālātdan ābrir ve bend-i şalvār ve alāt-ı ihtikān ve şāflar -ve bu 24) ṭālī'lü- kimesnenüñ şekli ve yüzi küçük ve müdevver ve gözleri 25) mu'tedil şarı yañaqları yumrı ve ağız geniş ve burnı yaşşı 26) ve belinden yukarısı az ve aşağısı kalıñ ve elleri uzun 27) ve ṭabanları yaşşı ve büyük ola -ve şehirlerden- ḥicāz ve kayruvān

[7a]

1) ve başra ve şehribān ve tebriz ve haleb ve rey ve zengistān ve cezāir-i ḡarb 2) ve ṭirabzōn ve nürsiyā ve fayadosyā ve iltiyādur -ve mekānlarda- kenīsālar ve cebhe 3) ḥāneler ve maḥbes ve kārizler ve şābūnḥānelerdür ve ismi yunanca usḡūr- 4) -biyūs ve 'arabca 'akreb ve frenkçe ūşūrdur ve şekli budur م 5) -burc-ı kavsmüşterinüñ ḥānesi ve 'uṭāridüñ vebālidür ve re'süñ 6) hubūṭdur ve üçünci derecesinde zenebūñ şerefidür ve nehārda 7) şāḥib-i müselleşesi şemşdür ve leylde şāḥib-i müselleşesi müşteridür ve kavsuñ 8) evvelinden sekizine varınca müşterinüñ ḥaddidür ve on dördine varınca 9) zührenüñ ḥaddidür ve on toğuzına varınca 'uṭāridüñ ḥaddidür 10) ve yigirmi beş derecesine varınca zūḥalūñ ḥaddidür otuzına varınca 11) merrīḥūñ ḥaddidür evvelinden on derecesine varınca 'uṭāridüñ 12) vechidür onından yigirmisine varınca kamerüñ vechidür otuzına 13) varınca zūḥalūñ vechidür kavsuñ dördinden on yedisine varınca 14) ne'āyīm menzildir on yedisinden otuzına varınca belde menzildir 15) müzekkerdür ve nehāridür ve ذوحسبندر -ṭabī'atı- ıssı ve kurudur hıltı şafrā 16) ve 'unşuru āteşdür ve ṭa' mı acidur ve faşlı güzdür ve ciheti maşriğdur 17) ve hūyı ta'aşşub ve tefekkür ve ba'zı

vaqt sır şaklamak ve tēz hareket  tmek 18) ve aḥvāl-i ma   arif ve ḥasenāt ve vaqfa ve u ul ile taḳayyudd r -ve ḥayv n tda- 19) at ve deve ve  atır ve e ek ve hav m muzır ve vaḥ i  u lardur 20) ve ḥasteligi ni r s ve y ksekden d  mek ve mevzi c navarlar 21) ı ırma  ve  okma dur ve ya lardan sinn-i kuhld r ve a  z dan uyruk 22) ve bu lardur - ve  abak t-ı ins nda- eliyle ve ayağıyla ma  a  ta  il edenler 23) ve at ve ḥim r ve cem l alup  atanlar neb t tdan ıssı otlar ki m shil 24) ola maḥm de ve m zery n ve g r k n -ve me   dinden-  al y ve  l tdan 25) o  ve yay t feng ve  op ve desti ve berd k dur -ve renglerden- bey z ki 26)  ırmızıya m  il ola -bu  ali  l  kimesnen n-  ekli g zel y zl  ve alnı 27) y ksek ve  ıllar ince ve  akalı  ı  ve uzun ve bedeni ḥaf f

[7b]

1)  arnı b y k ve baldırı yoğun ve burnı ya sıra  ardından  ekli 2) ey  oğından deg l -ve  ehrlerden- ı fah n ve esp ny  ve fuhst n 3) ve   r ve rak ka ve sinc r ve b gd d ve dem vend ve bosna ve m ra ve mes ne 4) ve uyn n ve bud md r -ve me  nlardan- cebeḥ neler ve at ve  atır ve deve 5) aḥurı ve t fengḥ ne ve ve  oph neler ve me   din zevb olunur yerler 6) t m r ve bakır ma  denleri ḥaz nesid r ve yaycılar ve o cılar ve t fengciler 7) d kk nı ve s n  kem ngere zenberek yapılır  atılır yerlerd r ta  lim- 8) ḥ neler ki o  atarlar ve ni  ng zeh derler ve ismi yunanca t ks tis 9) ve   arabca kesv ve frenkce  abit ry sdur ve  ekli budur 10) - burc-ı ced - z ḥal n beyti ve  amer n veb lid r yigirmi sekiz derecesinde 11) merr ḥ n  refid r on be  derecesinde m  ter n n hub t dur ve neh rda 12)   hib-i m  elle esi  amerd r evvelinden altı derecesine varınca z hren n 13) ḥaddid r on ikisine varınca   u arid n ḥaddid r ve  c vechi 14) vardur evvelinden onına varınca m  ter n n vechid r yigirmisine varınca 15) merr ḥ n vechid r otuzına varınca  ems n vechid r ced n n 16) evvelinden on  c derecesine varınca z c menzolid r yigirmi altısına 17) varınca bel  menzolid r yigirmi altısından delv burcınun sekiz bu u ına varınca 18) su   d menzolid r ve m   enne  ve leylid r ve na lid r - abi  atı-  ovuk 19) ve  urudur ve ḥıltı sevd dur   un urı t r bdur ve  a  m  ek id r fa lı  ı dur 20) ve ciheti cen bdur ve ḥ yı unutsaklı  ve m c dele ve bu l ve ims k 21) ve d n himmetlik ve ḥile ve ḥad  a ve kiz bd r ve ke ir 'l-veledd r -ve ḥayv nlardan- 22)  oyun ve ke i ve yab n  ığır  ve  av an ve maym n ve  ıcan ve keler 23) ve  akal ve muzır c navarlardur ve ḥasteligi  ağırlı  ve dilsizlik 24) ve ni r s ve  irpen e ve da ' - a  leb ve sir ca ve ekile ve  ı ler ve nezle 25) ve ya lardan sinn-i  eyḥ ve a  z dan diz ve baldur -ve  abak t-ı ins ndan- 26)  al  ad rlar ve  aḥr  ve  ağlarda

sākin olanlar ve ırgādlar ve ekinciler ve 27) ve sā'isler ve türbelerde ve takiyyelerde olan bekçiler ve toprak ve çamur

[8a]

1) işin işleyenler ve maqbreciler ve siyāh hādımlar -ve nebātātadan- māsū 2) ve bellūt ve ābnōs ve meyvesiz ağaçlar ve dikenler ve kuru otluğ ve şaman 3) -ve renglerden- esmer ve siyāh ve cevāhirden kuruşun ve mığnaṭıs ve nūre 4) ve būre ve şeb ve zāc ve libāslardan edük ve dizge ve çizme -ve bu ṭālī' lü 5) kimesnenün- şekli arık tenlü kılı çok ve kıvırcık saçlı ve çeşesi 6) sivri ve uzun çeşrelü ve tēz baqıcı ve gözleri cüz'î ṭomalıç ve cüz'î 7) göge mā'il buṭları ve baldurları ince ve tēz yürücü ve āvāzı ince 8) ve çabuk lehv ve li'ba mā'il ve cimā'a ḥariş ola -ve şehirlerden- bilād-ı 9) ḥabeş ve hindistān ve sind ve fūs ve ğūr ve kābil ve 'ummān ve aḥvān 10) ve mekrān ve māqādōnyā ve bōsna vilāyeti ve bulġār ve moskōvdur -ve mekānlarda- 11) dilkü ve şaġāl inleri ve ḥāneler ve kārbānsarāylar ve tavḥāneler ve şusuz 12) kuyılar ve baṭṭal çeşmeler ve ḥavuzlar ve zebillik ve ḥandaqlar ve dereler ve 13) esir bāzārı ve at bāzārı ve virān yerlerdür ismi yunanca 14) āġūkerōs ve 'arabca cedīdür

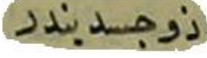
ve frenkçe k̄āprīkūrnusdur ve şekli budur 15) -burc-ı delv- zūḥalūḡ beyti ve şemsūḡ vebālidür şerefden ve hubūtdan ḥālīdür 16) ve nehārda şāḥib-i müselleşesi zūḥaldür ve leyde şāḥib-i müselleşesi 17) 'uṭāridür ve evvelinden altı derecesine varınca zūḥalūḡ ḥaddidür 18) on ikisine varınca 'uṭāridūḡ ḥaddidür ve yigirmisine varınca 19) zūḥre ḥaddidür ve yigirmi beşine varınca müşterīnūḡ ḥaddidür otuzına 20) varınca merriḥūḡ ḥaddidür ve üç vechi vardur evvelinden on derecesine 21) varınca zūḥrenūḡ vechidür ve yigirmi derecesine varınca 'uṭāridūḡ 22) vechidür ve otuzına varınca kamerūḡ vechidür ve delv burcından sekiz 23) bucuğ derecesinden yigirmi derecesine varınca aḥbiye menzilidür 24) yigirmi derecesinden ḥūtuḡ dört derecesine varınca muḡaddem 25) menzilidür ve müzekkerdür nehārīdür ve şābitdür -ve ṭabī'atı- ıssı ve yaşdur 26) ve ḥıltı kan ve 'unşurı havādur ve ṭa' mı ṭatlı ve faşlı kışdur ciheti 27) maġribdür ve ḥūyı şabr ve ince fikrlü ve 'aql ve temīz ve zīynet sevmek

[8b]

1) ve cem'-i māla ḥariş olmaḡdur ve mutavassıṭu'l-veleddür -ve ḥayvānlardan- 2) sincāb ve sammūr ve 'iḡāb ve laqlağ ve baykuş ve deve kuşu 3) ve kartal ve büyük yılanlar ve ejderhālar köstebek ve kunduздur 4) ve ḥasteligi aqsaklık ve kemik üşetmek ve dārū'l-fil ve mīkrīs 5) ve 'ırq-ı medenīdür -ve yaşlardan- kocalıḡdur

a'zādan incik 6) ve tōbuḡ -ve ṭabakāt-ı insāndan- şeyḡler ve zāhidler ve efsūnkārlar 7) ve ŧiŧeciler ve ŧaḡalar ve ḡuyı ve kāriz ḡazanlar ve mi' mārılar ve ṭaŧçılar 8) ve kürdler ve cuḡūdlar ve ḡullardur ve nebātātdan helilec ve ḡıyārŧenbe 9) ve müŧhil otlar ve temürhindi ve keskin otlar ve sac ağacı 10) ve eylefīn ve serv ve çınar ve ḡavaḡ ve ayrı dıraḡatlardur -ve reŧlerden- 11) 'aselī ve deve tüyi reŧdür ve cevāhirden boncuḡ ve ḡalḡāl ve bāzmuhr 12) ve boḡmaḡ ve yüzük ve mahmuz -ve bu ṭālī' lü kimesnenüḡ- ŧekli orta 13) boylu ve baŧı büyük ve ayaḡı öbür ayaḡından büyük gözi 14) sürmelü ve ṭudaḡları yoḡun ve yüzi degirmi burnı yaŧŧı 15) ve ḡaŧlarının ḡılı çoḡ ve iri kemüklü kimesne ola -ve ŧehrlerden- 16) çerkes ve rūs vilāyetleri ve kürdistān ve zengibār ve ḡabeŧ 17) vilāyetinüḡ ortaları ve ḡargāna ve re'sü'l-' ayn ve sultāniyye 18) ve ḡaznīn ve tatar ve noḡay tatarı sākīn oldıḡı yerler ve 19) mosḡōv ve isvec vilāyetleri ve bādiyye-yi ' arabdur -ve mekānlarda- ḡuyılar 20) ve ḡavzlar ve sākīler ve ŧādīrvānlar ve degirmenler ve dıŧıdḡāneler 21) ve tekyeler ve türbeler ve kūnbedler ve kenīsālar ve ulu cāmī' ler ve ulu 22) binālar ve ḡal' alardur ve edik ve çizme çārŧūsıdur ve ṭabāḡlar ve müy- 23) -ṭāblar ve kürḡçiler dükkānıdur ve ismi yunanca edroḡōs ve ' arabca 24) dālebdür ve frenḡçe iḡāryūsdur ŧekli budur 25) -burc-ı ḡūt- müŧterinüḡ beyti ve ' uṭāridüḡ vebālidür ve on 26) beŧinci derecesinde yine ' uṭāridüḡ hubūṭıdur ve yigirmi yedi 27) derecesinde zührenüḡ ŧerefidür ve nehārda ŧāḡīb-i müŧelleŧesi

[9a]

1) merrīḡdür ve leyde daḡı merrīḡdür evvelinden ŧekiz derecesine varınca 2) zührenüḡ ḡaddidür on dört derecesine varınca müŧterinüḡ 3) ḡaddidür yigirmi derecesine varınca ' uṭāridüḡ ḡaddidür yigirmi 4) altı derecesine varınca merrīḡüḡ ḡaddidür ve otuz derecesine 5) varınca zühālüḡ ḡaddidür ve üç vechi vardur evvelinden on 6) derecesine varınca zühālüḡ vechidür ve yigirmi derecesine varınca 7) müŧterinüḡ vechidür otuz derecesine varınca merrīḡüḡ vechidür 8) ḡūtuḡ dört derecesinden on yedi derecesine varınca 9) mū' aḡḡar menzilidür on yedisinden otuzına varınca riŧā menzilidür 10) ve mü' enneŧdür leyldür -ṭabī' atı- ŧovuḡ ve yaŧdur 11) ve ḡıṭı balḡam ve ' unŧurı mādur ve ṭa' mı ṭuzludur ve faŧlı ḡıŧdur 12) ve cehti ŧimāldür ve ḡūyı ŧeḡāvet ve luṭf ve ' iffet ve ḡamāḡat ve güler 13) yüzölçükdür ve ŧehvete ḡariŧ olmaḡdur ve keŧirü'l-veleddür -ve ḡayvānlardan- 14) ulu balıḡlar ŧu ŧıḡır ve deryāda olan cānavarlar ve ördek ve ḡaz 15) ve martı ve balıḡçın ḡuŧıdur ve ḡasteligi nıḡrīs ve uyuşmaḡ ve parmaḡ 16) arası piŧmek ve

başlarda pīrlīkdür ve a‘zādan taban ve topuk 17) ve ökçedür -ve tabakāt-ı insāndan-
‘ulemā ve kuzzāt ve eṣrāf ve şūfīler 18) balıççılar ve ḥammāmcılar ve dalğuşlar ve
müzevvirler ve sālūslar ve şāhidler 19) ve nekbetlerdür -ve nebātāt-ıdan- penbe ve
kāmıṣ ve elma ve ūştalū ve kavun 20) ve karbuṣ ve ḥıyār -ve cevāhirden- şadef ve
incū ve ‘aķıķ beyāzduṛ 21) libās-ıdan mest ve pābūç ve na‘līn çorapduṛ -ve bu ṭālī‘lū
kimesnenūḡ- 22) ūşekli başı büyük ve kıllı çok ve alnı küçük ve yüzü yaşşı ve gözleri
23) degirmi ve gözlerinūḡ aķından karası ziyāde ve dişleri iri ve uzun 24) ve sivri ve
ağzı büyük ve yüzü beḡlū ve gövdesi çiçek nişānlu 25) ve abraş yüzlü ve alaca tenlū
ola ve orta boylu ve beyāz ve cüz’i 26) ūşarıya mā’ıl ‘ahdinde şābit kimesne ola -ve
şehrlerden- ṭaberistān 27) ve ūşan‘ān ve deryā-yı yemen ve pōrtakāl ve ūşa‘īd ve mıṣr
ve iskenderiyye her

[9b]

1) eṭrāfiduṛ -ve mekānlardan- cezīreler ve ‘ālī cāmī‘ler ve ūşu güğümleri ve ūşu 2)
ḥazīneleri ve ulu ḥavuzlar ve medreseler ve gūşeler ve deryāda olan maḥallerdür 3)
ve ismi yunanca āḡtīs ve ‘arabca daḡīm ve frenkçe pīsdür ve ūşekli budur 4) -
ma‘lūm- olur ki işbu kitābda zıkr olan şāḡīb-i müşelleşe ve şāḡīb-i ḡaddlar baṭlamyus
5) mezḡebi üzeredür ki mezḡebi şāḡīḡdür fenn-i nücūmda evvel cihetden anuḡ 6)
mezḡebi her maḡalde ve ri‘āyat olınmışduṛ -faşl delālet-i kevākibi beyān 7) éder-
naḡs-ı ekberdür ve müzekkerdür ve ṭabī‘atı ūşovuk ve kuruṛduṛ 8) ve sevdāvi
mizācludur ve nehārīdür ve ūşarķīdür ve tūrābīdür ve ṭa‘mı ekşi ve kekre- 9) -dür ve
reḡi karadur ve yaramaz koḡuludur -ve tabakāt-ı insāndan- koça kişiler 10) ve kullar
ve karalar ve ekinciler ve ‘ilmsiz zāhidler ve ḡasīsler ve toprak kazıcılar 11) ve
ḡandān kaḡīm eṣḡābı ve dizdārlar ve göçer evliler -ve a‘zādan- kemükler 12) ve
baḡarsuḡlar ve ṭalaḡlar ve arķa ve dizler ve ūşaḡ kulaḡ ve ṭırnaḡlar ve kıllar 13) -ve
kuvāydan- kuvvet-i māsike ḡislerden sāmī‘a ve marāzlardan cüzżām ve niķrīs 14) ve
kurūḡ em‘ā ve öksürük ve nezle ve ṭalaḡ ağrısı ve kulunç ve raḡimde 15) olan
marāzlar ve ditretici ısıtmalar ve istiķā ve her marāz ki ūşovukdan ve kurılıḡdan 16)
ḡāşıl olan ve sevdāvi ve balḡam muḡtalīḡ ḡıllardan zuḡūr éden marāzlardur 17) -ve
şūretlerden- çatma kaşlu ve siyāḡ kıllı ve kalıḡ ṭudaḡlu ve iri 18) bedenlū büyük
başlu ve büyük aḡızlu ve yüzini çiçek bozmuş ve boynı 19) uzun ve çirkin yüzlü ve
ḡareketi şāķīl ve tenbel ve āvāzı iri kimesnelerdür 20) ve ḡūylardan buḡl ve cehl ve
kīn ve mekr ve ḡud‘a ve tekebbür ve ḡased ve vesvese 21) ve şabr ve ḡisset ve ru‘b
ve fer‘ ve çok uyumaḡ ve da‘vī ḡikmet ve fiķr 22) ve ḡurbet ve ‘uzlet ve ṭa‘ṭīl ve

taḥammüldür ve fi'lerden ağlamak ve çağırma 23) ve ḥarāb eylemek ve zulm ve ḥabs ve debāḡat ve çerıcilik ve dellāklik ve kiricilik 24) ve maḡberegilik ve kemük ve deri ile olan işleri işlemekdür ve 'ömrden 25) pırlek ve aḡrabādan baba ve dede ve büyük ḡarındaḡ ve ḡayvānlardan 26) şıḡır fil ve keçi ve ḡarḡa ve yarasası ve sinek ve ḡara yılan ve deve ḡuşı ve 'uḡāb 27) ve bayḡuş ve çekirge ve her cānavar ki yer içinde gizlenür şıḡan ve köstebek

[10a]

1) ve kablubāḡa gibiler -ve edyāndan- cuḡūd dīni ve küfrdür ve libaslardan 2) yükden yapılmıḡ iri ḡaḡīn şeyler ve nebātātdan ḡaḡı ve büber ve bellüt 3) ve her nesne ki toḡmsuz ve ḡuşk ola -ve cevāhirden- tēmür ve ḡurşun 4) ve ḡara taḡlar ki ḡıymetsiz ola -ve mekānlardan- virāneler ve aḡurlar ve mināreler 5) ve şusuz baḡḡāl ḡuyular ve beyābānlar ve eski binālar ve ḡal'alar ve toḡḡāneler 6) ve otsuz ve aḡaḡsız taḡlar ve maḡberelikler ve şōraḡ yerler ve tuzlalar 7) -ve eḡālīmden- evvelki iḡlīmdür -ve şehirlerden- sind ve hindde olan şehirler 8) ve buḡārā ve ḡārezm ve miḡricān ve nişābūr ve erzurūm ve ḡabeşe ve sūdān 9) maḡrib ve yemen ve ḡıbt ve dīrīrdür ve iḡlīm-i evvelūḡ ibtidāsı şol maḡaldendür ki 10) eḡvel-i nehārı on iki sā'at ve ḡırḡ beş daḡıḡa ola ya'nī şülüş-i-i 11) erbā' sā'a ve 'arż-ı beledi on derece ve ḡırḡ daḡıḡa ola ve vasaḡı 12) eḡvel-i nehārı on üç sā'at olan yerlerdür ve 'arż-ı beledi on 13) altı sā'at ḡırḡ daḡıḡa olan yerdendür ve ḡünlerde cum'a ertesi 14) ve ḡecelerden ḡehārsenbih ḡecesidür ve cirminūḡ büyüklüḡi 9 derecedür 15) ve sene-i ferdādiyeti ve sene-i uzma'sı 465 yıl ve sene-yi kübrā- 16) -sı 57 yıl ve sene-i vuştası yıl ve sene-i şuşrası yıldur 17) ve ḡuvveti şarḡ ḡarafında olduḡda ve zūḡalūḡ şūreti ehl-i ḡılısmāt 18) ḡatında ayak üzere ḡurmuş bir pır ki başına bir pōst giymiş 19) içinde bir ḡavuş var ve iki ayakları altında şıḡanlar vardır ba'zılar 20) dēmişler ki bir ayak üzere ḡurmuş ādemdür başında bir keçi yavrusı 21) var henüz toḡmuş ve ayaḡı altında ekşerleri vardır ve ba'zılar dēmişler 22) bir ādem bir ejdere suvār olmuş ve şaḡ elinde bir oraḡ tutar 23) yāḡūd bir 'āşā ḡutmüş ulular ol 'āşā ile taḡrīk eder ve 24) ve ba'zıları dēmişler ki bir ḡoca şeklindedür şaḡ alnında bir insān 25) başı ḡutmüş ve şol eli içinde bir ḡurd öldürmüş ve ba'zıları 26) dēmişler ki bir kimesneye beḡzer ki bir ḡır ata suvār olmuş başında toḡḡa 27) ve şol elinde ḡalkān yüzine çekmiş ve şaḡında ḡılıḡ tutar başı

[10b]

1) üzere kaldırmış urmak ister gibidür ve ismi yunanca qarünusdur 2) ve ‘arabca şebbe sāmī ve frenkçe şakūrnūşdur şekli budur 3) -müşterī- sa‘d-ı ekberdür müzekkerdür nehārīdür ve ṭabī‘atı ıssı ve yaşdur 4) mu‘tedildür ve şimālīdür ve mizācı kandur ve ‘unşuru bāddur ve ṭa‘mı ṭatludur 5) ve rāyihasi ṭayyibdür ve rengi aqdur ve buğday eklüdür ve iraqdur ve yumuşaqdur 6) ve şüretde mu‘tedil büyüülü ve şehla gözlü ve heybetlü ve şāhib-i veqār ve mütekellim- 7) -dür a‘zādan şol kulaq ve kollar ve bēl ve hareket ēyleyen ṭamarlar ve boğaz 8) ve mi‘de ve ciger ve qarın ve göbek ve uyluq ve sağ ṭaraf bi‘l-küllīye ve kuvvetlerden 9) kuvvet-i nefsanī ve gaziyedür ve ‘ömrden kühūlet ve hislerden his bilmesi 10) sāmī‘adur -ve ṭabaqāt-ı insāndan- vüzerā ve eṣrāf ve kuzzāt ve zühād 11) e tüccār ve huṭbādur ve hüylardan ‘ilm ve hilm ve ‘ulüvv-ı himmet ve ‘imāret ve ḥayrāta 12) ḥarīş olmaqdur ve şādīqu‘l-‘ahd olmaq ve hulq-ı ḥasetdür ve fi‘llerden 13) emr-i ma‘rūf ve nehy-i münker ve işlāh-ı zātü‘l-beyn ve dīne ṭakviyyet ētmek 14) ve izhār-ı şeref ve her işde te‘ennī ve cem‘-i māla çalışmaq aqrabādan 15) oğul ve oğul oğlu ve ḥallerden ve ululuq ve ganīlik ve huşul-ı 16) merām ve nebātātda buğday ve pirinç ve noḥūd ve arpa ve sīsam ve ṭarı 17) ve alma ve ṭatlu enār ve gül ve ceviz ve incir ve zerdālū ve kayışı 18) ve ṭatlu erik ve ma‘ādinden altun ve gümüş ve qalay ve birinc ve almās 19) ve zümürüd ve ağır bahālu ṭaşlar ve libāslardan dībā ve gāyet ve māl-ı çin 20) kumaşlar ve marāzlardan baḥa ve zātü‘r-riye ve sekte ve teşennüc ve ḥafaqān 21) ve şudā‘ ve her marāz ki keşret-i rīḥden tevellüd ēder ve ‘amellerden bozuq 22) kumaş satmaq ve düş ṭa‘bīr ēylemek ve ‘ibādet ve eyü şıfatlardur 23) ve ḥayvānlardan ṭavuq ve durrāc ve ṭavus ve gögercin ve koyun ve şıgır 24) ve qatır ve hümāy ve laqlaqdur ve dīnlerden naşrānī dīni -ve şüret-i insāndan- 25) beyāz tenlü ve yāḥūd buğday enlü ve kıvırcıq kıllu ve kılları kumral 26) ve gözleri şehla ve burnı şemerli ve degirmi yüzlü ve boynı uzun 27) ve qaba şakallu ve boyı mu‘tedil ve heybetlü ve vaqārlu ve cimā‘a ḥarīş

[11a]

1) kimesnelerdür -ve renglerden- yeşil ve günlerde pençşenbih ve gecelerde bāzār 2) ertesı ve cirminūḡ büyüklüğü derece ve sene-yi ferdāriyeti yıldur 3) ve sene-yi ‘uzmāsı 428 yıldur ve sene-yi kübrası 79 yıldur ve sene-yi 4) vustāsı yıldur ve sene-yi suğrası yıldur ve kuvveti 5) şimālī ṭarafındadır ve müşterīnūḡ şüreti ehl-i ṭılısmāt ṭatında 6) bir yigitdür ki sağ elinde bir ‘üryān kılıç ṭutar ve şol

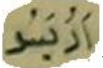

elinde bir yay 7) ve bir tesbîh tutar bir ata süvâr olmuş ve ba'zılar katında bir âdeme 8) beşzer ki bir kürsî üstünde oturmuş ve alaca kaftân giymiş 9) sarı ve kırmızı ve yeşil ile maḥlûṭ rengde ve şol eline tesbîh 10) almış çevirür ve ba'zılar katında bir giyinmiş âdeme beşzer ki bir 'uḳāba 11) binmiş ve elinde bir ḳamış tutar ve ba'zılar katında bir ṭaḥta üstünde 12) oturmuş melek şeklindedür ki boynunda dāsı var elinde ḳalem 13) ve kâğıd tutar ve ba'zılar eydür ki iki elinde ayna tutar ve bir tesbîh 14) inci tutar ve iḳlîmlerden ikinci iḳlîm -ve şehirlerden- yemen ve baḥreyn 15) ve mekke ve medîne ve sa'îd ve yemāme ve ṭâyîf ve 'ummān ve menşüradur 16) -ve iḳlîm-şānîḡ evveli şol maḥaldedür ki eṭvel-i nehârî üç şā'at 17) ve rub' şā'at ola ve 'arz-beledi yigirmi buçuḳ derece ola ve vasaṭı 18) şol maḥaldendür ki eṭvel-i nehârî üç buçuḳ şā'at ola ve 'arz-ı 19) beledi yigirmi dört derece ola -ve mekânlardan-cāmi'ler ve minberler 20) ve mināreler ve şavma'alar ve vā'ızlar oturduḡı yerler ve 'ālî maḳāmlar 21) ve ḥazînelerdür ve ismi yunanca jefdür ve 'arabca sedled ve frenḳçe 22) cevededür ve şekli budur -merrîḡ- naḡs-ı aşḡardur ve müzeḳkerdür 23) ve leyliüdür ve ṭabî'atı ıssı ve ḳurudur ve ḡıltı şafrā ve 'unşuru āteş 24) ve ṭa'mı acı ve keskindür ve 'ömrden yigitlikdür ve aḳrabādan orta ḳarındaş 25) -ve renglerden- ḳoyu kırmızı ve rāyihalardan yaramaz ḳoḡular ve melbūsātdan 26) ayrı ve ḡaşîn nesnelerdür ḳavîden ḳuvvet-i ḡazabiyye ve ḡislerden şāme 27) yemeyendür ve a'zādān öd ve bögrekler ve nuṭfe mecrāları zeker ve ḳalıḡ

[11b]

1) ve ḳalıḡ ṭamarlar ki ḡareket étmez ola ve şüretlerden uzun boylu ve büyük 2) başlu ve küçük gözlü ve küçük ḳulaḳlu ve alnı sarı ve gök gözlü 3) tēz tēz gözlerin ḡareket étdirür ve burnı delikleri büyük ve kırmızı 4) beşizlü ḳıllu ve dudakları ince ve yüzi müdevver parmaḳları uzun 5) ve ayaklarından nişānları var ve faḡşeyān söylemege mā'îl çeriyü'l-lisān 6) işinde meşḳûk ve bir mezhebden bir mezhebe tēz döner lec ve 'inād ve 7) inkār ve 'acele ve ḡased şāḡibi ola ve ḡayāsız olup ve beyḡüde sözler 8) söyleyüp sefāhatı ziyāde ola ve isrāf ve bozmaḳ ve toḳımaḳ ve kesmege 9) mā'îl ola ve fi'lerden ḡıyānet ve ḡırsızlık ve ḡarāmîlik ve rehzenlik 10) ve zanîlik ve fesātlık ola -ve ṭabaḳāt-ı insāndan- begler ve leşkerîler 11) ve cellādlar ve müfsidler ve āteş işin işleyenler ve devāb şatanlar ve 12) şekillerden her nesne ki uzun ola ve ḡallerden ḡurbet ve ḡavf 13) ve ḳaçmaḳ ve nebātātdan baḳam ve besbāse ve acı bādem ve ekşi enār ve sarmısak 14) ve şoḡan ve pıraşa ve ḡardal ve ṭurb ve bādincān ve tere ve keskin 15) otlar ve ma'ādenlerden tēmür ve zincifre ve miḡnāṭîs -ve ālātdan- ḡarb

16) ālātı ve cübbe ve cevşen ve siper ve gürz nīze ve kılıç hançer ve libāslardan 17) her nesne ki kırmızı renglü ola ve mekānlardan āteş yanar yerler ve zindānlar 18) ve leşker konağı ve silāhhāneler ve marāzlardan kızıl hastelik ve muhtelif 19) ısıtmalar ve ciger ‘illetleri ve yanı kara ve seher ve oğlan düşürmek ve 20) nesne ki keşret-i harāret ve yübüsetden hāşıl ola -ve eķālīmden- üçüncü 21) iklim ve ibtidāsı eṭvel-i nehārı ol dört sâ‘at olan yêrdür ve ‘arz-ı 22) beledi otuz bucuķ derecedür -ve şehirlerden- multān ve zābilistān 23) ve kirmān ve māzendrān ve mışr ve iskenderiyye ve sūs ākşā ve tańca 24) ve marākeş ve tāhran ‘iliyyā ve şām ve beytü’l-maķdes ve tih şahrāsı ve başra 25) ve kūfe ve ķulzüm ve ķandahār ve arz-ı türk -ve sanāyī‘den- silāhlar yapmaķ 26) ve şatmaķ ve silaħşörlük ve ķaşāblık ve na‘lbendlik ve cerrāhlık ve keleb 27) mu‘allimleri ve elekçiler ve oķçılık ve meyyitüñ kefinini şoyanlardur ve edyāndan

[12a]

1) bed-perest dīni -ve renglerden- kırmızı ve günlerden şalı günü ve gece- 2) -lerden cum‘a értesi gēcesidür ve cirminüñ büyüklüğü derecedür 3) sene-yi fedārini 7 yıldur ve sene-yi ‘uzmāsı 264 ve sene-yi kübrāsı 4) 66 yıldur ve sene-yi vustāsı yıldur ve sene-yi şuğrāsı yıldur 5) ve ķuvveti mağribde oldığı vaķtidedür ve merrīhüñ şüreti ehl-i tılısmāt 6) ķatında bir yigit şeklindedür ki iki arslana suvār olmuş sağ 7) elinde yalın kılıç ve şol elinde iki ķuş tutar ve ba‘zılar ķatında 8) bir ata binmiş başında tolğa ve şol elinde nīze ve avucında bayraķ 9) ve kırmızı cāmelü bir ādeme beñzer dēmişler ve ba‘zılar ķatında bir ‘üryān 10) kimesne bir taht üstünde oturmuş ve sağında bir kız tırmış 11) başın tırar kendünüñ ve ol kızuñ eli gögsi üstünde ve yüzi 12) ve yüzi ol ‘üryān kişinüñ yüzine muķābil ve ba‘zılar ķatında 13) bir ‘üryān kimesneye beñzer ki sağında bir ‘üryān ‘avrat tıruur ve sağ 14) elini ‘avratuñ boynına ve ‘avratuñ şol eli bu kişinüñ gögsinde 15) birbirlerine baķarlar ve ba‘zılar ķatında bir ayak üzere tırmış ādeme benzer ki 16) ayağı altında bir cevşen tıruur ve ayaklarına tēmur geymiş bir kılıç ķuşanmışdur 17) merrīhüñ yunanca ismi ve ‘ibrī lisānunda mādīm ve frenķçe 18) mārşdur ve şekli budur - şems- neyyir-i ekberdür ve merātibı 19) ıssı ve ķurıdur ve erkekdür nehārīdür hılı şafrādur ve ‘unşurı 20) āteşdür ve ta‘mı keskin ve rengi nārencīdür ve berrāķdur ve malbūsātdan 21) yumuşaķ nesnelerdür ve şekillerden degirmi olan nesnelerdür ve havāsdan 22) göz ve ķuvvetlerden ķuvvet-i hayvānīdür ve a‘zādan yürek ve baş 23)

ve göğüs ve ağız ve diş ve sağ gözi ve beyni ve iliklerdür ve ‘ömrden 24) kühüledür -ve tabakāt-ı insāndan- pādişāhlar ve hākimler ve re’isler 25) ve rā’y ve tedbīr şāhibleri ve şüretlerden arı tenlü ve karnı 26) büyük ve başı büyük ve beyāz tenlü ki şarıya mā’il ve iri 27) āvāzlu ve degirmi yüzlü ve edyāndan āteş-perest dīni ve hūylardan

[12b]

1) ‘aql ve fehm ve kibr ve kerem ve sir’at ve gāzab ve hiddet ve hırş ve şehvet 2) ve kesb-i şenā ve fi’llerden taleb-i salṭanat ve cem’-i māl ve keşret-i kelām 3) ve kahr-ı düşmen ve nezāfet ve heybet ve akṛabādan baba ve ortanca kārındaş 4) ve nebātātdan şeker kāmışı ve pirinç ve za’ferān ve şandal terencübīn 5) ve turunç ve hūrmā ve ulu ağaçlar ki meyveleri kırmızı ola -ve me’ādinden- 6) altun ve yāķūt ve lāciverd ve kibrit ve zerīnec-i aḥmer ve kehribā ve 7) libaslardan kuşak ve tāk ve sorğuş ve her nesne ki mücevher 8) ve muṭṭalā ola -ve ḥayvānlardan- arslan ve sibā’ ve toğan ve ‘iķāb 9) ve tazı itler ve emrāzdan göz ağrısı ve yürek oynaması 10) ve dimağda olan ‘illetler ve her marāz ki ıssıdan ve kūrılıkdan ḥāşıl 11) ola ve günlerden pāzār günü ve gēcelerden pençşenbih gėcesi 12) ve cirminüñ büyüklüğü on beş derece ve sitte-yi ferdārīni on 13) dört ve sene-yi ‘uzmāsı 1461’dür ve sene-yi kübrāsı 120’dür 14) ve sene-yi vustāsı sene-yi şuğrāsı kuvveti 15) ufķ-ı şarkīdedür ve şemsün şüreti eşḥāb-ı tılısmāt kātında 16) bir ādemdür ki sağ elinde bir ‘aşā dutmuş ve ‘aşāya ṭayanmış ammā bir 17) ‘araba üzerinde oturmuş ol ‘arabayı dört at çekerler ve şol 18) elinde tesbīḥ tutar ve ba’zılar kātında bir oturmuş ādem gibidür ki 19) yüzi degirmi ve elinde dört atunḡ yularları var -ve eķālīmden- dördünci 20) iķlīmdür ve iķlīm-i rāb’uñ ibtidāsı olan maḥalün eṭvel-i nehārı on 21) dört sā’at ve rub’ sā’at ola ve ‘arzi otuz üç buçuķ derece 22) ola ve vasaṭınuñ eṭvel-i nehārı on dört buçuķ sā’at olup 23) ‘arz-ı beledi otuz altı derece ve yigirmi daķıķa ola -ve şehirlerden- 24) āzerbaycān ve ḥorāsān ve beytü’l-maķdes ve ḥīrāmān ve ermeniyeye ve kūh-ı lūbnān 25) ve ḥaleb ve anṭākiyye ve ṭarsūs ve hamedān ve kıbrıs ve rodōs ve endülüs 26) ve sāḥil-i şām -ve mekānlardan- ma’denler ve kuyumcılar çarşısı ve bülend kaşrlar 27) ve taḥtlar ve hākimler ḥūkm ētdiği yerler yunanca ismi ibūlayur ve ‘arabca şems

[13a]

1) ve frenkçe şūldur ve şekli budur -zühre- sa’ d-ı aşğardur cenūbīdür 2) ve mü’ennesdür ve leyliüdür ve ṭabī’atı şovuk yaşıdur ve ṭa’ mı ṭatludur ve lezīz 3) ve rengi beyāzıdır ve rüşendür ve kāmış renglüdür ve rāyiḥesi laṭīfdür ve 4)

melbūsâtdan nerm nesnelerdür ve ‘anâşırdan mādur ve ahlâtdan ruṭûbet-i 5) ğariziyye ve hislerden şāme ve kuvaydan kuvvet şehvānī ve şekillerden murabba‘ 6) ve a‘zādān eller ve arḡa kemükleri ve göbek ve ciger ve bögrek ve ferc ve raḡim 7) ve ḡuşye ve zeker ve iç yağı ve ‘ömrden sinn-i bulûğ -ve ṭabakāt-ı insāndan- 8) ulu ḡatunlar ve emredler ve ḡādımlar ve zinet ile muḡayyed olanlar ve ‘ayş 9) nüş ve saz ve söz ile ‘ömr geçirenler ve ḡūylardan ‘āşıklık ve cömerdlik 10) ve zarıflık ve pāklik ve mu‘acceblık ve esirgemek ve eklemek ve fi‘llerden 11) sāzendelik ve oyuncılık ve şarābdārlik ve ḡumārbāzcılık ve pezevenklik 12) ve tekerleme söyleyicilik ve rakḡāşlık ve nakḡāşlık ve şatrancbāzlık 13) ve nerdbāzlık -ve akḡrabādan- ve elde ve şüretlerden güzel yüzlü ve beyāz 14) tenlü ki kırmızıya mā‘il ve kara gözlü ve semiz tenlü ve dişleri ufaḡ 15) ve yüzi tüysüz ve ṭopuḡları kalın ve parmaḡları kışa ve yaḡaḡları 16) yumrı ve bedeni yumuşaḡ olanlardır ve edyāndan islām ve nebātātdan 17) çekirdekli meyveler üzüm ve alma ve ayva ve turunḡ ve cemī‘ çiçekler ve ḡōş 18) ḡoḡulu nesnelere ve sac ağacı ve ḡavaḡ ağacı ve ma‘denlerden 19) zeberced ve incü ve esmed ve altun ve gümüşden olan avānī -ve ḡayvānātdan- 20) bülbül ve ḡumrı ve göğercin ve ögeyik ve ṭavşan ve libāslardan dībā 21) ve munḡaş ḡumaşlar ve mekānlardan büstānlar ve gölgeler ve müferriḡ mesāireler 22) ve temāşgāhlar ve oyuncular ve maḡḡaklar oynadıḡı yerler ve nevbethāneler 23) ve bülbüllü ve ḡumrılı bāḡçeler ve emrāzdan za‘f-ı ḡalb ve za‘f-ı dimāḡ 24) ve bögrek za‘fi ve ‘aşḡ maraḡı ve maḡ‘adda olan bāsūrlar -ve eḡālîmden- 25) beşinci iḡlîmdür ve bu iḡlîmüḡ ibtidāsınun eṭvel-i nehārı on dört 26) sā‘at kırḡ beş daḡıḡa ve ‘arḡ otuz sekiz derece elli daḡıḡadur 27) ve vasıṭınun eṭvel-i nehārı on beş sā‘at ve ‘arḡ-ı beledi kırḡ bir derece

[13b]

1) on dört daḡıḡadur ve günlerde cuma‘ ve gécelerden şalı gécetidür 2) ve cirminüḡ büyüklüğü yēdi derecedür ve sene-yi fardārîni ۲ yıldur ve 3) sene-yi ‘uzmāsı 1151 dūr ve sene-yi kübrāsı ۳ ve sene-yi vusṭāsı 4) ۴ dūr ve sene-yi şuḡrāsı ۲ dūr ve kuvveti cenūbda olmaḡdadur ve zührenüḡ 5) şekli ehl-i ṭılısmāṭ ḡatında bir deve binmiş bir ‘avrata beḡzer ki elinde 6) ḡopuz çalar ve ba‘zılar ḡatında bir oturmuş ‘avrata beḡzer saçlarını 7) saḡa ve şola perīşān ēylemiş ve saḡ elinde āyine ṭutar içine baḡır 8) ve sarı ve kırmızı libās giymiş boḡazınun ṭavḡı var ve ayaklarında 9) ḡalḡāl var -ve şehirlerden- rüm ve ḡicāz ve ḡārezm ve buḡārā ve bābil 10) ve ermeniyye-yi şuḡrādur yunanca ismi āfrōdit ve ‘ibrī lisānınca 11) nūḡa ve frenḡçe venūsdur ve

şüreti budur (uṭārid 12) mümtezicdür her ƙanğı yıldıza muttaşıl olsa ol yıldızun ṭabīʿ atında olur 13) ve eger hīç bir kevkeb ile muttaşıl olmasa her ƙanğı burc içinde ise ol 14) burcuṅ ṭabīʿ atında olur eger müʿenneş kevkebe muttaşıl olsa ve yāḥūd 15) müʿenneş burc içinde olursa kendüsi daḡı müʿenneş olur ve leyli 16) olur ve müzekker kevkebe muttaşıl olsa ve burc-ı müzekkerde olsa müzekker 17) nehārī olur ve ṭaʿmı daḡı muttaşıl oldığı kevkebün yā burcuṅ ṭaʿmı 18) gibi olur ve rāyihası ve şekli ve rengi daḡı öyle olur ve ʿanāşırdan 19) havādur ve aḡlāṭdan sevdādur ve göyinmiş ƙan ve ḡislerden zevk 20) ve ƙuvvetlerden ƙuvvet-i mütefekkiye ve aʿzādān lisān ve ṭopuƙ ve siḡir ve ḡareket 21) ʿedici ṭamarlar ve ʿömrden sinn-i şabāvet - ṭabaƙāt-ı insāndan- kātib 22) ve defterdār ve tüccār ve bezāzlar ve şaḡḡāflar ve eşḡāb-ı ḡikemde ve ṭıbb 23) ve nücūmda ve felsefe ve erbāb-ı faẓl ve hūner ve şüretlerde uzun 24) boylu ve gözleri küçük ve aḡzı büyük ve ƙulaƙları yaşı ve çatma 25) ƙaşlı bedenünün rengi yeşilrek dişleri ufaƙ ve ƙılları ince 26) ve şaƙalı az ve ayakları ve parmaƙları ince ve ḡūylardan sır şaƙlamak 27) ve ṭaleb riyāset ve ḡāzır-cevāblıƙ zireklik ve ƙorƙaƙlık ve kezzāblıƙ

der-kenār

zühre ile ʿuṭāride süfeliyyīn dērler

[14a]

1) nuḡūseti ḡalinde ise ve fiʿllerden edeb ve taʿlīm-i ʿulūm ve hendese 2) ve şīʿr ve ḡikmet ve kitābet ve mesāha ve şuʿbede ve itlāf-ı māl ve isrāf 3) ve taḡammül ve tevāzuʿ ve aƙrabādān küçük ƙarındaşlar ve nebātātādan penbe ve kettān 4) ve yēr üzerinde yaylayup biten otlar ve şabansız bitenler ve rāyihası keskin 5) nesnelere ve ḡayvānlardan ḡimār-ı vaḡşī ve ƙaṭır ve tāzi ve kelb ve dilkü 6) ve ƙaƙal ve ṭūṭi ve ƙara ṭavuƙ -ve maʿādenden- cīve ve firūze ve mercān 7) ve marāzlardan şarʿ ve

ve cünūn ve ƙıl dökülmek ve şarılık 8) ve ƙan ƙuşmaƙ ve māliḡūlyā ve öksürük -ve mekānlardan- dīvānhāneler 9) ve mektebler ve kāḡıd ve ƙalem ve kitāb bāzārı ve medreseler ve dīnlerden 10) küfr ve felsefe ve eḡālīmden altıncı iḡlīm ve altıncı iḡlīmünün ibtidāsı 11) eṭvel-i nehārī on beş sâʿ at on beş daƙıƙa ve ʿarz-ı beledi ƙırk 12) üç bucuƙ derece ve vasaṭınun eṭvel-i nehārī on beş bucuƙ sâʿ at 13) ve ʿarz-ı beledi ƙırk beş derece yigirmi iki daƙıƙadur ve ḡünlerde 14) ƙehārşenbih ve

gécelerde pāzār gécésidür ve cirminüñ büyükligi altı 15) derecedür ve sene-yi ferdāriyeti yıldur ve sene-yi ‘uzmāsı 460yıldur 16) ve sene-yi kübrāsı dur ve sene-yi vustāsı dūr ve sene-yi şuğrāsı dur 17) ve kuvveti şimālî tarafında oldukdadır ve ‘uṭāridüñ şūreti ehl-i tılısmāt 18) katında bir ṭāvusa binmiş bir yigit şūretindedür ki sağ elinde bir yılan 19) ve şol elinde bir muşhaf tutup okur ve münakkaş libāslar giymiş ve ba‘zılar 20) katında bir insān şekli gibidür ki bir kürsî üzere oturmuş başında tācı 21) var muşhaf okur yeşil ve sarı libāslar giymiş ve ba‘zılar katında bir emrūd 22) şeklindedür ki başında tēc giymiş bir elinde bir şadef var ve ayağı altında kaplubāğa 23) var -ve şehirlerden- france ve endülüs ve fergāna ve tercān ve ālān ve ḥablān 24) ṭaberistān ve deşt-i kıpçaq ve yunanca ismi ārmīs ‘ibrānice 25) kazzāb ve frenkçe merküryüsdür ve şekli budur -kamer- 26) neyyir-i aşğar dērler nazarda sa‘ddur ve muḳārinede naḥsdur ve mü’enneşdür ve leylidür 27) ve ṭa‘mı ekşidür ve rāyiḥası burşıkdur ve renglerden beyāz dur ki yeşile bakar

[14b]

1) ve ‘anāşırı mādur ve ḥıltı balğamdur ve hislerden bāsıra ve zāyikadır ve kuvvetlerde 2) kuvvet-i nāmiyyedür ve a‘zādan şol gözdür erlerüñ ve ‘avratlaruñ sağ 3) gözidür ve beyni ve boğaz ve memeler ve mi‘de ve ṭalaq ve aqçigerdür ve ‘ömrden 4) sinn-i ṭıfl ve marāzıardan fālic ve laḳva ve a‘zā yērden çıkmak -ve tabaḳāt-ı 5) insāndan- nā’ibler ve ḳāymaḳāmlar ve ‘avāmü’n-nās ve ehl-i sūf ve elçiler 6) ve peykler ve ḳāşdlar ve çerçiler ve ḥatunlar ki aşl ve nesl şāḥibi ola 7) -ve şūretlerden- degirmi yüzlü ve çatma ḳaşlu ve bedeni arı ve mücessem ve 8) kıllı yoğun ve keskin āvāzlu dişleri açuq ve başını egri tutar 9) ve gözleri uḥūl ve benedinüñ rengi beyāz ve akrabādan ana ve dāye ve bile 10) doğan ḳarındaş ve ḥūylardan herkes ile muḥtelit olup selimü’t- 11) ṭab‘ olmak ve çok söyleyicilik ve ḳoycılık ve unuṭḳanlıq ve fi‘llerden 12) cāsūsluq ve dellāklik ve berberlik ve gemicilik ve nebātātın ḥıyār ve ḳarpuz 13) ve ḳavun ve ḳabaq ve tere ve ḳamış ve baqla ve arpa ve üzüm ve ḳoruq ve erik 14) ve ḥayvānlardan şıgır ve ḳoyun ve ṭurna ve ḳaz ve deve ḳuşı ve ṭavuq 15) ve serçe ve durrāc ve şıgırcıq -ve ma‘adinden- gümüş ve billür ve incü ki ḥırda 16) ola ve duhne-i frengi ve aq zāc ve beyāz boncuqlar ve libāsıardan 17) yüzük ve mendil ve gömlek ve ṭon ve serpüş ve

mekānlardan şahrālar 18) ve aqar şular olan mekānlar -ve eķālīmden- yēdinci iķlīmdür yēdinci iķlīmüñ ibtidāsı 19) eṭvel-i nehārı on beş sâ'at kırk beş daķıķa ve 'arz-ı beledi kırk 20) yēdi derece kırk bir daķıķa ola ve vasaṭınuñ eṭvel-i nehārı on 21) beş sâ'at ve 'arz-ı beledi kırk sekiz derece elli iki daķıķa ola 22) ve āhir-i nehārı on altı sâ'at ve rub' sâ'at ola ve 'arz elli derece 23) yigirmi beş daķıķa ola ve günlerden pāzār ērtesi ve gēcelerden 24) cum'a gēcesidür ve cirminüñ büyükligi derecedür ve sene-yi ferdārini 25) yıldur ve sene-yi 'uzmāsı 526'dur ve sene-yi kübrāsı dur ve sene-yi 26) vusṭāsı dur sene-yi saġrāsı dur şüreti insān 27) şeklindedür ki saġ elinde bir ḥarbe ve şol elinde baş parmaġını

[15a]

1) şalavāt parmaġınuñ ikinci boġumına ve şun' etmiş ve başında tāc 2) giymiş ve bir 'arabaya binmiş dōrt at çeker ol 'arabayı ve ba'zılar kıatında 3) bir insān şeklidür ki bir qoçı üzerine binmiş ve elinde ḥarbe ve başında 4) tācı var ve ba'zılar kıatında bir 'avrat şeklidür iki şıġıruñ üzerine 5) binmiş ve şol elinde bir kıamçı var ve saġ elinde bir ḥarbe var başında 6) kıamer şeklinde tāc var -ve şehirlerden- bulġar ve rus ve şaķālba ve 7) türk ve kıandahār ve zābil ve ḥarezdür yunanca ismi şalīn ve 'arabca 8) levātā ve frenkçe lūnadur ve şekli budur -re's- 9) sa'ddur ṭabī'atı müşterī ve zühre ṭabī'atından mürekkebdür kıuvvet ve sa'ādete 10) delālet ēder ve mülk ve māl ve şıḥḥat ve ḥācet ḥāşıl olmaķ ve her işüñ 11) şalāḥına delālet ēder ve sa'd ile olsa sa'ādeti arturur ve naḥs 12) ile olsa nuḥūseti arturur ve ismi yunanca dilince ve frenkçe 13) kıābūt ve ve rāġūsdur şekli budur -zeneb- naḥsdur ve ṭabī'atı 14) merrīḥ ve zūḥal ṭabī'atından mürekkebdür za'fa ve ḥastelige delālet ēder 15) ve şerr ve fesāda ve umud-ı murād bāṭıl olmasına delīldür sa'd ile olsa 16) sa'ādetüñ eksildür ve naḥsla nuḥūsetüñ eksildür ve ismi yunanca 17) ōrādur ve frenkçe kıāvda dārgūşdur ve şekli budur 18) faşl-ı delālet boyunu beyān ēder 19) -beytü't-tāli'- ufuk-ı şarķīde olan burca dērler delīl nefis ve beden 20) ve ḥuyūt ve 'ōmrdür ve evvel 'ōmre ve terbiyeye delīldür ve 'uṭāridüñ feraḥī 21) mevzi'idür ve rab müşelleşe-yi evvel ḥayvāna ve ṭabī'ata ve evvel 'ōmrden 22) ḥayr ve şerden vāķi' olan umūra delālet ēder ve rab müşelleşe-yi 23) şānī ḥayvāna ve şıḥḥat ve saķam cesede ve 'ōmrüñ ve vasaṭında olan umūra 24) delālet ēder ve rab müşelleşe-yi şālīş her

umūruñ ‘ākibetine ve ba‘de’l-mevt 25) vāki‘ olan aḥvāle delālet eder ve beytü’ṭ-ṭāli‘ her işüñ ibtidāsına 26) ve şerefine ve ‘izzet ve rif‘at ziyādeligine ve siḥir ve ‘azīmete delālet eder 27) ve a‘zādan başa delīldür ve rengi sincābīdür

[15b]

1) -beyt-i şānī- 2) māl ve ma‘āş ve esbāb-ı kisbe ve ā‘vān ve enşāra ve almağa ve vërmege 3) ve muḥāsebāta ve gāyibüñ zuhūrına ve mevlūduñ gıdāsına ve āfet-i başara 4) delīldür ve eger bir naḥs bu ḥānede olursa ve evlādınüñ şānā‘atına 5) ve mevlūduñ āḥir-i ‘ömrine delīldür ve debb-i müşelleşe-yi evvel mālā delīldür ve debb-i 6) müşelleşe-yi şānī ā‘vāna delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şāliş māl ve ā‘vānuñ şerikine 7) delīldür ve bu beyt boyuna ve boğaza delīldür ve levni yeşile mā‘ildür 8) -beyt-i şāliş- 9) qarındaş ve akrabāya delīldür ve kamerüñ feraḥī mevzi‘idür ve dīn ve ‘ilm 10) ve esrāra ve aḥbāra delīldür ve naql ve taḥvīl ve yaḳīn sefere ve ‘ibādet 11) ḥānelere ve ölmezden evvel olan ḥāllere delīldür ve debb-i müşelleşe-yi evvel 12) büyük qarındaşlara delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī ortanca qarındaşlara 13) delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şāliş küçük qarındaşlara delīldür ve bu beyt 14) omuza ve ellere delīldür ve rengi şarıdır 15) -beyt-i rābi‘- 16) baba ve ‘aḳār ve emlāk ve toğdığı menzile delīldür ve ḥaseb ve nesebe 17) ve sā‘at-i mevte delīldür ve mevtden şonra terk eylediği nesnelere delīldür 18) ve her işüñ şonına ve eski ve gizlü nesnelere ve definelere ve uğurlanmış 19) māl şaḳladuḳları yere ve ḥişārlara ve ḥabışḥānelere ve ‘azl ve nekbete 20) delīldür ve debb-i müşelleşe-yi evvel babaya delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī 21) ‘aḳārete ve mülke delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şāliş her işüñ ‘ākibetine 22) delīldür ve a‘zādan gögse ve eñegilere ve ḳoltuḳlara delīldür ve rengi kırmızıdır 23) -beyt-i ḥāmis- 24) evlād ve lezzet ve surūra ve hedāy ve aḥbāra delīldür ve zührenüñ 25) feraḥī mevzi‘idür ve libāsa ve zīnete ve babanuñ mālına ve düğünlere 26) ve yemege ve içmege ve ta‘āmlara ve mevlūduñ ḥaḳḳında söylenen ḥayr ve şerr 27) kelāmılarına delīldür ve debb-i müşelleşe-yi evvel evlāda delīldür ve debb-i müşelleşe-yi

[16a]

1) şānī ve surūra delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şāliş hüdāya ve aḥbār ve rüsüle 2) delīldür ve a‘zādan yürege delīldür ve levni beyāzıdır 3) -beyt-i sādīs- 4) cisminde olan ‘ayba ve marāza ve ḳollara ve ḥalāyıḳlara ve küçük 5) ḥayvānlara ve ḳoyun ve keçi gibi olanlara delīldür ve merrīḥüñ feraḥī mevzi‘idür 6) ve bu beyt delīldür ḳaçḳunlara ve zāyi‘ olan şeylere ve töhmete ve bühtāna 7) ḡamza ve cevve ve kızbe ve fıḳre ve ḥabse ve bende ve debb-i müşelleşe-yi evvel 8) emrāz ve ‘uyüb-ı cesede

delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī huddām ve ‘abd ve 9) ve kenîzegāna delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şālîş çehār-pālara delîldür ve a‘zādān 10) qarına delîldür ve levni qaradur 11) -beyt-i sābi‘- 12) zevceye ve tezvîce ve şarîklere ve müdde‘ilere ve haşımlara ve gā’iblere ve 13) uğrılara ve sefere gidenlerün qaşd èyledigi mekānlara ve fi‘llerden 14) inkāra ve ‘ināda ve istiḥfāfa ve ucuzlğa ve qaḥtlğa delîldür ve debb-i 15) müşelleşe-yi evvel zevciyyete delālet èder ve debb-i müşelleşe-yi şānī haşımlara 16) delālet èder ve debb-i müşelleşe-yi şālîş muḥālaḥa ètdikleri kimesnelere delālet 17) èder ki ṭarîḳ-i şer‘den ḥāric ola ve a‘zādān yan başlarına ve bile 18) delîldür levni sincābîdür 19) -beyt-i şāmin- 20) mevte ve ḥavfa ve mevtün sebeblerine ve māl ve mîrāşa ve ‘avratınun rızqına 21) ve faḳîrlige ve dilencilige ve haşmınun yardımcılara ve şol nesnelere ki yarı 22) kılına ve helāk ola anlara delîldür ve aḥlākdan şüret-i ḥaḳdan mürāyılığa 23) ve her şey’ün bahāsında kesāda ve debb-i müşelleşe-yi evvel mevte delîldür ve debb-i 24) müşelleşe-yi şānī mālā ve mîrāşa delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şālîş ḥavf ve nekbete 25) delîldür ve a‘zādān zekere ve ferce ve dübüre delîldür ve levni beyāzıdur 26) -beyt-i tāsi‘- 27) ‘ilme ve dîne ve vefāya ve ḳazāya ve erzāḳ-ı sefere delîldür ve şemsün

[16b]

1) feraḥı olan mevzi‘dür ve ve mektüb ve ḥaberlere delîldür ve ‘acāyib ve gārāyib 2) nesnelere ve rā’ya ve tedbîre delālet èder ve debb-i müşelleşe-yi evvel sefere delālet 3) èder ve debb-i müşelleşe-yi şānī dîne ve ‘ibādeteye delālet èder ve debb-i müşelleşe-yi şālîş 4) ‘ilme ve rā’ya delālet èder ve a‘zādān uyuluḳlara ve rengi kıızıldur 5) -beyt-i ‘āşir- 6) ‘izzete ve saltānata ve nām-ı nigūya ve şān‘ata ve anaya delîldür ve mülük 7) ve ḥükkām ve eşrāf ve ‘avām arasında maḥşūş kimesnelere vālî ve zābıḫlara 8) ve ulu kimesnelerün işlerine ve emirlerine ve yeni şeylere delîldür ve debb-i müşelleşe-yi 9) evvel faẓilete ve şeref ve rif‘ata delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī şinā‘ata meşhūrılığa 10) delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şālîş anaya delîldür ve a‘zādān dizlere ve rengi şarıdır 11) -beyt-i ḥadî-yi ‘aşer- 12) recā ve ümmîde ve eḥibbā ve eşdeḳāya ve ‘avratlarınun muḥabbetine ve zînete delîldür 13) ve müşterînün feraḥı mevzi‘idir ve daḥı māl pâdişāha ve ā‘vān ve enşāriyyetine 14) ve vüzerā ve ‘ulemāsına ve ‘ammāline delîldür ve anlara lā ḥaḳḳ olan umūra ve 15) ma‘zül olduḳdan şonra olacaḳ aḥvāle ve rüşvet mālā delîldür 16) ve debb-i müşelleşe-yi evvel recā ve sa‘ādeteye delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī dōstlara 17) delîldür ve debb-i müşelleşe-yi şālîş dōstlardan ḥāşıl olacaḳ menfa‘ate 18) ve mazarrata delîldür a‘zādān ṭopuḳlara delîldür ve rengi şarıdır 19) -beyt-i şānī ‘aşer- 20) şaḳāvet-i

a' dāya ve ḥasūdlara ve ḡammāzlara delīldür ve zūḥalūḡ feraḥī 21) mevzi' idür ve zindāna ve ḡama ve ḥüzne ve borca ve ziyāna ve ḥüsrāna ve nekbete 22) ve saḡatlıḡına ve büyük cānavarlara at ve ḡatır deve gibi ve iṡā' atden 23) yüz çevirenlere ve maḥbūslara ve mekre ve fitne ve ḥırsızlar ve ḥarāmīler mālına 24) delīldür debb-i müşelleşe-yi evvel a' dāya delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şānī devāb 25) ve ḥayvānāt-ı kibāra delīldür ve debb-i müşelleşe-yi şālīş şekāvete ve ḥabse delīldür 26) ve a' zādan ṡabanlara delīldür ve rengi yeşildür 27) -faşl-ı mevlūduḡ terbiyyesi beyānındadır- ya' nī dōrt yıl yaşar mı

[17a]

1) yāḥūd dōrt yılıḡ ol fevt olur mı debb-i müşelleşe-yi ṡālī' sākıṡḥānede 2) vākī' olup nehārīse merrīḡ dōrdünci ḥānede bulunmaḡ gece ise zūḥal 3) dōrdünci ḥānede bulunmaḡ mevte delīldür dōrt yaşında iken zīrā ṡālī' üḡ 4) intihāsı dōrdünci yılda naḡsa mūntehī olur eger evvelki yaşında iken 5) ölmez ise dōrt yaşında iken ölür ve zūḥal ṡālī' de olup 6) zühre yēdinci ḥānede zūḥalūḡ muḡabelesinde olsa mevlūd terbiyye 7) ḡabūl étmez debb-i ṡālī' muḡtariḡ olup bir naḡs-ı kevkeb ile sekizincide 8) ve yā dōrdünci ḥānede olsa mevte delīldür ve ḡamer zūḥale muḡārin 9) bulinsa sekizincide ve yā altıncıda mevte delīldür ṡālī' şāḥibi sekinizci 10) ḥāne şāḥibi ile dōrdünci ḥānede muḡārin olsa mevte delīldür ve sekizinci 11) ḥāne şāḥibi ṡālī' de olsa ve şāḥib-i ṡālī' e muḡārin olsa 12) mevte delīldür ve ḡamer sekizinci ḥāne şāḥibi ile muḡārin olsa yāḥūd 13) taḡte'l-' arzda olan bir naḡs yıldız muttaşıl olsa terbi' iden ve yā muḡābeleden 14) ve şāḥib-i ṡālī' daḡı menḡūs bulinsa mevte delālet eder şems ile 15) ḡamer bir burcda olup merrīḡe yā zūḥale terbi' iden ve yā muḡābeleden muttaşıl 16) olsalar mevte delīldür merrīḡ ile ve yā zūḥal ile re's dōrdünci ḥānede 17) olsa mevte delīldür ve derece-yi ṡālī' den sonra merrīḡ ve yā zūḥal 18) olsa ya' nī ṡālī' iki naḡs-ı kevkeb arasında ḡalsa daḡı gece 19) ise ḡamer bir naḡsuḡ ḥānesinde olsa eger gündüz ise şems 20) bir naḡsuḡ ḥānesinde olsa mevte delīldür ve derece-yi ṡālī' de 21) bir naḡs olsa ve şāḥib-i ṡālī' daḡı bir naḡs-ı āḡir ile muḡārin 22) bulinsa mevte delīldür ve şāḥib-i ṡālī' muḡtariḡ olup sekizinci 23) ḥāne şāḥibine muttaşıl olsa mevte delīldür altıncı ḥānedede kevkeb 24) cem' olup şāḥib-i ṡālī' altıncı ḥāneye nazār étmemek mevte delīldür 25) ve ḡamer ṡālī' de olup bir naḡs-ı kevkebe muḡārin olsa mevte delīldür 26) debb-i ṡālī' şems olup mün' akis bulunmaḡ mevte delīldür ve şems 27) ve ḡamer ṡālī' de sākıṡ olup naḡslar ṡālī' ine terbi' den ve yā muḡābeleden

[17b]

1) nazār  tmemek mevte del ld r -bu faşl hil c bey nındadır- hil c 2) demek delil-i r h demekdir imdi bir mevl duŋ hil cı mur d olınsa 3) bilinmek gerekdir eder g nd z toĝmıř ise nazār  tmek gerek şemse 4) eger t li  de ve y  u c nci h nede ve y  y dinci h nede ve y  toĝuzuncı 5) h nede ve y  u c nci h nede b lendise hil c olur eger bu zıkr 6) olınan h nelerde şems bulunmaz ise kamere nazār  d p mezk r 7) h neler ŋ birinde bulunur ise kamer hil c olur eger kamer daĝı bulunmaz 8) ise sehm 's-sa   dete nazār  d p zıkr olınan h neler ŋ birinde 9) bulunmış ise hil c olur ve eger bulunmaz ise hil c olmaz pes 10) bundan şonra nazār  tmek gerek derece-yi t li  eger merr hden ve z halden 11) ve y  şabit olan naĝs yıldızlardan h ali bulunmış ise t li  12) hil c olur ve eger t li  de merr h ve y  z hal ve y  şev betden bir naĝs 13) yıldız bulunmış ise t li  daĝı hil c olmaz ol mevl duŋ 14) hil cı yoĝdur  omri daĝı azdur t z  l r ş yle ma  l m ola 15) amm  mevl d eger gece toĝmıř ise ibtid  kamere nazār  tmek gerekdir eger 16) t li  i inde ve y  u c nci h nede ve y  y dinci ve y  on birinci h nede ve y  17) toĝuzuncı h nede her řanĝısında bulunursa hil c olur eger kamer bu 18) h nelerde b lend ise şemse nazār  tmek gerek bu zıkr olınan h nelerden 19) birinde bulunursa hil c şems olur eger hi  birinde b lendiyse sehm 's-sa   dete 20) nazār  tmek gerek eger zıkr olınan h neler ŋ birinde bulunmış ise hil c 21) olur b lendise hil c olmaz ba  dehu t li  e nazār  der z eger bir naĝs-ı 22) kevkeb t li  de yoĝ ise hil c t li  olur eger t li  de bir naĝs-ı 23) kevkeb var ise t li  daĝı hil c olmaz ol mevl duŋ hil cı 24) yoĝdur  omri daĝı olmaz -bu faşl keth d  bey nındadır-  omr v ren kevkebe 25) keth d  d rler imdi keth d yı bilmege t riĝ budur ki hil c olduĝı burcuŋ 26) derecesine řanĝı kevkeb m stevli ise ol kevkeb keth d dur ve 27) m stevli şol kevkebe d rler ki ş hib-i beyt ve ş hib-i şeref ve ş hib-i

[18a]

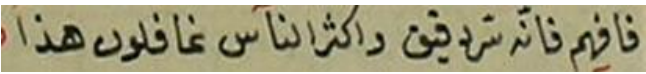
1) m sellese ve ş hib-i h dd ve ş hib-i vech ola eger mevzi  hil ca bir 2) kevkeb bu beş h l ile mutaşşaf bulınsa m stevli olur ve y  d rt 3) h l ile ve y  u  h l ile ve y  iki ve y  bir h l ile bulınsa yine 4) m stevli olur amm  bir kevkeb iki h l ile bulınsa ve bir kevkeb u  5) h l ile bulınsa ulu ol vaĝt u  h l ile bulunan m stevli olur iki 6) h l ile bulunan m stevli olmaz hem n  oĝ h l ile bulunan m stevli 7) olur ol beş h lden ya  n  ş hib-i beyt bulunmaĝ ve ş hib-i şeref 8) ve ş hib-i m sellese ve ş hib-i h dd ve ş hib-i vech bu beş h l ŋ 9) řanĝısı bir kevkebe ziy de bulınsa m stevli olur meşel  şems 10) u c nci h nede bulınsa hil c olsa şevr burcın ŋ beşinci derecesinde 11) hil cuŋ mevzi  pes řevr ŋ ş hibi z hred r ve ş hib-i şerefi

ķamerdür 12) ve řāhib-i müşelleşesi nehārda zühredür ve řāhib-i haddi zühredür ve řāhib-i 13) vechi ‘uřāridür imdi zühre řāhib-i beyt ve řāhib-i müşelleşe ve řāhib-i 14) haddür üç hāl zührede bülendī müstevlī zühre oldı ve mevzi‘ 15) hilāca pes kethüda zühredür dedik ve vaķs ‘alā hāzā -faşl-ı 16) kethüdānuñ ‘aııyyesi beyānundadır- ya‘nī kethüdā naķdür ‘ömr ve anı 17) bildürür pes kethüdā ma‘lüm olduķdan şonra naşar étmek gerek mevzi‘ ne 18) eger vetedlerde bulunmuş ise sene-yi kübrā ‘aııyye éder eger mā’il vetedlerde 19) bülendise sene-yi vusřā ‘aııyye éder eger zā’il vetedlerde bülend ise 20) sene-yi řuğrā aııyye éder lākin şu dağı ma‘lüm ola ki kethüdā olan 21) kevkebe naşar olına eger rāci‘ ve hābiř ve muştarik ve vebālinde ve yā zeneb ile 22) mecāsıd degil ise dedigimüz gibi ‘aııyye éder éder ve eger rāci‘ bülend ise 23) ‘aııyye éylediginüñ ģumsı eksilür ve eger hābiř bulunmuş ise nişfi 24) eksilür eger mutariķ bulunmuş ise cemī‘ vėrdigi bāııl olur hiç nesne 25) fā’ide olmaz ve eger vebāle bulunmuş ise südüsi eksilür ve zeneb ile 26) mecāsed olsa ya‘nī zeneb on iki dereceden ķarīb bulınsa 27) rub‘ı eksilür

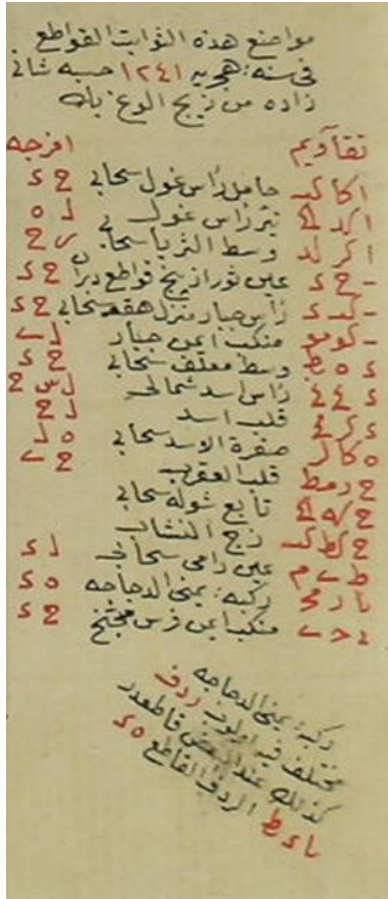
فأفهم فأنه سر من أسرار المكتومة لا يطبع عليه آذوقيل

[18b]

1) mine’n-nās ve her kevkebün sene-yi kübrā ve vusřā ve řuğrāları mensübāt-ı 2) kevākibde tefşili geçmişdür -faşl-ı zevā’id ve nevākıř-ı ‘ömr ķılan kevākibi beyān 3) éder- řems ve ķamer kethüdāya teşliş ve tesdīs bulınsa ‘ömrü ziyāde éder 4) müşteri ve zühre kethüdāya teşliş ve muķārin bulınsa ‘ömrü ziyāde éder ve 5) řems ve ķamer kethüdāya muķārin ve yā terbi‘ ve yā muķābele bulınsa ‘ömrü nākıř 6) éder ve ‘merrih ve zūhal kethüdāya muķārin ve yā muķābele bulınsa ve yā terbi‘ bulınsa ‘ömrü 7) eksildür ve ‘uřārid sa‘d ile olsa ‘ömrü arturur ve naşsla olsa 8) ‘ömrü eksildür ve re’s ‘ömrü arturur kethüdā ile olsa ve zeneb kethüdā 9) ile olsa ‘ömrü eksildür amma bu dağı ma‘lüm ola ki ne miķdār eksildür 10) her birisi ve ne miķdār arturur eger vetedde olsalar ‘aııyye-yi řuğrāları 11) ķadar artururlar ve yā eksildürler eger mā’il vetedlerde olsalar ‘aııyye-yi řuğrā- 12) -larınuñ řülüřānı ķadar artururlar ve yā eksildürler eger zā’il vetedlerde olsalar 13) ‘aııyye-yi řuğrālarınuñ şülüşi ķadar artururlar yā eksildürler ve dağı şöyle ma‘lüm 14) ola ki iřbu ‘ömr arturan kevkeb eger nuşüsetden berī olsa ‘aııyyeleri ki 15) arturduķları bile delālet éyler eger rāci‘ ve vebāle olsalar arturduķları 16) olur eger hābiř ve yā muřarriķ olsalar

arturduķları ģün olur 17) -faşl-ı

ḳavātī' ları 18) beyān éder- hilācuḡ ḳāṭ' ları zūḫal mevzi' idür ve merrīḫüḡ mevzi' idür 19) ve zūḫalüḡ ve merrīḫüḡ terbi'leri ve muḳābeleleridür ve ūems ve ḳamerüḡ derece- 20) -leridür ve terbi'leridür ve muḳābeleleridür 'uṭārid menḫūs olduḳda 'uṭāridüḡ 21) derecesi ve muḳābelesi ve terbi'idür ve derece-yi zeneb ve yédinci ḫānenüḡ 22) derecesi ve dördünci ḫānenüḡ derecesi ve sekizinci ḫānenüḡ derecesi 23) ve ūemsüḡ derece-yi hubūṭı ve ḳamerüḡ derece-yi hubūṭı ve hubūṭ-ı zūḫal ve 24) hubūṭ-ı merrīḫdür ve ūavābitden deberān ve ḳalbü'l-'aḳreb ve menkibü'l-feres ve ḳalbü'l-25) esed ve re'sü'l-gül ve menkibü'l-cebbār ve ḫāme-yi esed ve ṭaraf-ı bersāveū 26) ve re'sü'l-cebbār ve neūre ve iūūrū'l-esed ve cebhetü'l-'aḳreb ve 'aynü'r-rāmī 27) zeccü'n-niūābe ve rikbetü'd-dücāce imdi her yıl velādetden ūonra [18b] der-kenār

[19a]

1) hilācuḡ ṭālī' i üzerine bir derece arturup bu zıkr olınan maḫallerden 2) birine rāst gelse elbette ḳat'-ı 'ömr éder meger kim ol mevzi' ḳat' a bir sa'd 3) nāzır bulunmuş velādetde meūelā müūterī ve yā zūhre bu taḳdīrce 'aẫīm nekbet 4) ve ūedāyed-i emrāz çeküp def' olur ve fevt olur -faūl ba'z 5) teseyyirāt-ı mücerrebe beyānındadur-teseyyir-i ṭālī' ve yā teseyyir-i sehmü's-sa'āde ūaḫābīden 6) birine rāst gelse kör olur

insān ve teseyyir-i ṭālī‘ derecesinde kūsūfa rāst 7) gelse ya‘nī bir adamun teseyyir-i ṭālī‘i derecesinde kūsūf dāfi‘ olsa 8) ḳatlı eder eger sehmü’s-sa‘ādenün teseyyiri kūsūfa rāst gelse kör eder 9) şems ve yā ḳamer ve yā sehmü’s-sa‘āde ḳadar evvelde olan şavābitden bir kevkebe 10) rāst gelse sa‘d ise sa‘ādeti zāhir olur ve naḥs ise nuḥūseti 11) aşkār olur elbette -ve teseyyir-i ṭālī‘ - cirm-i ḳamere rāst gelmek ‘ömri ḳat‘ eder 12) ve ḳamerün teseyyiri ṭālī‘e gelmek ‘ömri ḳat‘ eder eger birisi hīlāc 13) olmuş dese muḳaddem amma hīlāc degil idiler ise ‘azīm nekbete delālet 14) eder - şāḥibü’l-bāri‘ - ‘alī ibni ebī’r-ricāl kitābında zıkr eder ki bir mevlūduḡ 15) ṭālī‘i esed idi ve ḳamer sereṭān burcında neşre idi vaḳtā ki ḳamerün 16) teseyyiri ṭālī‘e geldi mevlūd kör oldu kırk yaşında idi 17) bir daḡı bir mevlūduḡ sehmü’l-marażı üçüncü ḡānede vāḳi‘ olmuşdu 18) ve hīlāc ḳamer idi dördüncüde vaḳtā ki sehm-i zamānenün seyri ḳamere 19) rāst geldi mevlūd kör oldu bir daḡı bir mevlūduḡ altıncı ḡāne- 20) - si ki maraż ve ḳul ve ḳaravaş ḡanesidür ḡamel burcınun yigirmi ikinci derecesi 21) idi ve hīlācı ḡutuḡ birinci derecesinde idi ve merrīḡ hilāca 22) muḳābil ve zühre hilāca nāzır idi vaḳtā ki hilācuḡ teseyyiri derece-yi 23) sādisede muḳābil oldu ol mevlūdı ḳulları ḳatlı eylediler bir 24) daḡı mevlūduḡ altıncı ḡānesi mizānuḡ yigirminci derecesi idi 25) ve merrīḡ ḡaddi idi ve hilāc sünbülenün yigirmi derecesinde idi 26) ve sehmü’l-‘abīd şāḥib-i ṭālī‘ a muḳābil vaḳtā ki hilācuḡ teseyyiri 27) derece-yi sādise uğradı ol mevlūdı ḳullar boḡup

[19b]

1) öldürdiler bir daḡı mevlūduḡ hilācı şems idi toḡuzuncı ḡānede 2) merrīḡ derecesinün muḳābelesi vasaṭ-ı semāda idi ya‘nī merrīḡ 3) dördüncü ḡānede imiş ve vaḳtā ki hilācuḡ teseyyiri merrīḡün muḳā- 4) -belesine erişdi ol mevlūd ḳatlı olındı ve şalb olındı bir daḡı 5) bir mevlūduḡ onuncı ḡānesi ḡutuḡ evvelki derecesi idi 6) bir sa‘d-ı kevkeb ḡutuḡ āḡirinde idi vaḳtā ki derece-yi vasaṭ semānuḡ 7) teseyyiri ol sa‘da erişdi ol mevlūd pādişāh-ı evvel oldu 8) bir yıl ba‘dehu teseyyir āḡir-i ḡūtdan ḡamele naḳl étükdü evvel ḡükümet 9) eden def‘ oldu vaḳtā ki hilācuḡ teseyyiri terbi‘-i şemse 10) uğrasa ve merrīḡ daḡı on birinci ḡānede bulınsa ol mevlūd 11) āteşe yana bir daḡı bir mevlūduḡ sekizinci ḡānesi ḳavs idi müşterinün 12) ḡaddi idi ve merrīḡ müşterinün bir terbi‘inde idi vaḳtā ki teseyyir-i hilāc 13) derece-yi şāniye uğradı ol mevlūd ḡarb içinde iken urıluḡ 14) helāk oldu bir daḡı bir mevlūduḡ hilācı üçüncü ḡānede idi 15) dördüncü ḡāne ḡūt burcınun yēdinci derecesi idi vaḳtā ki hilācuḡ 16) teseyyiri dördüncü ḡāneye mūntehī oldu ol mevlūd deryāya ḡarḳ 17) oldu

bir dağı bir mevlüduñ dördüncü hānesi hāmelüñ yigirmi üçüncü 18) derecesi idi ve hilāc üçüncü hānede idi vaqtā ki 19) hilācuñ teseyyiri dördüncü hāneye geldi āteş-ı fārsī dēdükleri 20) maraž ile hābs iken zindānda fevt oldu bir dağı bir mevlüduñ 21) onuncu hānesi seretān idi ve kamer kavş burcında üçüncü hānede 22) idi vaqtā ki kamerüñ teseyyiri cedī burcına erişdi ol mevlüduñ 23) nezlesi başdan dökülüp zīkun- nefesden fevt oldu 24) bu dağı ma‘lūm ola ki zeneb yā zūhal şevr burcı içinde bulınsalar 25) ve hilācuñ teseyyiri birine rāst gelse ol mevlüdü boğalar 26) helāk eyleyeler eger zūhal yā zeneb burc-ı ‘akrebde olsa ve hilācuñ 27) teseyyiri birisine rāst gelse meşāne ve qurūhız-zeker ve ‘usru’l-bevlden

[20a]

1) helāk ola ve dağı derece-yi kūsūf teseyyir-i hilāca uğrasa 2) ol mevlüd helāk olur ma‘lūm ola ki kıyruklı yıldızlar toğdığı 3) vaqtde ne burcda toğmış ise ol burc mevlüduñ tālī‘i olsa 4) ve kamer hilāc ve velādet gece vāқи‘ olmuş olsa ol mevlüd 5) tēz helāk olur mu‘ammer olmaz eger ol mevlüduñ tālī‘ nūñ üçüncü 6) hānesi kıyruklı yıldızuñ burcı düşse ve şems yā merrīh üçüncü 7) hāneye nāzır bulınsa ol mevlüd pādīşāh ola ve ekşer eķālimde 8) nāmı zāhir ola intihā-yı tālī‘ dördüncü hāneye varsa ol hānede 9) zūhal bulınsa kaç‘-ı ‘ömre delīldür zūhal aşıl mevzi‘ine erişse kaç‘-ı ‘ömre 10) delīldür ve müşterī tahte’ş-su‘ā‘ olsa tālī‘ şāhibi ise kaç‘-ı ‘ömre 11) delīldür ve merrīh mevzi‘-ı aşlīsinde ma‘ān muharreķ olsa kaç‘-ı ‘ömrdür 12) intihā-yı tālī‘ mevzi‘-i zūhale erişse ve merrīh terbi‘inden ve muķābeleden 13) nāzır bulınsa kaç‘-ı ‘ömre delīldür vallāhu ā‘ lem bi’ş-şavāb 14) faşl-ı kevākib-i şavābitüñ aḥkāmını beyān eder 15) şavābitden ‘azīm evvelden bir kevkeb derece-yi tālī‘de ve yā derece-yi ‘āşirde 16) ve yā derece-yi şems ilse muķārin ve yā derece-yi kamer ile muķārin bulınsa ol 17) mevlüd menzilet-i ‘azīm ve sa‘ādet-i cem şāhibi ola ve ümīd olmayan mertebelere 18) erişse riyāset ve melik menzilesine eger ol kevkeb sa‘d mizācında ise 19) ‘āķıbet-i emri ol kişinüñ ḥayr ile maḥtūm ola ve eger naḥs mizācında 20) ise ‘āķıbeti şerr ile mehtūm ola ammā ma‘lūm ola ki kevākib-i şavābetden 21) simāk-i a‘zel ve nesdālu’l-vāқи‘ ve ridf bu üç kevkeb zühre ve ‘uṭārid 22) mizācdadur her kimüñ derece-yi tālī‘inde ve yā derece-yi ‘āşirinde yā şems ile 23) ve yā kamer ile bulınsalar birisi delālet eder ol mevlüd beyne’l-ḥalk 24) ma‘rūf ve meşhūr olup ḡani ve mālđār ola ve şāhib-i ‘ilm ve şāhib-i ‘izzet 25) ve sa‘ādet olup şāhib-i rā‘y ve ḥükm ola ve kendi fikri ile nice 26) ‘emeller zühıra getüre aşlen ve kaç‘en bir şey’ eylemeye illā fikr ve ‘aql ile işleye 27) ve ‘ibādet ve tā‘ata rāḡıb ola ve dā‘imā şafā ve surūrda ola ve şādıķu’l-

[20b]

1) kavlı ve tatlı sözlü ve keşirü'l-himmet ve keşirü'n-nikâh ola eger 'uṭārid bu 2) kevkeblerün birisi ile ṭālī' içinde bulınsa ol kimesne umūr-ı ğaybiyyeden 3) haber verici ola kerāmete şebih ba'ṭın 'ilmeler işleye ve anuḡ elinden 4) nīr-i necāt ve ṭılısmāt işleri zāhir ola ammā sımāk-i rāmih ve zebānā 5) ve keffü'l-cünübeye ve neyyirü't-tefeke bunlar müşterī ve 'uṭārid mizācındadurlar 6) eger bunların birisi derece-yi ṭālī' de ve yā derece-yi 'āşirde olsa ol 7) mevlūd sa'ādet ve māl ve saltanat şāhibi ola ve mertebe-yi melikde tevābi'-i 8) mülükdan bir mu'azzam kimesne ola ammā mantıkatü'l-cabbār ve şī'r-i yemānī 9) ve ḳalbü'l-esed ve ḳalbü'l-'aḳreb ve sereṭān müşterī ve merrīḡ mizācındadurlar 10) bunlardan eger bisi ṭālī' de ve yā üçüncide bulınsa ol mevlūd bir serdār-ı 11) a'zīmü's-şān ve yā bir şāhib-i ḡurūc olup ḳahr ve taġallub ṭariḳiyle nice 12) memleketler zabṭ eyleye ve her ne cānibe teveccüh eylese manşūr ve muẓaffer ola ve nāmı 13) pādişāh nāmına berāber söylene ve māl-ı 'azīm şāhibi ola ammā re'sü'l-ġul 14) ve reḡlū'l-cevzā'-ı yüsri ve 'abūḳ ve 'arḳub-ı rāmī müşterī ile zūḡal 15) mizānındadurlar eger bunlardan birisi ṭālī' de ve yā üçünci derecede bulınsa 16) ol kimesne ziyāde ġanī ve māl-ı keşire şāhibi ola ve nezā'at ve benā ve ḡarāset 17) ile 'ömri geḡe ammā re'sü'l-cabbār ve şadr-ı sereṭān bunlar merrīḡ mizācındadur 18) bunların birisi ṭālī' de yā 'āşirde bulınsa ḡuşuşen geḡe doġsa 19) ol mevlūd pehlevānlıḡ ve şecā'atle meşhūr olup ve ma'rekede kimesne aḡa 20) ġālib olmaya eger nehārda doġsa zıkr olınan kevkebün birisi ṭālī' de 21) ve yā 'āşirde bulınsa ḳāşirü'l-ḳalb ve merḡametsiz olup eşedd-i 'azāb ile 22) ḡalāyık ḳatlı eyleye ve dīn ve şerāyi' şāhiblerini ḳatlı eḡe ve if'āl-i münkere 23) mā'il olup ḡoḡ sözlü sefiḡ kimesne ola ammā menkibü'l-feres 24) ve keffü'l-ḡazīb ve menkibü'l-cevzi'l-eymen merrīḡ mizācındadurlar ṭālī' de 25) ve yā vasaṭ-ı semāda olsa ḡuşuşā geḡe doġanlar ol kimesne serdār 26) ve ser' asker ve ḡol zābiti misillü kimesne ola ve cem'-i māl ve manşīb ile 27) muḡayyed kimesne ola ve tazeler ve emredler ve cāriyeler ile muḡtaliṭ ola eger gündüz

[21a]

1) ṭoġsa ve bu yıldızların birisi ṭālī' de yā 'āşirde olsa ziyāde 2) ġazāblu ve şāribü'l-ḡamr ve fuḡşiyāt ile muḡayyed kimesne ola ve ḳan dökici 3) ola ve 'āḳıbeti şarābile ḡitam ola ammā aḡirü'n-nehr ve recül-i ḳanṭurus zühre ve müşterī 4) mizācındadurlar bunların birisi ṭālī' de ve yā vasaṭı's-semāda olsalar 5) ol mevlūd pāk ve laṭif ve

nażif ve māl cem‘ étmekle muķayyed ve merdlik 6) ile munşif ola ve ‘avratlar ve emredler için ziyāde māl harc éde 7) ve lehv ve lu‘b ile muķayyed ola ve ‘āķibeti ĥayr ile ĥatm ola ammā ‘unķı’s- 8) secā‘ ve ferş-i’s-sefbet ve zenebū’l-esed bunlar zūħal ve zūhre 9) mizācındadurlar eger birisi ŧālī‘ de ve yā vasaŧū’s-semāda bulınsa ol 10) kimesne ġani ola ve ekşer şehrlerde emri ve ĥükmi yūriye ve beyne’n-nās 11) nāmı ĥayr ile yād olına lākin şūreti şarı ve şekli bed ola ve sözi 12) nā-merbūŧ ola ve zirā‘ at ve ĥarāsete mā’il ola ve ‘ilm-i nūcūm ve sāĥiye 13) mālīk ola ve yaşı ziyāde olduķda ĥayra meyli ziyāde ola ammā ‘aynū’s- 14) şevr ve münkebi’l-cevzāi’y-yesrī bunlar merrīĥ ve zūhre mizācındadur birisi 15) ŧālī‘ de ve yā vasaŧū’s-semāda bulına ol kimesne ziyāde māl şāĥibi 16) ġanī kimesne ola ve ekşer vilāyāta ‘āmil ve muĥāsib ola ve itbā‘ı çok 17) ola ve ĥayr ile meşhūr ola ve ‘asker nafaķasına ve ‘ulūfesine ve ĥāline 18) muķayyed olan kimesne ola ve şanı ‘azīm ve nāmı ĥūsn ola ĥuşūşā derece-yi 19) ŧālī‘ de ‘aynū’s-şevr olsa ĳalbū’l-‘aķreb derece-yi sābi‘ de bulunur bu taķdīrce 20) bu kevkebūĥ ĥayra ve sa‘ādete delāleti ĳavī olur sā’irlerinden vallahu alem biş-şavāb 21) -faşl-ı seb‘e seyyāre derece-yi ŧālī‘ de bulunduĥınuĥ aĥķāmını beyān 22) éder- zūħal ŧālī‘ de bulınsa nuĥūsetden berī olsa delālet éder 23) mevlūd şāĥib-i sūķūn ve ehl-i vaķār olup rā’y ve tedbīri dūrüst 24) ola ve ‘ömri ŧavīl ola lākin baĥīl olup ġam ve şedāyed ile eyyām-ı mūrūr 25) éyleye aşla ĳanā‘ at gelmeyüp tama‘-ı dūnyā ve ĥırş-ı māl teşvīşinden rāĥat 26) bulmaya eger müşteri ŧālī‘ içinde bulınsa şāĥib-i dīn ve ehl-i taķvā 27) zümresinden olup ĥalk arasında adı ĥayr ile mezkūr ola

[21b]

1) ta‘bsız ve meşakķatsız çok māl şāĥibi ola ve ĥükümet ve riyāset 2) menzilesinde ĥişşedār ola ve merrīĥ ŧālī‘ de olsa ġazūb ve ĳan 3) dökici ve merĥametsiz olup ve ġavġa ve cenge ĥarīş ola ve ĥalkı āzerde 4) étmekden ĥazz édici ola ve ekşer yā ŧālī‘ içinde bulunanların ĳuvveti yine 5) yaramaz ve cehile yā têmür ve yā āteş ve yā zehire ve yā mūzī cānavarlardan ola 6) eger şems ŧālī‘ de bulınsa ĥākim-i vilāyet ve nā’ib-i mülūk mertebesine 7) nā’il ola ve ĥükümet-i siyāsetle muķayyed ola ve kibr ve ‘aceb şāĥibi olup 8) ĥalāyīķa ĥaķāretle baķıcı ola ve zūhre ŧālī‘ de bulınsa ĥūb-rüy 9) ve tatlu sözlü ve güler yüzlü ve gönli mesrūr ola ve ‘ömri ni‘met ve zevķ 10) ve şafā ve ‘ayş ve ‘işretle geçe ‘uŧārid ŧālī‘ de bulınsa ziyāde ‘aķıllu 11) ve zekī ve şāĥiĥ fikirlü ve toġrı tedbīrlü ola ve ince işler ve ne ĳadar 12) müşkil şan‘atlar var ise cümlesi elinden gele ve dūrülü dūrülü diller öġrene 13) ve ‘ilm-i nūcūma ve ĥikmet ve

tıbb ve hisāb ve mūsikī müşellü ‘ulūma heves  yleye 14) eger  amer t ali‘ de bulınsa amm  gececece olduğı ta dirced r ol mevl d 15) vezir ve y  p di ah ve y  bir ulu h kim ola hu u a ki t ali‘ dağı seret n 16) ve y  esed burcu ola eger g nd zde olursa ol kimesne seyy h-ı ‘ lem 17) olup bir yerde  ar r  ylemey p ve t z y rici ve her i de ‘acele  der ola 18) eger re’s t ali‘ de bulınsa ol kimesnen n ru’y sı Őahih ve du‘ sı 19) m stec b ola ve ‘ul m-ı b tınadan nice esr ra mu tali‘ ola ve ‘izzet ve Őeref 20) Őahibi olup n mı hayr ile mezk r ola eger zeneb t ali‘ de bulınsa 21) ol kimesneye hay l t ve evh m ‘ rız olup ziy de vesvesel  22) ve  or ak  la ek er y  Őar‘ ve y  sekteden fevt ola -fa l Őahib-i 23) t ali‘ olan kevkeb on iki h nen n her  angısında v ki‘ olur 24) a k mını bey n  der- ve Őahib-i t ali‘ t ali‘ i inde bulınsa ol 25) kimesne kend   avm ve  abilesi i inde ma‘r f ve me h r olup ‘aziz ve m kerrem 26) ola eger 2 h nede bulınsa ta  il-i cem‘ -i m la ziy de hari  olup 27) ve bey‘ ve Őer  ve mu‘ mel t ile mu ayyed ola t  ahir-i ‘ mrine degin hubb-ı m ldan [22a]

1)  urtulmaya ve altu(n) ve a  aya ba up eglenici  la eger 3 h nede bulınsa 2) kend   avm ve  abilesine mu t c  la bir yerde  ar r tutmaya t z bir mek ndan 3) bir mek na g  er  la eger 4 h nede bulınsa ma‘be i ta‘b ve me a  at ile 4) h  il  la ve rezil kimesne  la adı bel rs z ve zir ‘at ve har set 5) ve  cret ile ge ine eger 5be inci h nede bulınsa d ‘im  lehv ve lu‘b 6) ve ‘i  -ı mec zi ve mu‘  eretden h li olmayup  v re ve hav  Şahibi 7)  la eger 6 h nede bulınsa ma‘l m ’l-miz c olup a l   as vetden 8)  urtulmaya eger bir na s-ı kevkeb ile bu h nede mu arin bulınsa ol 9) kimesne esir  la ‘ mri hidmet ve me a  atle ge e eger 7 y dinci h nede 10) bulınsa i i g ci t ‘ife-yi nis  ile olup tezvic ve zif f 11) ve nik h  aydından  urtulmaya ve  ok ‘ vratlar ala eger 8 h nede bulınsa 12)  l mi kend  fi‘linden zuh r  de y h d kendi kend ni  atl  de eger 13) bir na s-ı kevkeb ile bir h nede mu arin bulınsa eger 9 h nede bulınsa 14)  ok del letler seyr  de ve mevzi‘ ve mek nı g rbetde  la kend  vil yetinde 15)  ar r tutmaya ve ba‘zi ‘ul m ile mu ayyed  la eger 10 h nede bulınsa p di ahlar 16) ve h kimler  apusında ol sebebden ‘izzet bula ve her ne Şan‘ata  alı ırsa 17) re’is olma lığa  ri e eger 11 h nede bulınsa ey  h ylu olup 18) d stı  ok  la l kin evl dına merhametsiz olup evl dını yanından 19) red  dici kimesne  la eger 12 h nede bulınsa fa ir ve mu t c  la eger 20) bir na sa mutta il bulınsa h bs ve zind ndan ve  ayddan  urtulmayup 21) ‘ mri ma b slu  ile ge e -fa l sehm ’s-sa‘ de on iki h nen n 22) her

kağısında bulunursa ahkâmını beyân eder- eger t̄ali' de bulinsa 23) kavî mizâclu ve kuvvetlü ve iri kemikli olup 'ömri şihhatle geçe az 24) haste ola eger 2 hânede bulinsa ziyâde gani ve mâldâr ola māl 25) çokluğu ile nâmı bellü ola eger 3 hânede bulinsa akrabâ ve qarındaş 26) hayr göre anlaruñ sebebiyle ni' mete ve devlete erişe eger 4 hânede 27) bulinsa babasından fâ'ide göre ve devletine sebep babası ola

[22b]

1) ve eger ve biçer ve ta' mîr ve termînden māl tahşîl êde eger 5 hânede olsa 2) ma' şūkından çok māl eline gire ve oğul ve kızdān naşîbi olup 3) evlâdları sa' âdetlü olalar eger 6 hânede bulinsa hîdmetinden 4) ve kulluğdan ve yâ hastelere 'ilâc etmekden māl-ı firāvân ve kul 5) ve halâyığdan hayr göre ve yavu kaldığı nesnelere yine bula aşlâ 6) yabâna zâyi' olmaya eger 7 hânede bulinsa ' avratdan naşîbi eyü 7) ola ortaklık işlerden fâ'ide edici ola ve çok ' avratlar 8) bu kişiye ' âşık olup māl şarf edeler eger 8 hânede bulinsa 9) mîrâş mālî eline gire ve sa' âdeti o yüzden ola yâhūd māl-ı meyyit zabt 10) eder kimesne ola eger 9 hânede bulinsa ticâretten ve çok müsâferetden 11) fâ'ide eder ola bir yerde turmağdan ziyân êde gezmekten fâ'idelenene 12) eger 10 hânede bulinsa pâdişâh kapusına hîdmet ve yâ hâkimler kapusunda 13) turmağdan māl ve ni' mete vâşıl ola ve her ne manşîba ve şan' ata yapıssa 14) ol tarîkuñ re'îsi ola eger 11 hânede bulinsa dōstlarından 15) ve ' âşıklarından māl eline gire ve dōstundan ve ' âşıkdan hayr göre 16) ve eger 12 hânede bulinsa māl ve ma' îşeti maḥbeslerden ve zarb ve işkence 17) èylemekten ve zindâncılığdan ve halkı bende koyup beklemekden ola bu şüretde 18) eger sehmü's-sa' âde bir naḥs-ı kevkeb ile on ikinci hânede bulinsa düşmen 19) mālından ve başkun ve yol kesmekten māl tahşîl èyleye faşl eger züḥal 20) 2 hânede bulinsa ziyâde mümsik ve mâla ḥarîş ve cem' ine sa' y edüp 21) yemek naşîb olmaya çok olur ki bu şüretde kendüyi māl tahşîl 22) etmek yolunda zâyi' êde ve yâ mālından ötüri katlı olına eger müşterî 23) 2 hânede bulinsa ümîd ètmedigi yerlerden māl ve rızq tahşîl êde 24) ve māl ve rızq şol mertebe ziyâde ola ki keşret-i māl ile adı söylene 25) ve mālî çokluğundan ötüri herkes ' izzet èyleye merrîḥ 2 hânede bulinsa 26) ziyade masraf olup aşlâ elinde māl ve rızq tutmaya hemân nice 27) gelürse öyle gide ve ekşer mālî uğrılana şems 2 hânede bulinsa

[23a]

1) kendü cehdiyle māl kazana lākin isrāf dahı ʿeyleye ve cemʿ ʿeyleyüp zāyiʿ 2) olduğı māl yine çıkarup harc ʿede çokluk mālā harīş olmaya 3) eger zühre 2 hānede bulinsa māl ve rızkı ʿayş ve ʿişret ve ziyāfete 4) şarf ola ve ʿömri ziyāde olduqça mālana eger ʿuṭārid 25) hānede bulinsa māl ve rızkı kitābet ve muḥāsebe ve muʿālece sebebinden 6) ola yā şarrāf yā emīn-i beyt-i māl ola eger kamer 2 hānede bulinsa māl 7) ve rızkı ʿavām sebebinden ḥāşıl ola ve reʿāyā ve ehl-i zimem kısmından müntefiʿ 8) ola ve gezmekten ve deryā kenārlarında olan ḥidmetler zabtından bācdārlik 9) ve emīnlikden ve balıklık ve tuzlalar zabtından ola eger reʿs 2 hānesinde 10) bulinsa māl ve rızkı ʿilm ve fıkh ve vaʿz ve naşihat yüzinden ḥāşıl 11) ola ve ḥalk eyü iʿtikādleri cehtinden **زند** sebebinden ola eger zeneb 12) 2 hānede bulinsa faḳīr ve zelil ola ve kazandığı māl zāyiʿ ʿeyleyüp 13) artuk bulmaya ekşer yā cin düşürüp ve ḡāʿibden söz söyleyüp haber ver- 14) -düklerinden ötüri aqça kazana -faşl ikinci hāne şāhibi on iki 15) hānenün her kanğısında bulunur ise aḥkāmını beyān eder- eger şāhib-i 16) şānī ṭālīʿ de bulinsa naʿbsüz ve meşakḳatsiz māl-ı firāvān mālīk ola ṭaleb 17) ʿetmeksizin eger şāhib-i şānī 2 hānede bulinsa mālī fāʿideye verici 18) ve mālun fāʿidesiyle geçinici ola ve eger şāhib-i şānī 3 hānede bulinsa 19) māl ve rızkı akrabaları sebebinden ḥāşıl ola ve yā ʿilm-i reml ve yā fālcılıqdan 20) ḥāşıl ola ve eger şāhib-i şānī 4 hānede olsa mālī zirāʿat ṭarīkinden 21) ola ve eger şāhib-i şānī 5 beşinci hānede olsa mālī maʿşūḳı ṭarafından 22) ve maşharalık ve oyuncılıqdan ve fuşāḥānlıqdan ola ve āḥirüʿl-emr mālī 23) ve rızkı evlādına qala eger şāhib-i şānī 6 hānede olsa mālī ve rızkı 24) kul ve qaravaş sebebinden zāyiʿ ola ve bahāyim kısmından her ne beslerse 25) helāk ola ve esircilikden zarar ʿeder ola ve eger şāhib-i şānī 26) 7 hānede bulinsa biraz mālī ʿavratlara harc ola ve ʿavratlardan dahı 27) māl ḥāşıl ola ve şürekāsına fāʿidesi ola ve eger şāhib-i şānī 8

[23b]

1) hānede bulinsa māl mirāş naşib ola ve bilmediği yerlerden māl ḥāşıl 2) ola eger şāhib-i şānī 9 hānede bulinsa mālī ticāretten ḥāşıl 3) ola ve ekşer mālī gözinden ırağ ola yaʿnī yabāna verüp vilāyetden vilāyete 4) mālī gider gelür ola eger şāhib-i şānī 10 hānede bulinsa mālī ve rızkı 5) pādişāh ḳapusunda ola ve meşhūr şānʿatlar ve işler ve yā ḥükümet ve riyāset 6) sebebinden ola eger şāhib-i şānī 11 hānede bulinsa vüzerā ve ümerā 7) ḳapusından ve döstlerden ola mālī ve rızkı eger şāhib-i şānī 12 hānede 8) olsa mālī maḥbesler zabtından ve maḥbūslardan ola ve aʿdāsı vilāyetden 9)

ola eger büyük kimesne ise ve eger esâfilden ise mâlı ve ma'îşeti müzevvir 10) ve telbîs ve isnâd ve bühtân sebebinden ve yalan şahidliginden ola 11) -faşl sehmü'l-mâl on ikinci hânenüñ her kaçığında bulunursa anuñ 12) aḥkâmını beyân eder-sehmü'l-mâl eger ḫâlî' de bulunursa mâlı kendü 13) 'amelinden ḥâşıl ola eger 2 hânedede bulınsa bey' ve şırâ ve me'kûlât 14) ve melbûsât şatup almağdan ola eger 3 hânedede bulınsa aḫrabâları 15) mu'âvenetinden ola eger 4 hânedede bulınsa babası terbiyesinden 16) ve şan'atından ve yâ mansıbından ve maḥşûlât-ı zemînden ola eger 5 hânedede 17) bulınsa oğlından ve kızından kendüye mâl naşîb ola eger 6 hânedede 18) bulınsa otlardan ve şerbetlerden ve mu'alece ve tıbbdan mâl kazana ve kul 19) ve karavaş alup şatmağdan fâ'ide éde eger 7 hânedede bulınsa zevcesinden 20) ve zevcinden 'avrat ise mâl naşîb ola eger 8 hânedede bulınsa 21) mâl-ı mevtiden behredâr ola eger 9 hânedede bulınsa ticâretten egerçi 22) çok mâl cem' éyleye lâkin bi'l-küllîye elinden çıka zâyî' ola eger 10 hânedede 23) bulınsa ḫâkimler kaçusından ve ḫükümetden ve şanâyi'-i şer'ıyyeden ḥâşıl ola 24) ve eger 11 hânedede bulınsa vüzerâ ve ümerâ ve ḫâkimler kısmından ve anlara taḫarrub 25) sebebinden mâl ve rızq ḥâşıl ola eger 12 hânedede bulınsa cengden ve yaya 26) seferinden ve ḫarâmîlikden mâl cem' éyleye vallâhu 'alem bi's-şavâb -faşl 27) züḫal- 3 hânedede bulınsa eger mevlüd gündüz ise 'ulûm-ı ḫadîmîden naşîbi ola

[24a]

1) eger gece ise rü'yâ ta'bir edici ola ki dürüst ola sözi eger müşterî 2) 3 hânedede bulınsa eger gündüz ise dîn 'ilminde ziyâde naşîbi ola 3) ve 'âlim ve zâhidlik ile nâmı şöhret bula ve eger gece ise kendü kendüye 4) medḥ édüp 'ulemâ ve meşâyîḫ şüretinde görine ammâ 'ilminden behresi olmaya 5) eger merrîḫ 3 hânedede bulınsa kendü kendüyi görici mu'accib ve mütekebbir ola 6) ve aḫrabâsına ve kaçındaşlarına zararî toḫına ve insâna iftirâ edici ola 7) eger şems 3 hânedede bulınsa müttekî ve şâliḫ ola ve kaçındaşı ve aḫrabâlarına 8) eylügeni érişe ve ḫâlleri eyü ola eger zühre 3 hânedede bulınsa 9) mü'ellif ve muşannif ola 'ilm-i ḫisâb ve nücüm ve müsîḫî ve felsefe ve 'ilm-i 10) ta'bir ve nîr-i necâtdan kitâblar yaza ve nâmı eyelük ile iştihâr bula eger 11) 'uḫârid 3 hânedede bulınsa kâḫîn ve müneccim ola ve ma'âşî ḡayb söylemekden 12) ola ve ol fenlerde üstâd olup nâm çıkara eger kamer 3 hânedede bulınsa 13) yakın yerlere varup gelüp bey' ve şerâ ve ticâret ile geçine eger cevzeher 14) 3 hânedede bulınsa aḫrabâ ve kaçındaşları arasında ulusu ola devlet 15) ḫuşûşında her işinüñ şonı evvelinden eyü ola eger zeneb 3 hânedede 16) bulınsa aḫrabâ ve kaçındaşlarına muḫtâc

ola ve anasına ve babasına zararı 17) doğına eger zeneb üçüncü hānede olup bir naħs ile mücāneset bulınsa 18) ol mevlūd kör ola yā şuya ğarķ ola vallāhu te‘ālā ā‘lem - faşl üçüncü 19) hānede şāhibi on iki hānenüñ ķanđısında bulındıđınınuñ aħķāmını 20) beyān eder- eger şāhib-i şāliş t̄ali‘ içinde bulınsa ķarındaşları 21) ve aķrabāları kendü ķapusına muħtāc olalar ve eger şāhib-i şāliş 2 hānede 22) bulınsa ķarındaşları ve aķrabāları ile māl huşuşiçün olınca aralarında 23) münāza‘a eksik olmaya aralarında dōstluķ hāşıl olmaya eger şāhib-i 24) şāliş 4 hānede bulınsa ķarındaş ve aķrabāları babasınınuñ mālını zabt 25) ve yağma édüp bu hişşe vėrmeyeler ve yāhūd babası mālın yeyeler buña 26) parmak hişābı göstereler eger şāhib-i şāliş 5 hānede bulınsa ğarabetde 27) ķarındaş ve aķrabālarıyla ķarışā ođul ve kıızı ğurbetde hāşıl ola

[24b]

1) eger şāhib-i şāliş 6hānede bulınsa ķarındaş ve aķrabāları 2) ola eger şāhib-i şāliş 7 hānede bulınsa ķarındaş ve aķrabālarıyla aralarında 3) ‘avrat huşuşiçün münāza‘a hāşıl ola ya‘nī ķarındaşları ‘avratiyle 4) muħālaťa edeler ve yāhūd boşadığı bir ‘avratı ķarındaşı ala eger şāhib-i 5) şāliş 8 hānede bulınsa ķarındaşlarınuñ mīrāşını yeye eger şāhib-i 6) şāliş 9hānede bulınsa ehl-i sefer ve tācir ola ve ķarındaşı ğurbetde 7) olına ve ol ‘avratdan çok māl eline gire eger şāhib-i şāliş 10 8) hānede bulınsa ķarındaşları bi‘l-külliye helāk olalar eger şāhib-i şāliş 9) 11 hānede bulınsa aķrabālarıyla tefāħur eder kimesne ola eger şāhib-i şāliş 10) 12 hānede bulınsa aķrabālarını sevmez ola ve anları ħabse ve helāka sebep 11) ola -faşl sehmü‘l-uħuvvet on iki hānenüñ her ķanđısında bulunursa 12) aħķāmını beyān eder- sehmü‘l-uħuvvet eger t̄ali‘ de bulınsa ķarındaşlarına 13) eñ ulusu ola ve aralarında muħabbet-i külliye ola eger 2 hānede bulınsa 14) ķarındaşları bununuñ mālına muħtāc ola bununuñ kazandığı ile geçine eger 3 15) hānede bulınsa biri birine muħtāc olmayalar ve her biri kendü hāliline ķanā‘at 16) üzere olalar eger 4 hānede bulınsa aķrabāları babası ile olalar 17) ve ‘imāret ve zirā‘at şāhibi ola eger 5 hānede bulınsa ķarındaşları 18) kendü eli altında olup baba maķāmında olalar eger 6 bulınsa ķarındaşları 19) ve aķrabāları esīr olalar ve yāhūd ķul ve ķaravaş maķāmında el ķapusında 20) hidmet eyleyeler eger 7 hānede bulınsa ķarındaşınınuñ oğulları ve kıızları 21) çok ola ve kendü ‘avratından ferāğat eyleye anlarınuñ sebebinden eger 8 22) hānede bulınsa ķarındaşları mīrāşını yeyeler eger 9 hānede bulınsa 23) ķarındaşları ğurbetde olınalar eger 10 hānede bulınsa ķarındaşları 24) ma‘rūf ve meşhūr kimesneler ola lākin ķaşīrū‘l-‘ōmr olalar eger 11 hānede 25) bulınsa ķarındaşları çok sefer edeler seyyāħ olalar eger 12

h nede 26) bulinsa  arında ları zind ncı y  cell d olalar vall hu a  lem bi-tah kiki'l-h l 27) -fa l z h l d rd nci h nede bulinsa eger g nd z ise t zcek

[25a]

1) anası ve babası hel k olalar y h d babası f ce  ten hel k 2) ola eger z h l cedide bulinsa  ok m lk ve   a  ar ve mezra a  ahibi 3) ola eger m  ter  4 h nede bulinsa    mrin j evvelinden  hirine varınca 4) her i i eyl kle tam m ola ve yer ma  ulından ve eml k ve   a  ardan 5) hi  esi ola ve yarı kılınmı  nesnelere bula ve bir define ya zafer 6) bula zira m  ter  d rd nci h nede defined r eger merrih 4 h nede bulinsa 7) bedenine  te den ve y  t m rden ve y  vu u  kısmından mazarrat  ri e 8) belki    kibeti katld r eger  ems 4 h nede bulinsa ziy de g zel 9) y zl  ola ve eger bir na s ile bulinsa    kibet katlı olınma a delilded r 10) eger z hre 4 h nede bulinsa b gb n ola ve b gce ve ezh r ile 11) mu ayyed ola eger   ut rid 4 h nede bulinsa mi  m r ve m hendis ve  u 12) bulıcı ve  e me ve ham m yapıcı ola ve  ular bulıcı ve ma  denler bulıcı 13) ola eger  amer 4 h nede bulinsa k rizgen ve yer altında olan 14) yollar d zeldici ve  u bek isi ola eger cevzeher 4 h nede bulinsa 15)   a  ar ve emlak  ahibi ola  ular ve  e meler ve havuzlar yapıra 16) eger zeneb 4 h nede bulinsa kend  va anından  urbete d  e 17) y h d a  m  ola ve y kseken d   p hel k ola y  sa a t ola 18) -fa l d rd nci h ne  ahibi on iki h nen j her  angısında 19) bulunursa a k mını bey n  der- d rd nci h nede  ahibi t li  de 20) bulinsa anası ve babasını besleye ve anasına ve babasına h km  de 21) bu a muht c olalar eger 2 h nede bulinsa babası ve anası bunun 22) m li ile ge ineler eger 3 h nede bulinsa babasına h bs ve nekbet 23)  ri e ve  arında ları ve akrabaları  apusına muht c ola babası 24) eger 4 h nede olsa babasının h lk  arasında adı bell  ve 25) ma  r f ve me h r kimesne olalar eger 5 h nede bulinsa babası 26) p rlige  ri e ve o lunun o ullarını g re eger 6 h nede bulinsa 27) babası  urbetde  le eger 7 h nede bulinsa babası kabih ve  err ile

[25b]

1) ma  r f ola bu kimesne kend den ya lu   avrat ala eger 8 h nede 2) bulinsa mevti kend n j  urbetinde ola eger 9 h nede bulinsa babası 3) seferde  le eger 10 h nede bulinsa babasının ma   a i h kk m 4)  apusında ola eger 11 h nede bulinsa anası ve babası evvel 5)    mrlerinde fakir olalar  hir    mrlerinde m ld r olup sa   dete  ri eler 6) eger 12 h nede bulinsa babası kendi vil yetinden  ıkup  urbete 7) d  e ve

mevte ğurbetde ola vallāhu ā[‘]lem -faşl sehmü’l-ab on 8) iki hānenūñ her kañısında bulunursa aħkāmını beyān eder- 9) sehmü’l-ab eger řālī[‘]de bulınsa babası řāhib-i mülk ve řāhib-i 10) şeref ve mālđār kimesne ola eger 2 hānede bulınsa babası ziyāde 11) mālđār ola tācir ve mülk řāhibi ola eger 3 hānede bulınsa 12) düşkün ve faķır ve maħbūs ola babası eger 4 hānede bulınsa 13) babası adı kendü vilāyetinde meşhūr olup bellü kimesne ola 14) eger 5 hānede bulınsa babası ođlınūñ oğlını göre eger 6 15) hānede bulınsa babası çok seferler éde bir yerde qarār éylemeye ğurbetde 16) geze yöriye eger 7 hānede bulınsa kendi diyārında sākın zirā[‘]at 17) ve [‘]imāret ile meşğül kimesne ola eger 8 hānede bulınsa babasınūñ 18) [‘]ömri řālil ola eger 9 hānede bulınsa marīz ve za[‘]ifü’l-mizāc 19) kimesne ola babası eger 10 hānede bulınsa babasınūñ ma[‘]işeti begler 20) kaşısında ola eger 11 hānede bulınsa babası çok yaşaya eger 12 21) hānede bulınsa babasınūñ [‘]ömri seyāhat ile geçe çokluk bir mekānda 22) qarārı olmaya -faşl-ı zūhal beşinci hānede bulınsa- ba[‘]zı 23) vaķtde ğanī ve ba[‘]zı vaķtde muħtāc ve faķır ola ve evlādı cehtinden 24) çok nekbet çeke ve evlādınūñ muşibetini göre ekşeryā budur ki evlādı 25) yaşamaz ola eger müşteri 5 hānede bulınsa kelām ve aħādış sebebi 26) ile ma[‘]işeti hāşıl ola ve şulehā ve řāhib-i kerāmetler sözin naķl édici 27) ola eger merrīh 5 beşinci hānede bulınsa kaşiyü’l-bünye ve şeci[‘] ve

[26a]

1) bahādır ve ba[‘]zı emlakine āteşden zarar érişe evlādı ıssı marāzlardan 2) helāk ola çoğı eger şems 5 hānede bulınsa ğā’ibden haber 3) vérici ola ve evlādı az ola eger zühre 5 hānede bulınsa 4) evlādı çok ola ve řāhib-i [‘]işķ olup [‘]ömri [‘]āşıklık ve meyl 5) ve muħabbet ve şehvet perestlikle geçe eger [‘]uťarid 5 hānede bulınsa řā’ir 6) ve müverrih ve münşī-yi belig ve hazır cevāb olup ma[‘]rifet ve belāgat sebebiyle 7) [‘]izzete érişe eger kamer 5 hānede bulınsa kendüsi anasından ve babasından 8) ayrı düşe ve kendünūñ evlādı dağı kendünden ayrıla lākin 9) hākimler maşlahatı için eyleycilik ve habercilik için çok ğurbet 10) dağı çekerse fā’ideden hāli olmaya eger cevzeher 5 hānede bulınsa 11) ol kimesne [‘]aķim ve yā [‘]aķir ola ve yāhūd evlādı olursa zā’idü’l-a[‘]zā 12) olup ma[‘]yūbu’l-halk ola eger zeneb 5 hānede bulınsa ekşer evķātda 13) aħbār-ı kāzibe sebebinden mütefekkir ve meşğületü’l-hātır olup humūm 14) ve ğumūm ve aħzāndan hāli olmaya ve ol toğan evlādı hāşıl 15) olmaya fevt ola şar[‘]sebebinden -faşl beşinci hāne řāhibi ol iki 16) hānenūñ her kañısında bulunursa aħkāmını beyān eder- eger beşinci 17) hānenūñ řāhibi řālī[‘]de bulınsa genc iken ođul

ve kız şāhibi 18) ola ve evlādını kendü yanında terbiye kıla eger 2 hānede bulınsa evlādı 19) mālī ve mülki kimesne olup yanlarında kimesne geçine eger 3 hānede 20) bulınsa oğulları ğurbetde gezer olup ticāretle geçine eger 4 hānede 21) bulınsa evlādı şāķī ola ve ʿömrleri belā ve ħabs ile geçe rāĥatlık 22) görmeye eger 5 hānede bulınsa evlādı maʿrūf ve meşhūr olup 23) saʿādetlü ve mālđār olalar eger 6 hānede bulınsa oğulları sāʿis-i 24) devāb ve otlak şatıcı olalar ve yāĥūd esİR olalar eger 7 hānede 25) bulınsa cemīʿ evlādı kız ola ve yāĥūd erkek olalar ve şāĥib-i sābiʿ 26) ile muķārin bulınsa oĝlı ve ʿavratı ile cemʿ ola yaʿnī oĝlı 27) anasıyla cemʿ ola eger 8 hānede bulınsa evlādı sıkıķ ola ʿavratı

[26b]

1) hāmile iken düşe eger 9 hānede bulınsa ğurbetde evlādı ħāşıl 2) ola eger 10 hānede bulınsa oğulları bir marāz ile meşhūr ola 3) ve işledükleri şānʿat ħalk arasında muʿteber olmaya eger 11 hānede 4) bulınsa oğulları fāsık ve fācir ola eger 12 hānede bulınsa toĝan 5) evlādı ħaste ve marīz olup tēz fevt ola ve cāʿizdür ki evlādı 6) daĥı olmaya eger bir naĥs-ı kevkeb bu hānede maʿan bulınsa -faşl sehmüʿl-veled 7) on iki hānenünĝ her kaĝısında bulınsa aĥkāmını beyān eder 8) eger sehmüʿl-veled tāliʿde bulınsa evlādına ziyāde muĥabbeti olup yanından 9) ayırmaya ve oĝlunun ħükmine muķīʿ ola eger 2 hānede bulınsa oğulları 10) pādīşāĥ ħapusına ĥidmet eder ola eger 3 hānede bulınsa oğulları 11) aķrabāları yanında ħāşıl ola ve anların terbiyesi ile ādem ola 12) eger 4 hānede bulınsa oğullarının düşmenleri çok ola ve dedesinden 13) mīraş yiye eger 5 hānede bulınsa oğulları ʿilm ve fażl ile iştiĥār 14) bula eger 6 hānede bulınsa evlādı ŧabīb olalar eger altıncı hānede 15) burc-ı zevātüʿl-arbaʿ ve dāʿiri olsa evlādı naʿlbend ola eger 7 16) hānede bulınsa az olur ki kendü evlādına zinā edenlerden ola yāĥūd 17) ʿavratının ĝayri erden evlādına zinā eyleye yaʿnī ögey oĝlına ve yā ögey 18) kızına eger 8 hānede bulınsa oĝlunun mīraşını eger 9 hānede bulınsa 19) evlādı şāliĥ ve mütedeyyin ve oķumış kimesneler ola eger 10 hānede bulınsa 20) evlādı ĥidmetkār menzilesinde olalar yaʿnī el ħapusında ĥidmet edeler 21) eger 11 hānede bulınsa evlādı kezzāb ve ĥırsız olalar eger 12 hānede 22) bulınsa kendü ile evlādı arasında ʿadāvet ve teferruķ vāķiʿ ola 23) -faşl eger zūĥal-altıncı hānede bulınsa emrāz ve ʿilelden bedeni 24) ħāli olmaya ve niķrīs ve vecʿ-ı mafāşıldan elemi ola ve edānī ve esāfil 25) zümresinden ola ve ħulluķdan ve ĥidmetkārlıķdan ħurtulmaya belki esİR 26) daĥı ola ve daĥı bilmek gerekdür ki altıncı

hâne kağı burcdur eger hamel ise 27) maraz başdan ola şovuk şerrinden zîrâ ki zühâl böyle bulınsa nezle

[27a]

1) ve zükkâm ve su'âla delîldür eger altıncı hâne şevr olup zühâl içinde 2) bulınsa boğaz ağrısı ve hanâkdan öle 'illeti vaqs ve 'alâ hâzâ 3) eger müsterî 6 hânede bulınsa kullardan ve hizmetkârlardan 4) nef' tahşîl êde ve emrâz ve 'illeti rîhden ola eger merrîh 6 hânede 5) bulınsa emrâz ve 'illeti şafradan ola ıssı hastelikler ve 6) sıtma ve tã'ün gibi nesnelere ve yaramaz çibanlar ve âteşden ve tēmür aletinden 7) bedenine cerâhat tōkınmağ hep bu cem'le nuhüsetler vâkı' ola eger merrîh 8) bu hânede bulınsa kullarından hıyânet ve habâşet zâhir olup 9) başına ve mālına kaşd ve hıyânet üzere olalar eger şems 6 10) hânede bulınsa gözi ağırıklı ola ve mertebede zelîl ve haķîr 11) ola ve kulluğdan ve kulluğ mertebesinden geçine ve da'imâ kaşâvet 12) ve ğamlı ola ve 'adâvet sebebinden za'îf ola ve ıssı marazlardan 13) hâli olmaya eger zühre 6hânede bulınsa zekerinde ve yâ fercinde 14) ve yâ meşâne ve dübüründe 'illeti ola bevâsîr ve kuruğ ve 'usru'l-bevl ve seng-i 15) meşâne emşâli marazlardan ola ve câriye kısmından hayr göre ve emred 16) oğlanlardan hayr göre ve anlar ile dōstluğ êyleye eger 'uşârid 17) 6 hânede bulınsa 'illeti dilinden ve ağızdan ola dil şişmek 18) ve ağız ağrısı ve diş ve dudak ağrısı gibi ve hizmetkârları 19) 'ayyâr ve sâriğ olup mālına hıyânet üzere olalar eger kamer 6 hânede 20) bulınsa marazı balğamdan ve ruğubetden ola ve ayağından vaca' hâşıl 21) ola ve nıkrîs ve vaca'-ı mafâşıl ve dâ'ü'l-fil mişallü marazlar ve cevârî 22) ve enâş kısmından hayr göre zekür kısmından hayr görmeye kullarından 23) eger cevzeher 6 hânede bulınsa bedenünün içinde dürlü dürlü muhtelif 24) emrâz ola huşûşâ bağırsağlar içinde yelden ve balğamdan bevâsîr 25) mişillü marazlardan eger bu burc dağı şu burclarından birisi olup 26) zühâl dağı içinde bulınsa kimesne bir kuyuya düşmek sebebi ile saķat 27) olmak havfı vardır eger zeneb 6 hânede bulınsa kullardan

[27b]

1) zarar çeke ve emrâz ve 'illeti yaramaz çibanlardan ve havf ve mâlihülyâ 2) ve cünün mişillü nesnelere ola ve muhâl olan eşyâya ve vücüd vērüp 3) bî-ma' nî ğam ve ğuşşâ çekici ola vallâhu a'lem -faşl altıncı hâne şâhibi 4) olan on iki hânenün her kağısında bulunursa aħkâmını 5) beyân êder- eger şâhib-i sâdis tâli' de bulınsa ol kimesne 6) dâ'imâ marîz ve haste mizâclu ola ve kulları ve câriyeleri yaşamaz 7) ola

ve bahāyim ufaķ hayvānlar hep kırılı aślā ol cehtden fā'ide 8) görmeye eger 2 hānede bulınsa kendü hıdmetkārlarınuñ taħşıl 9) étdügile geçine ve devāb ve bahāyimden hāşıl olan fā'ide ile 10) ma'ıšetı hāşıl ola eger 3 hānede bulınsa ğurbetde hastelik 11) çeke ve ğurbetde kulluk ve hıdmetkārlık éyleye imdi bu aşıl 12) kimesneye ğurbet yaramazdur eger 4 hānede bulınsa evlādı esır 13) ola ve yāhūd evlādı el kaposında maħbūs hıdmetkār şekli ola 14) eger 5 hānede bulınsa evlādı marız ve haste mizāclu ve za'if 15) tenlü ola ve ekşeri yaşamayup fevt ola eger 6 hānede bulınsa 16) çokluk maraz ve 'illet görmeye dā'imā bedeni şıhhatde ola eger 7 hānede 17) bulınsa 'avratı için yaramaz sözler işidici ola ve deniyü'l-aşıl 18) kimesnenün evlādından ola eger 8 hānede bulınsa bedeni şıhhatde olup 19) āfātdan sālīm ola lākin kulları yaşamaz ola eger 9 hānede bulınsa 20) ğurbetde haste ola ve yā esır ola eger 10 hānede bulınsa hükkām 21) kısmından bedenine zarar doķına ve ol cerāhatün ve yā darbuñ eşeri 22) bedeninden gitmeye āħir-i 'ömrine degin eger 11 hānede bulınsa dōst 23) tutdığı ādemler hāsib ve nasib ola ve 'ākıbet anlardan zarar çeke 24) ve anların sebebinden ğam ve elemden hālī olmaya eger 12 hānede bulınsa 25) haseb ve nesebi olmayan kimesneler 'adısı olalar lākin mazarratları 26) erişmeye ammā çār-pā kısmından at ve kaķır ve deve kısmı beslemekden 27) zarar çeke zirā ekşeri şakaķ olup helāk ola

[28a]

1) -faşıl sehmü'l-maraz on iki hānenün her kańısında bulunur ise 2) aħkāmını beyān éder- sehmü'l-maraz tālī' de bulınsa marazlı ola 3) yaşı ve şan'atı ve işi hayrsız ola belki esır ola ve yā kulluk 4) édici ola eger 2 hānede bulınsa mevti yaramaz vechile ola eger 3 5) hānede bulınsa aķrabā ve kaşındaşları zararından sālīm olmaya eger 4 hānede 6) bulınsa babası hastelige düşe ve ğam ve ğuşşa ile ola ve muzır meZRü'āt 7) ve maħşülātına çekirge ve müzi hirāmlardan zarar doķına eger 5 hānede 8) bulınsa evlādına zarar doķına ve evlādı sebebinden ğam ve ğuşşa 9) düşe eger 6 hānede bulınsa dā'imā marazlardan hālāş olmaya 'ömri 10) nuħüsetle geçe eger 7 hānede bulınsa aldığı 'avrat şakaķ ve yā marazlı 11) ola ve aralarında münāza'a ve huşümet zāhir ola ve her kim ki ortaklık 12) éder ise zarar çeke andan eger 8 hānede bulınsa deynden 13) kurtulmaya ve mālī telef édici ola eger 9 hānede bulınsa kendi 14) toğdığı dīnden çıkup ğayri dīn kaķul éyleye ve seferlerde 15) ve yollarda hastelige uğraya ve ğurbetde zelil ve haķir ola eger 10 hānede 16) bulınsa şun'ından hayr görmeye ve her ne işe başlasa andan zarar çeke 17) ve ekābir kaposında hıdmetden

zarar çeke belki darb ve cerāhat  ri e 18) anlaruŒ  errinden bedenine ma‘y b kimesnelerden ve ni ānlu ve cerāhat e eri 19) bedeninden gitmeye ā ir ‘ mrine degin eger 11 h nede bulinsa ‘a ı  olduğı 20) ve devlet tutduğı kimesnelerden  t ri  am  eke ve anlara kend den 21) hastelik te‘addi  de eger 12 h nede bulinsa a‘d dan zarar  eke 22) ma‘y b kimesnelerden ve ni ānlu ve cerāhat e eri bedeninde z hir olan 23) kimesneden mazarrat  ri e bedenine -fa l eger z hal yedinci h nede 24) bulinsa-  urek  ve ezv cıla aralarında m n za‘a ve mu āseme eksik 25) olmaya ve zevcesinden hayr g rmeye ve zevcesiyle me  arineti 26) az olup t z mef rikat  de belki tezevv c  tmekden m tecannib ola 27) ve ‘ mri ortasında fakir ve muht c ola eger m  teri 7 h nede

[28b]

1) bulinsa  aliha ve ‘avrat ala ve ‘avratından hayr g re ve g nden g ne 2) tezevv c sebebinden naf‘ h  ıl ola ve ‘ mri ortasında ziy de m ld r 3) ola eger merrih 7 h nede bulinsa z ni olup har ma meyli ziy de 4) ola ve fev hi  ile mu  ala a  dici ola ve fev hi  ve zin  sebebiyle 5) elinden kan d kmek gele eger merrih n terbi‘i bu h nede olursa kend yi 6) dağı katl  deler zin dan  t ri eger  ems 7 h nede bulinsa 7) tezv ce r ġib ola ve  ayri beldede toğmı  kimesne ile tezevv c  yleye 8) l kin ‘avratı kend ye h k met kılup kend  zevcesin n mağl bı ola er 9) ise ve eger ‘avrat t li‘i ise  ocası  alib ola eger z hre 7 10) h nede bulinsa  ok ‘avrat almağa m ‘il ve nik h ve tezevv ze r ġib 11) ve lehv ve lu‘ba m ‘il ola ve evl d   ok olmasına delild r eger z hre 12) ile merrih ma‘an yedinci h nede bulinsalar ol kimesnen n ‘ mri zin  13) ve fev hi  ile ge e eger ‘avrat t li‘i olursa ‘ mri f hi elik 14) ile ge e a l  nik hla ere varmaya eger ‘u arid 7 h nede bulinsa 15) erkek t li‘i ise l ti ola eger z hre ile bulinsa mu annes ve h z ola 16) eger ‘avrat t li‘i ise ‘u arid yalnız bulinsa ziba çı ola ve kend  ‘amel 17)  de ve eger z hre ile bulinsa kend ye ‘amel  td re eger bu  urette yedinci 18) h ne burc-ı ceh r p dan olursa erkek kimesne ise hayv n ta cima‘ 19)  denlerden ola eger  amer 7 h nede bulinsa c riye ile tezevv c kıla 20) eger ‘avrat t li‘i ise  ul m ve ‘ubeyd kısmına vara ve amm  ‘ubeyd kısmından 21) m lina ve bedenine zarar doğına eger cevzeher 7 h nede bulinsa bir ‘avrat 22) ala ki zevci ola ve anı bilmeye y h d mutla a ‘avrat ala erkek t li‘i 23) ise eger ‘avrat t li‘i ise bir  ocaya vara ki iki ‘avratı ola bir ‘avratını 24)  b r ‘avratı bilmez ola eger zeneb 7 h nede bulinsa bir ‘ac ze ve s hire 25) f hi e ile tezv c kıla ve ‘ mri bel  ve me  kat ile ge e ve sihir ve n r-i nec t 26) ve hav  -ı e y 

sebebiyle kendüye mazarrat işâbet êde ‘avratlardan mekrinden 27) belki mecnûn ola
-faşl yêdinci hâne şâhibi olan on iki hânenün

[29a]

1) her kaçısında bulınsa aḥkâmını beyân êder- eger şâhib-i sâbi‘ tâli‘ de 2) bulınsa kendi irâdeti olmazdan muḳaddem tezvîc êdeler eger 6 hânedede 3) bulınsa ‘avratlar için mâlını telef êyleye eger 3 hânedede bulınsa 4) ğurbetde ‘avrat ala ve kaçındaşlarıyla ‘avratı arasında ḥuşûmet ziyâde 5) ola eger 4 hânedede bulınsa kendüye kaçarib kimesnelerden ala ‘avratı 6) ya‘nî kendü ḥışmlarından eger 5 hânedede bulınsa bir küçük ‘avrat ala 7) belki nâ-bâliĝ iken cem‘ ola eger 6 hânedede bulınsa ḥalâyıķ ile cem‘ 8) ola eger 7 hânedede bulınsa ḥasebi ve nasebi bellü ‘avrat ala lâkin 9) aralarında ‘adâvet eksik olmaya eger 8 hânedede bulınsa ‘avratınun 10) mîrâşını yêye eger ‘avrat tâli‘î ise kaçocasının mîrâşın yêye eger 9 11) hânedede bulınsa yabândan gelmiş bir ‘avrat ala eger 10 hânedede bulınsa 12) ḥükkâm ve mülük evlâdından bir kimesnenün kızın ala ‘avrat sebebinden 13) devlete ve manşıba nâ’îl ola eger 11 hânedede bulınsa sevdiği ma‘şûkasına 14) nikâḥ êde eger 12 hânedede bulınsa bir ḥasîs ‘avrat ala ve yâ cârîye ile 15) tezevvüc kıla eger menḥûs bulınsa aşlâ tezevvüc êtmeye vallâhu â‘lem bi’ş-şavâb 16) -faşl sehmü’t-tezvîc on iki hânenün her kaçısında bulunursa 17) aḥkâmını beyân êder- eger sehmü’t-tezvîc tâli‘ de bulınsa ol 18) kimesne têzcek evlene eger ‘avrat ise têzcek kaçocaya vara 19) eger 2 hânedede bulınsa ḥalâyıķlar ile cem‘ ola ve mâlını güzel ḥalâyıķlar 20) almaĝa şarf êde eger 3 hânedede bulınsa kendi aḥrabâlarından ve müte‘alluḳâtdan 21) birini ala eger bu şüretde üçüncü hâne menḥûs bulınsa kız kaçındaşına 22) cimâ‘ êyleye kaçahren eger 4 hânedede babası aḥrabâsından bir kimesne ile 23) cem‘ ola eger 5 hânedede bulınsa bir nâ-bâliĝ ile tezvîc kıla eger beşinci 24) hânedede merrîḥle menḥûs bulınsa kendü evlâdına cimâ‘ êyleye eger 6 hânedede 25) bulınsa ḥalâyıķlarla cem‘ ola ve çirkîn yüzlüler ile cem‘ ola eger 7 hânedede 26) bulınsa kendü mertebesinden olan kimesnelerden kız ala eger 8 hânedede 27) bulınsa helâkine ‘avratı sebeb ola ya‘nî ‘avratı kaçatıl êde eger ‘avrat tâli‘î

[29b]

1) ise kaçocası ‘avratını kaçatıl êde eger 9 hânedede bulınsa ‘avratlar sebebinden 2) esîr ola eger 10 hânedede bulınsa bir mâldâr ve şâhib-i cemâl birini ala 3) eger 11 hânedede bulınsa nikâḥ êtmezden evvel sevdiğini ala eger 12 hânedede 4) bulınsa bir aşısız ve

nesilsiz ‘avrat ala anuḡ sebebinden nekbete düşe 5) ve ḡabs daḡı ola -faṣl züḡal sekizinci ḡānede bulınsa- mevti 6) ḡarbdan ve yā boḡulmaḡdan ve yā üzerine aḡır nesne düşmekden ola 7) eger müṣṣterī 8 bulınsa mevti füc’eten ola ve yā sekteden ve yā sīl marazından 8) öle kendi döşeginde eger merrīḡ bulınsa mevti kılıcdan ve alet-i ḡarbden 9) ve yā āteşden ve yā ṯā’ūndan ve yā ıssı ḡastelikden ola eger şems 10) 8 ḡānede bulınsa mevti yürek aḡrısından ve yā göz çıḡmasından 11) ve yā zehirden ola eger zühre 8 ḡānede bulınsa mevti keşret-i 12) ekilden ve şürbden ve cimā’ dan ve yāḡūd düḡünlerde ve yā cemi’ iyyetlerde 13) ḡavḡa arasında ola eger ‘uṯārid 8 ḡānede bulınsa mevti 14) eṯıbbā ‘ilācından ve sümümātdan ve ḡīle ve mekrden ve siḡrden ola 15) eger ḡamer 8 ḡānede bulınsa mevti yol yavı kılup bevādilerde 16) ḡalmaḡdan ve şuya düşmekden ve balḡamī ‘illetler ḡalebesinden ola 17) eger cevzeher 8 ḡānede bulınsa medfeni mevzi’-yi ‘ālīyye ola ve mevti 18) kendü döşeginde ve vaṯanında ola eger zeneb 8 ḡānede olsa 19) ḡabri mezbelelikde ola ve yā aṣlā bellü olmaya ve mevti gizlü 20) şüretde ola ve ḡatline kimesne vāḡıf olmaya ve yā zehir ile ola 21) ve yā aḡsuzda zehirlü nesnenüḡ rāyihāsından helāk ola 22) -faṣl sekizinci ḡānenüḡ şāḡıbi on iki ḡānenüḡ her ḡanḡısında 23) bulınsa aḡkāmını beyān eder- eger şāḡıbi-i şāmin ṯālī’ de bulınsa 24) dāimā ḡam ve elemde olup faḡır ve muḡṯāc ola ve ekşeryā sā’ıllık 25) ile geçine eger şāḡıbi-i şāmin 2 ḡānede bulınsa mīrāş mālıyla 26) geçine ve ayblu ‘ameller sebebiyle geçine eger 3 ḡānede bulınsa ḡurbetde 27) fevt ola ve aḡrabāları el ḡapusunda geçine eger 4 ḡānede bulınsa babası ḡarīb kimesne ola ve ḡaste mizāclu ve ‘ayblu olup ḡalīlü’l-‘ömr ola eger 5

[30a]

1) ḡānede bulınsa oḡulları ve kızları şabī iken öleler ve yaşıyanlar daḡı ḡastelikden ḡurtulmaya ve yā evlerden zarar ṯoḡına eger 6 ḡānede 2) bulınsa ḡulları ve cāriyeleri ve ṯavarı helāk ola anlardan fā’ide 3) görmeye ve kendü ṯoḡdıḡı yerde ḡarār étmeyüp ‘ālemi devr edici ola ekşeryā budur ki mevti daḡı ḡurbetde ve yā esirlikde ola 4) eger 7 ḡānede bulınsa ‘avrat ala tēz fevt olup mīrāşını yēye ve kendü 5) daḡı ḡurbetde fevt ola eger 8 ḡānede bulınsa kendü döşeginde 6) mevti āsānılıḡla ola eger 9 ḡānede bulınsa niyeti şer ve kem ‘āmellü ola ve mevti ḡurbetde 7) ola eger 10 ḡānede bulınsa ölmüş kimesnelere sebebinden ḡanī ola eger şāḡıbi-i şāmin üçüncü ḡānede bulunup şemsün şu’ā’ı altında bulınsa ve yā maḡzeni bulınsa pādīşāḡlar ve ḡākimler elinde helāk ola eger 11 ḡānede 8) bulınsa dōstlarından birisini ḡatle ede ol sebebinden kendisini daḡı 9) helāk edeler ve yā ‘aḡīm nekbete uḡraya eger 12 ḡānede bulınsa

mevti 10) ceng içinde muqātelede ola ve yāhūd ḥabshānede fevt ola 11) -faşl sehmü'l-mevt on iki ḥānenüñ her ḳanğısında bulınsa 12) aḥkāmını beyān eder-sehmü'l-mevt naḥs yıldızlar nazār edüp sa' d yıldızlar nazār èylemese ḳatlı olınmağa delıldür ḥuṣūṣā sehmü'l-mevt sekizinci ḥāneye nazār èylese ve yā sekizinci ḥāne şāḥibine nazār èyleye sehmü'l-mevt eger ḫālī' de ve yā ' aşırde ve yā sābi' de 13) ve yā rābi' de ki evtād-ı erba' adur bulınsa kendü ḥānesinde ve döşeginde 14) fevt ola eger vetedlerden birinde bulınuḫ naḥslar ile menḫūs olsa kendü şehrinde katlı olına eger sehmü'l-mevt 2 ḥānede bulınsa mevti mālından ötüri 15) ḳatlı ola eger 3 ḥānede bulınsa mevti ticārete giderken yolda öle yine 16) ḥānesine getüreler eger 5 ḥānede bulınsa kendü şehrine ḳarīb yerde eger 17) 6 ḥānede bulınsa maraž ziyādeliginden ölmege delıldür eger bu şüretde sehmü'l- 18) mevt menḫūs bulınsa ḳulları ve ḫidmetkārları ḳatlı èyleye yāhūd esāfil-i nās arasında ḳatlı olına eger sekizinci ḥānede bulınsa ḫabī' atı müteğayyir olup emrāzından ve ' illetden fevt ola eger 9 ḥānede bulınsa ğurbetde fevt ola 19) ve fevt oldığı meḫūl ḳala eger 11 ḥānede bulınsa dōstları 20) ortasında ola eger 12 ḥānede bulınsa ḫabs ola ve yā esir olup 21) a' dā vilāyetinde fevt ola allāhu ā' lem -faşl ba' zı mücerrebāt beyānındadır- 22) yēdinci ḥāne şāḥibi taḫte'l-arz bulınsa ve onuncı ḥānede bir naḥs-ı 23) kevkeb bulınsa pes yēdinci ḥāne şāḥibi ol onuncı ḥānede olan 24) naḥsa muttaşıl olsa ol kimesne bir gizlü yerde ḳatlı olına şonra şalb 25) olına cüssesi eger ḫālī' içinde çok kevkeb cem' olmaḫ ol kimesnenüñ 26) mevti ip ile boğulmaḫdan ola sehmü's-sa' āde- ve sehmü's-sa' āde şāḥibi 27) mefsūd olsa ikisi daḫı bu şüretde aşlā bir sa' de muttaşıl

[30b]

1) olmasalar ol kimesne ḳatlı ola eger sehmü's-sa' ādenüñ fāsidi olan 2) merrīḫ ise ölümü ḳılıcdan ola eger zūḫal ise kötekden ve işkence ve ḫabsden 3) ola ve fenā ki merrīḫ ḫālī' şāḥibi olup maḫzuḫ bulınsa ol kimesneyi 4) ḫākimler ve büyük kimesneler ḳatlı edeler zūḫal ve merrīḫ ve ' uḫārid bir yerde 5) cem' olmuş bulınsa ol kimesne ḳatlı ola ḫuṣūṣā cümlesi bir derecede 6) bulınsalar eger ḳamer burc-ı ḫamelde ve yāhūd burc-ı ' aḳrebde olup dördüncü 7) ḥānede bulınsa ve naḥslar nāzır bulınsalar ve hīç bir sa' d nāzır bulunmasa 8) ol kimesne ḳatlı olup ve eger merrīḫ yēdinci ḥāne şāḥibine terbi' den ve yā muḫābeleden 9) nāzır bulınsa seyf ile ḳatlı olınmağa delıldür eger merrīḫ şüret-i mezkūrda 10) burc-ı nārīde bulınsa āteşe yana eger merrīḫ yēdinci ḥāne şāḥibine muḫārin 11) olup merrīḫe daḫı zūḫal nāzır olsa şalb olına eger yēdinci ḥāne 12) şāḥibi taḫte'l-arzda olup merrīḫ fevḳe'l-arzdan aḫa

muttaşıl 13) bulınsa ol kimesne yüksekden düşüp helāk ola şüret-i mezkürda 14) merrîhde muharriķ bulınsa insān şüretleri burclarından birinde ol 15) kimesne ‘azāb-ı şedīd ile қatl olına ve yāhūd āteşe yana eger merrîh 16) şüret-i mezkürda burc-ı mā’ide bulınsa bedenüñ içinde ba’zı verem 17) hāşıl olup vaca’-ı şedīdden öle eger merrîh şüret-i mezkürede burc-ı 18) türābīde bulınsa bersām marāzından ve yā beynisinde bir ‘arızadan helāk 19) ola eger t̄ali’ şāhibi olan kevkeb dördünci hānede menhūs bulınsa 20) ol kimesnenüñ mevtini bir kimesne görmeye eger dördünci hāne ābī burclardan 21) birisi olup ol naḥs zūḥal ise şuya ğarķ ola eger dördünci hāne 22) türābī burclardan ise dīvār altında қala eger şāhib-i t̄ali’ dördünci 23) hānede merrîh ile bulınsa ve dördünci hāne nārī burclardan ise ol 24) kimesne āteşe yana eger şems ve merrîh şāhib-i t̄ali’ ile dördünci hānede 25) bulınsa nārī burcda bir büyük āteş içinde yanmağa delālet eder eger 26) dördünci hāne esed ise yırtıcı cānavarlar helāk eylesine delīldür eger 27) bir naḥs şāhib-i t̄ali’ e fevķe’l-arzda muttaşıl bulınsa ol kimesnenüñ

[31a]

1) mevti ḥalāyıķ öñinde ola eger ol naḥs onuncı hānede olsa 2) yüksekden düşüp helāk ola eger ol naḥs hubūtında ise 3) ol kimesnenüñ üzerine yüksekden taş düşüp helāk ede 4) eger şāhib-i t̄ali’ yedinci hānede yā toқuzuncı hānede yā onuncı 5) hānede bir naḥs-ı kevkeb ile bulınsa ol kimesne ğurbetde fevt ola 6) şems ve merrîh ve t̄ali’ şāhibi bir yerde cem’ olmaķ āteşe yanmağa 7) delālet eder şems ve merrîh ve қamer ve şāhib-i t̄ali’ bir yerde cem’ olmaķ 8) ol kimesnenüñ ba’zı ‘uzvı қat’ olmasına delīldür eger mevte delīl 9) olan kevkeb onuncı hānede bulunup bir naḥs-ı kevkeb aña muқārin 10) ve yā ‘adāvetle nāzır bulınsa tēmürle қatl olınmasına delīldür eger cevzeher 11) ve merrîh ve sekizinci hāne şāhibi üçünci hānede bulınsalar şalb olınmağa 12) delīldür şems onuncı hānede menhūs ve yā on birinci hānede olmaķ 13) merrîh ve zūḥal ile muқāriden ve yā muқābeleden ve yā terbi’ den ve sekizinci 14) hāne şāhibi menhūs olsa şalb olınmağa delīldür merrîh burc-ı cevzā-15) -dan қamere ‘adāvetle nāzır bulınsa kılıc ile қatl olınmasına delīldür ve eger 16) merrîh burc-ı ḥamelden қamere ‘adāvetle nāzır bulınsa vaḥşiler helāk eylemege 17) delīldür ve eger merrîh sereṭāndan қamere ‘adāvetle bulınsa şuya ğarķ olmağa 18) delīldür eger қamer merrîh ile muқārin bulunup t̄ali’ şāhibi daḥı şemsle 19) muқārin bulınsa ol kimesnenüñ a’ḍāsını қat’ edeler ve merrîhle 20) zūḥal yedinci hānede ve yā sekizinci hānede ve yā dördünci hānede muқārin 21) bulınsa yırtıcı cānavarlar yemesine delīldür eger zūḥal dördünci hānede ve 22) merrîh onuncı hānede bulınsa

ve bir sa^c d bunlara nāzır bulinsa şalb 23) olup kuşlar yemesine delıldür ve eger şems yedinci hānede münkesif 24) bulinsa vaqt-i vilādetde ol kimesne halk öjinde āteşe yana ve bu dağı 25) tecrube olinmışdur ki kūsūf vaqtında toğanlar elbette katl olur ve eger merrih 26) şemsle kavş burcında muķārin bulinsa ve müşteriye bir naş nāzır 27) bulinsa ve yā müşteri menhūs bulinsalar katl olinmağa delıldür huşūşā

[31b]

1) t̄ālī^c ve yā şāhib-i t̄ālī^c dağı menhūs bulina eger yedinci hāne şāhibi 2) altıncı hānede bulinsa ve yā on ikinci ve yā toközuncı ve yā üçüncide 3) bulinsa ol kimesne yüksekden düşmesine delıldür ve merrih dördüncide 4) ve şems muķābelesinde ve kamer terbi^c inde bulinsa ve bir sa^c d-ı kevkebe nāzır 5) bulunmasa şalb olinmağa ve yanmağa delıldür ve şems t̄ālī^c de ve merrih 6) yedinci hānede olup kamer ve merrihün terbi^c inde bulunmağ yaramaz vechile 7) helāk olmağa delıldür ve müşteri ve merrih ve zühre ve zeneb şāminde 8) cem^c olmağ cebrile helāk olmasına delıldür ve şems ve yā kamer t̄ālī^c de 9) olup zühāl yedinci hānede bulunmağ zindānda ve yā habs iken 10) helāk olmasına delıldür eger ‘uṭārid zühāl ile yedinci hānede 11) bulunup t̄ālī^c de şems ve yā kamer bulinsa yılan ve ‘akreb ve zehirlü 12) cānavar şoķmasından helāk olmağa delıldür eger zühre ve ‘uṭārid 13) ve zühāl sābi^c de olup t̄ālī^c de şems ve yā kamer bulinsa zehir ile 14) ve yā şerbetle helāk olmasına ekşeryā ‘avratlar elinden eger şems 15) ve yā kamer merrihe muķābil bulinsa ve yā terbi^c bulinsa ve merrih insān 16) şüretlü burclardan birinde bulinsa şartıla ol kimesne kendüsini 17) katl éde eger merrih şüret mezkūrede maķtū‘u’l-a‘zā olan 18) burclardan birinde bulinsa ol kimesne kendüsini zecr éde huşūşen 19) kamer ve yā merrih re’sü’l-gül ile muķārin bulina eger merrih re’si’l- 20) gül ile dördüncü hānede bulinsa şalb olina eger zühāl 21) onuncı hānede rāci^c bulinsa merrih dağı muķārin ve yā muķābil ve yā 22) terbi^c bulinsa zühāl yüksekden bir şaķil nesne üzerine düşüp 23) helāk éde aşlā eşeri қalmaya a‘zāsı hürd ola -faşl yaramaz 24) vechile helāk olmağa delil olan ba^c zı vechleri beyān éder- 25) ve vaķtā ki zühāl mevte delil olsa ve zühāl dağı menhūs bulinsa 26) kendi hānelerinde olmasa ol kimesne ğurbetde қarın ağırsından 27) uzun hasteliklerden fevt ola eger zühāl şüret-i mezkūrede

[32a]

1) sākıṭ bulinsa vetedlerden mevti düşmekden ola eger türābī burclarından 2) zühāl bulinsa mevti tağlarda ve mağaralarda ola eger şems zühāl 3) ile bulinsa yā muķābelesinde ve yā terbi^c de bu dağı yüksekden 4) düşüp helāka delıldür eger zühāl vasaṭ semāda olup kamer 5) muķābelesinde bulinsa eger yābis burc içinde ise kötek

6) ve ‘āzāb ile helāk ola ammā sekizinci hānede bir sa‘d-ı kevkeb 7) olsa dedüklerimiz başına gele ammā öldürmeyeler eger delil-i mevt 8) müşterî olup menhūs bulınsa pâdişāhlar emriyle ve ğazabı ile 9) helāk ola eger delil-i mevt merrîh ve yā şems olsa menhūs bulınsalar 10) mevti āteşden yā tēmürden ve yā hırsızlar ve harāmilerden ve yā hākimler 11) emrinden ola huşūşen delil-i mevt şems olup menhūs bulunmak kılıcla 12) helāk olmağa delildür eger merrîh delil-i mevt olup burc-ı mā’ide 13) bulınsa kan kuşmağdan ola eger delil-i mevt zühre ve yā kamer olsa 14) menhūs bulınsalar zehirli cānavarlar zehirinden ve zehirli nesnelere içmekden 15) helāk ola ve yāhūd uzun hastelikler sebebiyle ola ve eger delil-i mevt 16) ‘uṭārid olup menhūs bulınsa ‘ulemā hükmiyle ve yāhūd kulları katli 17) ede ve yāhūd kendü şun‘ından olanlar hasedinden katli eyleye imdi 18) şu dağı ma‘lüm ola ki delil-i mevt her kağı hānede bulınsa mevti 19) dağı ol hāneye göre ola eger tāli‘de bulınsa emrāz ve saqāmdan 20) kendü fi‘li sebebinden eger ikinci hānede bulınsa māl sebebinden ola 21) eger üçüncü hānede bulınsa ğurbetde ola ve akrabaları sebebinden ve eger 22) dördüncü hānede bulınsa emlāk ve ‘aḳār için mevti gizli ola 23) ve eger beşinci hānede olsa oğlu ve kıızı sebebinden ola eger altıncı 24) hānede olsa emrāzdan ve yā kullarından ola eger yedinci hānede 25) olsa ‘avratı sebebinden ola eger sekizinci hānede olsa korkusundan 26) ola eger toközuncü hānede olsa seferden ve ticāret sebebinden ola 27) eger onuncü hānede bulınsa mevti āşkäre ola şanā‘at ve yā hükümet

[32b]

1) sebebinden ola ve eger on birinci hānede bulınsa mevti dōstları 2) sebebinden ola eger on ikinci hānede bulınsa düşmenleri sebebinden 3) ola ve yā habsde fevt ola ve yā esirlikde fevt ola bend içinde 4) -faşl sehmü’l-kıtāl her kağı hānede bulunursa aḳkāmını beyān eder- 5) eger kamer sehmü’l-kıtāl şāhibi olan kevkebe ‘adāvetle nazar eylese ol kimesne 6) katli ola huşūşā ki sehmü’l-kıtāl a‘zāsı maḳtū‘ olan burclardan 7) birisinde bulınsa böyle olduĝda delālet eder ol kimesnenün ba‘zı 8) ‘uzvı katli olunmasına eger cüz’-i muḳaddemün şāhibi sehm nazar eylese huşūşen 9) naḳslar dağı cüz’-i sābi‘e nazarı olsa ve sekizinci hāneye ve sehmü’s-sa‘āde- 10) -nün sekizinci hānesine dağı heb bunlarda naḳs bulunmak ve yā naḳslar 11) bu mezkūr yerlere nazar etmek yaramaz delildür ve yaramaz vechile helāk olmağa delālet eder 12) -faşl toközuncü hānenün aḳkāmını beyān eder- eger zūḫal 9 13) hānede bulınsa ol mevlūd ‘ilm-i dīn esrārına vāḳıf ola şāḫiḥ 14) rü’yālar görücü ola ve kitāb te’līf edici ola ve ba‘zı ‘acib ve ğarīb 15) şeylerden haber vere ve gelecek aḳvālinden

ba' zılarına muṭṭali' ola 16) eger mevlūd gündüz ıoğmıř ise ' ulemāya re' is ola emri ve nehyi 17) ola eger gece ıoğmıř ise ol kimesne kāhin ve fālcı ve yā muabbir ola 18) ve řā' ir ve hōřgūy ola ve yerde biten maḥşūlātdan ḥiřşedār ola 19) eger bu řüretde müřterī zūḥale nāzır bulınsa ğazāya ve ḥac yolına gitmek 20) ve dīn yolına sa'y étmege ve ticāret için sefer étmege delālet éder ve 21) naql-i hareketden ve seferden ḥāli ziyāde olup ma' iřeti yol olmağa delīldür 22) eger zūḥal ıoğuzuncı ḥānede bulunup merrīḥ zūḥale muḳārin bulınsa yāḥūd 23) meveddetle nazar éyleře bir leřkerūḡ emiri olup dīn uğrına ğazā éde 24) ve nice řehr feth éde eger merrīḥ menḥūs bulınsa ehl-i sefer bölüğinden olup 25) ta' b ve meřaḳḳat çekmekden ḥāli olmaya ve nice iftirā ve bühtānlara dūĉār 26) olup belālar çeke eger řems zūḥale meveddetle nāzır bulınsa pādiřāḥlar 27) ve begler ile sefer édici ola ketḥüdā maḳāmında bir kimesne ola eger zūhre zūḥale

[33a]

1) nāzır bulınsa ticāretten fā'ide éde eger ' uṭārid zūḥale nāzır bulınsa 2) ' ilm ile iřtiḥār bula ve çok ' ilm ögrene ve ol ' ilmün sebebinden ḥayırlar 3) göre eger ' uṭārid menḥūs bulınsa fālcı ve yā kıřřa-ḥān ve yā ḥoḳḳabāz 4) olup öğrendiği řan' atlardan kimesneye fā'ide olmaya ve eger ḳamer zūḥale 5) nāzır bulınsa ve ḳamer menḥūs bulınsa yollar kesici ve sefer ehli ola ve yāḥūd 6) sā' i ve peyklerden olup řehrden řehre ḥaber götürici ola ve eger ıoğuzuncı 7) ḥānede zāt-ı erba' burcı ise ğurbetde olan esbābını ve eřḳālını 8) řehrden řehre götürici ola ve eger zūḥal ıoğuzuncı ḥānede bulunup 9) ḥābiṭ ve yā rāci' ve yā vebāde bulunup müřterī zūḥale nāzır bulunmıř ise 10) ol kimesne dinsiz ve i' tiḳādsiz olup zulm ile māl cem' édici ve 11) ḥalkuḡ mālını ğařb édici ola ve eger merrīḥ zūḥale muḳārin bulınsa 12) yollarda ḥarāmī ola ve evler başıcı ola ve ' ibādeḥāneler ve ziyāretğāḥlar 13) ḥarāb édüp mālını ğāret édici ola ve ' avratlardan ötüri çok 14) ḥuřūmet éder ola ve bir ' avrat ile dirlik éylemeyüp tēz tēz ğayrī 15) ' avrat ala ve eger řems zūḥale nāzır bulınsa ğurbetde belālara uğraya 16) ğālibā beyābānda řusuzlığdan helāk ola ve eger ıoğuzuncı ḥānede olan 17) burc-ı sebā' dan ise ḳurtlar ve yırtıcılar yēye ve eger ' uṭārid zūḥal ile müřterīye 18) meveddetle nazar éyleseler bu mevlūdun ḥuřūři için ḥuřūmet ve ' adāvet peydā 19) olup ḥalkı bir dīn-i cedīde ḳoyucu ola ve eger ıoğuzuncı ḥānede münḳalib 20) burclardan ise ol kimesne bir dīnde ḳarār ḳılmaya ve eger müřterī ıoğuzuncıda 21) bulınsa ve mes' üd olup menḥūs olmasa ol kimesne çok sefer édici 22) ola ve ğurbetde büyük mertebelü kimesnelere muḳārin olup anlardan nice māl 23) ve fā'ide tahşil éde ve eger gündüz ıoğmıř ise ' ālim ve zāhid ve dānā ve

‘ābid 24) kişi ola ve eger 9 hāne mü’ennes burcı ise bu kimesne nice aḥvālden 25) haber vēre olmazdan evvel ve ehl-i dīnūḡ ulularından ola ya‘nī ol 26) kimesne velī maḡāmında bir şeyḡ ola ve eger gēce toḡmıḡ ise dēdigimüz aḡkām 27) za‘f üzere ola kuvvetlü olmaya eger müḡterī 9 hānede muḡterik bulınsa

[33b]

1) ol kimesne ṡabīb ve ḡekīm ola ve ‘acib ve ḡarīb iḡler peydā ēdici ola 2) ve eger ‘uṡārid müḡterī ile ma‘an bulınsa kāhin ve mūneccim ve fālcı ola ve eger 3) ‘uṡārid bile bulınsa dēdigimüz aḡkām-ı za‘f üzere ola ve eger zūḡal müḡterī 4) ile bulınsa ol kimesne dīn iḡün māl cem‘ ēdici ola ve eger ḡems ve 5) zūhre müḡterī ile bulınsa beytü’l-māl zābṡ ēdici ola ve eger merrīḡ nāzır 6) bulınsa ‘adāvetle ḡüret-i mezkūrede ba‘zı seferlerde yolını keseler ḡarāmīlerden 7) metā‘ına ve mālına zarar doḡına belki cesedine ziyān eriḡüp ba‘zı ‘uzvı 8) mecrūḡ ola eger ḡems müḡterīye nāzır bulınsa meveddetle beglere ve pādīḡāhlara 9) mülākī ola gezdüḡi yerlerde ve anlardan ḡayr ve nef‘ göre ve eger zūhre 10) müḡterīye nazār ēylese büyük ḡatunlar ile ḡac ve sefer ēyleye ve anlardan 11) ḡayr göre ve eger ‘uṡārid nāzır bulınsa vilāyetinden vilāyetine met‘a ve ḡumāḡ 12) götürüp ḡayr ēder ola ve eger ḡamer müḡterīye nāzır bulınsa ḡac müjdecisi 13) ola sefer ulaḡı ol vilāyetden vilāyete gezer mūrā’ilerden ola şeyḡ 14) libāsında ve ehl-i kerāmet ḡeklinde ḡörinenlerden ola ammā müḡterī 15) toḡuzuncı hānede menḡūs bulınsa ekḡeryā aḡkāmıḡ zıddı vāḡi‘ 16) ola ve eger merrīḡ toḡuzuncı hānede bulunmaḡ nisā ṡā’ifesi mevlūdında 17) yaramazdur ol ‘avrat fāḡiḡe olmaḡa delālet ēder ve eger erkek 18) mevlūdında toḡuzuncı hānede merrīḡ bulınsa ve ḡiḡ bir sa‘d-ı yıldız merrīḡe 19) nazār ēylemese ol kimesne kendü toḡdıḡı dīnden alḡaḡ bir bāṡıl dīne 20) girmesine delālet ēder ve yollarda ve seferlerde ḡarāmīlerden zarar ḡeke 21) ve āteḡden ve tūfengden ve toḡdan cerāḡat ‘arız olmasına belki 22) yollarda ḡarāmīler tūfeng ile urup ḡatlı olmasına delīdür ve eger 23) mevlūd gēce toḡsa ve merrīḡ mes‘ūd olsa ol kimesne ‘askere 24) baḡ ve yā ‘askere ḡulaḡuz ola ve eger toḡuzuncı hāne ḡāḡibi 25) daḡı ṡālī‘de ve yā onuncıda bulınsa müḡterī daḡı toḡuzuncı hāne 26) ḡāḡibine nāzır bulınsa hep bunlar delālet ēder ki bu kimesne bir ‘azīmü’ḡ- 27) ḡān serdār olup ‘azīm ‘askerler ile sefer ēdici ola ve ētdiḡi

[34a]

1) seferlerden ḡalḡa fā’ide ve kendüye ḡayrlar ḡāḡıl ola ve ḡalḡa 2) eyülük ḡānur ola ve eger ḡems ve merrīḡe nāzır bulınsa pādīḡāḡlaruḡ 3) ser ‘askeri ola ḡalḡuḡ ḡākimi ve zābıṡı ola ve eger zūhre merrīḡe 4) nāzır bulınsa ulu ‘avratlaruḡ māl ve maḡḡülātını taḡḡil ēdici 5) ola ya‘nī sulṡānlar ve yudası maḡāmında ola ve eger

‘uṭārid 6) nāzır bulınsa sipāh ve ehl-i silāh kātibi ola ve eger amer merrīhe 7) nāzır bulınsa seferlerde saā başı ve pāzār başı maāmında bir 8) kimesne ola ve eger merrīh menhūs bulınsa bu zıkr olınan akāmıu 9) ekerīnū zıddı zuhūr eder ve eger ems 9 hānede bulınsa 10) babası ve anası bu mevlūd dodıı vilāyetden ıkup ayrī 11) vilāyete gide ve bu oan o gezer ola ve ‘ibādetāneleri ta‘mīr 12) ve mūzeyyen edici ola bu sebebden ulular ve begler bua rī‘āyet eyleyeler 13) ve saı ru‘yālar gōre ve olmazdan evvel ba‘zı nesnelerden hāber 14) vere sōzi gerek ola ve pā(di)āh hıdmeti iūn sefer eyleye ol 15) sebebden māl-ı firāvān āibi olup ve mertebesi ziyāde ola eger ems 16) ouzuncı hānede mū‘enne burcda bulınsa ol kimesne naā ola 17) uretler yaza ve kenīsālar na ede bu sebebden ma‘ıeti ziyāde ola 18) ve eger zūhre ems ile bulınsa 9 hānede boyacı ve bamacı ola 19) ve eger ouzuncı hānede olan burc nārī ise ūtūci ola eger 20) ems ile bulınsa derzī ola ve eger ‘uṭārid ems u‘a‘ından ırā 21) bulınsa tūrbeler nāzır ve kātibi ola ve ‘ibādetāneler mūtevellisi ola 22) eger amer emse nāzır bulınsa ‘azīmū‘-ān eli olup pādiāhlardan 23) pādiāhlara varıcı ola ve eger ems za‘ifū‘l-hāl bulınsa ya‘nī 24) hābi ve mūnkesif ve yā vebāle bulınsa bu zıkr olınan akāmıu zıddı 25) vāi‘ ola eger zūhre 9 hānede bulınsa hayrlu seferler eylemege ve hac 26) etmege ve zūhd ve ‘ibādete rāıb olmaa delīldūr hūūen 9 hāne mū‘enne 27) burclarından ola eger mevlūd gūndūz domı ise tezvīc ve nikāhı

[34b]

1) fesād yūzinden olup harāma mā‘il ola ve cimā‘dan tēz mūnatı‘ ola eger 2) zūhre erefde bulınsa yā beyninde ‘ibādetānelerde hıdmet edici haıb 3) ve imām ve mū‘ezzin mertebesinde ola eger mevlūd gee doup zūhre 4) halarından hi birinde olmasa ıa-hān ve rū‘yā tabīr edici ola 5) hūūen zūhal zūhreye nazar edici ola eger zūhre āıb-i tāsi‘ olup 6) ālī‘de yā onuncı hānede bulınsa kesb ve kārı alīl ola ve aleb-i ma‘ā 7) iūn yollar ve urbetler eke ve eger ‘uṭārid zūhre ile bulınsa ‘al ve zekā 8) āibi ola ve ma‘ıeti bol olup dirligi fera ve surūr ile gee 9) ve amer eger zūhreye nāzır bulınsa ol kimesnelere urbetde mūārīn olup 10) anlardan hayr gōre eger amer menhūs bulınsa yollarda hastelik eke ve 11) bī-ma‘nā fā‘idesiz seferler edici ola ol seferlerden zarar eke ve eger 12) ‘uṭārid 9 hānede bulınp kendū hatında bulınsa pādiāhlara yaın 13) kātib ve muāsib maāmında bir kimesne ola ve ‘ilm-i nūcūmdan ve ireden 14) hābīr ve atlu sōzlū faıū‘l-keleām ola ve eger mūterīnū nazarında bulınsa 15) imām ve yā āzī ve yā mūderris ola ve eger ‘uṭārid marıkī ise abīb ola 16) ve eger ‘uṭārid menhūs bulınsa ve mūterī saı

bulinsa nüshâ yazıcı 17) cindâr ve efsünger ve ğarîmet-hân geçinür kimesne ola ve eger ‘uṭârid 9 hâne 18) şâhibi olup ṭâli‘ de ve yâ onuncı hânede bulinsa ğurbetde ‘ilm taḥşîl 19) êde ve mertebe şâhibi kimesne ola ve ticâretten ḥayr êde ve eger ‘uṭârid 20) menḥûs bulinsa çok sözlü beyhüde-gû ve yalan ḥadîsler peydâ edici 21) ola ya‘ nî şeyyâd ola ve eger müşterî ‘uṭâridde nâzır bulinsa çok mâl 22) kazana ticâretten eger züḥal terbi‘ an bulinsa dîn aḥvâllerin tefeḥḥuş edici 23) olup her nesnenünj eksüğün tutıcı ola eger şems ‘uṭârid ile 24) bulinsa ḥikmet ve belâgat şâhibi bir ‘ârif kimesne ola ta‘ ayyüşi ‘ilm sebebinden 25) ola eger kamer ‘uṭârid ile bulinsa düş ta‘bîr edici ola ki nâmi anuḡla 26) ‘âlemde meşhûr ola ve eger kamer menḥûs bulinsa ḥayrsız ve fâ’idesiz çok 27) hareketler ve seferler êde ḥattâ seyyâḥ ola eger kamer toḡuzuncı hânede bulinsa

[35a]

1) kendü vaṭanında babası ve anasından ayrılmâġa delâlet êder ve ğurbetde 2) sâkin olup mâl ve mülk şâhibi ola ve ‘ibâdetḥânelerde ḥidmet 3) edici ola ve mütemevvil ‘avratlardan çok nef’ler göre ve eger kamer 9 hânede 4) bulunup hâne-yi mezkûr ḥût ve yâ ḡavs burcı olsa ḥâzıḡ müneccim ola 5) ve eger mevlûd gündüz ise ğurbetde adı söylene ve ḥalka yarar fi‘l işlemeye 6) menâhîden şaḡınmaya eger ḡavs menḥûs bulinsa uzak sefer êde ve evvel 7) seferden ‘avdet edüp vaṭanına vâşıl olmazdan muḡaddem fevt ola 8) ve eger re’s toḡuzuncı hânede bulinsa sa‘âdetlü riyâsete ve ḥükûmete 9) vâşıl ola pâdişâhlar ḡatında sözi maḡbûl ola ve mâl-ı firâvân 10) taḥşîl êde ve ḡullar ve câriyeler şâhibi ola ve düşmenlerinünj çoġına ġâlib 11) olup çok ḥalk bu kimesneye muḡtâc ola ve ümîd étmediġi yerlerden 12) nef’ler ḥâşıl ola ḥuşûsâ ki bir sa‘d-ı kevkeb bile bulına eger şems ve zühre 13) ve ‘uṭârid re’sle toḡuzuncı hânede bulinsa ‘âbid ve zâhid olup 14) ḥalk arasında dîn ve taḡvâ ve kerâmet ve velâyetle meşhûr ve ma‘rûf ola 15) çok irâḡ yerlerden ziyârete geleler ve eger müşterî ve kamer re’s ile bulinsa 16) cemî‘ ‘ömrinde zillet görmeyüp ni‘met ve devletle ‘ömr geçüre ve ‘ömri uzun 17) ola ve eger müşterî ve zühre re’s ile bulinsa ġarîb vilâyetde ulu 18) ve ‘azîmü’s-şân kimesneye muḡârin olup anlardan ‘izzet görüp 19) sa‘âdete nâ’il ola ve nice mâl ve rızḡ edine eger re’s züḥal ve merrîḡle 20) bulinsa ol kimesne ğurbetde zillate düşüp ḥôr ve ḥaḡîr ola ve nice 21) belâlar çeküp âḡirü’l-ömr ğurbetde ola yâ vaḡşîler helâk êde yâ şusuzlıġdan 22) helâk ola eger re’s ‘uṭârid ve müşterî ile bulinsa ḥaṡîb ve 23) yâ imân mertebesinde bir kimesne ola eger zeneb toḡuzuncı hânede bulinsa 24) ğurbetde çok ta‘ab çeke ve şanmadıġı cihetden zararlar göre yollarda 25) mâlını zâyî‘ êde eger zeneb züḥal ile bile bulinsa yâḡûd

merrîh 26) zeneb ile bile olsa yâhūd ikisi bile zeneb ile olsalar yâhūd 27) merrîh ve zühāl zenebe nazār etseler delâlet eder çok māl eline gire

[35b]

1) harâm yönünden eger ‘uṭârid ve şems zeneble 9 hânede bulınsalar dâ’imâ 2) ‘ömri ‘izzet ve rıf atla geçe faşl toközuncu hâne şâhibi olan kevkeb 3) on iki hânenüñ her kangısında bulınsa aḥkâmını beyân eder eger 4) şâhib-i tâsi‘ de bulınsa delıldür ki mevlüduñ dîni kavî ve re’yi 5) müstakîm olup ‘âkil ve zıkr olup mezhebler aḥvâlınden ‘ârif ve dâna 6) ola ve ğurbetde ḥayrlar görüp ‘izzet bula eger bir naḥs-ı kevkeb toközuncu 7) hâne şâhibi ile nâzır bulunmaz ise eger şâhib-i tâsi‘ 2 hânede bulınsa 8) kendi viâyetinden ğayrî vilâyetde māl kazana ve ğurbetde sa‘âdete vâşıl 9) ola ve māl edine eger şâhib-i tâsi‘ ile zühāl ikinci hânede bulınsa 10) deryâya ğarķ ola ve yâ mālî cümle ğarķ ola eger bir sa‘d-ı kevkeb nâzır bu- 11) -lınursa eger şâhib-i tâsi‘ 3 hânede bulınsa qarındaşları ğurbetde 12) evlene ve kendü vaṭanından ğurbete düşe kendi vaṭanından alçaķ yêr ola eger 13) şâhib-i tâli‘ 4 hânede bulınsa babası ve anası ğurbetde ola eger şâhib-i 14) tâsi‘ 5 hânede bulınsa ğurbetde oĝlı ve kıızı ola eger 6 hânede bulınsa 15) kullar ve câriyeler şâhibi ola ve yollarda hastelikler çeke ve eger menḥûs 16) bulınsa yolda öle ve yâ kulları yolda katıl ede eger ol naḥs sekizinci 17) hâne şâhibi olursa eger 7 hânede bulınsa ğarîbe ‘avrat ala eger 18) sa‘d-ı kevkeb bulınsa şâliḥa ola eger menḥûs bulınsa fâḥiše 19) kısmından ala eger 8 hânede bulınsa bir yerde qarâr etmeyüp seyyâḥ ola 20) ve katâ‘ tarîķden çok şedâyid çeke ve māl cem‘ etmege ḥarîş ola eger 21) 9 hânede bulınsa ğurbetde sa‘âdete ermesine ve ğurbetde olunmasına delıldür 22) eger 10 hânede bulınsa pâdişâhlardan ḥayr göre yollarda ve sefer- 23) -lerde ve yâ pâdişâh neslinden ‘avrat ala eger kıız tâli‘î ise bu kıızı 24) pâdişâh ‘avrat edine ve eger 11 hânede ise döstlarından 25) ḥayr göre ve pâdişâhlar katında mu‘teberlik ve ğayb söyleyicilik 26) ile mezellet bula eger 12 hânede bulınsa dâ’imâ ğurbetler ve vilâyetler 27) geze ve ğurbetlerde esîrlik çeke ve ḥabs ve ‘azâbdan kırtulmaya

[36a]

1) faşl onuncı hânenüñ aḥkâmını beyân eder zühāl onuncı hânede 2) bulınsa kendü beytinde ve yâ şerefinde ve yâ müşelleşe ve yâ vechinde ve yâ 3) haddinde ve yâ ucında delâlet eder bu mevlüd ḥâkim ve re’is 4) olup pâdişâhlar için işleye eger pâdişâh zâd tâli‘inde 5) bu şekil vâķi‘ olsa ekşer memlekete el kıoyup zabt ede eger 6) alçaķ kimesne mevlüdünda bulınsa kendü kaşabasınıñ re’isi 7) ola ve yâhūd dizdâr ve kal‘a bekleyenlerün başı ola ve eger 8) köylülerün oĝlı ise re’isü’l-beled

ola eger ehl-i şan'at oğlu 9) mi'mâr başı olup köş(k)ler ve câmi'ler ve mürtefi' maqâmı yapup 10) pâdişâhlar katında maqbûl ola eger zühâl 10 hânede bulunup 11) şems tâli' de bulınsa vezîr ve yâ serdâr maqâmında pâdişâhdan 12) bir mertebe aşağı ola eger zühâl onuncı hânede bulunup müşteri zühale 13) nâzır bulınsa ulular katında hürmet ve 'izzet bula eger merrih zühale 14) bulınsa yâhûd zühale 'adâvetle nazar eylese pâdişâhlar sebebinden 15) belâlara uğraya ve muşibetler çeke ve yâhûd yüksekten düşüp helâk 16) ola ve 'ömri zilletle geçe ve ma'îşeti zör-ı bâzû ile ve küştî-girlikle 17) ve hamallık ile zorlu şan'atlar sebebinden hâşıl ola eger kamer zühale 18) muqârin bulınsa kendüsini aşâ qahrından eger müşteri ve yâ zühre ve yâ 19) merrihe nâzır bulınsa bir miqdâr zühâlün nuhûsetini def' eder ve 'ömrünün 20) âhîrinde bir miqdâr hayr göre eger şems zühale muqârin bulınsa mevlûd 21) mirâş yönünden riyâsete ve hükûmete vâşıl ola eger merrih bu şüretde 22) vetedün birinde bulınsa riyâsete vâşıl ola ceng ve huşûmetle ve galebe 23) yüzinden eger merrih zühale meveddetle nazar eylese pâdişâhlar katında maqâmı 24) bellü ola ve hâkim ve re'îs-i 'asker ola eger zühre zühale muqârin ve yâ nâzır 25) bulınsa meveddetle 'ömri ni'metle ve gınâ ile geçe ve 'ömri tavîl ola ammâ 26) tezvîcinde şebât olmaya eger 'uţârid zühale nâzır bulınsa meveddetle ve 27) 'uţârid dahı menhûs bulınsa kitâbet ve ticâret sebebiyle geçine ve re'îsü'l-küttâb

[36b]

1) ve yâ bâzîrgânlar başı ola pâdişâhlara hizmet eyleye emînlik ve 2) vekillik yüzinden eger kamer zühale nâzır bulınsa pâdişâhlar arasında 3) elçilik edüp elçilik ile adı bellü ola eger zühâl onuncı hânede 4) menhûs bulınsa ya'nî hâbiţ ve yâ muhtarih ve yâ râci' ve yâ hażîzinde 5) ve yâ vebâlinde bulınsa 'ömri zilletle geçe ve mülûk tarafından ve hâkimlerden 6) zarar ve 'azâb işâbet ede ve şan'atı gemicilik ve yâ hamâm hizmetkâr- 7) -lîğı ki dolâbcılık ve dellâklikdür ve yâ balık şayyâdı ola gâlibâ ekşer 8) şuglı şulu yerde ola ve çok belâlar ve meşakkatler çeke ve tîmürden bedenine 9) zarar doqına ve yükseklerden düşe eger onuncı bulunan burc zevâtü'l- 10) kâfirün olsa kavş burcı gibi at depüp helâk ola eger 11) insân şüretinde olan burclardan olursa iftirâ ve bühtân edeler 12) ol sebebden helâk edeler eger onuncı hâne hamel olsa başı 'illetlü 13) ola cemî' 'ömründe baş ağrısından kurtulmaya ve yâ başı bi't-tamâm ola 14) eger kamer bile bulınsa 'ömri esâfil-i nâs ile geçe ve mâlını kazandığını 15) el meşâlihine şarf ede ve yâ zulm ve qahr ile elinden kazandığını gâşb 16) edeler allâhu â'lem ve eger müşteri 10 hânede bulınsa ve mevlûd gündüz 17) toğsa ve müşteri beytinde ve yâ şerefinde ve yâ müşelleşesinde ve yâ haddinde

18) ve yā vechinde ve yā evcinde bulınsa pādişāhlar işin işleye ve hâkim 19) ve zâbıt olup pādişāh vekîli vezîr-i â' zam maqâmında kimesne ola 20) ve 'ömri tavîl olup ve vüs'atle ve ğanîlik ile geçe ve māl-ı sultân 21) üzerine emîn ve nâzır ola ve büyük mertebelere vâşıl ola ve tezvîc ve nikâh 22) sebebinden sa'âdete nâ'il olup evlād ve ensābı 'izzet bula eger bu şüretde 23) zühāl dağı tâlî' de bulınsa o kimesne toğdığı vilâyete hâkim olup 24) ol yerde olan halkıñ hayāt ve memātı elinde ola eger merrîh zühāl 25) yerinde bulınsa bu dağı zıkr olınan gibidür eger şems zühāl mekânında 26) bulınsa bu kimesnenüñ liyākati var ise pādişāh ola eger evlād-ı mülükden 27) degil ise pādişāh nâ'ibi ola serdār-ı 'asker ola nice vilâyetlere hüküm ede

[37a]

1) eger zühre zühāl maqâmında bulınsa bu dağı zıkr olınan gibidür eger 'uţarid 2) bulınsa pādişāhlar yanında 'ulemā ve ehl-i edyānuñ ulusu ola ya'nî müftî 3) ve kâzî' asker maqâmında bir kimesne ola eger kamer zühāl mağallinde bulınsa pādişāhlar 4) nedîmi ve mağremi ola ve hüküm-i hükümet elinde ola eger merrîh müşterîye tâlî' den 5) ğayrî mağalden nazār eylese bu kimesne halkdan bir cemā' ate zarar eşişdire 6) ve zulm ve şiddet yüzünden ve kahr ve ğalebe vechinden māl ve rızık tahşil 7) edici ola eger merrîh müşterîye meveddetle nazār eder bulınsa ceng ahvālinde 8) kâmil olup yararlık ve bahādırlık ile şöhret bula eger şems müşterîye 9) meveddetle nazār eylese kendü kavminüñ re'isi ola ve pādişāhlar öñinde 10) maqâm ve rütbesi mu'ayyen kimesne ola ve pādişāhların meşālîhine ve hâcetine 11) lâzım kimesne ola eger müşterîye 'adâvetle nâzır bulınsa bu kimesne hâkimlerden 12) pādişāhlardan zarar çeke ammā yine halâş bula eger zühre müşterîye 13) nâzır bulınsa ve mes'ud olsa ulu hatunlardan menfa'at bula ve 'izzet 14) ve sa'âdete sebep olalar ve zînet ve zîver ile muqayyed ola eger 'uţarid 15) müşterîye nâzır bulınsa 'ömri litâbet ve ticâret ve māl hisâbı görmek 16) ile geçe defterdâr ve hâceġi maqâmında kimesne ola eger kamer müşterîye 17) nâzır bulınsa aņsuzdan sa'âdete eşişe pādişāhlar arasında muşālaħa 18) için elçi ola re's eger müşterî ile bulınsa pādişāhlar katında sözi 19) mağbûl ola eger zeneb müşterî ile bulınsa 'ömri neket ve hasâret 20) ve meşakkat ile geçe ve zânî ola ve 'avrat ise 'ākır ola eger merrîh 10 21) hânede bulınsa ammā merrîh menhûs olmasa ser 'asker ve yā şü başı 22) ola ve zâlim ve haşv ola eger merrîh menhûs bulınsa derbân ve 'ases 23) ve cellād ve kaşāb ola eger bu şüretde zühāl tâlî' içinde bulınsa 24) şakî olup faķir ve muhtâc ola ve 'ömri 'aciz ve kesel ile geçüp ğurbetde fevt 25) ola eger şems merrîhe meveddetle nâzır bulınsa ve merrîh kavîyü'l-hâl bulınsa 26) nice halkıñ başı ve hâkimi ola ve

emir ve nehy şahibi ola ya'ni sancak 27) begi ve voyvoda makamında bir kimesne
ola eger zühre merrihe nazir bulinsa

[37b]

1) padişahlar mahremi ola ve ulu kimesnelerden müntefi' ola eger ' utarid merrihe 2)
nazir bulinsa ehl-i silah hizmetinde kitabet sebebiyle geçinür kimesne ola 3) ve
beglere şu başı makamında bir kimesne ola eger kamer merrihe nazir bulinsa 4)
da'imā hareketden ve gelüp gitmekden hali olmaya ve begler yanında söz getirür 5)
ve götürür kimesne ola ya'ni beglerün peykleri ve şatırları makamında ola 6) ve eger
şems 10 hānede bulinsa yā beytinde yā şerefinde yā müşelleşesinde 7) ve yā
vechinde ve yā evcinde bulunup ve naḥs-ı kevākibün nazarından berī 8) olsa delālet
eder bu kimesne padişah-ı ' aẓimü's-şān olup 9) yedi iklimde hükmi cāri olup halkun
hayāt ve mevtine mālīk 10) ola ve nice şehirler ve vilāyetler ve ' ibādetḥāneler
yapdırup nāmı 11) nice zamān ' ālemde söylene eger şems onuncı hānede bulunup 12)
kamer tāli' de ve yā yedinci hānede bulinsa ve bir naḥs-ı kevkeb nazir bu- 13) -
linmasa ne kamere ve ne şemse bu kimesne yā padişah ve yā padişah vekili 14) ser-
' asker olup halkun hayāt ve mevtine mālīk ola ve istedüğünü 15) makam-ı ' āliye
şahibi edüp ve istedüğünü makam-ı zillete düşüre 16) ve ' ömri kendü ehl-i beytinden
ziyāde ola ve çok kavmün üzerine 17) musallaḥ ola eger kamer ile bir sa' d-ı kevkeb
bulinsa zikr eyledigimiz aḥkām 18) kuvvetle zāhir ola eger zūhal kamer ile bulinsa
egerçe mertebe-yi ' āliyye 19) şahibi ola lākin zālim olup şerrinden halk mutazarrır
ola eger 20) zūhal kamere terbi' den nazar eylese cebbār padişah ola eger zühre
kamer 21) ile bulinsa kullar ve cāriyeler ve metā ve cevāhire ḥadden ziyāde mālīk
22) olup emlak ve erzākı bi-hisāb ola eger ' utarid şems ile 23) bulinsa ammā taḥte's-
şu' ā' olmasa ve rāci' daḥı olmasa dedigimiz 24) mertebe şahibi ola ve cemī'c
' ulūmdan ve fūnūndan ḥişsesi olup 25) ' aql ve tedbiri kemālde ola eger şems 10
hānede menḥūs bulinsa 26) ḥuşūşā mizānda ve yā delvde olsa ve merriḥ
muḳābelesinde 27) bulinsa delālet eder ol kimesnenün yaramaz vechle helāk

[38a]

1) olmasına ve yāḥūd āteşe düşüp yanmağa allāhu ā' lem eger zühre 10 2) hānede
bulunup naḥslardan sālīm bulinsa padişahlar hizmetine vāşıl 3) olup padişahların
māllarına emin ola ḥazinedār ve defterdār 4) gibi ve ulu ḥatunlar hizmetine vāşıl ola
ve māllu ve mertebelü kimesne- 5) -lerden ' avrat ala ve ulu ' avratlar sebebinden māl
ve rızık şahibi 6) ola ve āḥir-i ' ömrinde çok hayrlar ve eyülükler göre ve ölümü kendi
7) firāşında ' ādet üzere ola eger zühre şemsden evvel doğar 8) miş ise padişahlar

tevābi' inden ola ve pādīşāhlar atında mertebelü 9) ve adrı bellü ola vilāyetlerde adı söylene eger bu şüretde 10) zühreye zühāl terbi' den ve yā muābeleden nāzır ve yā muārın bulınsa 11) cemī' zamāndan usūdlar mekrinden emīn olmayup her uşūşına ased 12) ēyleyeler eger merrīh terbi' ve yā muābeleden nazār ēylese ve muārın bulınsa 13) zühreye yaramaz vechle ve yaramaz sözler ile adı çekilüp alk arasında 14) rüsvā ola zānīlik ve fāsīqlık ve lūṭīlik ve bua benzer sebebler 15) isnād ēdeler eger 'uṭārid zühreye tesdīş ve muārın bulınsa 16) ve zühre mes'ūd olmasa ve 'uṭārid daı mes'ūd bulınsa ükümet 17) re'y ve tedbīr şāibi olup mabūbu'l-ulūb ola ve oul ve ızı 18) ve 'avratından naşibi olup mesrūr ola ve ticāretten ma'īşetlerden 19) naşibi ola eger amer zühreye nāzır bulınsa ve zühre ve amer mes'ūd olsalar 20) rızı ve ma'āşı gitdükçe eyü ola ve yeni yeni yerlerden şanmaduı 21) araflardan rız eline gire ve gündün güne ālī daı ziyāde eylüge 22) döne babası ve anası sebebinden nice surūr ve şafā göre eger 23) zühre menūs bulınsa bu zıkr olınanların 'aksi zāhir ola eger 24) 'uṭārid 10 ānede maşrii bulınsa ya'nī güneşden evvel toar 25) imiş ise ve naslardan şālīm olsa re'y ve tedbīr ve ükümet şāibi 26) bir 'ālim kimesne ola ve adı vilāyetlerde söylene ve dōstları ve yā muibleri 27) çok ola ve ümmīd ētmedigi yerden māl ve rızı ayrı erişer ve dīn [38b]

1) avālī ve bāzīrgānlar uşūşıyla müşteal olup nice nef' ler müşāhede 2) ēde eger şems ve yā amer anısı olursa olsun 'uṭāride 3) muārın bulınsa vilāyet ākimlerinden bir bellü kişi olup pādīşāhlar 4) uzūrında şāib-i söz ve şāib-i maām olup nice umūrı 5) bunun müşāveresiyle işleye ya'nī āzī' asker ve yā mefti ve yā bu mertebelere 6) arīb ādemlerden ola ve eger 'uṭārid maribī bulınsa ya'nī şems gurūb 7) ētdükden sonra batar ise seyyāh olup bir şehirde arār ēylemeye lākin 8) her ne yere varırsa ululara intisāb ēde zühāl 'uṭāride nāzır ve yā 9) muābil bulınsa ükümeti ve te'ayyuşı şulu yerlerden āşıl olup 10) şerden ve belālardan emīn olmayup çok darlıklar ve 'aqabeler geçüre eger 11) merrīh 'uṭāride terbi' ve ya muābele ve yā muārın bulınsa tazelikte 12) ululardan çok nef' göre ve mertebesi 'ālī ola lākin der-'aqab mertebesinden 13) düşüp belālara uğrayup 'azāblar çeke atlı olınma daı cā'izdür eger 14) firār ēdüp şaklanursa nice şiddetler ve minetler çekdükden sonra yine 15) tutilup atlı ola eger amer 'uṭāride nāzır bulunup menūs bulınsa çok 16) seferler ve yollar çeküp aşlā nef' āşıl ēylemeyüp cem' ēyledigini tēz telef 17) ēde hīç ayr görmeye eger amer 10 ānede bulınsa ve naslardan sālīm 18) ise ve aṭlardan birinde bulınsa ya'nī evinde ve yā şerefinde ve yā

müşelleşesinde 19) ve yâ haddinde ise demekdür ve gece toğmuş olsa mevlüd delâlet eder ki 20) bu kimesne pâdişâh ola eger evlâd-ı mülûkdan ise eger evlâd-ı mülûkdan 21) degil ise pâdişâhlar vekîli bir kimesne ola ki halkuñ hayât ve memâtı 22) elinde ola ve zevcesi tarafından nice fâ'ideler hâşıl kıla ve yerde biten 23) maşşûlâtдан çok fâ'idesi ola eger mevlüd gündüz toğmuş ise 24) edebsiz ve hayâsız olup mertebesi belürsüz kişilerden ola huşûşâ ki 25) kamer menhûs bulunmuş ola eger kamer menhûs bulunup bir naḥs-ı kevkebe daḥı muttaşıl 26) bulınsa ve kamer insân şüretlü bir burcda daḥı ise 'avratlar çeküp nisvânuñ 27) 'arzını hetk edenlerden ola ve gece ve gündüz ḥarâmla muḳayyed ola

[39a]

1) huşûşâ ki merrîḥ kamer muḳârin bulunmuş olsa ammâ eger şems kamerüñ 2) yér bey'inde muḳâbelesinde bulınsa hiç bir naḥs şemse ve kamere nazâr eylemese 3) memleket şâḥibi bir ulu kimesne ola pâdişâh maḳâmındaki halkuñ hayâtına 4) ve memâtına ḥükm eyleye ve kendünün babası ve nesli mertebesinden bunuñ 5) mertebesi 'âlî ola huşûşen zühre ve yâ müşterî kamer ile muḳârin 6) bulınsa eger re's 10 ḥânede bulınsa ulu mertebe şâḥibi olup 7) 'azîm işler işleye ve adı eyü gele yâd olınsa ve mâlı ziyâde ola 8) ve pâdişâhlar ḳatına dâḥil ola ve anlarıñ ḳatında mertebesi bellü ola 9) ve ḥaşem ve ḥidem şâḥibi ola ve 'ömri ziyâde oldukça ḥâlî eyü ola 10) ve mertebesi ziyâde ola huşûşâ ki zühre re's ile muḳârin bulınsa cemî' 11) a'dâlarına ğâlib ve muḳaffer ola ve yüzünde bir nişânı ola eger züḥal re'sile 12) muḳârin bulınsa zevcesine zararî doḳına elinden bir ḥatâ çıḳa 13) eger şems re'sile muḳârin bulınsa mehîb yüzlü ulu mertebe şâḥibi 14) ve adından nâs vehm eder kimesne ola eger 'uḫârid re'sile muḳârin bulınsa 15) zekî ve 'âlim ve ḥekîm ola ve 'ilm-i mûsikî ve âġânî dinlemege mâ'il ola ve belîġ 16) manzûm sözler söyleye ve eger müşterî re'sile muḳârin bulınsa 'ulemâdan 17) zühd ve şalâḥ ve taḳvâ ile meşhûr ve müstecâbü'd-da'velikle ma'rûf 18) bir kimesne ola ki ḥâkimler ve pâdişâhlar ḥuzûrına geleler ve eger merrîḥ re's 19) ile muḳârin bulınsa ḥalk arasında muşâlaḥa étmege sa'y eder ve 20) pâdişâhları barışdırmaġa varur gelür büyük elçilerden ola eger 21) zeneb 10 ḥânede bulınsa küçükliginde şabî iken pâdişâhlar ve ḥâkimler 22) tarafından çok belâlar ve ḳorḳular çeke ve işlemedigi nesnelere isnâd 23) édüp iftirâya uğraya bu sebebden cümle mâlı ve rızḳı telef ve helâk 24) ola ammâ sonra ḥâlî eyüliğe yüz ḫata āḫir-i 'ömrinde çok ni'metlere vâşıl 25) ola ve anası ve babası toġ(duġ)dan sonra az yaşayalar huşûşâ anası 26) tēzcek fevt ola belki nefâsede

iken allāhu te‘ālā ā‘lem bi’s-şavāb 27) -faşl onuncı hāne şāhibi olan kevkeb her
kağı hānede bulunursa

[39b]

1) aḥkāminı beyān eder- eger şāhib-i ‘āşir olan kevkeb ṭālī‘ de bulınsa 2) pādişāhlar
ve ḥākimler muşāhibi ola ve na‘ besiz ve meşakḳatsız māl kazana ve ulu 3)
mertebelere vāşıl ola eger 2 hānede bulınsa māl ve rızkı pādişāhlar 4) tarafından
gelüp ve vāşıl ola ve anların sebebiyle ḥāşıl olan ‘ulūfelü ve vazīfe- 5) ḥārlar gibi
kimesnelerden ola eger 3 hānede bulınsa qarındaşları az 6) ola ve çok naql ve hareket
edicı ola eger 4 hānede bulınsa babası 7) pādişāhlar qarısında ḥidmet edici ma‘ rūf
kimesne ola ammā ḥākimlerden 8) bir kimesneye zarar doḳına ve eger şāhib-i ‘āşir 5
hānede bulınsa oğullarına 9) ḥākimlerden āfet erişe ve oğulları ḥaste mizāclu ma‘ yūb
kimesneler 10) ola eger 6 hānede bulınsa dirliḡi na‘ ab ve meşakḳatle geçüp ḥalkuḡ
11) minnetinden ḡurtılmaya ve her kimesneyi uğrılayup şatıcı ola eger 7 hānede 12)
bulınsa pādişāhlar ve ḥākimler neslinden ola zevcesi eger er ise ve eger 13) ‘avrat ise
pādişāhlara naşib ola eger 8 hānede bulınsa genclikde 14) ulu mertebe şāhibi ola ve
riyāset da‘ vī kıla eger 9 hānede bulınsa 15) ḡurbetde ‘izzete erişe ve māl ve mertebe
şāhibi ola eger 10 hānede bulınsa 16) her işde gözi açuḡ ve göñli uyanıḡ ola ve
riyāset ve ḥükümet sürmeḡe 17) ḡudret ve liyāḡatı ola ve geçinmesi kendü şan‘ atı ve
tedbiri sebebiyle ola 18) ve eger 11 hānede bulınsa babasının ḥākimler tarafından
kazandıḡı mālına 19) mālİK ola ve dōstlarından büyük ādemlerden zarar çeke ve eger
12 20) hānede bulınsa dā‘imā ḡamdan ve ḡasāvetden ḡurtulmayup ḥākimlerden 21)
müt‘ezzī ola ve ma‘ işetini tedārikde ‘āciz ola -faşl on birinci 22) hānede kevākib-i
sab‘ anuḡ aḥkāminı beyān eder- eger zūḡal 11 hānede 23) bulınsa ve ḡatlarından
birinden olsa ya‘ nī yā beytinde yā şerefinde ve yā 24) müşelleşesinde delālet eder ki
ulu pādişāh ola ve yā bir ulu ḥākim ola 25) ziyāde māl ve ḡanilik ile meşḡur ola ve
‘ömri uzaduḡça ḡaniliḡi 26) ziyāde ve mālı çok ola ve her ne murād edinür ise ele
getüre ve ḡalkuḡ 27) cemī‘ işleri bunun elinden ḡāşıl ola ammā eger zūḡal ḡatından
hiç

[40a]

1) birisinde bulunmasa ‘āciz ve zebūn olup dūnyānuḡ miḡnetinden dā‘imā 2) şikāyet
edicı ola ve ḥākimler qaruşunda dilencilik ve cerādliḡ ede yāḡūd 3) kezzāb şeyḡler
şeklinde olup ulu kimesne qaruşında geçinür ola eger müşteri 4) 11 hānede bulınsa
ḡayr işlere ḡariş ve dīn aḡvāline muḡayyed ve māl 5) cem‘ ine muḡabb ve sā‘ī olup
ḥākimler ile iḡtilāḡ ede ve ammā eger müşteri 6) menḡūs bulınsa māl cem‘ ine ḡariş

ola lākin cem‘ éyledigi tēz telef 7) ola ve étdigi tā‘at ve hayrātı hasārāt ve ziyān sebebiyle hebā 8) kıla ve mağrūr kimesneler ve ‘amelden kalmış kimesneler müşāhibi ola ve eger 9) merrīh 11 hānede bulinsa ve hattında bulinsa havāş ve ‘avām katında 10) hürmetlü ve ‘azametlü ola ve halkuñ gözine heybetlü gözuke ve isti‘ māl- i 11) salāh ve ferrüstıla ma‘rūf ola ammā eger merrīh menhūs bulinsa şer 12) ve şürūr kıparıcı ola ve kılic ve pıcağ düzici ola yā topcı ola 13) eger şems 11 hānede bulinsa ‘azīmü’l-kadr mertebe ve ‘izzet şāhibi 14) ‘ālī himmetlü bir kimesne ola ki halka nef‘i doğuna ammā eger menhūs 15) bulinsa himmetsiz ve ‘āciz ve hākimler ve ‘ālimler hıdmetkārı ola 16) bākī kılları ve gümrük dīdebānları mişillü kimesnelerden ola eger 17) zühre 11 hānede bulinsa dōstlarından ve kıarındaşlarından 18) hayr doğınup māl ve rızkına sebep olalar ve ‘ömri meserret ve lezzetle 19) geçe ve ‘ömri uzaduğça mālı arta ve müsiki ve saz ve söz ve seyr 20) ve sülūke mā’il ola ve ulu hatunlardan çok nef‘ler müşāhede 21) kıla eger zühre menhus bulinsa halk ile dā’imā huşümetden 22) kırtulmayup herkesuñ gözine diken ola ve herkes yaramazlığın söyleye 23) ve kāhel ve battāl olup hiç bir şan‘ata yakışmaya eger ‘uṭārid 11 24) hānede bulinsa māl cem‘ edici ola defterdār ve emīn maqāmında 25) olan kimesneler gibi eger ‘uṭārid hattında bulunmuş ise bu aḥkām 26) böyledür eger hattında degil ise aqçayı şarrāflar ve aqçayı dartār ve hisāb 27) eder kendüye nef‘i hāşıl olmaz emegi havāya gider işte ol aşıl

[40b]

1) kimesneden olur eger ‘uṭārid menhūs bulunursa dīvāna mihter ve vezne- 2) -dārlar gibi kimesnelerdür eger kıamer 11 hānede bulinsa hākim ve re’is ve 3) muqaddem ceş maqāmında bir kimesne ola eger menhūs bulinsa ‘izzete 4) düşüp anasından ve babasından ayrıla ‘ömri uzaduğça dağı 5) artık uzaqlara düşe eger re’s 11 hānede bulinsa mülkler ve 6) bāğlar ve mezra‘alar şāhibi ola ve ‘ömri uzun ola ve her kimuñ ile 7) ihtilāt ederse andan fā’ide göre elbette ašlā kimesneden zarar 8) görmeye eger zeneb 11 hānede bulinsa kışa boylu ve bed heybet ve ‘ucbe 9) şekil ola ve halk arasında hākır ve zelil ola ve küçüklikden belālara 10) ve meşakqatlere uğrayup ‘ömri zilletle ve miḥnetle geçe -faşl on 11) birinci hāne şāhibi olan kevkeb on iki hānenüñ her kıangısında 12) bulunursa aḥkāmını beyān eder- eger on birinci hāne şāhibi 13) tāli‘de bulinsa yigitlikde ğanilige érişe ve oğul ve kıız hāşıl 14) éde ve dōstları çok ola ve dōstlarından hayrlar ve nef‘ler göre 15) eger 2 hānede bulinsa dōstları sebebinden ve dōstları kıarafında 16) ola māl ve ma‘āş eger şāhib-i hādī ‘aşer 3 hānede bulinsa 17) kıarındaşları yigitliklerinde ğanī ola eger 4 hānede bulinsa

babası 18) tēz fevt ola ve babası fevt olduğdan sonra hāli eyü ola eger 5 hānede 19) bulinsa ‘ömrinüñ evvelinden āhīrine varınca māl ve rızq cem‘ étmege muqayyed 20) ola ve çok māl cem‘ éde ve oğul ve kız şāhibi olup adı söylene 21) eger 6 hānede bulinsa faķir ve muhtāc ola ve ma‘išetü az ola ve halk 22) kabusında geçine eger 7 hānede bulinsa oğul ve kız şāhibi ola ve 23) zevcesi hür kısmından ola ve ‘ömri māl ve ni‘metle geçe eger 8 hānede 24) bulinsa adı belürsüz kimesne ola ve cā’izdür ki ticāretle geçine eger 25) 9 hānede bulinsa ğurbetde sākin ola ve ğurbetde sa‘ādete vāşıl 26) ola eger 10 hānede bulinsa kendü akrabālarından ğanī ve büyük mertebelere 27) erişe ve yigitlikde dağı devlete erişe eger 11 hānede bulinsa

[41a]

1) dōstları çok ola ve adı hayr ile ve eyülükle yād olına eger 12 hānede 2) bulinsa a‘dāsı çok ve ma‘išetü az ve hayrsız adı belürsüz ola 3) -faşl on ikinci hānenüñ aḥkāmını beyān éder- eger zühāl 12 hānede 4) bulinsa ve gece toğmuş olsa mevlūd babasının mālın telef étmege 5) sebep ola ve kullarından ve hidmetkārlarından kendüye zarar doķına ve dā’imā 6) hastelikden hāli olmaya eger gündüz toğmuş olursa düşmenlerine 7) zafer bula ve haşımalarını zebün kıla eger müşterī 12 hānede bulinsa gündüz 8) toğmuş olsa cemī‘ düşmenlerine ğālib ola ve şerlerini def‘ étmege kādīr 9) ola ve ba‘zısıyla muşālaḥa édüp anlardan nef‘ hāşıl kıla eger gece 10) toğmuş olsa seferlerde ve yollarda yalnız gezer ola harāmīlerden ve hırsızlardan 11) zarar çeke ve müşkül hastelikler çeke ve alçaq kimesnelere ve kullardan zarar 12) çeke eger merrīḥ 12 hānede bulinsa eger gece toğmuş olsa zehirlü 13) cānavarlar şoķmasından ve yā kelb ışırmāsından kendüye zarar erişe eger 14) şems bile bulinsa başında bir marāz ola ölince gitmeye ve at depüp 15) ve ‘uzvını kıra eger şems 12 hānede bulinsa āteşden ve tēmürden zarar 16) doķına ve ‘aķılsız ve fehmsiz olup cāhil kıla ve babası kul ve yā faķir 17) ve muhtāc ola eger zühre 12 hānede bulinsa at ve deve ve kaķır ve ḥimār 18) beslemekten fā’ide éde ve şan‘atı hayvān alup şatmaq ola at canbāzı 19) gibi ve ‘avratlardan zarar çeke eger ‘uṭārid 12 hānede bulinsa lākin 20) ‘uṭārid maşrıķī olsa ya‘nī şemsden muqaddem toğar olsa dört ayaklı 21) hayvānlar besleyici ola ve kendüye a‘dādan şaķınmaq ile muqayyed ola ḥasūdları 22) çok ola ve ḥaķķında iftirā ve bühtān çok ola eger ‘uṭārid mağribī olsa 23) ya‘nī şemsden sonra batar bulinsa kātib ve muḥāsib ola ve oğlancıklar 24) mu‘allimi ola eger kamer ‘uṭārid ile on ikinci hānede bulinsa deryāya 25) ve ulu şulara düşe ölmege yakın belālara uğraya ammā ḥalāş ola 26) eger kamer 12 hānede bulinsa

anası ḥalāyık kısmından ola ve yā ziyāde 27) alçaq ve faķir ola ve ʿömri ve günü
korqu ve ğam ile ğeçe ve kefil ve zāmin

[41b]

1) olmak sebebinden cemīʿ mālī ve rızķı telef ola eger re's 12 ḥānede 2) bulınsa faķir
ve muḥtāc olup ğurbetde ğeşt ve ğüzār eder ola eger şems 3) ve yā merrīḥ ve yā
ķamer şu üçünden biri re's ile on ikinci ḥānede bulınsa 4) gözi kör ola ve āteşe düşe
ve mevti ķatl yüzünden ola eger zeneb 5) 12 ḥānede bulınsa dā'imā ḥuşümet ve
cengden ḥālī olmayup serḥad ķavmi 6) gibi ve a' dādan dā'imā mālına ve bedenine
zarar doķına ve belki at depüp 7) helāk ede eger on ikinci ḥānede ķavs burcı yāḥūd
sevr burcı olursa 8) elbette at depüp helāk eder anda bulınuķda mücerrebdür -faşl on
9) ikinci ḥānenün şāḥibi olan kevkeb her ķanğı ḥānede bulunursa 10) aḥķāmını beyān
eder- eger on ikinci ḥāne şāḥibi tāli' de bulınsa 11) şaķī ola her nesnede ber-ķarār
olmaya ne dīnde ve ne devletde kendü nefsinün 12) düşmeni ola ve a' dāsı çok ola
dā'imā a' dāsına mağlūb ola 13) eger zūḥal on ikinci ḥāne şāḥibi ile bile bulınsa ve
yāḥūd merrīḥ bile 14) bulınsa yāḥūd ikisi bile bulınsa av ve şikār ile ziyāde
muķayyed olup 15) mevti vahşī cānavarlardan ola eger 2 ḥānede bulınsa ma' işteti az
16) ola ve ḥalk içinde utanacak işler işleye maşhara ve mażḥak olup 17) ḥalka ğülünç
ola eger 3 ḥānede bulınsa ķarındaşları ve akrabāları 18) ḥuşümet ede belki şehrden ve
mekānından iḥrācına sebep olalar ve 19) başına ķaşd edeler eger 4 ḥānede bulınsa
anası ve babası sevmeyüp 20) terk edeler ve yāḥūd yabāna atalar ḥamām ķapusına
bırakduķları gibi ve yā 21) ḥūd ele bağışlayalar beslemeler gibi eger 5 ḥānede bulınsa
anasına 22) ve babasına ʿāşī ola anasını ve babasını terk edüp ele uyup 23) firār ede
çok olur ki anasın ve babasın ķatl ede eger 6 ḥānede 24) bulınsa aşlā ķul ve ḥalāyık
ve at ve tavar şāḥibi olmaya eger bir tarīķle 25) mālīk olsa tēz helāk olalar eger 7
ḥānede bulınsa zevcesi 26) başına ķaşd ede eger ʿ avrat ise eri başına ķaşd ede elbette
biri 27) birin helāk edeler er tāli' de ʿ avratın ve eger ʿ avrat tāli' de erin öldire

[42a]

1) eger 8 ḥānede bulınsa a' dāsı tēz öleler düşmeni az ola ammā gözinde 2) ve yā
yüzinde yaradan bir eşer ola eger 9 ḥānede bulınsa yollarda düşmenler 3) ķatl ede ve
anası ve babası dīninden dönüp ğayr dīne gire eger 10 4) ḥānede bulınsa ḥākimler
ḥaşmı ola ve şan'atı ḥırsızlık ve ķise-bürlik ola 5) eger 11 ḥānede bulınsa dōstları
ḥayrsız ola aşlā dōstlarından ḥayr 6) görmeye belki anlar için nice belālara uğraya
eger 12 ḥānede bulınsa 7) düşmenleri az ola ve şerlerinden emīn ola ve ḥuşümet
étmege cür'et edemeye 8) -bāb-ı iḥtiyārāt beyānındadır- iḥtiyārāt üründilenmege

dérler münecim 9) ıstılâhında üründilenmiş ve kuvvetlü sa'âdete dérler ki ol vaqt taleb 10) étdigi huşûşa münâsib ola ve ol üründilenmiş vaqt-i tâli' üñ 11) yıldızına ol taleb olınan huşûşuñ yıldızı nâzır ola meşelâ taleb 12) olınan huşûş sefere gitmek olsa bir sa'd-ı vaqt üründilenmek 13) gerek ki sefere münâsib ola imdi sefer hânesi ki toközuncı hânedür 14) toközuncı hâne bir sa'd-ı kevkeb düşürmek gerek yâ müşterî ve yâ 15) zühre ve yâ re's pes ol vaqtda tâli' ne burcda ise tâli' üñ kevkebine 16) toközuncı hâne ki sefer hânesidür anuñ kevkebi nâzır ve yâ muķârin bulunmak 17) gerek meşelâ tâli' kavsa olsa kevkebi müşterîdür toközuncı esed olur 18) kevkebi şemsdür imdi şems müşterîye tesliş ve yâ tesdis ile nâzır bulunmak 19) gerek bir dürlü dağı eger tezvîc için sa'd vaqt üründilenmek murâd 20) olınsa yêdinci hâne ki tezvîc hânesidür bir sa'd yıldız düşürmek 21) gerek bir dürlü dağı mâl kazanmak için ticârete başlamak murâd olınsa 22) mâl hânesi ki ikinci hânedür bir sa'd-ı kevkeb düşürmek gerek ikinci 23) hâneye ba'dehu tâli' yıldızına ikinci hâne olan kevkebi nâzır ve yâ muķârin 24) bulunmak gerek meşelâ tâli' kavsa olsa kevkebi müşterîdür ikinci hâne 25) cedîdür kevkebi zühaldür imdi müşterî zühale nâzır ve muķârin gerekdür 26) ve cemî' ihtiyârâtda kamer mes'ûd bulunmak gerekdür menhûs olmamak gerekdür 27) ve her ne huşûş ise ol huşûşa müte'allik olan hâne ve ol hânenüñ

der-kenâr: yola gitmek huşûşün

[42b]

1) kevkebi mes'ûd gerekdür menhûs olmamak gerekdür ve tâli' vaqt ve tâli' yıldızı 2) menhûs olmamak gerekdür ve evtâd erba'ada dağı naşs bulunmamağ gerekdür 3) ve dağı ma'lûm ola ki her huşûş ki her gün ve yâ her heftede ve yâ her 4) ay başında işlenür mu'tâd olınmış ola bu âşl nesnelere ihtiyârâta 5) hâcet yoğdur meşelâ bir âdem her gün bey' ve şerâ için dükkânına oturur 6) ve bir âdem hükümet için her gün dîvâna gelür bunlara her gün vaqt 7) üründilenmek lâzım degildür mu'tâddur ve dağı bir âdem her hefte tırâş 8) olmak ve hamâma girmek mu'tâd istese ve her gün kayıka binüp hişâra 9) ve yâ üsküdâra geçmege mu'tâd eylese bunlara vaqt gözlemek lâzım degildür 10) ve bir âdem her ay bir mest ve yâ pabuç ve edik giymek mu'tâd edinmiş buña 11) dağı ihtiyâra hâcet yoğdur ve yâ her ayda bir kere müşhil içmek ve kân 12) aldırmağ mu'tâd étmiş bunlara ihtiyâra vaqt lâzım degildür ve dağı 13) ma'lûm ola ki her huşûş ki andan têt dönmeğ murâd olınsa ve yâ têt hâşıl 14) olmak

ve yā ol huşūşda şebāt olmayup tēz bozulmak murād olınsa anlara 15) t̄ālī‘ -i burc-ı munķalib gerekdür ve ķamer daķı burc-ı munķalibde olmaķ gerekdür ve burc-ı 16) munķalib bunlardur ħamel sereťan mīzān cedī eñ pek burc-ı munķalib sereťāndur 17) ve Őu huşūşlar ki adı murād olına ve yā iki kimesne arasında müşterek 18) huşūşlar ola ol vaķtlerde zūcesdīn burc-ı t̄ālī‘ gerekdür ve ķamer daķı 19) zūcesdīn burcdan olmak gerekdür meşelā ortaklık ve tezvīc ve zifāf 20) ve seyr ve Őikār gibi ammā Őol huşūşlardaki şebāt murān olınsa şābit 21) burc-ı t̄ālī‘ gerekdür ve ķamer şābit burcda bulunmak gerekdür bināya bařlamak ve manřıba 22) oturmaķ ve yeni eve girmek ve mülk Őatun almaķ ve Őulĥ étmek ve ‘ aķd 23) ve nikāĥ ve aĥaĥ dīkmeķ gibi bunlarda şebāt murāddur ve daķı cemī‘ iĥtiyārātda 24) ķamer t̄ālī‘ de bulunmaķ cā’iz degildür mekr bey‘ ve Őerāre zarar étmez ve daķı cemī‘ iĥtiyārātda 25) murād olan huşūşuñ ĥānesi ve kevkebi sa‘d gerekdür ĥarb ve ceng 26) iĥün olduķda menĥūs bulunmaķ gerekdür meşelā huşūmet-i dūřmen ĥānesi 27) yēdinci ĥānede bir naĥs dūřürmek gerekdür ve yēdinci ĥānenüñ kevkebi daķı

[43a]

1) menĥūs bulunmaķ gerekdür ve daķı ma‘lūm ola ki bir huşūş elbette bu ĥün 2) olmaķ murād olınsa meşelā sefere ĥıķmaķ ve yā nikāĥ ve yā ĥayrī her ne ise 3) ķamer ise mes‘ūd bulunmaķ her iĥtiyārda Őarť idi bu kerre ķamer ol ĥün 4) menĥūs bulındı nice olmaķ gerekdür bu āřl vaķtlerde gerekdür ki sa‘d-ı 5) kevkebi t̄ālī‘ e ve yā onuncı ĥāneye dūřüreler ķamerüñ nuĥūseti zarar étmez 6) ba‘zı iĥtiyārāt burūc-ı ķamere ĥöre kifāyet éder ki tafřıl édelüm ĥamām 7) girmekde ķamer merrīĥüñ yā müşterīnüñ ĥānelerinde ola ya‘nī ĥamelde ve yā ‘ aķrebde 8) ve yā ķavsda ve yā ĥūtda ve tırāř olmaķda ķamer mā’ī burclaruñ birinde ola 9) ve kıllı olan burclarda olmaya meşelā ĥamel ve Őevr ve esed ve cedī ve sūnbüle 10) egerĥi kıllı yokdur ammā tırāř iĥün münāsib degildür ve mā’ī olan burclar 11) sereťan ve ‘ aķreb ve ĥūtdur ve ĥümüş iřin iřlemekde ķamer nārī burclarda 12) bulına ve ķamer Őemse teřliř ve yā tesdīs bulına ve yāĥūd kamer merrīĥe teřliř 13) ve yā tesdīs bulına ve yāĥūd zūĥre ve müşterīye nāzır bulınsa bir nesne 14) Őatun almaķda ķamer bir sa‘d-ı kevkebe muttařıl bulına yā müşterīye yā zūĥreye 15) şābit burcda bir nesne Őatmaķda ķamer bir sa‘d yıldızdan ayrılmıř gerekdür 16) ve bir munķalib burcda olmaķ gerekdür ortaklıkda ķamer zūcesdīn burcında 17) gerekdür ‘ uťāride muttařıl bulınsa ticāret iĥün māl vērdükde kamer 18) ‘ uťāride muttařıl gerekdür ikinci ĥānesi t̄ālī‘ -i vaķtūñ mes‘ūd gerekdür ve 19) on birinci ĥānesi mes‘ūd gerekdür ata binüp silahřōrluķ étmeķde 20) ķamer munķalib burcda bulunmaķ gerekdür ve merrīĥüñ teřliřinde ve yā

tesdīsinde 21) gerekdür bir nesneye āşkäreye çıkarmakda ki şöhet bulsun deyü murād 22) olındukda kamer burc-ı munğalibde gerekdür şemse nāzır bulına t̄ali' vaqt-i mes'ūd 23) ola bir nesneyi gizleyüp kimesne bulmasun deyü murād olındukda bu işlerde 24) kamer tahte's-şu'ā' gerekdür mektüb ve nāme yāzmaq murād olındukda kamer burc-ı 25) munğalibde ola her kime ol kâğıd giderse ol şahşa delālet eden 26) kevkebe kamer nāzır bulına meşelā ol kâğıd pādīşāha gidecek ise kamer 27) şemse muttaşıl ve yā nāzır bulına eger müftī ve k̄āzī' askerlere ise kamer müşterīye [43b]

1) nāzır bulına eger serdār ve pādīşāhlara ise kamer merriḥe muttaşıl bulına eger defterdār- 2) -lara ve emīnlere ise kamer 'uṭāride muttaşıl bulına eger ḥavātīn ve maḥremāna ise 3) kamer zühreye muttaşıl bulına bir mekāndan bir mekāna göçmekde kamer ikinci ḥānede 4) ve yā üçüncü ḥānede bulına t̄ali' -i vaqtün ve t̄ali' -i vaqt ve gerek yıldızı 5) daḥı mes'ūd bulına t̄ali' mes'ūd ola demek bir sa'd-ı kevkeb t̄ali' de 6) ola ve yāḥūd t̄ali' ün teşlīşinde ve yā tesdīsinde bir sa'd yıldız ola 7) ve t̄ali' mes'ud ola demek bir sa'd yıldız şāhibi olan yıldız naẓar ede 8) demekdür bināya başlamak ki temel kazup içine kazık kaçup taş 9) bıraḥdukları vaqtdür kamer türābī burcda ola ve zühale nāzır bulına ḳal'a yapmak 10) lāzım oludukda zühāl delv burcında ve yā mīzān burcında iken yapılsa 11) nice biḡ yıl ol ḳal'a ma'mūr ola ḥarāb olmaya ammā zühāl hubūṭda 12) ve yā vebāle iken yapılsa tēz ḥarāb ola eşeri ḳalmaya bināyı yıḳmaq 13) ve yā bir ḥiṣārı yıḳmaq murād olındukda kamer bir naḥs yıldızdan ayrılmış ola 14) ve bir sa'd yıldıza muttaşıl ola ve zühāl daḥı vetedlerde bulunmaya rāci' ve yā 15) muḥterik ve yā vebāle ve yā hubūṭda ola yerler ve mülkler şatun almaḳda kamer 16) türābī burcda olup ve bir sa'd kevkebe nāzır ve dördüncü ḥāne şāhibi mes'ūd 17) ola ve kamer zühale tesdīs ve yā teşlīşde bulına şu yolları yapmak ve kıyu 18) kazdurmaḳda kamer türābī burcda olup üçüncü ḥānede yā beşinci ḥānede 19) bulına zühale teşlīş ve tesdīs bulına ağaç dikmekde kamer s̄abit burcda 20) bulunup bir sa'd yıldıza nāzır bulına ekin ekmege ve toḫum saçmağa başlamaḳda 21) kamer sereṭānda yā sünbülede yā cedīde yā şevrde ola bir sa'd yıldız nāzır 22) ola ve t̄ali' -i vaqt daḥı zikr olinan burclaruḡ birisi ola çocuk 23) emzirmege vėrmekde kamer zühreye nāzır bulına memeden kesmekde kamer türābī 24) burcda bulına ve kamer oldıḡı burcuḡ kevkebine muttaşıl bulına oḡlanı 25) mektebe vermekde ve yā ta'līme başlamaḳda kamer cevzāda ve yā mīzānda ve yā 26) delvde olup kamer 'uṭāride teşlīş ve yā tesdīs bulına başa 'ilāc 27) ve ḳay' ve ḡarḡara gibide kamer ḥamelde ve yā şevrde ola ve ayuḡ on dördinden

[44a]

1) sonra ola ki ayuñ nūrı eksilmekde bulına hastelere edviyeler ile 2) ‘ ilāc olındukda kamer ol marāzuñ ṭabī‘ atına muḥālif olan burcda 3) bulına ve bir sa‘d-ı kevkebe nāzır ola meşelā ol marāzuñ māddeı issı ise 4) kamer bārid burcda ola eger marāzuñ māddeı bārid ise kamer ḥār burcda 5) bulına müşhil içmekde kamer ābī burcda bulına ve merrīḥe nāzır bulına müşterī 6) muḳārin bulunmaya ki ‘ ameli kaṭ‘ eder mücerredür göze ‘ ilāc etmekde kamer müşterīye 7) muttaşıl bulına ve merrīḥden sākıṭ ola kan almak ve ḥacāmet etmekde 8) kamer şevrde bulunmayup havāyī ve yā nārī burcda bulına oğlan 9) sünnet etmekde kamer ‘ aḳrebde bulunmaya ve merrīḥden sākıṭ ola ğulām ve cāriye 10) şatup almada kamer cevzāda ve mīzānda ve delvde ola ve altıncı ḥāne 11) sa‘d ola ve şāḥibi olan kevkeb ṭālī‘ şāḥibi ola kevkebe muttaşıl ola 12) ‘ avrat ḥalvetine girmekde kamer şevrde ve esedde ve cevzāda ola ve 13) zühreye nāzır ola çünkü çıkup ‘ adūya muḳābele etmekde kamer burc-ı 14) munḳalibde ola ve ṭālī‘ merrīḥ ḥānesi ola kaçkun kul aramağda 15) kamer onuncı ḥānede bulınsa taḥte’l-arz bulunmaya karaya sefer etmekde 16) ki kendü menzilinden çıkup yürimege başladukdadur kamer cedīde ola 17) ve toközuncı ḥāne sa‘d ola deryā seferine gitmekdeki geminüñ tēmürin 18) alup yelken açmağdadur ve papiründen ayrılmağdadur gemi körükle ve yā 19) ğayrī ile her ne ile olursa olsun kamer sereṭānda ve yā ḥūda ola 20) ve zūḥal ve yā merrīḥ onuncıda ve ṭālī‘de bulunmaya şehre girüp 21) şöret vèrmek ise murādı kameri ‘ āşirde ola eger şehre girüp 22) gizlenmek ise kamer dördüncide ola ve taḥte’ş-şu‘ ā‘ ola ve taḥta cülüs 23) etmekde ve bey‘inde kamer müşterī ḥānelerinden birisinde ola ve ṭālī‘ 24) daḥı müşterī ḥānesi ola ve yāḥūd esed ve yā ‘ aḳreb ola ve onuncı 25) ḥāne mes‘ūd ve şāḥibi mes‘ūd bulına sancāḳ ve ‘ alem açmağda ṭālī‘ 26) ve ṭālī‘ yıldızı ve kamer mes‘ūd bulunmağ gerekdür ḥarāc başlamağda kamer 27) zūḥal ḥānelerinde ola ve onuncı ḥāne sābit burc ola ḥākimlere ḥācet

[44b]

1) ‘ arz etmekde kamer burc-ı sābitde ve yā zūcesdinde bulına ve ṭālī‘ ve vaḳt 2) şāḥibi sa‘d ola pādişāha şikāyet etmekde şikāyet için 3) rıḳ‘a def‘ etmekde ayuñ yedisinden on dördine varınca ola 4) ve ṭālī‘ kevkebine yedinci ḥāne kevkebi muttaşıl ola dōstlık etmekde kamer 5) sābit burcda ola ve on birinci ḥāne yıldızı ṭālī‘ yıldızına muttaşıl 6) ve teşlīş ve tesdīs ve yā muḳārin ola at ve deve ve kaṭır almağda 7) kamer şevrde ve esedde ola bahāyim almağda ki koyun ve keçi şığırdur 8) şevrde

ve cedīde ola qarada şayd ve şikāra çıkmakda kamer tāli‘ 9) içinde ola ve tāli‘ zūcesdīn ola deryāya şayd için ağ 10) bırakmakda zūcesdīn burc ola cevzā ve sūnbūle ve kavş ola hūt 11) burcı olmaya ki ašlā balık düşmez ve kamer ābī burc içinde bulına 12) kurz aqça vèrmekde kamer seretānda ve yā kavşda ola ve yā hūtda ola 13) ve ayuñ on beşinden şonra ola ki kamerūñ nūrī eksilmekde iken 14) ve kamer ‘uṭārīde ve yā müşterīye nāzır ola ve merrīhe nāzır olmaya ki gèc 15) vèrmege ve gāvga ile alınmağa delīldür yeñi biçmek ve gèymekde kamer burc-ı munḡalibde 16) ola ḡamel seretān mīzān cedī ola ve ayuñ on dördinden evvel 17) ola ve yā zühreye ve yā müşterīye kamer muttaşıl ola kamer sābit burcda 18) olmaya şevr esed ‘akreb delv bunlarda olmaya ve esed burcında olmaya 19) ve şemsūñ muḡābelesinde ve muḡārinesinde olmaya kim mādām üstünde ola 20) belālardan ḡurtulmaya belki içinde kuvvet ola kamer şemsle muḡārīn iken 21) ziyāde yaramazdur du‘āya çıkmak tāli‘ de bir sa‘d-ı kevkeb ola ve dördüncü 22) ḡānede daḡı bir sa‘d bulına eger du‘ā emr-i āḡiret için ise kamer zühre 23) ḡānesinūñ birinde ola müşterīye muttaşıl bulına eger emr-i dūnyā için 24) ise kamer müşterī ḡānesinūñ birinde olup zühreye muttaşıl ola ve daḡı 25) her bār ki müşterī re‘se muḡārīn olsa ve onuncı ḡānede bulınsa 26) her ḡuşuş için du‘ā olınsa serī‘u‘l-cāyedür ve bir daḡı mücerrebātdandır ki 27) keffū‘l-ḡazīb dèrler bir yıldız vardır şevābit yıldızlarından şevr burcınūñ

[45a]

1) evvelki derecesindedür müşterī yıldızı bu yıldıza muḡārīn olduḡda 2) onuncı ḡānede iken bunlar du‘ā olınsa elbette maḡbūl olur eger 3) şems bu kevkebe muḡārīn iken onuncı ḡānede devlet ve ḡīnā için 4) du‘ā olınsa ol kimesne ‘azīm māl ve devlete vāşıl ola allāhu ā‘lem bi‘ş-şavāb 5) -bāb kevākibūñ kuvveti ve za‘fi ve sa‘ādeti ve nuḡūseti beyānındadır- 6) kevākibūñ kuvveti beden şīḡḡatine ve selāmetine delālet éder kevākibūñ 7) za‘fi beden ‘illetine ve āfetine ve mecālsizlige ve ḡam ve ḡuşşaya delālet 8) éder kevākibūñ sa‘ādeti devlete ve ‘izzete ve māl ve ḡanīlige delālet 9) éder kevākibūñ nuḡūseti zelillige ve ḡōrlıḡa ve faḡīrlige ve muḡtāc- 10) -lige delālet éder imdi kevākibūñ kuvveti ve za‘fi ve sa‘ādeti ve nuḡūseti 11) nicedür eşşah üzere beyān olunur imdi her kevkebūñ kuvvetinūñ her birine 12) bir kaç mertebe taḡdīr olunmuşdur tā ki her kevkebūñ sa‘ādetimi ve nuḡūsetimi ziyāde- 13) -dür ma‘lūm ola meşelā bir kevkebūñ kuvveti ve za‘fi ne miḡdārdur bilinmek murād 14) olınuḡda evvelā kuvvetlerinūñ mertebeleri ne miḡdār olur cümlesin cem‘ éderiz 15) ve za‘fi ne miḡdār olur cümlesin cem‘ éderiz eger kuvvet ziyāde ise 16) kavīdür eger za‘f ziyāde ise za‘fdür sa‘ādet ve nuḡūset

dağı 17) böyledür kevākibün kuvveti bunlardır ki zıkr olunur mertebeler ile bir kevkeb 18) kendü hānesinde bulınsa 5 mertebe kuvvetlüdür bir kevkeb müşelleşesinde bulınsa 19) 3 mertebe kuvvetlüdür bir kevkeb haddinde bulınsa 2 kuvvetlüdür ve bir kevkeb 20) vechinde bulınsa 1 mertebe kuvvetlüdür bir kevkeb müstaķimü's-seyr olsa ya' nī 21) rāci' olmasa 4 mertebe kuvvetlüdür bir kevkeb tēz yörür olsa ya' nī 22) baṭi' i's-seyr olsa 2 mertebe kuvvetlüdür ve zūhal ve merrīh ve müşterī bunlar 23) şemsden muķaddem toğar olsa 2 ve zühre ve 'uṭarid bunlar şemsden şonra 24) batar olsalar 2 mertebe kuvvetlüdür kamer icimā' dan istikbāle varınca 25) zā'idü'n-nürdur 2 mertebe kuvvetlüdür bir kevkeb şemsün şu' ā' ı altında 26) olmasa ya' nī şemsden on beş dereceden ziyāde ırak bulınsa 27) beyti 5 mertebe kuvvetlüdür faşl kevākibün za' fi beyānındadır bir kevkeb

[45b]

1) vebālinde bulınsa 5 mertebe za' ifdür bir kevkeb hubūṭında bulınsa 4 mertebe 2) za' ifdür bir kevkeb rāci' bulınsa 5 mertebe za' ifdür kamer istikbālden 3) tā icimā' a varınca nāķışu'l-nürdur 2 mertebe za' ifdür bir kevkeb muḥtarik 4) olsa ya' nī şemsle ol kevkebün arası beş dereceden az olsa 5) 5 mertebe za' ifdür bir kevkeb taḥtü'ş-şu' ā' olsa ya' nī şemsle ol 6) kevkebün arası on beş dereceden az olsa 4 mertebe za' ifdür 7) -faşl kevākibün sa' ādeti beyānındadır- bir kevkeb ṭālī' de ve yā 'āşirde 8) bulınsa 5 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb sābi' de ve yā rābi' de 9) ve yā ḥādī 'āşerde bulınsa 4 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb toķuzuncıda 10) bulınsa 2 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb üçüncü hānede bulınsa 1 11) mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb şamīmī olsa ya' nī şemsle arası on 12) beş daķıķadan eksik olmasa 5 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb zühreye 13) muķārin bulınsa 5 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb müşterīye muķārin olsa 14) 5 mertebe sa' ādeti vardır bir kevkeb re'se muķārin olsa ya' nī re's 15) ile arası on iki dereceden eksik olsa 4 mertebede sa' ādeti 16) vardır bir kevkeb müşterinün teşlīşinde bulınsa 4 mertebe sa' ādeti vardır 17) bir kevkeb müşterinün tesdīsinde bulınsa 3 mertebede sa' ādeti vardır bir 18) kevkeb zührenün tesdīsinde bulınsa 3 mertebede sa' ādeti vardır 19) bir kevkeb ḳalbü'l-esed yıldızına muķārin bulınsa ya' nī burc-ı esedün yigirmi 20) beşinci derecesinde bulınsa 6 mertebede sa' ādeti vardır bir kevkeb simāk-i 21) a'zel yıldızına muķārin bulınsa ya' nī mīzān burcınun on toķuzuncı 22) derecesinde 5 mertebede sa' ādeti vardır -faşl kevākibün nuḥūseti 23) beyānındadır- bir kevkeb şānī 'āşerde bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır 24) bir kevkeb merrīhe muķārin bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır bir kevkeb 25) altıncı hānede bulınsa 4 mertebe

nuḥūseti vardır bir kevkeb zūhale 26) muḳārin bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır bir kevkeb zenebe muḳārin 27) bulınsa ya' nī zeneb ile arası on iki dereceden eksik olsa [46a]

1) 4 mertebe nuḥūseti vardır bir kevkeb zūhal ile merrīḥūñ muḥāşarasında 2) ya' nī bir yıldızuñ bir yanında zūhal bir yanında merrīḥ bulınsa 5 mertebe 3) nuḥūseti vardır bir kevkeb zūhal ile muḳābelesinde bulınsa 4 mertebe 4) nuḥūseti vardır bir kevkeb merrīḥ muḳābelesinde bulınsa 4 mertebe nuḥūseti 5) vardır bir kevkeb zūhal ile terbi' inde bulınsa 3 mertebe nuḥūseti vardır 6) bir kevkeb merrīḥ terbi' inde bulınsa 3 mertebe nuḥūseti vardır bir kevkeb 7) re'si'l-gül yıldızına muḳārin bulınsa ya' nī şevr burcınuñ yigirmi 8) ikinci derecesinde bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır -faşl sehmü's- 9) sa'ādenūñ kuvveti beyānındadır- burc-ı şevrde bulınsa 5 mertebe 10) kuvvetlüdür burc-ı ḥūtda bulınsa 5 mertebe kuvvetlüdür burc-ı mīzānda 11) bulınsa 4 mertebe kuvvetlüdür burc-ı kavıda bulınsa 4 mertebe kuvvetlüdür 12) burc-ı sereḫānda bulınsa 4 mertebe kuvvetlüdür burc-ı ḥūtda bulınsa 3 13) mertebe kuvvetlüdür burc-ı sūnbūlede bulınsa 2 mertebe kuvvetlüdür -faşl 14) sehmü's-sa'ādenūñ sa'ādetleri beyānındadır- müşterīye muḳārin bulınsa 15) 5 mertebe sa'ādeti vardır zühreye muḳārin bulınsa 5 mertebe sa'ādeti 16) vardır -sehmü's-sa'ādenūñ za' fi beyānındadır- burc-ı 'aḳrebde bulınsa 17) 5 mertebe za' ifdür burc-ı cedīde bulınsa 5 mertebe za' ifdür 18) burc-ı delvde bulınsa 5 mertebe za' ifdür burc-ı ḫamelde bulınsa 19) ne ḳavī ve ne za' ifdür -faşl sehmü's-sa'ādenūñ nuḥusetini beyān 20) beyān eder- zūhale muḳārin bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır 21) merrīḫe muḳārin bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır zenebe muḳārin 22) bulınsa 3 mertebe nuḥūseti vardır zūhalūñ muḳābelesinde bulınsa 23) 4 mertebe nuḥūseti vardır merrīḥūñ muḳābelesinde bulınsa 4 mertebe 24) nuḥūseti vardır zūhalūñ terbi' inde bulınsa 4 mertebe nuḥūseti vardır 25) merrīḥūñ terbi' inde bulınsa 3 mertebe nuḥūseti vardır şānī 'aşerde 26) bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır şāminde bulınsa 4 mertebe nuḥūseti 27) vardır sādīsinde bulınsa 4 mertebe nuḥūseti vardır re'sü'l-gül ile

[46b]

1) muḳārin bulınsa 4 mertebe nuḥūseti vardır muḫtarik bulınsa ya' nī şemse 2) muḳārin bulınsa 5 mertebe nuḥūseti vardır -faşl sehmü's-sa'ādenūñ 3) sa'ādeti beyānındadır- re'se muḳārin olsa 3 mertebe sa'ādeti vardır 4) teşlīş müşterīde bulınsa 4 mertebe sa'ādeti vardır zührenūñ teşlīşinde 5) bulınsa 4 mertebe sa'ādeti vardır tesdīs müşterīde bulınsa 3 sa'ādeti 6) vardır tesdīs zührede bulınsa 3 mertebe

sa'ādeti vardur t̄ālī' de 7) bulınsa 5 mertebe sa'ādeti vardur 'āşırde bulınsa 5 mertebe sa'ādeti 8) vardur sābī' de bulınsa 4 mertebe sa'ādeti vardur rābī' de bulınsa 9) 4 mertebe sa'ādeti vardur hādī 'aşerde bulınsa 3 mertebe sa'ādeti 10) vardur şānīde bulınsa 3 mertebe sa'ādeti vardur hāmıside bulınsa 11) 3 mertebe sa'ādeti vardur tāsī' de bulınsa 1 mertebe sa'ādeti vardur şālīşde 12) bulınsa 1 mertebe sa'ādeti vardur qalbū'l-esede muqārin bulınsa 6 13) mertebe sa'ādeti vardur simāk-i a'zel ile muqārin bulınsa 5 mertebe 14) sa'ādeti vardur şemsün şu'ā'ndan hāric bulınsa 5 mertebe sa'ādeti 15) vardur seb'a-yı seyyārenün ve sehmü's-sa'ādenün fevtleri ve nuḥūsetleri 16) ve sa'ādetleri 'alā vechū't-taḫşīl beyān olındı vaqt-i hācette yērlər 17) yērinden aḥz olınuḫ cem' edeler göreler her kısmı kaç 'adeddür aḫa göre 18) ḫüküm edeler aḫkāmda ḫaḫā vāqī' olmaya -bāb nemūdād-ı hermes 19) beyānındadır-hermes ḫakīm ki ba'zılar qatında idrīs peygāber 'aliye's- 20) selāmdur esāsū'l-ḫüküm ismlü kitābında bu 'ibāretle beyān eder 21)

فی وقت المسقط هو طالع الولادة 22) ان موضع القمر في وقت الولادة هو طالع مسقط النطفة و

ya'nī elbette vilādet vaqtinde 23) qamer ne burcda ve ne derecede bulındı ise ol burc ve ol derece 24) t̄ālī' -i maskāta nuḫfedür ya'nī er ile 'avrat cem' oldukları 25) ḫinde ufukdan toḫan ol burc ve ol derecedür ki aḫa mısqat-ı 26) nuḫfe dērlər ve daḫı vaqt suḫūḫ-ı nuḫfe qamer qanḫı burcuḫ qanḫı 27) derecesinde bulındı ise t̄ālī' -i vilādet ol burc ve ol

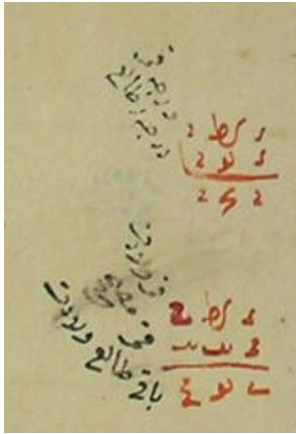
[47a]

1) derecedür ya'nī oḫlan toḫarken elbette suḫūḫ-ı nuḫfe vaqtinde qamer 2) qanḫı burcda ve qanḫı derecede bulındı ise elbette ol burc ve ol 3) derecede bulındı ise elbette ol burc ve ol derece ufukda 4) t̄ālī' olur imdi t̄ālī' -i vilādetden t̄ālī' -i mısqat-ı nuḫfe ma'lūm 5) olur ve t̄ālī' -i maskat-ı nuḫfeden t̄ālī' -i vilādet ma'lūm olur 6) ammā tāriḫ-i vilādet ne günde ve ne sā' atdedür ma'lūm olmasa 7) ol vaqtün t̄ālī' ni görmək gerekdür ki qanḫı burc ve qaçıncı derecedür 8) ve ol vaqtde qamer qanḫı burcda ve qaçıncı derecalacaesindedür bilmek 9) gerek pes eger qamer t̄ālī' ile sābī' arasında bulınsa aḫa qamer-i taḫte'l- 10) arz dērlər eger sābī' ile t̄ālī' arasında bulınsa aḫa qamer-i fevḫū'l- 11) arz dērlər pes eger qamer-i taḫte'l-arz ise derece-yi t̄ālī' den 12) qamer derecesine varınca göreler kaç derecedür pes ol 'aded 13) ile cedvel-i taḫte'l-arza gireler yanında yazılan 'aded mekşī 14) ve qamer muşahḫiḫi aḫz edeler pes qamer muşahḫiḫi qamer vilādetinden tarḫ edeler 15) ne qalursa t̄ālī' -i mevlūd ol olur ve 'aded-i mekş miqdārı 16) qahqarī edeler ve ne günde ve ne sā' atde

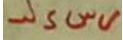

müntehî olursa suķūṭ-ı 17) nuṭfe ol günde ve ol sā'atde olmuş olur meşelâ vaķt-i vilâdet 18) 1061 senesinde camâziye'l-âḫirüñ yigirmi sekizinde aḫad günü 19) toĝmazdan bir buçuk sā'at muķaddem vâķi' olmuş ķonstantiniyye ufķında 20) ṭâli'-i esedüñ on altı derecesi olur bu vaķtde ķamer esed 21) burcınun yigirmi toķuz derecesinde olur pes ķamer ṭâli' ile 22) sābi' arasındadır ķamer-i taḫte'l-arz denür imdi derece-yi ṭâli' den 23) ķamer 5 derecesine gelince aralıķda on üç derecedür bu on 24) üç 'aded ile cedvel-i taḫte'l-arza girdik 'aded-i meķsi alduķ 25) رعدی نف ve ķamer-i muşahḫiḫi alduķ ۲ نف pes ķamer-i muşahḫiḫi ķamer vilâdetinden 26) tarḫ éyledik bu üslûb üzere ṭâli' ḫâsıl oldu esedüñ 27) bu 8 derecesi ve daķıķası 'aded-i meķs iki yüz yetmiş dört gündür ķahķarî

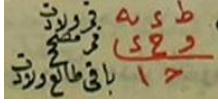
47a der-kenâr

[47b]

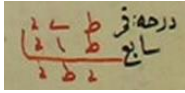
1) étdik ya'nî tersine yöritdik vilâdet gününden bu üslûb üzere 2) 1061 senesi cemâziye'l-âḫirüñ yigirmi sekizinden gérüsine iki yüz 3) yetmiş dört gün gérüye gitdik 1060 senesi ramazânınun 4) on toķuzına vardı bildik ki suķūṭ-ı nuṭfe 1060 senesinde 5) ramazânınun on toķuzunda imiş pes nazâr édelim esed burcınun 6) yigirmi toķuzuncı derecesi o günde ne zamân ṭulû' éder bilelim 7) evvel şemsi ḫisâb éyledik gördük ķavs burcınun üç derece- 8) -sindedür bu ḫisâb üzere esedüñ yigirmi toķuz derecesi gece- 9) -nün altı buçuk sā'atinde toĝar bildik ki suķūṭ-ı nuṭfe 1060 10) senesinde yigirminci gece cum'a értesi gecesine altı buçuk sā'at 11) geçdükte imiş allâhu te'âlâ â'lem ammâ eger vaķt-ı vilâdetde ķamer sābi' ile 12) ṭâli' arasında bulinsa aña ķamer-i fevķu'l-arz dërler böyle bulunduķda 13) derece-yi sābi' den ķamer derecesine varınca beyninde kaç derece 14) var ise ol 'aded ile fevķu'l-arz

cedveline girüp ‘aded-i mekṣi 15) ve kamer muṣaḥḥihi aluruz yine evvelki êtdüğümüz ‘amel gibi kamer muṣaḥḥihi kamer vilâdetinden 16) tarḥ êderüz bâkî kalan tâli‘-i vilâdet olur ve ‘aded-i mekṣ miqdârı 17) qahqarî êderüz ne güne muntehî olursa suqûṭ-ı nuṭfe ol günde- 18) -dür meṣelâ târiḥ-i vilâdet 1009 târiḥinde recebün yigirmi yêdinci 19) çehârşenbe günü zevâlden bir bucuḡ sâ‘at sonra vâki‘ olmuṣ konstantiniyye 20) ufḡında tâli‘ sereṭânun birinci derecesi olur bu vaḡtde kamer cedî 21) burcınun on derecesinde olur pes kamer sābi‘ ile tâli‘ arasında 22) bulındı zîrâ sābi‘ cedî burcınun birinci derecesidür imdi derece-yi 23) sābi‘ den kamer derecesine varınca toḡuz derecedür beyni pes toḡuz 24) ‘aded ile cedvel-i fevku’l-arṣa duḡul êyledik ‘aded-i mekṣi alduḡ 25) ve kamer muṣaḥḥihi alduḡ pes muṣaḥḥihi kamer vilâdetden 26) tarḥ êyledik bu üslûb üzere

¹ pes tâli‘-i vilâdet 27) ḥâşıl oldı sereṭânun 1 derecesi oldı

47b der-kenār

[48a]

1) ve ‘aded-i mekṣ ki iki yüz altmış gündür qahqarî êtdik ya‘nî gêrüsine gitdik 2) vilâdet gününden ki 1009 sene recebinün yigirmi yêdisindendür qahqarî 3) êtdik 1008 senesi zî’l-qa‘desinün on dördinde qarār êtdi 4) bildik ki suqûṭ-ı nuṭfe ol gündür ol günde şems qanḡı burcda 5) ve kaçınıcı derecesindedür nazār êyledik cevzânun toḡuzında imiş 6) imdi cedinün onuncı derecesi gecenün iki sâ‘at ve rub‘ sâ‘atında 7) toḡar bildik ki suqûṭ-ı nuṭfe ol vaḡtdur 1008 tarîḥinde zî’l-qa‘denün 8) on beşinci gecenün iki sâ‘at ve rub‘ sâ‘at geçdükdün sonra imiş 9) allāhu te‘ālā ā‘lem bi’s-şevāb –cedvel-i zuhr varaḡdadur-

¹ kamer vilâdeti (üst rakamların karşıtı)/ kamer muṣaḥḥihi(alt rakamların karşıtı)

جدول مرتخت الارض از درجه مشرق تا ق

مکت مشرق		مکت مشرق		مکت مشرق		مکت مشرق
مکت مشرق	مکت مشرق	مکت مشرق	مکت مشرق	مکت مشرق	مکت مشرق	مکت مشرق
۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
۳	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۴	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
۵	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
۶	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
۷	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
۸	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷
۹	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۱۰	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹
۱۱	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۱۲	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱
۱۳	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
۱۴	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳
۱۵	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
۱۶	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
۱۷	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶
۱۸	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷
۱۹	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸
۲۰	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹
۲۱	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۲۲	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱
۲۳	۳۲	۳۲	۳۲	۳۲	۳۲	۳۲
۲۴	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳
۲۵	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۲۶	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵
۲۷	۳۶	۳۶	۳۶	۳۶	۳۶	۳۶
۲۸	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷
۲۹	۳۸	۳۸	۳۸	۳۸	۳۸	۳۸
۳۰	۳۹	۳۹	۳۹	۳۹	۳۹	۳۹
۳۱	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
۳۲	۴۱	۴۱	۴۱	۴۱	۴۱	۴۱
۳۳	۴۲	۴۲	۴۲	۴۲	۴۲	۴۲
۳۴	۴۳	۴۳	۴۳	۴۳	۴۳	۴۳
۳۵	۴۴	۴۴	۴۴	۴۴	۴۴	۴۴
۳۶	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
۳۷	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶
۳۸	۴۷	۴۷	۴۷	۴۷	۴۷	۴۷
۳۹	۴۸	۴۸	۴۸	۴۸	۴۸	۴۸
۴۰	۴۹	۴۹	۴۹	۴۹	۴۹	۴۹
۴۱	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰
۴۲	۵۱	۵۱	۵۱	۵۱	۵۱	۵۱
۴۳	۵۲	۵۲	۵۲	۵۲	۵۲	۵۲
۴۴	۵۳	۵۳	۵۳	۵۳	۵۳	۵۳
۴۵	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴
۴۶	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵
۴۷	۵۶	۵۶	۵۶	۵۶	۵۶	۵۶
۴۸	۵۷	۵۷	۵۷	۵۷	۵۷	۵۷
۴۹	۵۸	۵۸	۵۸	۵۸	۵۸	۵۸
۵۰	۵۹	۵۹	۵۹	۵۹	۵۹	۵۹
۵۱	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰	۶۰

جدول فرقیوں اور زمین از درجہ مغرب تا مشرق

مکتب الفرب		مکتب الفرب		مکتب الفرب		مکتب الفرب
فصل	مکتب الفرب	فصل	مکتب الفرب	فصل	مکتب الفرب	مکتب الفرب
۱	رہنہ ماہ	۱	رہا کا	۱	رہا کا	۱
۲	رہنہ و دنا	۲	رہا اور	۲	رہا اور	۲
۳	رہنہ اند	۳	رہا کو	۳	رہا کو	۳
۴	رہنہ کد	۴	رہا ند	۴	رہا ند	۴
۵	رہنہ کد	۵	رہا نو	۵	رہا نو	۵
۶	رہنہ دے	۶	رہا نو	۶	رہا نو	۶
۷	رہنہ دے	۷	رہا نو	۷	رہا نو	۷
۸	رہنہ دے	۸	رہا نو	۸	رہا نو	۸
۹	رہنہ دے	۹	رہا نو	۹	رہا نو	۹
۱۰	رہنہ دے	۱۰	رہا نو	۱۰	رہا نو	۱۰
۱۱	رہنہ دے	۱۱	رہا نو	۱۱	رہا نو	۱۱
۱۲	رہنہ دے	۱۲	رہا نو	۱۲	رہا نو	۱۲
۱۳	رہنہ دے	۱۳	رہا نو	۱۳	رہا نو	۱۳
۱۴	رہنہ دے	۱۴	رہا نو	۱۴	رہا نو	۱۴
۱۵	رہنہ دے	۱۵	رہا نو	۱۵	رہا نو	۱۵
۱۶	رہنہ دے	۱۶	رہا نو	۱۶	رہا نو	۱۶
۱۷	رہنہ دے	۱۷	رہا نو	۱۷	رہا نو	۱۷
۱۸	رہنہ دے	۱۸	رہا نو	۱۸	رہا نو	۱۸
۱۹	رہنہ دے	۱۹	رہا نو	۱۹	رہا نو	۱۹
۲۰	رہنہ دے	۲۰	رہا نو	۲۰	رہا نو	۲۰
۲۱	رہنہ دے	۲۱	رہا نو	۲۱	رہا نو	۲۱
۲۲	رہنہ دے	۲۲	رہا نو	۲۲	رہا نو	۲۲
۲۳	رہنہ دے	۲۳	رہا نو	۲۳	رہا نو	۲۳
۲۴	رہنہ دے	۲۴	رہا نو	۲۴	رہا نو	۲۴
۲۵	رہنہ دے	۲۵	رہا نو	۲۵	رہا نو	۲۵
۲۶	رہنہ دے	۲۶	رہا نو	۲۶	رہا نو	۲۶
۲۷	رہنہ دے	۲۷	رہا نو	۲۷	رہا نو	۲۷
۲۸	رہنہ دے	۲۸	رہا نو	۲۸	رہا نو	۲۸
۲۹	رہنہ دے	۲۹	رہا نو	۲۹	رہا نو	۲۹
۳۰	رہنہ دے	۳۰	رہا نو	۳۰	رہا نو	۳۰

[50b]

شهر	تاریخ	سنة	يوم	ساعة	دقيقة	ثانية
۱	زحل	۲۶۵	ز	م	د	س
۲	مشیت	۴۲۸	ع	م	د	س
۳	مسیح	۴۶۲	س	م	د	س
۴	شمس	۱۲۶۱	ق	م	د	س
۵	زهره	۱۱۵۱	ف	م	د	س
۶	عطارد	۴۶۰	ع	م	د	س
۷	قمر	۵۴۶	ق	م	د	س

1) -ikinci kısım inşālāt-ı kevākib ve aḥkām-ı kūsūfāt ve ḥusūfāt 2) ve aḥkām-ı ṭālī' -i sāl ve aḥkām-ı 'āleme müte'allik olan aḥvāl beyānındadır- 3) ma'lum ola ki her yılda āfitāb ḥamel burcına taḥvīl ettiği vaqtün ṭālī' ne 4) ṭālī' -i sāl dērler her şehrün ufğında bir olmaz muhtelif olur meşelā 5) ḳonstantīniyye ufğında ṭālī' -i sāl-i 'ālem ḥamel olsa mekke ve yemen ve kürdistān 6) ve 'acemde sevr ṭālī' olur şarḳ tarafına gitdükçe muhtelif olur ammā ḳā' ide 7) oldur ki her iḳlīmde her ḳanğı şehir mu'azzam ve taḥtgāh ise anuḡ ṭālī' ini 8) çıkarup andan aḥkām yazalar sāl'ir şehirlerün lāzım degildür eṭrāfında 9) olan şehirlerden aḥvāl ol mu'azzam olan şehirlerün ṭālī' ine 10) tābi' dūr baṭlamyus büyük şehrlere ümmehāt-ı medīne tesmiye eder ve 11) bu maḥalde iḳlīmden murād iḳlīm-i 'örfidür iḳlīm-i mısr iḳlīm-i rum iḳlīm-i 'acem 12) dedükleri gibi yoksa iḳlīm-i seb'a murād degildür meşelā ḳonstantīniyye ki 13) memālik-i islāmiyyede olan şehirlerün a'zāmı ve āl-i 'oşmān pādişāhuḡ 14) taḥtgāhı olmaḡa eṭrāfında olan vilāyetlerün aḥkām-ı ḳonstantīniyye

[51a]

1) ṭālī' inden aḡz olunmaḡ evlādur ve mısr iḳlīminde daḡı şehir-i mısrūḡ 2) ṭālī' inden ve yemende şan'ā şehrinün ṭālī' inden ve fes 'alā hāzā ve daḡı 3) her milletün aḡvālī ol milletün dīni ḳanğı şehrden zāhir oldı ise 4) ol şehrinün ṭālī' inden ma'lum olur meşelā millet-i islāmiyye şehir-i mekkeden 5) zuhūr etmişdür imdi her yılda ka'benün ṭālī' inden ehl-i islāmūḡ aḡvālīne 6) nazar olına ve millet-i yehūdūḡ aḡvālīn mısrūḡ ṭālī' inden ve millet-i naşrānuḡ 7) ḳudūs-i şerīf ṭālī' inden ḡükm gerekdür ve eger bir mezheb ve yā bir bid'at bir şehrden 8) zuhūr eylese ol bid'at ve ol mezheb üzere olan

halkuñ t̄ali' i 9) ol şehriñ t̄ali' inden bilinür meşelâ kızılbaş Erdebil şehriñden zühür etmişdür 10) imdi kızılbaş t̄a' ifesinüñ aḥvâli ol şehriñden gerek bir ḥâricî 11) ve yâ celâlî zühür etse ḳanğı şehriñden zühür eylediyse anlarıñ aḥvâli 12) ol şehriñ t̄ali' inden ma' lûm olur imdi bu ḳā' ideler ma' lûm olduğdan sonra 13) ma' lûm ola ki t̄ali' -i sâlden beş dürlü ḥükm istiḥâc olunur evvelâ halkuñ 14) her sınıfuñ aḥvâli başka tertîb olunur meşelâ pâdişâh aḥvâli ba' dehu 15) ve vüzerâ aḥvâli ba' dehu 'ulemâ aḥvâli ba' dehu umerâ ve 'asker aḥvâli ba' dehu küttâb 16) ve mutaşarrıf aḥvâli ba' dehu meşâyih ve dehâḳîn aḥvâli ba' dehu 'avâm ve ehl-i 17) sevḳ aḥvâli ikinci ol yılda halkuñ şihhati ve marazı ve zühür edecek 18) marazlarıñ azlığı çoklığı beyân olunur üçüncü ol yılda halk-i 'âlemüñ 19) arasında emînlikden ve ceng ve cidâlden ve yollarda ḳorkulıḳdan ve ğavġâdan 20) ve şulḥdan ne vâḳi' olacaġın beyân eder dördüncü ol yılda maḥşulât 21) ve meZRü' atıñ ḳillet ve keşreti ve şalâḥ ve fesâdı nice olur ucuzluk 22) ve ḳıtlık aḥvâli beyân olunur beşinci ol yılda yazda ve ḳışda ıssı 23) ve şovuk ve yel ve yağmur ve zelzele ve ra' d ve berḳ ve sâ'ir 'alâmet aḥvâli 24) beyân olunur pes bunlardan sonra yine her ayda kevâkibüñ ḳırânından 25) ve muḳâbilât ve terbi'ât ve teşlişât ve tesdîsâtda ve şeref ve hubûḫ 26) ve ric'at ve istikâmet ve ihtirâḳından her ne ḥâl vâḳi' olur anuñ aḥkâmı 27) ol ayda beyân olunur ba' dehu ol yılda küsûf ve ḥusûfdan ne vâḳi'

[51b]

1) olur ise anuñ daḡı aḥkâmı ḳanğı burcda küsûf olduysa ve ḳanğı 2) kevkeb müdebbirî ise aḡa göre beyân olunur ve te'şiri görinen 3) yerlerde olur görünmeyen yerlerde olmaz ve ḳanğı burcda oldu ise 4) ol burca mensûb olan şehirlerde olur nuḥüseti -aḥvâl-i pâdişâhân- 5) pâdişâhlarıñ aḥvâli t̄ali' -i sâlün onuncı ḥânesinden ma' lûm 6) olur ya' nî onuncı ḥânenün şâhibi olan kevkebün aḥvâlinden ma' lûm 7) olur ve daḡı taḥvîl-i şems gündüz olur ise şemsün ḳuvvetine ve za' fina 8) göre ḥükm verilir lâkin ma' lûm ol ki şemsden ve ḳamerden olan ḥükm ḥükm-i 9) 'âmedür ve mülûke yarar ammâ ḥâşşa bir pâdişâhuñ aḥkâmı murâd olınsa 10) 'âşirden ve şâhib-i 'âşirden ma' lûm olur zîrâ delâ'il-i 'âmdan delâ'il-i 11) ḥâşşa farḳ olunmaḳ gerekdür meşelâ ḳoştantiniyyede t̄ali' taḥvîl-i sâl-ı ḥamel olsa 12) 'âşiri cedîdür şâhibi züḫal olur pes ol yılda pâdişâhuñ aḥvâli 13) burc-ı cedîden ve züḫalden istiḥrâc olunur ve za' f ve sa' âdet ve nuḥüsete 14) göre ve ḳā'ide-yi külliye budur burc-ı 'âşiri pâdişâh t̄ali' i farz edüp 15) sâ'ir ḥânelerinüñ aḥkâmı t̄ali' -i mevlûd gibi istiḥrâc olunur meşelâ 16) ḳoştantiniyyede t̄ali' -i sâl ḥamel olsa böyle olurdu bu kere pâdişâh 17) ḥânesi 'âşirde cedîdür hemân bir zâyice şeklin çizüp cedî 18) burcını t̄ali' yerine yazup

ba' dehu sā'ir burcları yazalar ve kevākibi 19) yerlü yerine yazup aḥkāmını ṭālī' mevlūd gibi istiḥrāc édeler bu 20) üslūb üzere ya' nī pādišāh ṭālī' i cedī oldı mālī ve ā' vān 21) ve enšarı ya' nī vüzerā ve ' askeri ḥānesi delv oldı aḫrabā ve naḫl 22) ve ḥareket ḥānesi ḥūt oldı ve sūkūn ve mülk ve emlāk ḥānesi 23) ḥamel oldı ve oğul ve kız ve élçi ve ḥaber ḥānesi şevr oldı ve ḫul 24) ve ḫaravaş ve ḥastelik ve nekbet ḥānesi cevzā oldı zevce ve nikāḥ 25) ḥānesi sereṭān oldı ve mevt ve ḥavf ve nekbet ḥānesi esed oldı 26) ve sefer ve ğazā ve ciḥād ḥānesi sūnbüle oldı ve ḥükümet ve saltanat 27) ve rā'y ve tedbīr ḥānesi mīzān oldı ve dōstları ve ümmīd

[52a]

1) ḥānesi ' aḫreb oldı ve düşmen ve nekbet ve zillet ḥānesi ḫavs oldı 2) imdi ṭālī' -i mevlūd gibi bunun aḥkāmını istiḥrāc étmek gerekdür meşelā 3) cedī pādišāh ṭālī' i farz olınsa şāḫibi ki zūḫaldür cedī içinde 4) bulınsa pādišāhuḡ ḫuvvetine ve şıḫḫatine ve rā'y ve tedbīri şavāb olmasına 5) eger ikincide bulınsa ki delvdür māl ve ḫazā'ın ziyādeligine ve ā' vān 6) ve enšarınuḡ ḫuvvetine ve taḫşil-i māl ḫuşūşına ziyāde taḫayyüdlrine eger 7) zūḫal üçüncide bulınsa ki ḥūtdur yakın mekānlara naḫl ve ḥareketleri çok 8) vāḫi' olmasına ḫuşūşā deryā yüzinde gemi ile zīrā ābī burcı olmağın 9) böyle iḫtizā éder eger zūḫal dördüncide bulınsa kendü mülkinde şābit 10) olup re' āyā ve ' avām ile muḫayyed olmalarına eger zūḫal beşincide bulınsa 11) ol yılda ' ayş ve ' işret ve seyr-i sülūk ile eyyām geçüp zevḫ 12) ve surūrda olmalarına ve gāḥ evlādları vüçüda gelüp ulu cem' iyyetler 13) ve ziyāfetler olmasına ve bu yılda élçiler çok gelmesine daḫı delālet éder 14) eger zūḫal altıncıda olsa ednā kimesnelerüḡ ḥareketlerinden ḫul tā'ife 15) serkeşliklerinden gāḫi ḡam ve elem çekmelerine eger zūḫal altıncıda olup rāci' 16) ve yā muḫtarik bulınsa mizāc-ı ḥümāyūnlarında cüz'ī za' f ve emrāz-ı bārideden 17) nev' an müte'ellim olmalarına eger yédincide olsa tezevvüc ve nikāḥ ile ziyāde 18) taḫayyüd édüp zenāna meyl étmelerine eger zūḫal sekizincide bulınsa ol 19) yılda ḫorḫu ve ḫayguya düşmelerine eger zūḫal bu şüretde olup ol 20) yılda şems münkesif olursa daḫı ziyāde ḫorḫulu nesnelere delālet 21) éder eger zūḫal ṭoḫuzuncıda olsa ol yılda ğazā ve sefer aḫvāline 22) meşğül olmalarına belki kendüleri daḫı ḥareket étmelerine eger ' uṭārid ve yā 23) ḫamer zūḫal ile ṭoḫuzuncıda ma' an bulunmuş olsalar eger zūḫal onuncıda 24) bulınsa ol yılda ḫükm ve siyāset ve tedbīr-i memleket ile muḫayyed olup 25) ba' zı şehirler ḫatḫ édüp ḫükümetleri cemī' ' āleme cārī olmasına 26) eger zūḫal on birincide bulınsa ol yılda her ne maḫşūdları ve ümīdleri 27) var ise ḫāşıl olup nice ulu begler ve mülk şāḫibleri iṭā' at

[52b]

1)  d p d st olmalarına eger z hal on ikincide bulınsa ol yılda 2) d şmenden ziy de meşak atler ve havflar  ekilmesine ve her c nibden d şmenler 3) hareket  ylemesine ve ol yılda kat'   bir iş olmamasına del let  der 4) işte z hal ş hib-i t li' olduğına miş l budur her  angı kevkeb 5) ş hib-i t li' olursa h km-i h m y n b yled r meşel  t li' -i s l 6) seret n olsa '  şiri hamel olur ya' n  p diş h h nesi imdi 7) yine bir z yi e  iz p hameli t li' tutup merr h ş hib-i t li' d y p 8) her  angı h nede bulundu ise z hale  ylediğimiz h kmi aŗa dağı ba' yine 9) ol h kmi  der z meşel  merr h hamelde bulundu ise ya' n  t li' i inde 10) p diř huŗ kuvvetine ve ş hhatine ve r 'y ve tedbiri şav b olmasına 11) eger merr h şevrde olsa ki ikinci h ned r m l ve haz 'in ziy deliğine 12) ve taşşiline sa' y  tmelerine s 'ir h nelerde dağı her  anda bulunursa 13) hem n h km z haldeki gibid r işte bu ş hib-i t li' olan t li'  n 14)  a ıncı h nesinde bulunur ise h km niced r bey n olındı l kin 15) şol dağı ma' l m ola ki ğayri kevkebler ki ş hib-i t li' den ğayrid r 16) anları dağı g rmek gerekd r ki her biri t li'  n  a ıncı h nesinded r 17) anların dağı ' al  hadde h kmleri vardur ki bey n olunur eger z hal 18) ş hib-i t li' olmadığı ta dirce t li' de bulınsa p diř huŗ 19) ğammına ve m l huşuşında m z ya alarına ve ba' zı kimesnelere z lm ve te' addi 20)  zere hareket kılup re'  y  ve ' av mı rencide kılmalarına eger z hal 21) ikincide bulınsa ziy de maşraflar olup m z ya alar  ekilmesine 22) ve nice has retler ve ziy nlar olmasına v zer  ve ' asker  h li ğayğu 23) ve ğuşşa ve zilletde olmasına eger   ncide bulınsa a rab  ve  arındaşlarından 24) nuh set ve ziy de kışşa z hir olmasına eger z hal d rd ncide olsa 25) memleket i inde z lm ve fes d olup ba' zı mevzi' ler har b olmasına 26) ve ba' zı yerlerde har miler ve hırsızlar başup ğ retler  tmesine bu 27) sebebden memleket bozğunlığdan  ayğu  ekmeklerine eger z hal beşincide bulınsa

[53a]

1) evl dlarına nuh set  riş p ol sebebden m te'  llim olalar ve ba' zı  or- 2) -kulu haberler ve muvaĥhiř s zler işid p ğam  ekeler eger z hal altıncıda 3) bulınsa edn  ve al a  kimesneler n muĥ lefetinden ve serkeşliklerinden m tefekkir 4) olma larına eger z hal y dincide bulınsa ol yılda eski d şmenler n 5) ba' zıları hareket  ylemesine ve zevce ve ' avrat sebebinden  ayğu  ekmelerine 6) eger z hal sekizincide bulınsa ol yılda nekbet ve  orķu vardur eger 7) ba' zı deliller olursa k s f ve huş f gibi h km kav  olmasına eger 8) z hal to uzuncıda bulınsa uzak seferler fikrine d ş p na l ve hareket 9) kılmalarına eger z hal onuncıda bulınsa h kimlerden

ve müdebberlerden re‘āyā zulm 10) ve sitem görmelerine ve āsitāneye şikāyetçiler çok gelmesine eger zūhal on 11) birincide bulinsa ümmīd étdükleri nesnelere devakıf vāki‘ olup 12) dōst ittiḥāz éyledükleri kimesnelere ba‘zına zarar érmesine eger 13) zūhal on ikincide bulinsa düşmenler çoklığına ve ol düşmenlerūn 14) hareketinden muḫtarib olup ğam çekmelerine - ammā müşterī- şāḫib-i ṭāli‘ 15) olmadığı taḫdīrce ṭāli‘ içinde bulinsa beden şihḫatine ve surūr üzere 16) olup ‘adl ve dād üzere hareketlerine ve ṭāli‘leri kuvvetde olup her 17) günde bir dürlü haber zāhir olmasına eger müşterī ikincide bulinsa 18) ümerā ve ‘asker aḫvāli kavī olup vardıkları yerlerde futūḫāt étmelerine 19) eṭrāfından ḫazīne cem‘ olup māl çoklığına ve mażāyıkā ve kılet az çekilmesine 20) eger müşterī üçüncide bulinsa yakın yerlere ve ziyāretgāhlara hareketleri 21) çok vāki‘ olup ḫayrāt ve şadaḫāta rāġib olmalarına eger müşterī 22) dördüncide bulinsa ba‘zı mesācid ve medāris binā éylemelerine ve yā bunlarūn 23) ta‘mīrine mübāşeret étmelerine ve eṭrāf ve iknāfa ‘adālet-nāmeler perākende édüp 24) zulm ve sitemūn def‘ine taḫayyüd étmelerine eger müşterī beşincide bulinsa evlādları 25) olup şādılıklar olmasına ve şulḫ şalāḫ için ḫāk-pāylarına elçiler gelüp 26) her taraftan ḫayr haberler işidilüp naḫf hediyeler gelmesine eger müşterī 27) altıncıda bulinsa yaramaz fi‘llü kimesnelere inşāfa gelüp şer ve şurūrdan

[53b]

1) ferāġat éyledüklerinden ötüri mesrūr olmalarına ve ḫuddām muḫarreblere iḫsānlar 2) kılmalarına eger müşterī yedincide olsa ol yıl ba‘zı yerlerde müdde‘iler 3) ve celāliler zūhūr édüp şūret-ı ḫaḫdan görünüp nice dürlü işler 4) étmelerine āḫirū’l-emr bāṭıl olup nekbetlerine belki ele girüp cezāların bulmalarına 5) eger müşterī sekizincide bulinsa bu yıl mirās mişillü nuḫūd ziyāde cem‘ 6) olmasına ve ḫaṭ‘a ve ḫaṭr vāki‘ olmayup selāmetle mūrūr étmesine 7) eger müşterī toḫuzuncıda bulinsa ol yıl kuvvetlü ğazālar ve mübārek seferler 8) tedbīrine meşġül olup ihtimāldür bi’z-zāt hareketleri vāki‘ olmasına 9) ve eger şems bile bulunmuş olur ise ve ḫucāc aḫvāli ve ḫaremeyn ḫuşūşında 10) nice ḫayrlı işler zūhūr édüp devlet ve şevketleri ziyāde kuvvet 11) bulmasına eger müşterī ‘āşirde bulinsa ḫākimler ‘adālet üzere olup 12) memleketlerinden zulm ve sitem def‘ olına ve ekābir ve ā‘yāndan ba‘zılara re‘āyatlar olınup 13) ulu mertebelere işāl olına eger müşterī on birincide olsa eṭrāf-ı 14) memālikde olan ḫākimleri şadaḫat-nāmeler gönderüp ‘arż-ı ‘ubūdiyet étmelerine 15) ve cemī‘ murād ve maḫşūdlarına suḫūlet ile ḫāşıl olup mesrūr olmalarına 16) eger müşterī on ikincide bulinsa ba‘zı düşmenler ‘adāvetden rücū‘ 17) édüp şulḫ

ricāsına müteveccih olmasına ve ba'zı düşmen vilāyetinden 18) ğanīmet alınıp düşmen aḥvāli za'f üzere olmasına -ammā merrīḥ- şāḥib-i 19) ṭālī' olmadığı taḳdīrce ṭālī' de bulınsa mizāc-ı hümāyūnlarında ḥiddet 20) ve ğazab ziyāde olup ba'zı ululara zararları doḳınmasına ve ba'zı 21) a'dā-yı küffāruḥ ḥareketlerinden ğazaba gelüp ğazā ve sefer için 'ale't-ta'cil 22) fermānları zāḥir olmasına ve silāḥ ve ālāt-ı āteş ve cebeḥāne ihzārına 23) müte'allik işler ile muḳayyed olup ceng ve sefer ḥuşūşiyle kemāl-i mertebe iştiğāllerine 24) eger merrīḥ ikincide olsa ol yılda māl-ı mīrī ḥāşlardan el uzunlığı 25) doḳınup telbīs defterler ve kāğıdlar tutilmasına ve bunlardan ba'zılarına siyāset 26) olunup mücib-i 'ibret kılinmalarına ve umerā ve 'asker cenge ve sefere ḥariş olup 27) edānī ve erāzil esvāk pāzārlarda rüsvāyliklar etmelerine ve bu yılda 'abeş

[54a]

1) yērlere ḥarc ve maşraflar görilüp ḳat'a işlerden ḥayr görilmemege delālet eder 2) eger merrīḥ üçüncide bulınsa av ve şikār için yakın yērlere ḥareketleri 3) çok vāḳi' olmasına ve aḳrabālardan ba'zılarına ihtimaldür zararları doḳınmasına 4) eger merrīḥ dördüncide olsa ba'zı cebeḥāneler ve tersāneler ta'mirine 5) fermān etmelerine ve ba'zı memlekete ma'denī işlere müte'allik ḥükm irsāl eylemelerine 6) ve ba'zı memleketlere zulm ve sitem üzere ḥareket edenlerün ḥaḳlarından gelinmesine emr 7) kılmalarına eger merrīḥ beşincide bulınsa evlādlarından ba'zılar şafra ve ḥarāretten 8) müteşekkī olup mizācları mükedder olmasına ve ceng ve kıtāl ḥaberleri ve fetḥ 9) ve fütūḥ meserretleri çok gelmesine ve bu yılda gelen elçiler ziyāde 'itāb 10) ve ḥiṭāb olunup ba'zıları ihtimāldür zarar çekmelerine eger merrīḥ altıncıda 11) olsa ol yılda ḥummā ve ḥarāretten mizācları bir kaç gün inḥirāk 12) olmasına ve ḳul ṭā'ifesinün bir bölüğinden şerkeşlik belürmesine ve ḥuddām 13) muḳarriblerden ba'zılarına zarar ṭoḳınmasına eger merrīḥ yedincide bulınsa 14) ba'zı memleketlerde ḥarāmiler ve hırsızlar peydā olup ḥalḳun mālların ğārāt 15) etmelerine bu sebebden ğam ve ğuşşa çekmelerine ve zevce ve 'avratlar ile araları 16) muḥālif olup nice işidilmedük sözler peydā olmasına bu sebebden ğam ve elem 17) çekmelerine eger merrīḥ sekizincide bulınsa āteşden ve yā tēmurden bedenlerine 18) bir eşer ṭoḳınmasına ve yā bir zehirlü cānavardan ve daḥı nice ḥavf ve ḥaṭardan 19) elem çekmelerine eger merrīḥ ṭoḳuzuncıda bulınsa sefer ve ğazā için ḥareket 20) etmelerine lākin ol seferde nice muḥtelif ve şiddetler çekeler yine her işde 'acele 21) olunup nice umūrda nedāmetler ve şiddetler görilmesine eger merrīḥ onuncıda 22) olsa ḥükm-i ḥükūmete ziyāde ḥariş olup müfsidlere cezā tertīb etmelerine 23) ve ehl-i fesāda ḳat'ā

merhamet etmeyüp 'ademe irsâl etmelerine ve şevket 24) şalâbet ve mehâbet ve şecâ'atleri ziyâde olup halka ziyâde müheyb görünmelerine 25) eger merrih on birincide bulinsa ba'zı şulh ve döstlik üzere olan 26) beglerden fesâd ve naqş-ı 'ahd mişillü nesnelere istimâ' olunmasına bunlardan 27) ele girênün bir nicesi telef olmasına ve her ümmîd huşul ve sîret vâki'

[54b]

1) ola eger merrih on ikincide bulinsa bir ulu düşmen ahz ve habs 2) olmasına lâkin evveli düşmenden nice havf çekilüp haşarlu işler 3) zâhir olmasına -ammâ şems-şâhib-i tâli' olmadığı taqdîrce tâli' de 4) bulinsa tâli'leri kuvvetde olup devlet ve şevketlerinün ziyâdeligine 5) ve zînet ve şöhrete mâ'il olup muraşsa'lara ve kıymetlü cevherlere rağbet kılmalarına 6) eger ikincide bulinsa mâl ziyâde cem' olup hazînelerinün abadanlığına 7) ve ümerâ ve 'asker ziyâde tertîb ve tezyîn ile muqayyed olup kemâl-i mehâbetlerine 8) eger şems üçüncide bulinsa akrabâlarına in'âm ve ihsânları olup seyr 9) ve sülûk tarîkiyle 'âlî köşklere ve bāğçelere naql ve hareketleri vâki' 10) olup şafâda olmalarına eger şems dördüncide bulinsa taht-ı

hükümetde 11) şâbit ve ber-çarâr olup taşraya hareketleri az vâki' ola ma'kül ta'mirine 12) taqayyüdlere ve ba'zı memâlike nâmdâr hâkimler naşib edüp mehâbetlü 'asker ile 13) ulu begleri serhadler hıfzı için ta'yîn etmelerine eger şems beşincide bulinsa 14) kuvvetlü ve qademlü evlâdları zuhûra gelüp 'azîm şâdîlikler olmasına ve 15) etrâfda olan beglerden ve yâ begzâdelerden hâk-pâyalarına gelüp 'ubûdiyet 16) etmelerine eger şems altıncıda olsa ba'zı ednâ mertebelü kimesnelere 17) 'âlî mertebeye işâl eylemelerine ve huddâm ve muqarriblerin şöhet zînetlerine 18) ve in'âm ve ihsân görmelerine eger şems yedincide olsa şark tarafından 19) gâlibâ kıvılcıbaşdan 'adâvet zâhir olup ol câniblerde qarışıklık 20) olduğundan ötürü mütefekkir olmalarına eger şems sekizincide bulinsa 21) her işde tertîb ve revnaq olmayup 'abeş yerlerde zahmet çekilmesine 22) ve nice havf ve haşar olmasına eger şems tokuzuncıda bulinsa sa'âdetle 23) sefere ve yola çıkup mübârek gâzâlar tedbîrine muqayyed olmalarına eger şems 24) onuncıda bulinsa saltanat ve hükümetde ziyâde şöhet verüp 'adâletleri 25) şâyi' olmasına ve etrâfa ma'kül hâkimler irsâl etmelerine eger şems on 26) birincide olsa bir ulu melik döst olup şulh ve 'ahd-nâme yazılmasına 27) murâdât ve maqşûdları hâşıl olup devlet ve rifa'atleri teraqqide olmasına

[55a]

1) eger şems on ikincide olsa bir ulu düşmen belürmesine ol sebebden 2) ziyāde zaḥmet çekmelerine -ammā zühre- şāḥib-i ḫālī' olmadığı taḫdīrce 3) ḫālī' de bulınsa ol yılda 'ayş ve 'işrete muḳayyed olup ulu cem' iyyetler ve 4) düğünler ve zevḳ ve neşāta mā' il olup zīnete meşḡul olmalarına ve eşḫāb-ı 5) lehv ve lu' be raḡbet kılıp saz sözden ziyāde maḫzūz olmalarına eger 6) zühre ikincide olsa nefis ḫa' āmlara ve ābdār meyvelere ziyāde 7) meyl edüp nev-peydā eḫ' ime ve eşribelere raḡbet eylemelerine ve libāsa 8) ve cevāhire meyl edüp tezeyyün ile meşḡul olmalarına ve emvāl ve cevāhir ve ḫazāyīn 9) ve ma' āden kısmı ziyāde taḫşil olunup dāḫil-i hazīne olmasına eger zühre 10) üçüncide bulınsa aḫrabā ve ta' alluḫāt olanlara in' ām ve iḫsān kılıp 11) sulṫānlardan ba' zılarınıḡ merātibin yüce kılıp ve murādlarını ḫāşıl etmelerine 12) eger zühre dördüncide bulınsa şehirler zīnetine emirler edüp şādılıklar 13) olmasına ve 'avām ve ḫavāş feraḫ ve surūrda ve lehv lu' ba mā' il olmasına 14) ve teferrücgāhlara ve mesirelere sa' ādetle müşerref kılmalarına eger zühre beşincide 15) bulınsa nice evlādları zūhūra gelüp şenlikler ve şādılıklar olmasına 16) ve nice hedāyā ve ve armağanlar ile muḫabbet-nāmeler ile elçiler gelüp kemāl-i 'ubūdiyet 17) kılmalarına eger zühre altıncıda bulınsa ḫuddām ve cevārī kısmından ba' zılarına 18) baḫşişler ve nevāzışler kılıp mertebelerin ziyāde etmelerine ve ḫatlu eḫ' ime 19) ve meyve-yi ābdārın keşret-i isti' māline ihtimāldür mizāclarında cüz' i küdüret 20) olup yine tēz mündefi' olmasına eger zühre yedüncide bulınsa yeñiden 21) tezevvüc kıılmaḡa ḫırşları ziyāde olup nisā ḫā' ifesine meyl ve muḫabbetleri 22) olmasına eger zühre sekizincide bulınsa ba' zı muḫālif ḫa' āmlardan 23) ihtirāz olına ki tāzirin çekmeyeler zīrā zühre bu ḫānede 'illetler ma' mül 24) ve maḫrūc ḫa' āmlara ve şarāblara delālet eder şaḫınmaḡ lāzımdur eger 25) zühre ḫoḫuzuncıda olsa rā' y ve tedbīrleri seyr ve sülūk 26) ve şayd ve şikār için olup ümerā ve 'asker-i islāma şöhretlü aletler 27) ve tezyīn ve tertībler sipāriş kılmalarına eger zühre onuncıda bulınsa

[55b]

1) müzeyyen maḫāmlarda ḫükümetler kılıp muḫarriblerden ba' zılarına 'aḫıyyeler 2) ve ekābir-i ā' yāndan ba' zıların ulu maḫşıblar ergümmelerine ve ḫākimler 3) bir birlerine ziyāfetler edüp 'arz-ı muḫabbet ve meveddet kılmalarına 'avām 4) ve ḫavāş muḫabbet ve iltifatlarından ziyāde feraḫ ve surūr kesb etmelerine 5) eger zühre on birincide bulınsa zenāndan ba' zılara ziyāde muḫabbet 6) etmelerine ve murādāt ve maḫşūduları ḫayr ile fetḫ olmasına eger zühre 7) on ikincide bulınsa ba' zı düşmen memleketinden ba' zı meşḫūrlar 8) dutulup maḫbūl ḫumāyūnları olmasına ve nice

ġanāyim ve emlāk 9) zābı olınup envā[‘]-ı fethler zāhir olmasına -ammā [‘]uṭārid-
 ṣāhib-i 10) ṭālī[‘] olmadığı taqdīrce ṭālī[‘]de bulınsa yazı yazmaġa ve maḡbūl 11)
 kitāblara meyl édüp tevārīḡ ve ḡadīṣ diñlemege mā[’]il olmalarına 12) ve her dürlü
[‘]ulūdan maḡzūz olup ehl-i ma[‘]ārifeye raġbet 13) étmelerine ve daḡıḡ fikrler ve
 tedbīrler kılıp devlet ve salṭanat intizāmı 14) için ḡayırlu işler izḡar kılmalarına eger
[‘]uṭārid ikincide bulınsa 15) ḡazīne ve māl ḡisābiyle muḡayyed olup ba[‘]zı
 kimesneleri teftīṣ ve 16) tefahḡuṣa me[’]mūr kılıp fermānları cārī olmasına ve kitāb ve
[‘]amāldan 17) ba[‘]zılarına ulu mertebeler iḡsān étmelerine eger [‘]uṭārid üçüncide 18)
 bulınsa aḡrabā ve ta[‘]alluḡātlarından ricā-nāmeler çok gelüp ümīd 19) ve maḡṣūdların
 ḡāṣıl étmelerine ve yaḡın yerlere ḡuṣūṣā meṣāyiḡ 20) ve [‘]ulemā meclisine nihānī
 ḡāzır olmalarına ve aḡvāl-i [‘]avām ve ḡavāṣ 21) tefahḡuṣ ile muḡāyyed olmalarına
 eger [‘]uṭārid dördüncide olsa medrese 22) ve [‘]ilm ve ma[‘]rifet taḡṣıl olınacaḡ yerleri
 ma[‘]mūr étmelerine ve ba[‘]zı 23) bāġce ve mesāireleri ta[‘]mīr ve tecdīde fermān
 étmelerine eger [‘]uṭārid 24) beṣincide olsa ol yılda nāmeler ve emirler eṭrāfa çok irsāl
 25) kıılınmasına ve her ṭarafdan kāġıdlar ve nāmeler envā[‘]-ı dürlü ḡaberler
 gelmesine 26) eger [‘]uṭārid altıncıda olsa ḡükemā ve eṭībādān ba[‘]zılarının
 mertebesini 27) ziyāde étmelerine ve müferreḡ ma[‘]cūnlar ve Őerbetler isti[‘] mālinden
 ziyāde

[56a]

1) taḡviyet ve menāfi[‘] meṣahede étmelerine ve gāhī muvāfiḡ tedbīrdan maḡzūz 2)
 olmalarına eger [‘]uṭārid yedincide bulınsa zenān ve emredāndan ṣāhib-i 3) lehv ve
 lu[‘]b olanlardan ba[‘]zılarına in[‘]ām ve iḡsān étmelerine ve ḡekīmāne 4) zevḡ ve
 neṣāṭdan ziyāde maḡzūz olmalarına eger [‘]uṭārid sekizincide bulınsa 5) māl-ı evḡāf
 ḡisābına müte[‘]allıḡ ve māl-ı mīrās taḡṣiline mensūb ba[‘]zı ḡuṣūṣda 6) tedbīr ve
 tefekkürlerine ve her işün [‘]āḡıbeti fikrinde gāhī surūr gāhī teṣvīṣ 7) çekmelerine eger
[‘]uṭārid toḡuzuncıda olsa naḡl ve ḡareket çok édüp 8) iḡtimāldür bi[’]z-zāt ḡazā ve
 cihāda [‘]azīmet étmelerine ve bir ḡuṣūṣda tedbīr 9) ve müṣāverelerin ṣavāb gelmesine
 eger [‘]uṭārid onuncıda olsa ḡükümetde 10) ziyāde işābet kılıp [‘]aḡl ve kiyāsetleri
 kemāl Őıfatda olup 11) nice ḡayrlu ma[‘]nālar ḡānūn kılmalarına ve [‘]adālet ve
 Őöhretleri eṭrāf-ı 12) [‘]āleme Őāyi[‘] olmasına ve ehl-i dīvān [‘]ulemādan ba[‘]zıları ziyāde
 muḡarrib 13) olup envā[‘]-ı merḡametlerine maḡzar düṣmeklerine eger [‘]uṭārid on
 birincide 14) olsa vūzerā ve mutaṣarrıfān aḡvālden ba[‘]zıları ile nihānī esrār 15) ve
 tenbīh ve tenkīd vāḡi[‘] olup kemāl-i ṣadāḡāt üzere ḡareket étmelerine eger 16) [‘]uṭārid
 on ikincide olsa mensūbāt-ı [‘]uṭāriden ba[‘]zılarının 17) cürmi zāhir olup ḡabs ve

haķāret kılınmalarına ve a^ˆdā ve küffār tarafından 18) müşevveş haberler şāyi^ˆ olup bu sebebden cüz^ˆi mütefekkir olmalarına eger 19) kamer şāhib-i t̄ali^ˆ olmadığı taķdīrce t̄ali^ˆ de bulınsa devlet ve salṭanat 20) ziyādeligine ve t̄ali^ˆ kuvvetine ve naķl ve harekete mā^ˆil olmalarına huşūşā rūy-ı 21) deryāda gemi ile gezmege ve aķar şular kenārında ^ˆayş ve ^ˆişrete ziyāde rāğīb 22) olmalarına ve ba^ˆzı maḥallerde k̄aşıd peykler şalup haber-i şāhīḥ almağa ziyāde 23) meşğūl olmalarına ve kebīr sefineler yapup ^ˆazīm donanma çıkarmalarına 24) ve küffārdan intiķām almağa sa^ˆy kılmasına ve şular getürüp ḥayrātlar ile 25) taķayyüdlerine ve ba^ˆzı köpri ve gemi ve şuya müte^ˆallik binālar emr ētmelerine eger 26) kamer ikincide bulınsa māl ve ḥazīne çok cem^ˆ olup ḥavāş ve ^ˆavāma 27) in^ˆām ve iḥsān ētmelerine eger kamer üçüncide olsa deryā üstinde

[56b]

1) gemi ile naķl ve hareket çok vāķi^ˆ olup ekşer uzaķ bāğçeler ve şular ve 2) mesīreler ve bōstānlara ve aķrabāya ve sulṭānlara in^ˆām ve iḥsānları vāķi^ˆ 3) olmasına eger kamer dördüncide bulınsa re^ˆāyā ve ^ˆavām-ı nās arasında ^ˆadl 4) ve ḥükümetleri şāyi^ˆ olup re^ˆāyā ve berāyāları āsūde ḥāl üzere olmalarına 5) ve mülk ve memleketleri şer ve şurūrdan ḥālī ve te^ˆāddī-yi a^ˆdādan emīn 6) ve maḥfūz olmasına eger kamer beşincide olsa rikāb-ı hümāyūnlarına bir vezīr 7) maķāmında kimse ēlçilik ile bir büyük begden gelüp yüz sürmesine 8) ve deryāda olan donanmadan ḥayr haberler şāyi^ˆ olmasına eger kamer mes^ˆūd 9) bulınsa ba^ˆzı evlādları daḥı doğmasına delālet ēder erkek ve yā kızları 10) doğa eger kamer altıncıda bulınsa ḥuddām muķarreblere ^ˆināyetler ētmelerine 11) ve ihtimāldür re^ˆāyā ve ^ˆavām tarafından ba^ˆzı muḥālif sözler işidilüp 12) bu sebebden cüz^ˆi mütefekkir olmalarına ve her umūr ki mübāşeret olına ol iş 13) tavaķķufa düşüp geç tamām ola eger kamer yédincide bulınsa yaşlu nisā 14) t̄a^ˆifesinden ba^ˆzılarınınuḡ muḥālif hareketlerinden müte^ˆellim olup andan 15) zararları doķına eger kamer sekizincide bulınsa korķulu haberler ve aşlı yok 16) sözler işidilüp gāhī ġam ve ķasāvet ^ˆarız olmasına ve bir ulu 17) ḥatununuḡ fevtinden ḥayli ġam ^ˆarız olmasına eger kamer toķuzuncıda bulınsa 18) naķl ve hareketleri ruy-ı deryāda çok vāķi^ˆ ola ve gemi ile seyrden maḥzūz 19) olalar ve donanma ve deryā seferi umūrında ikdām ve himmet ziyāde ēdeler eger 20) kamer onuncıda bulınsa ḥükūm ve ḥükūmate kemāl şöhretlerine ve ekşer evķātda 21) vüzerā ve ricāl ile meşāvereden ḥālī olmamaķlarına ve sefer ve ceng içün 22) ^ˆalem ve sancaķlar dikmege emr kılınmalarına eger kamer on birincide bulınsa deryāda 23) gezer ķapudanlar ba^ˆzılarına ^ˆināyetler ēdüp mertebelerin ziyāde ētmelerine 24) ve

ihtimâldür kenâr beglerinden birisi iṭâ'at edüp rikâb-ı hümâyûnlarına 25) yüz sürmege eger kamer on ikincide bulınsa ruy-ı deryâda ve ba'zı 26) ulu şular kenârında ba'zı düşmen geştîleri zâhir olup fesâdları 27) belürmesine bu sebebden gâhî mütefekkir olmalarına -ammâ re's- ṭâlî' de olsa

[57a]

1) du'â ve münâcâtları tēz revâ olmasına ve ba'zı nesnelere hâtırlarına ḳable'l-vuḳû' 2) ilhâm olmasına eger re's ikincide bulınsa māl ve hâzînelerüñ ziyâdeligine 3) ve 'asâkirüñ kuvvetine eger re's üçüncide bulınsa 'ulemâ ve ehl-i taḳvâdan 4) ba'zı kûşe-nişîn olanlara iltifât buyurup murâdların hâşıl kılmalarına 5) eger re's dördüncide bulınsa memleket ve re'âyâları âsûde hâl olup 6) halk şalâh ve taḳvâya mâ'il olalar eger re's beşincide bulınsa evlâdı 7) ziyâde olup 'ilm ve âḳâba ibtidâ kılmalarına eger re's altıncıda olsa 8) mu'âlece ve münâsib tedbîrlerden nice fâ'ilde zâhir olup ziyâde maḥzûz 9) olmalarına eger re's yedincide olsa zevce ve nisâ ṭâ'ifesine fâ'ideleri 10) olup ṭâlî'leri kuvvetde olmasına eger re's sekizincide bulınsa aşlâ 11) ḥavf ve ḥaṭar vâkı. olmayup cemî' mu'lemât ve âfâtdan sâlim olmaḳlarına 12) eger re's ṭoḳuzuncıda olsa saḥîḥ vaḳı'alar görüp 'âḳıbetinde feraḥ 13) ve meserretler hâşıl olmasına ve her ne ḥuşûşa tedbîr kılsalar muvâfiḳ taḳdîr 14) düşmege eger re's onuncıda bulınsa ḥükümet ve salṭanat ve tedbîr-i memleket 15) ile muḳayyed olup du'âları müstecâb olmasına eger re's on birincide 16) olsa a'vân ve enşârları kuvvetde ve a'dâları zilletde olmasına 17) eger re's on ikincide bulınsa a'dâ ve düşmen tarafından ba'zı 18) muḥâlif sözler ve aşlı yok ḥaberler işidilüp bu sebebden cüz'î mütefekkir 19) olmalarına -ammâ zeneb- ṭâlî' de olsa gâhî sebebsiz ḥâtırlarında 20) inḳibâz vâkı' olmasına ve murâd êtdükleri umûrda bir miḳdâr tevfiḳ vâkı' 21) olmasına ve ba'zı ednâ ve alçaḳ kimesnelere aşlı yok sözler işidilüp 22) müte'ellim olmalarına eger zeneb ikincide bulınsa ba'zı yerlerde 'abeş yere māl-ı 23) mîrî şarf olmasına ve ba'zı muḳâṭâ'a ve mültezimler kesr ve noḳsân göstermelerine 24) ve ba'zı timârların ve ḥâşırların maḥşûllerine **روزى** cānavardan ziyân êrmesine 25) ve umerâ ve 'askerde süstlik ve ḥastelik ziyâde olmasına eger zeneb üçüncide 26) olsa naḳl ve taḥvîlden ve seyr ve sülûkden çokluḳ maḥzûz olmasına gâhî 27) aḳrabâ ve ta'alluḳât tarafından bî-sebebe mütefekkir olmalarına eger zeneb dördüncide

[57b]

1) bulinsa re'āyā ve memleket arasında şer ve fesād ziyāde olup bu 2) sebebden kasāvet çekmelerine eger zeneb beşincide olsa evlādlarına 3) hastelik ve mevt mişillü nesnelere işābet étdüğünden ve kórķulu 4) haberler istimā'ından nev'ān ğam çekmelerine ve elçiler ve muhbirlerden yalan sözler 5) şadır olmasına ve ba'zı hedāyā ve tuhaf nesnelere ki vardır telef ve zāyi' 6) olmasına eger zeneb altıncıda bulinsa belden aşağı ba'zı illet 7) hareket étmesine bavāsir ve mesāne bunun emşāli nesnelere ihtimāldür 8) mizāc-ı şeriflerinde nev'ān küdüret zāhir olmasına ve ba'zı alçaķ 9) kimesneler arasında güft ve gūy işidilüp bu sebebden elem 10) çekmelerine eger zeneb yedincide olsa zevcelerine hastelik ve yā 11) daķı yaramaz nesnelere 'ārız olmasına eger zeneb sekizincide bulinsa 12) nice havf hatırlar şadır olmaķlarına ba'zı aķbār-ı kazībe ve müdhiş 13) sözlerden havf çekmelerine eger zeneb tokuzuncıda olsa ba'zı 14) tedbirde haķā vāķi' olup sefer-i huşuşiçün ğāhī ğam 'ārız 15) olmasına ve kórķulu görmelerine eger zeneb onuncıda olsa devlet 16) ve saltanat tedbirinde nice hākimlerden bid'atler zāhir olup 17) ma'yüb nesnelere peydā olmasına eger zeneb on birincide bulinsa 18) ba'zı dōst ve şādıķu'l-ķavl zan olunan kimesnelere haķālar 19) ve fesādlar zāhir olmasına eger zeneb on ikincide olsa ata 20) binmekden ve sūtür kısmından zarar çekmek ihtimāli vardır koşdur- 21) -maķdan ve segirtmekden ihtirāz gerek ve ba'zı yerlerde gizlü düşmen 22) hāşıl olmasından keyd ve mekrinden hazer étmek gerekdür -faşl- 23) vüzerā ve ulu hākimler ki vilāyet zabt edenlerde mışır hākimi ve şām 24) ve haleb ve diyārbekr ve sā'ir vezirler bunların aķvāli on birinci 25) hāneden istihrāc olunur muţlaķā müşterinün sa'ādeti ve nuķseti 26) yüzinden görölür meşelā vüzerā aķvāli yoķlamak lāzım geldükde 27) tālī' -i sālun on birinci hānesi tālī' dēyüp yazup sā'ir

[58a]

1) hāneleri daķı yazup kevāķib yerlü yerine yazup pādīşāh aķkāmında 2) mişāl étdüğümüz gibi bi-' aynihi hūkm edeler nücūmuķ iķtizā étdüķi üzere 3) eger tālī'leri ve şāķib-i tālī'leri sa'd ise ve müşterī daķı 4) mes'ūd ise sa'ādetlerine ve devletlerinin ziyādeligine delālet 5) éder tālī'leri ve şāķib-i tālī'leri naķs ve müşterī daķı menķūs 6) ise 'azillerine ve mertebeden düşmelerine ve ba'zılarının mevtine 7) ve hasteliklerine her nice iķtizā éderse aķa göre hūkm edeler 8) -ve 'ulemā ve ķuzzāt- aķvāli üçüncü hāneden istihrāc olunur ya'nī 9) tālī' -i senenün üçüncü hānesini tālī' yazup ve sā'ir hāneleri daķı 10) yazup kevkebi yerlerine yazup iķtizā étdüķi üzere hūkm edeler netekim 11) pādīşāh aķkāmından beyān olındı aķa kıyās edeler muţlaķā müşterinün 12) sa'ādetün ve nuķsetün görüp aķa göre hūkm edeler -ve

umerā ve ulu sancağ 13) begleri ve rikāb-ı hümāyūn ağaları ve zābıtlarınun ve sā'ir 'askerūn aḥvāli 14) ṭālī' -i sālūn on birinci ḥānesinden görüle meşelā ṭālī' -i sālūn on 15) birinci ḥānesini ṭālī' yérine yazup ve sā'ir ḥāneler ve yılduzlar yazılup 16) her ne vāḳī' olursa aña göre ḥükm olunur muṭlaḳā merrīḥūn ḳuvvetine ve za' fina 17) ve nuḥūsetine göre ḥükm olına -ve defterdārlar- ve māl emīnleri ve sā'ir küttābuñ 18) aḥvāli yine ṭālī' -i sālūn on birinci ḥānesinden alınur netekim vüzerā ve ümerā 19) andan istiḥrāc olunur bunlarun aḥvāli daḥı andan istiḥrāc olunur 20) lākin bunlarda 'uṭāridūn aḥvāline ve sa' ādetine ve nuḥūsetine ve ḳuvvetine za' fina 21) göre ḥükm olunur -ve ḥavātīn-i mu' āzzama ki- sultānlar ve pādişāh maḥremeleri 22) olanlar ve ulu ağalar ve muḳarreblerūn aḥvāli muṭlaḳā iç ḥalkı yine hemān ṭālī' -i 23) sālūn on birinci ḥānesinden görilür lākin zūhrenūn sa' ādetine 24) ve ḳuvvetine ve nuḥūsetine ve za' fina göre ḥükm olunur -ammā ḳal' adārlar- ve kūşe- 25) nişinler ve şeyḫler ve köy ketḫüdāları ve mi' mārılar aḥvāli ṭālī' -i sālūn dördüncü 26) ḥānesinden ve zūḥalden görilür ve re' āyā ve 'avāmü'n-nās ve ehl-i pāzār 27) aḥvāli ṭālī' -i sālūn kendüsinden ve şāḫibinden ḥükm olunur ve muṭlaḳā

[58b]

1) ḳamerūn ḳuvvetine ve za' fina ve sa' ādetine ve nuḥūsetine göre ḥükm olunur 2) - ikinci ḥükm- her yılda şıḫḫat ve saḳimden ve emrāz ve mevtinden 3) ḥalkun aḥvāli nice édügi ve ṭā' ün ve sā'ir emrāzun 4) ḳanğısı ḥalk arasında şāyi' olacağı beyān olunur -evvelā ma' lūm 5) ola ki- ṭālī' delīl-i bedendür şāḫib-i ṭālī' delīl-i rūḫdur ve ḳamer daḥı delīl-i 6) bedendür ve şems delīl-i rūḫdur imdi eger ṭālī' içinde ya' nī derece-yi ṭālī' e 7) ḳarīb beş derece derece-yi ṭālī' den ol bir kevkeb-i naḥs ya' nī zūḫal 8) ya merrīḥ ve yā 'uṭārid rāci' iken ve yā zūḫalun ve merrīḥun muḳābelesinde 9) ve terbi'inde iken ṭālī' içinde bulınsa ol vaḳt ṭālī' -i naḥsdur ve yā 10) ḥōd şāvābitden re'sü'l-ğül ve yā ḳalbü'l-esed ve yā ḳalbü'l-' aḳreb ve yā 'aynü's- 11) şevr ve yā menkibü'l-esed ve yā menkibü'l-feres her ḳanğı kevkeb 12) derece-yi ṭālī' de bulınsa ol vaḳt ol ṭālī' -i naḥsdur pes ṭālī' nice 13) naḥs olur ma' lūm oldı şimden sonra şāḫib-i ṭālī' nice menḥūs 14) olur anı bilmek gerekdür eger şāḫib-i ṭālī' zūḫal ve yā merrīḥ olur ise 15) ol vaḳt şāḫib-i ṭālī' kendüsü naḥsdur ḡayra ḥācet yok ammā ḡayrī 16) yüzden kendiler daḥı menḥūs olurlar meşelā rāci' olsalar yā hubūṭda 17) ve yā vebāde ve yā muḫtarīḳ bulınsalar hem naḥs ve hem menḥūs bulunmuş olurlar 18) ya' nī zūḫal ve merrīḥ bu yüzden daḥı menḥūs olurlar merrīḥ zūḫalun muḳārinesinde 19) ve yā muḳābelesinde ve yā terbi'inde bulınsa menḥūs olurlar her ḳanğı şāḫib-i 20) ṭālī' ise eger merrīḥ eger zūḫal bu şüretde hem naḥs ve hem menḥüsdur bu iki-

21)-sinden ğayrī ya‘nī zūhal ile merrīhden ğayrīsi şāhib-i tāli‘ olsalar 22) ol vaqt ol kevkeb-i naḥs olmış olur yā zūhale ve yā merrīhe muḳārin 23) ve yā mūḳābil ve yā terbi‘ bulınsa aḡa menḥūs dērler ve yāḥūd muḥtariḳ ve yā hūbūtında 24) ve yā rac‘ında bulınsalar yine menḥūsdur imdi şāhib-i tāli‘ nice menḥūsdur 25) ma‘lūm oldı şems ve ḳamer daḡı nice menḥūs olur anı daḡı beyān édelim 26) şems menḥūs olmaḳ münkesif olmaḳ ve yā zūhalün ve merrīhün muḳārine ve yā 27) muḳābelesinde ve yā terbi‘ inde bulınsa ol vaqt şems menḥūsdur ammā

der-kenār:

- 1) nuḥūset beyt
- 2) nuḥūset şāhib-i beyt
- 3) nuḥūset zūhal ve merrīh

[59a]

- 1) ḳamer menḥūs olmaḳ münḥasif olmaḳ ve yā taḥte‘ş-su‘ā‘ şemsün muḳārinesinde
- 2) olmaḳ zūhalün ve merrīhün terbi‘ inde ve muḳābelesinde ve muḳārinesinde 3) bulunmaḳ ve yā tarīke-yı muḥtariḳda bulunmaḳ ki mīzānuḡ on toḳuzuncı derecesinden 4) ‘aḳrebün üçüncü derecesinün arasında bulunmaḳdur pes ḳamer daḡı menḥūs 5) olmaḳ bu vechledür bunlar ma‘lūm olduḡdan sonra ma‘lūm ola ki bu dört 6) nesneler ol yılda ‘azīm mevt olup ḡalk çok telef ola eger üçü 7) menḥūs olsa daḡı az ola eger ikisi menḥūs olsa bir miḳdārca aḡaḡı 8) ola eger birisi menḥūs olsa mevt ve tā‘ün az ola eger ol yılda 9) ḳanḡı maraḡ çok olur bilinmek murād olınsa altıncı ḡānede olan burca 10) müte‘allik maraḡlar çok ola meşelā altıncı ḡāne ḡamel olsa baş aḡrısı çok 11) ola zīrā baş ḡamele mensūbdur ve her bir burcda ne maraḡ var ise muḳaddem 12) tāli‘-i mevlūd faşlına zıkr ve beyān éyledüġümüz üzere ol yıl ol maraḡ çok 13) ola ve daḡı altıncı ḡānede ḳamer olsa ‘avām-ı nāsda maraḡ çok ola 14) eger ‘uḡārid bulınsa kütḡābda ve ehl-i ma‘ārifde ve eḡfālde çok ola eger 15) müşteri bulınsa ‘ulemāda çok ola eger zūhal bulınsa şeyḡlerde ve köy 16) ketḡūdālarında ve mi‘mārlarda ve vilāyet-i zenc ve berberīde çok ola buḡa göre 17) aḡḳām vērile ve daḡı ol yılda zūhūr édecek maraḡlar ne vaḡtdedür 18) bilinmek murād olınsa altıncı ḡāne şāhibi olan yıldıza varınca derece-yi 19) tāli‘den kaç derece ise nevrūzdan ol ḳadar ġün ġeçdükdēn sonra 20) zāhir olur ve yāḥūd ol kevkeb derece-yi tāli‘e

geldükde ola ol 21) kevkebün seyr taqrībisi t̄ālī'e geldükde ola ve ol yılda mevt olması 22) hüküm olması mevt zamānında qavī olur bilmek murād olınsa kaç derece ise 23) nevrūzdan ol kadar gün sonra ola ve yāhūd sekizinci hāne şāhibi 24) dereceyi t̄ālī'e geldükde ola ya' nī sekizinci hāne şāhibi olan kevkebün 25) seyr taqrībisi dereceyi t̄ālī'e geldükde qavī ola ve bir mücerreb nesne dağı 26) budur ki dereceyi t̄ālī' ile merrīhūn arası kaç derece ise nevrūzdan 27) ol kadar gün sonra ola ve her qangı yılda hūsūf ve kūsūf ola ol

der-kenār:

- 1) envā' -i emrāz
- 2) vaqt-ı zuhūr-ı emrāz der-risāle
- 3) vaqt-ı memāt

[59b]

1) yılda göz ağrısı çok vāqī' ola qangı burcda kūsūf yā hūsūf 2) olur ise ol burca mensüb olan t̄ā'ifede ziyāde ola ve her 3) qangı yılda kırān naḥsīn olsa elbette ol yılda ol burca mensüb 4) olan ecnāsda mevt ola meşelā ḥamelde ve şevrde ve qavısdada ve cedīde 5) olsa koyunda ve şıgırda ve atda ve devde kırān ya' nī keşret-i mevt vāqī' 6) ola eger cevzā ve sūnbüle ve mīzān ve delvde olsa insānda mevt ola 7) eger sūnbülede olsa kuşlarda ola eger esedde olsa kelblerde ola 8) ve yırtıcı cānavarlarda kırān ola eger sereṭānda ve hūtda olsa balıqlarda 9) ve deryā maḥlūkında kırān ola eger 'aqrēbde olsa hevām ve ḥaşerāt ve sinek 10) ve böcek çok kırıla ol yılda zenbūr ve ipek qurdu besleyenler zarar 11) edeler üçüncü ol yılda ḥalk arasında emīnlik ve cengden ve fitneden 12) ve şerden ne vāqī' olacaqdur anı beyān eder imdi delīl-i ceng ve fitne 13) zūḥal ve merrīḥ ve 'uṭārīd ola nazār olına bu üç kevkeb eger bir yerde olsalar 14) ya' nī üçide bir burcda olsalar ol yılda fitne ve kıtāl çok ola eger 15) ikisi bir yerde olsalar andan aşağı ola eger bir yerde olmayup birbiriyle 16) muqābele ve terbi' nazār eder bulınsalar fitne ve kıtāla delīldür eger bu kevkebler 17) birbirinden sākıṭ bulınsalar ve yā birbirlerine teşlīş ve yā tesdīs bulınsalar 18) fitne ve ceng olmaya eger olursa ḡayrī yüzden qopar dağı bu kevkebler 19) sādīde ve 'āşırde ve yā sābī' de ve yā rābī' de olsalar ol fitne ve ceng 20) kuvvetlü ola eger burc-ı şābit

içinde bulınsalar ol fitne ve ceng şābit ola 21) ya‘nī tēz def‘ olmaya ve eger burc-ı zūcesdīn içinde bulınsalar bir kaç kere 22) ceng ola her ne maḥalde olursa eger burc-ı münkalibde olsa çok cengler 23) ola ve daḥı ceng ve fitnenüñ zuhūrı merriḥ ne burcda ve ne ḥadde ise 24) ol ṭarafdan ve ol vilāyetden zuhūr ēde ve merriḥ kaḅı burcda bulınsa 25) ol rub‘ uñ ṭā’ifesi ḡālib ola şevrūñ on derecesinden esedūñ 26) on derecesine varınca rub‘ -ı şarḳīdür esedūñ on derecesinden 27) ‘aḳrebūñ on derecesine varınca cenūbīdür ve daḥı ‘aḳrebūñ on der-kenār

- 1) kırān naḥsına
- 2) delīl-i ḥarb ve fitne
- 3) rub‘ şarḳī ve cenūbī ve ḡarbī ve şimālī

[60a]

1) derecesinden delvūñ on derecesine varınca ḡarbīdür ve delvūñ 2) on derecesinden şevrūñ on derecesine varınca şimālīdür imdi 3) her ne yerde ceng olsa merriḥ bulındıḅı rub‘ a arḳa vērenler ḡālib olur 4) nice kerre mücerrebe olınmışdur ve bir mücerreb nesne daḥı oldur ki bir yılda zūzvābe 5) ṭulū‘ ētse ya‘nī kıyruḅlu yıldız ṭoḅsa ol yılda fitne ve ceng 6) ola ḥuşūşā zūzvāba kaḅı vilāyetüñ semt re’sinden mūrūr ēderse 7) ol yerde ‘azīm ḳītāl ola başı her ne cānibde ise ol cānibden 8) bir ḥāricī ḥurūc ēde kıyırığı ne cānibde ise ol ṭarafa ḳaşd ve ḥareket 9) ēde ve fitne ve ceng mümted ve müştēd olması zūzvābenüñ imtidādına 10) göre olur eger çok zamān ṭurur ise fitne daḥı çok zamān süre 11) ve illā fulā eger büyük ve uzun ise fitne daḥı ‘azīm ola şaḅır ise 12) fitne az ola ḳavī olmaya ve bir mücerreb daḥı oldur ki merriḥ her bār ‘aḳreb 13) burcında ric‘ at ēylese ol yılda ‘azīm seferler ve ḥareketler olup çok 14) meşhūrlar helāk ola ṭālī‘ -i senede ya‘nī taḥvīl vaḳtinde merriḥ taḥte’s- 15) şu‘ā‘ bulınsa ol yılda fitneler ve başḳınlar ve pusı cengleri ve 16) şebḥūnlar çok vāḳi‘ ola ve her bār ki merriḥ taḥvīl vaḳtinde mīzān 17) burcında bulınsa ol yılda müfsidler ve celālīler zuhūr ēde ve ba‘zı 18) düşmenler ḥareket ēde ve pādişāḥ fitne ve ḥareket-i a‘dādan bī-ḥuzū ola 19) ve eger merriḥ ṭālī‘ ile ‘āşir arasında bulınsa ol yılda müfsidler ve 20) celālīler belüre ve ba‘zı düşmenler ḥareket ēde ve mülūk fitne ve ḥareket-i 21) a‘dādan bī-ḥuzūr ola ve eger merriḥ ṭālī‘ ile ‘āşir arasında bulınsa 22) fitne ve celālī şarḳ ile şimāl arasında ya‘nī ‘acem serḥadleri 23) ṭarafında olan vilāyetlerden belüre eger merriḥ ‘āşir ile sābi‘ 24) arasında bulınsa maḅrib ile şimāl

arasında ya' nī küffār 25) semtlerinde belüre sâ'ir rub' larda ya' nī izāsında bulınsa 26) cenüb semtlerinde ve sūdān ve ḥabeş memleketlerinden belüre eger 27) rābi' ile ṭāli' arasında olsa hind ve sind içlerinde ve çin

der-kenār:

1) zūzvābe

2) ric' at-ı merrīḥ der-' aḳreb

[60b]

1) memleketlerinde ola ṭāli'-i sālūḡ ṭoḳuzuncı ḥānesinde bir kaç yıldız cem' 2) olsalar ol yılda ' askerler cem' olup sefer ola şems ṭoḳuzuncıda 3) bile olmasa pādişāḥ ol yılda sefere kendüsi gitmek göstermez eger 4) taḥvīl vaḳtinde merrīḥ şemsle terbi' de bulınsa ol yılda selāṭin 5) ve ḥükkām edānī ve esāfilden muḫtarib olup ulular ile ḥalḳ arasında 6) fitneler ola ve taḥvīl vaḳtinde merrīḥ ṭoḳuzuncı ḥānede bulınsa ol 7) yılda yollarda ve derbendlerde ḥarāmī ve ḥırsızlar çok ola ve taḥvīl 8) vaḳtinde şems merrīḥe meveddetle nāzır bulınsa ol yılda pādişāḥ 9) ḡālib olup her yerde fetihler vāḳi' ola ve her ṭāli'-i taḥvīlāt ki ceng 10) delilleri ola ibtidā ḥareket ḳanḡı ṭarafdan edüḡi maṭlūb olsa 11) ya' nī ol yılda pādişāḥ ṭarafındaḡı olur ḥareket yoksa a' dā ṭarafındaḡı 12) olur görmek gerekdür ki merrīḥ zūḥalūḡ nūrını müşteriye mi vērür 13) yoksa müşterinūḡ zūḥale mi vērür eger zūḥalūḡ merrīḥ nūrını 14) müşteriye vērirse ol yılda pādişāḥ ṭarafı çokluk murād üzere 15) olmaya işleri ta' vīḳa düşüp māni' ler zūḥūr eyleye eger müşterinūḡ 16) nūrını zūḥale merrīḥ vērirse o yılda a' dā maḡlūb olup 17) pādişāḥ ṭarafı ḡālib ola ve her ḳanḡı sene ki ṭāli' de cenge delīl ba' zı 18) delā'il bulınsa ve ceng ne vaḳtde olacaḡı murād olınsa ṭāli' taḥvīl 19) derecesinden ol cenge delīl olan naḥsa varınca aralıḳda 20) kaç derece var ise ol ḳadar gün şoḡra ola ve yāḥūd cenge 21) delīl olan iki naḥs ola iki naḥsuḡ tamām ittişāli ne vaḳtde olur 22) ise ol vaḳtde ola meşelā merrīḥ ile zūḥal bir ṭāli' de terbi' en nāzır 23) bulınsalar lākin derece be-derece ḳarışmamışlar imdi derece be-derece 24) ḳaçan olursa o vaḳtde ola yāḥūd merrīḥ delīl-i ceng olup 25) rābi' de bulınsa derece-yi ṭāli' ile merrīḥ arası kaç derece olursa 26) ol ḳadar gün şoḡra ola meşelā ṭāli'-i sene ḥamel burcınūḡ onuncı derecesi 27) olsa merrīḥ dördüncü ḥānede sereṭān burcınūḡ beşinci derecesinde

der-kenār:

1) ictimā'ü'l-kevākib der-tisa'

2) ıztırāb-ı selātin

3) nemliye ne tarafından

[61a]

1) bulunmuş olsa ikisinin arasında yetmiş beş derece vardır 2) imdi yetmiş beş gün geçdükdün sonra ceng olmağa başlaya 3) ve bir meşhür tecrübe olmuş nesne dağı oldur ki kağı padişahın 4) t̄ālī' -i vilādetinün intihāsı mevzi' -i merrīhe müntehī olsa ya' nī 5) toğduğı vaqtdē merrīh oldığı burca varsa elbette ol yılda 6) sefer-i padişahi olup 'azim cengler ve fetihler olmasına delıldür 7) ve her bār ki t̄ālī' -i tahvilde ve t̄ālī' -i fuşullarda merrīh onuncu hānede 8) bulınsa ol yılda ve yā ol faşılta mülük ve selātin mizācında 9) gāzab ziyāde olup ba' zı kimesnelere hışm edeler ve kahr ve katl 10) etmege mā' il olalar ve tahvīl-i sene vaqtinde merrīh her kağı burcda 11) bulınsa ol burca mensüb olan şehirlerde ol yılda fesād eksik 12) olmaya ve bir dağı tahvīl-i sene vaqtında merrīh kağı iklimün yıldızına 13) muqārin bulınsa ol iklimde fitne ve fesād ol yılda ziyāde 14) ola eger muqārin olmayup muqābil ve yā terbi' bulınsa fitne ve fesād 15) bir miqdār az ola meşelā merrīh zūhal ile bulınsa iklim-i evvelde ya' nī 16) hindde fitne ola eger müşteri ile bulınsa yemen ve hicāz ve habeşde 17) ola eger merrīh şemsle bulınsa 'acem ve özbek içinde ola eger 18) zühre ile bulınsa rumeli ve anaolı memleketlerinde ola eger 'uṭārid 19) ile bulınsa frenk ve bulğar ve macar içlerinde ola eger kamer ile 20) bulınsa rus ve tatar ve moskov içlerinde ola eger delil-i ceng olan 21) kevkeb hākī burcında bulınsa ceng karada ola hışār cengleri 22) ve şahrā cengleri gibi eger burc-ı şābitde ise ekşer budur ki qal' a muhāşara- 23)-ları ola eger delil-i ceng olan kevkeb ābī burcında ise deryāda 24) ceng ziyāde ola ve yāhūd deryā kenārları ve ba' zı ulu şular geçen 25) yerlerde ola eger delil-i ceng olan kevkeb nārī burcda olsa 26) tağlarda ve taşlarda ve şarp yerlerde ola ve ba' zı berriyeler ve derbend- 27) -lerde ola eger delil-i ceng olan kevkeb havāyī burcda olsa köylerde

der-kenār:

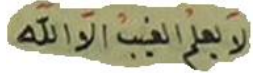
1) vuḳu' -1 sefer be-mülük

2) vuḳu' -1 fitne ve fesād

3) mevzi' -1 ḥurüb

[61b]

1) ve şehirler içinde ve halk cem' olduğu yerlerde ve yollarda ola ekser kavuş 2) ve başkın ve kaçarak cengleri ola dördüncü hükm oldur ki ol 3) yılda kar ve yağmur ve tolu ve yel ve ısıcaḳ ve şovuk ve ra' d ve berḳ 4) ve zelzele ve şehāb ve āteş ve sā'ir

ḥavādişde ol yılda ne vāḳi' olacaḳdur 5) anı beyān eder imdi ma'lüm ola ki sereṭān 6) ve esed ve 'aḳreb ve delv ve ḥüt burüc-ı muṭṭaradur ve zühre ve 'uṭārid ve ḳamer 7) kevākib-i muṭṭaradur ve her kaçan ṭāli' -i sene bu burclardan biri olsa ol yılda 8) yağmur çok yağmaya delıldür eger kevākib-i mezküreden ikisi ve yā üçü 9) bir yerde olsa ya'nī bir burcda cem' olsalar ol cem' oldukları burc burücāt-ı 10) imṭārdan ise 'azīm seyler ve şu taşḳunları ve mufaşşal mütevālī 11) yağmurlar ola eger burüc-ı muṭṭaradan ḡayrī burücda cem' olsalar çokluḳ 12) şedīd ve medīd olmaya eger bu üç kevkeb bir yerde olmayup bir birine nāzır 13) bulınsalar kifāyet eder ya'nī muḳābele ve terbi' de bir birine muḳārin ve nāzır 14) olmayup her biri burüc-ı imṭārdan birinde bulınsalar yine ziyāde yağmurlara 15) delālet eder ve her bār ki ṭāli' -i senenüḡ onuncı ḥānesinde kevākib-i 16) imṭārdan biri ikisi bulınsa ḥuşuṣā onuncı ḥāne burüc-ı muṭṭaradan 17) olsa ol yılda yağmur çok yağmaḡa delıldür ve daḡı her bār ki yağmura delil 18) olan kevkebler merrīḡe muttaşıl bulınsalar 'azīm şimşekler ve gürıldiler olmaḡa 19) delıldür eger yağmura delil olan kevkebler zühale muttaşıl olsalar yaz günlerinde 20) ṭolular yağmaya delıldür ḳış günlerinde olsa ḳarlar ve buzlar olmaḡa delıldür 21) her bār ki şāḡib-i ṭāli' ile sābi' arasında fetḡü'l-bāb olsa ol 22) yılda yağmur çok yağmaḡa delālet eder fetḡü'l-bāb 'uṭārid ile müşterinüḡ 23) ittişālinde olursa 'azīm yeller ve gürıldiler olmaḡa delālet eder eger 24) fetḡü'l-bāb zühre ile merrīḡde olursa 'azīm yağmurlara ve şimşekler olmaḡa 25) delālet eder eger fetḡü'l-bāb yalnız ḳamer ile zühalde olursa şovuklar ve 26) bulanıḳlar olmaḡa delālet eder ve daḡı ma'lüm ola

ki kamer bu kevkeblerüñ her kanğı- 27) -sından munşarif olup hāliü's-seyr kıalsa ol hāliü's-seyr kıaldığı

der-kenār:

1) berķ ve bārān ve rüzgāruñ olması

2) ra' d ve berķ

3) feth(ü'l-)bāb oldur ki hāneleri birbirine muķābil olan iki kevkeb birbirine nazar ēyleye meşelā ' uṭārid ile müşterī gibi birinüñ hāne hūṭ ve birinüñ hāne sünbüle oldığı cihetden bu iki hāne birbirine muķābil düşmüşdür kez(ā)lik kıavs ile cevzā dağı muķābil yek-dīgerdür

[62a]

1) burcuñ ṭabī' atına ṭabī' ola eger havā'ı burcda ise yēller ese eger ābī 2) burcda ise yağmurlar yağı eger nārī burcda ise ıssılar ola eger türābī 3) burcda ise yaz ise ziyāde kıuraķlıķ ve kış ise ziyāde şovuklar 4) ve buzlar ola ve dağı ma' lūm ola ki ṭahvīl vaķtinden evvel olan ictimā' 5) ve yā istiķbāl ṭālī' ine nazar olına eger bu burc ṭālī' -i maṭardan ise ve 6) kevkeb-i imṭār dağı maṭar burclarında bulınsa ol yılda şedīd yağmurlar 7) yağımağı delīldür ve her bār ki ṭālī' -i senede ve yā fuşūl ṭālī' lerinde merrīḥ 8) onuncı hānede bulınsa havāda kıızılıķ ve şahāblar ola eger ' uṭārid 9) bile bulınsa ve yā muttaşıl bulınsa şā' iķalar ve zūzvābe ve rücūmlar 10) mişillü ' alāmetler belüre eger merrīḥ ṭālī' -i sene ve yā fuşūl ṭālī' lerinüñ 11) yēdinci hānesinde bulınsa iḥrāķ ve āteşden ba' zı şehrler ḥarāb olmağı 12) delālet ēder eger zühre merrīḥ terbī' nde nazar ētmiş bulınsa dağı hūbdur 13) eger ' uṭārid merrīḥ ile muķārin bulınsa burūc-ı nārīde iḥrāķa delīldür eger 14) ṭahvīl vaķtinde ve yā fuşūl ṭālī' lerinde zūḥal dördüncü hānede bulınsa 15) zelzele olmağı delīldür ḥuşūşā ki ' uṭārid muķārin ve yā muttaşıl bulınsa 16) zūḥal ile ve dağı ' uṭārid ve müşterī bārīdür her bār ki bu iki kevkeb bir havā'ı 17) burcda muķārin olsa ve yā bir birine havā'ı burcda muttaşıl olsalar 18) ziyāde şedīd yēl esmege delīldür ve kamer zūḥal ile kış eyyāmlarında muttaşıl 19) olmaķ ziyāde şovuklara delālet ēder ḥuşūşā ki türābī ve ābī burclarında 20) ittişāl etse her bār ki zūḥal ṭālī' -i sālūñ ' āşirinde bir ıssı mizāclu 21) kevkeb ile muķārin bulınsa ve onuncı hāne ābī ve yā havāyī burclardan

22) olsa ol yılda çekirge ve kurbaga ve şogulcan gibi nesnelere yağmur ile 23) karışık yağmak vâkı' ola ve dağı 'uğarid her bār ki bir burcudan bir burca 24) nakl eyleye derhāl havā müteğayyir olup yağmur ve yā yel ese ve zühre dağı bir 25) ābī burca nakl eylese zelzele ola ve her bār ki tālī' -i sene ve yā fuşūl 26) tālī' lerinüñ onuncu hānesinde şems ve yā merriḥ ve yā müşterī bulınsa 27) ol yıl ziyāde ıssı ve kurağ ola eger onuncu hānede olsa toz

der-kenār:

- 1) bārān ve şehāb ve şā' ika ve zeververāb
- 2) bād
- 3) çekirge

[62b]

1) toprak şavrıla ve yel çok ese ve kamer burūc-ı münkalibenüñ birinde hāliü's- 2) seyr olsa anuñ tabī' atı derhāl havāda zāhir ola eger nārī ise 3) yaz günlerinde havā ziyāde ıssı ola eger havāyī burc ise yeller ese 4) eger ābī ise yağmur ve bulanuğlar ola eger türābī ise kurağlıklar ola 5) kış eyyāmında toğlar ve şovuğlar ola faşl beşinci hüküm oldur ki ol 6) yılda ucuzluk aḥvālī ve maḥşūlāt ve ekin ve narğlar ve ešmār ve ezhāruñ 7) kılet ve keşreti ve āfāt-ı 'ilelden selāmeti fesādı nice olacağdur beyān 8) olunur evvelā nağar olına tālī' lerüñ dördüncü hānesinden ya' nī yıl 9) ve fuşūl tālī' lerinüñ dördüncü hānesine ve hākī burclara eger dördüncü 10) hānede bir sa' d yıldız olsa ve hākī burclarda nağs yıldız olmasa 11) ol yıl ekinler ziyāde olup ucuzluğa delālet eder eger dördüncü 12) hānede nağs yıldız bulınsa ve hākī burclarda nağs yıldız bulınsa ol 13) yılda ekinlere zarar ermesine delālet eder eger merriḥ dördüncü hānede 14) bulınsa ıssıdan ve kurağlıktan ekinler çalına ve tebāh ola eger zūḥal ile kamer 15) dördüncü hānede olsa bir ābī burcda ol yılda ekinler seylerden yağmurdan 16) zarar erişe ve dağı her kağı yıldız ki tālī' içinde bulınsa ol 17) yıldızuñ mensübātı olan şey ol yılda bahālu ola huşūşa ki ol 18) yıldız şerefinde ve evcine su' üd edici ola ve her kağı yıldız ki on ikincide 19) bulınsa ve hubūtında ve ḥazīzinde ola ol yıldızuñ mensübātı olan 20) şeyler ol yılda ucuz ola eger dördüncü hānede müşterī bulınsa 21) ol yılda arpa ve buğday ve sā'ir me'külāt çok ola eger

dördüncü 22) hānede zühre olsa meyveler ve tatlı nesnelere çok ola ve dağı her bār ki 23) zūhal uca vara ol vaqtda qaḥṭ ola ve her bār ki ḥazīze vara 24) ucuzluk ola eger müşteri ṭālī^c -i sālūḡ āşirinde olmak qaḥṭlığa 25) delīdür kerrātla tecrībe olınmışdur eger ḡanğı vilāyetūḡ burcına ḡulūl ēylese 26) ol vilāyetlerde kıtlık ola müşteri ḡulūl ētdüğü burclarūḡ vilāyetlerinde 27) ucuzluk oldığı gibi her ḡanğı senede zūhal ṭālī^c içinde bulınsa

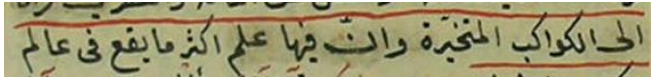
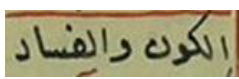
der-kenār:

1) eşvāl-ı erzānī ve girānī

[63a]

1) ol yılda qaḥṭ ola ṭālī^c -i senenūḡ müstevlīsī zūhal olduḡda dağı 2) qaḥṭlık zāhir ola ammā hemān ol çıkınca def^c ola ve dağı ma^c lūm ola ki 3) her yigirmi yılda bir kıran^c ulviyyeyn vāḡi^c olur eger müşteri müsta^c lī olursa 4) ol kıranūḡ müddetinde yigirmi yıl ucuzluk ḡālib ola egerçe ba^c zı 5) yıllarda ḡayrī nesne sebebiyle qaḥṭlık zūhūr ēderse de tēz def^c ola 6) be-her ḡāl ucuzluk qaḥṭdan ziyāde ola eger kıran vaqtda zūhal 7) müsta^c lī bulınsa yigirmi yılacaḡ^c ālemde qaḥṭ ola ba^c zı yıllarda ḡayrī 8) delīl sebebiyle ucuzluk zūhūr ēderse de yine tēz qaḥṭta mā^c il ola 9) vallāhu ā^c lem bi^c ş-şavāb -faşl kıranātūḡ ve ittişālātūḡ kevākibinden 10) istidlālī ne ṭarīḡ iledür anı beyān ēdelim- ma^c lūm ola ki 11) kevākibūḡ kıranātından^c ālem-i kevn ve feşādda nice dürlü ḡavādiş 12) zūhūr ēylediği kütüb-i ḡadīmde müteḡaddiminden müşbetdür netekim baḡlamyus 13) şemresinde demişdür ki

لا تغفل عن المائة والعشرين قرانا

14) 15) ma^c lūm oldu ki kıranātūḡ te^c şiri ile^c ālem-i 16) kevn ve feşādda nice ḡavādiş-i ḡarībīye zūhūr ēder kerrātla tecrībe olındı 17) ve bu kıranātūḡ te^c şiri sā^c ir kevākibden ya^c nī ḡayrī kevkeblerūḡ 18) kıranlarından aḡvā ve eḡherdür demişlerdür ba^c dehu merrīḡ ile zūhalūḡ 19) kıranātı te^c şir cehtinden bundan aşāğıraqdur lākin burc-ı sereṭānda 20) merrīḡ ile zūhal ziyāde mü^c eşşirdür ālemde nice ḡavādiş zūhūr ēdecekdir 21) maḡallinde tefşil üzere beyān olunur ve dağı ma^c lūm olsun ki her yigirmi 22) yılda bir kıran^c ulviyyeyn olur ya^c nī müşteri ile zūhal ki kıran ēyleyeler 23) ol seneden yigirmi yıla deḡin ālemde ḡayr ve şerrden ne zūhūr 24) ēyleyecekdür ol senenūḡ

ṭālī' inden istiḥrāc olunur andan 25) sonra yigirmi yıla varınca her yıl ki gelür ol yılların daḡı ṭālī' lerün 26) çıkarup kıran yılının ṭālī' ile münāsebetin görelim ve anın muḡtezāsınca 27) aḡkām-ı istiḥrāc edelim umür melik ve devlet aḡvālī kıran-ı 'ulviyyeyn

[63b]

1) delā'ilinden ziyāde ma'lūm olur ammā muṭlaḡā millet-i islāmiyye aḡvāl-i 2) 'ālemde fitne ve fesāddan ne zūḡal edecekdür kıran naḡsın oldıḡı 3) yılın ṭālī' inden istiḥrāc olunur tā otuz yıla deḡin zīrā merrīḡ ile 4) zūḡal burc-ı sereṭānda her otuz yılda bir kere kıran ederler her ne yılda ki 5) merrīḡ ile zūḡal sereṭān burcında kıran eylediler ise ol yılda ḡalḡ 6) arasında fitne ve fesādlar zūḡal eylemişdür ve nice ḡāriciler zāhir olmuşdur ki 7) kerrātla tecrube olunmuşdur imdi kıran naḡsından sonra tā otuz yıla varınca 8) her yılda fitne ve fesāddan ne zūḡal edecekdür bilinmek için ol 9) yılın ṭālī' inden kıran-ı naḡsın ṭālī' yle münāsebet üzere ise ol 10) yılda fitne ve ceng aḡvālī andan istiḥrāc olunur pes bu kıranlardan 11) sonra kevākibün kıranından 'ālemde çoḡluk ḡavādiḡ-i 'azīm zūḡal eder 12) ve daḡı kıranātından sonra kevākib muḡābeleleri i' tibār olunur ba' dehu 13) teḡliḡleri ve ba' dehu tesdīsleri i' tibār olunur ve daḡı ma'lūm ola ki 14) temḡil yüzünden kıranātın te' ḡiri kuvvetde beḡ mertebe farz olinsa 15) muḡābelelerinün kuvveti dört mertebe farz olunur ve terbi' lerün kuvveti 16) üç mertebe ve teḡliḡlerinün kuvveti iki mertebe ve tesdīslerinün bir mertebe olur 17) zīrā vaḡt olur ki bir ayda ve yā bir heftede ve yā bir günde bir ḡaç kevkeb 18) birbiriyle muttaḡıl bulunurlar meḡelā merrīḡ ile zūḡal terbi' de bulınsalar ve 19) kevkeb müḡterī ile zūḡre teḡliḡ ve 'uṭārid ile zūḡal tesdīs étmiş 20) bulınsalar aḡkām nice olur merrīḡle zūḡalın terbi' inden nuḡūset 21) üç mertebe ḡāḡıl olur müḡterī ile zūḡrenün teḡliḡsinden sa' ādet 22) iki mertebedür ve 'uṭārid ile zūḡal tesdīsinden ne sa' ādet ve ne nuḡūset 23) ḡükm olunur ikisinün arasında bir mertebedür imdi terbi' merrīḡ zūḡalden 24) üç mertebe nuḡūsetün iki mertebesi teḡliḡ müḡterī ve zūḡreye mu' ādil 25) ṭutduḡ bir mertebe nuḡūset ḡaldı pes aḡkām kıṭablarında merrīḡ ile 26) zūḡalın terbi' inde yazduḡları aḡkām ziyāde za' f üzere geḡüp 27) çoḡluk belürmemesine delāletdür zīrā teḡliḡün ḡekimi anı eyürdi

[64a]

1) eḡer teḡliḡ olmasa idi ol vaḡt yazduḡları üzere zūḡal eder 2) idi bir naḡar bir naḡarın kuvvetini bozsa aḡa muza' af dērler eḡer merrīḡle 3) zūḡalın terbi' i zamānında meḡelā 'uṭārid ile zūḡal daḡı terbi' de 4) bulınsalar üç mertebe daḡı nuḡūset ziyādedür altı mertebe nuḡūset 5) olup aḡkāmı kuvvetle zūḡal étmeḡe sebeb

olur bir nazar bir nazaruñ 6) kuvvetini muḳavvî dèrler pes müneccim olan kimesneye lâzımdur ki muḳavvî 7) ve muza‘af her vaḳtde nicedür aña göre aḳkām istiḥrâc éyleyeler 8) -faşl on iki burcuñ her birinde kevākibüñ kırân étmesinüñ 9) aḳkāmını beyân éder- kırân müşterî ve zühâl ḥamel burcında vāḳi‘ 10) olsa alçaḳ ve dün kişilerüñ zevāline ve eşrāf ve şāḥib-i 11) şadr olanlaruñ kuvvetine ba‘zı iḳlîmde ḥuşûşâ ḥamel burcına mensûb 12) olan şehirlerde yeñi ḥākimler zühür étmesine ve ḥalkuñ āyîni ve rüsümü 13) ol memleketlerde tecdîd olmasına ve yeñi āyînler ve nāmûs kuvvet 14) bulup eski ‘âdetleri yevmen fe-yevmen revnaḳ bulmayup ve ḥarb ve zarb 15) çok olmasına ve ‘ālî binâlar bünyād olıñup mesācid ve cevāmî‘ ve 16) şavāmî‘ ve ma‘bedlerüñ revnaḳ bulmasına -kırân merrîḥ ve zühâl- ḥamel burcında 17) vāḳi‘ olsa maşrıḳ vilâyetlerinde ḥāşşa üçünci iḳlîmde leşkerler 18) cem‘ olup fitneler ve cengler olmasına ve ol memleketlerde kuraḳlık 19) olup ta‘ām bulunmayup ve bahālu olmasına ve bir ḳavmuñ zevāline ve demevî 20) ḥastelikler çok vāḳi‘ olmasına ve ser‘ askerlerüñ felâket ve nekbetlerine 21) ve yollarda ve der-bendlerde ḥarāmî ve ḥırsızlaruñ keşretine ve zulm ve sitemden 22) ra‘iyyenüñ perākendeliklerine ve ḳoyun ve keçi kısmına âfet érişmesine ve ba‘zı 23) şehirlerüñ otdan ve âteşden âfetine ve havāda küdüret ve ḥumret 24) vāḳi‘ olmasına ve ra‘d ve berḳ vuḳū‘ına -kırân zühre ve zühâl- 25) ḥamel burcında vāḳi‘ olsa delîldür ḥatunlar ve emredler ve muḫriblerüñ 26) teşviş ve endühlarına ve libās ve ḳumaş ucuz olup ‘atṭariyātuñ 27) kesādına ve kış vaḳtında ‘azîm şovuḳlar ve havāda kızılıḳlar ve

[64b]

1) ḳaranlıḳlar olmasına ve ḥāmîle ‘avratlar ḥamlını düşürmeklerine -kırân 2) ‘uṭarid ve zühâl- ḥamel burcında vāḳi‘ olsa ehl-i dīvān ve muḥarrirler 3) ve tācirler ve bāzırgānlaruñ teşvîsine ve müzevvir ḥatālar ve ḥüccetler ve ḥıyānetler 4) āşkāra olmasına ve bāzırgānlarda kesādlar ve ḳoyun ve keçi ve ḳul 5) ve ḳaravaşda revāc bulunmasına ve ekinlere âfet işābet étmesine 6) ve zamānında şovuḳlar ve ra‘d ve berḳler olmasına ve zükkām ve nezle ve şudā‘ 7) ziyāde olmaḡa ve ḥalk bir birlerine isnād ve tōhmet mişillü nesnelere 8) ḳılmaḳlarına -kırân ḳamer ve zühâl- ḥamel burcında vāḳi‘ olsa ‘ämme-yi nās 9) ḡam ve elem çekmeklerine ve élçilerde melālet ve yalan ḥaberler şüyū‘ına ve zenān-ı 10) ḥavāmilde ve etfāl ve sıbyānlarda ḥastelikler olmasına ve ba‘zı 11) yerlerde zelzele ve zamānsız yağmurlar ve vaḳtsiz yèller esmesine ve bulutlar 12) peydā olmasına -kırân merrîḥ ve müşterî- ḥamel burcında vāḳi‘ olsa 13) vüzerā ve ‘ulemā ve ā‘yān ve erkān mizāclarında ḥiddet ve ḥarāret ziyāde 14) olmasına ve ümerā ve erbāb-ı livā beyninde münāza‘a ve nifāḳ

belürmesine 15) ve bir birlerine isnād ve töhmet ve alāt-ı harb kısmında ziyāde raġbet 16) olup halk arasında dīn ve mezheb için da‘vālar görilmesine 17) ve kıṣāşlar olmasına ve emrāz-ı hārra ve hasteliklerün keşretine 18) huşuṣā maşrıķ cānibinden üçüncü iklimde ekseriyā bu havādişüñ 19) keşretine -kırān zühre ve müşterī- hamel burcında vāki‘ olsa ‘ulemā ve ekābir 20) arasında tezvīc ve nikāh ve surūr ve ziyāfetler ziyāde olup ve ‘avratlarun 21) ‘iffetine ve mi‘netler ucuz ve firāvān olup halkun tendürüstliklerine 22) ve hayrlu nesnelere zāhir olup şerr işlerden halkun ictināb eylemelerine 23) -kırān ‘uṭārid ve müşterī- hamel burcında vāki‘ olsa ehl-i tevḥidün 24) müteḥakkıķ kişiler iştihār bulup halk ‘ulūm ve fūnūna ziyāde raġbet 25) kılmalarına ve tüccār ve erbāb-ı kalem şafā ve surūrda olup ve ba‘zı eṭrāfdan 26) elçiler gelüp hayrlu haberler şāyi‘ olmasına ve eṭibbā ‘ilāclarında işābet 27) edüp ehl-i tedbīrün re‘y ve fikrleri şavāb düşmesine ve kitāb

[65a]

1) ve kāġıd bahālu olup ve halk arasında bey‘ ve şerā ziyāde olup hayrlu 2) işler zuhūr eylemesine ve havā i‘tidāl üzere olup ve bād-ı şimālī hareket 3) eylemesine -kırān kamer ve müşterī- hamel burcında vāki‘ olsa delīldür halkun 4) kār ve ma‘āşı eyü olup misāfir ve elçiler vürūdına ve yollarda emn 5) ve amān olup havānun şafvetine ve mu‘tedil yıllere esmege -kırān zühre 6) merrīḥ- der hamel ezvāc arasında ṭalāķ ve iftirāķ ve nizā‘ ve şikāķ 7) zāhir olmasına dāldür ve nisāda hastelikler ve ba‘zı yerlerde fişķ ve fücūr 8) ve uğrılıklar ve rüsvāyılıklar zuhūr eylemesine ammā hırsızlar şerīrler feraḥda 9) olup kārları mizāclarına muvāfiķ düşmesine ve yıl esmesine ve yağmur 10) yağmasına delālet eder -kırān ‘uṭārid merrīḥ- der-hamel halk arasında 11) silāh ve sutūr şatılıp ve alınmaķ ve sefere müheyyā olmaķ ve ġazā ve cihāda 12) müte‘allik işler görilmek vāki‘ olup ve ba‘zı yerde fitne ve ceng haberleri 13) vārid olmasına ve ‘alem ve sancaķ ve ṭabl ve nefir isti‘māl olup ‘askerler 14) ‘arz olunmasına ve müfsidler baş kıldırup halka zahmet vermelerine 15) ve kalb ve müşevveş akçeler belürmesine ve halk arasında hīle ve ḥad‘a 16) ve kizb ve nifāķ ziyāde olmasına ve ra‘d ve berķ ve şahāb ve şavā‘ iķ 17) ezdiyādına -kırān kamer bi-merrīḥ- der-burc-ı hamel ‘avratlar arasında huşümetler 18) peydā olup ġam ve kāsāvetden ve ḥiddet ve ḥarāretten ba‘zı ḥāmile 19) ḥatunlar oġlan düşürmelerine ve oġlancıklar çiçek ve kızamıķ 20) hasteligi ile renc-keş olup ve havāda ḥarāret ve ḥimret ziyāde olmasına 21) yaz günleri ise şular olup yağmurlarun kılletine ve cāsūslar ve peykler 22) ḥavf ve ḥaşıyet çekmelerine -kırān ‘uṭārid bi-zühre- der-burc-ı hamel nakķāşlar 23) ve ḥaṭṭaṭlar ve bezāzlar aḥvāli gökçek olup

halk arasında saza 24) ve söze ziyâde rağbet olmaıklarına ve zinâ ve livâta ve yaramaz fi'ller zâhir 25) olmasına ve havâda ihtilâf ve ra'd ve berç olmasına ve pâzârlarda dellâller ile 26) hâcegiler ve bezâzlaruñ ğavġa ve nizâ'larınıñ vefretine ba'zı maħalden hayr haberler 27) gelmesine -kırân kamer zühre- der burc-ı ħamel 'avratlar arasında şâdigler

[65b]

1) düġünler ve sūrlar vuķū'a gelmesine ve yeller esmesine ve yaġmurlar yaġmasına 2) ve tevâlüd ve tenâsül ziyâde olmasına delîldür -kırân kamer be-'uțârid- der-burc-ı 3) ħamel kaşâblaruñ ve esircileruñ ħâl ve kârları eyü olup silâh 4) devâb revâcda olmasına halk ħile ve tezvîr ile meşġul olup ħuşuşâ 5) zeler ve mațrârlar ve kîse bezl(er) bâzârlarda ziyâde olmasına delîldür 6) -faşl- 7) -kırân müşterî be-züħal- der-burc-ı şevr- dihkânlar ve ekinciler aġvâli eyü 8) olup ekin ve biçin olmasına ve eski kişiler ve alçaķ kimesneler devlete 9) vâşil olmaıklarına ve ba'zı yerlerde narġlar bahâya mâ'il olmasına ammâ 10) ni' metleruñ keşretine ve esirleruñ vefretine ve bi-rağbet olmaıklarına 11) ve ba'zı vilayetlerde zelzele vuķū'ına ve kıble semtlerinde koyun ve şıġırda 12) ħaste belürmesine ve 'âlî binâlar yapmasına ve cenüb tarafında büyük 13) kişiler şafâ ve şalâh üzere olalar -kırân merrîh be-züħal- der-burc-ı 14) şevr ümerâ ve ehl-i silâh aġvâli yaramaz olup 'asker tâ'ifesinuñ 15) bed-ħâl olmaıklarına ve alçaķ kişileruñ aġvâli yaramazlığına ve kesegen 16) ve havâm ve çekirgeden mevrü'ât ħarâb olmasına ve ekin ve biçin 17) âfetine ve zelzele ve âfatlar olmasına ve kuraķlıklardan ve yubüsetden 18) ekinler zâyi' olmasına ve ra'd ve berç vâki' olmasına ħuşuşâ ki 19) üçüncü iklimde -kırân zühre be-züħal- der-burc-ı şevr ekinleruñ ġürligine 20) ve eylügine ve çâr-pâ ve sutür kısmı ten-dürüst olup pîrlar ve ulu 21) begler neşât ve surürda olup ba'zı yerlerde zelzele olmasına ve 22) 'avratlarda ve erbâb-ı țarabda endüh ve ġam eksik olmayup er 23) ile 'avratlar arasında yaramazlık nizâ' üzere olmaıklarına ve esirler 24) çok olup ziyâde ucuz olmalarına ve 'avratlar ve emredler revnaķsız 25) olup mizâclarında fütür zühür eylemesine ħuşuşâ beşinci iklimde -kırân 26) 'uțârid be-züħal- der-burc-ı şevr ekinleruñ ħâlî yaramaz olup dört 27) ayaklı cânavarlara âfet ermesine ve boġaz aġrısı ve nezle ve zükkâm

[66a]

1) ziyâde olmasına ve halk arasında 'adâvet ve ħıyânet ve ġamz ve ħased 2) ziyâde olmasına ve zelzele vuķū'ına ve erbâb-ı dîvân ve tüccâr aġvâli 3) yaramaz olmasına

ve zarar çekmelerine ve narhlar ağır olup havāda 4) toz ve toprak şavrulmasına ve gāhī ra' d ve berķ olup yeller esmesine 5) -kırān kamer be-zūhal- der-burc-ı şevr bulut ve yağmurlar ziyāde olup 6) ekin hāli eyü olmasına ve koyun ve şığır kısmı ten-dürüst olup 7) ziyāde ucuzluk olmasına -kırān merrīh be-müşteri- der-burc-ı 8) şevr ekābir ve ā'yān müfsid ve ednā kişilerden rencide olup 9) aralarında buğz ve 'adāvet vuķū'ına ve eşrāfdan meşhūr birinüñ 10) zillet ve nekbetine ve havāda harāret ve kuraklıklar olmasına vaķtı 11) ise ve ekinlere ve nebātāta çekirgeden āfet işābet etmesine 12) ve erbāb-ı silāhuñ kuvvet ve nuşretine ve harāmīlerüñ vefretine -kırān 13) zühre be-müşteri- der-burc-ı şevr vüzerā ve 'ulemā ve e'immenüñ surūrlarına 14) ve selāmet hāllerine ve du'ālar maķbūl olmasına ve zifāflar ve sūrlar 15) ve nikāhlar ve zīnetlerüñ keşretine ve hastelerüñ şihhatına ve nāsuñ 16) diyānet ve şiyānet ve emānete ve ehl-i lehv ve ümerānuñ beşāsetlerine 17) ve havātīn ve hāce serālaruñ izdiyād-ı surūrlarına ve zīnet ve 'ays 18) ve şöhbete ragbet etmelerine ve mevrū'āt ve nebātātuñ eyüligine 19) ve havānuñ i'tidāline delīdür -kırān 'uṭārid be-müşteri- der-burc-ı 20) şevr fużalā ve 'ulemā ve erbāb-ı ma'ārifüñ ve eşhāb-ı kalem ve ehl-i dīvānuñ 21) revnaķ ve sa'ādet bulmalarına ve kārbānlar ve bāzīrgānlaruñ vürüdlarına 22) ve ziyāde sūdlarına ve tüccār ve erbāb-ı pāzār ve şanāyi'üñ eyüliklerine 23) ve refāhiyyetlerine ve hoş haberlerüñ keşretle vürüdına ve dīn-i islāmuñ 24) revnaķ bulmasına ve eṭ'ime keşret olup nebātāt ve mevrū'ātuñ 25) eylügine ve yeller esüp yağmurlaruñ kılletine delīdür -kırān kamer 26) be-müşteri- der-burc-ı şevr her dem 'āmmeyi nāsuñ halleri eyü olmasına ve ni'metlerüñ 27) ucuzluğına ve bolluğına ve halkuñ rāhetliklerine ve koyun ve şığır çok

[66b]

1) olup ucuz olmasına ve aḥbār-ı meserret keşretle şüyū' bulmasına ve nāsa 2) surūrlar hāşıl olmasına ve dihkānuñ sa'ādetlerine -kırān zühre be-merrīh- 3) der-burc-ı şevr delālet eder ümerā ve erbāb-ı silāh surūr ve zevķ hāşıl 4) eylemelerine ve havātīn-i mu'azzama ve ađayān ve emred erbāb-ı lehv ve muđanniyānuñ 5) hālleri za'f üzere olmasına ve bu ṭā'ifenüñ ba'zısında nev'an 6) hastelik ve emrāz-ı hārreden müte'allim ve renc çekmeklerine ihtimāldür ve ba'zı 7) dağı intikāl eylemesine ve evvāc arasında huşūmet ve şikāķ vuķū'ına 8) ve suķūṭ-ı ecinne keşret ile olup vaz' haml eyleyenler ziyāde 'usret 9) çekmelerine ve maşrıķ diyārında ıssılar olmasına ve mevt vāķi' olmasına 10) ve 'irāķda ba'zı yerler harāb olmasına ve mışırda dağı ba'zı yerler yıkılmasına 11) ve fişķ ve fücūr ve zinā ve nā-meşrū' işler zuhūr eylemesine ve ba'zı iklimde 12) çerīler cem' olup harb ve kıtāl olmasına ve maḥūf yeller esüp

havā 13) mütekeddir ve müteğayyir olmasına -kırān ‘uṭārid be-merrīḥ- der-burc-ı şevr aḥbār-ı kāzibe- 14) -nüḡ kesret-i şuyū‘ına ve tüccār ve bāzırgānların metā‘larına ziyān ve ḥasāret 15) ernessine ve erbāb-ı şānāyi‘ ve ‘aḡāruḡ ziyāde endūh ve elem çekmelerine delālet eder 16) -kırān ḡamer be-merrīḥ- der-burc-ı şevr yalan sözler ve durūḡ ḡaberler āşkāra olmasına 17) ve ‘avām-ı nāsuḡ erbāb-ı silāḥ üzerine ḡulūv ve ḡurūc eylemelerine ve ḡoyun 18) ve şıḡır kısmında ḡastelik olmasına ve ehl-i fesād kuvvet bulmasına 19) ve havānuḡ ḡuraḡlıḡına ve yubūsetine - kırān ‘uṭārid be-zūhre- der-burc-ı 20) şevr fuzelā ve erbāb-ı ma‘ārif ve ehl-i ḡalem ve tüccār ve şānāyi‘ ve erbāb-ı pāzāruḡ 21) aḡvāli eyü olup şādilikler eyleyüp revnaḡ bulmalarına ve şaḡḡāfāt 22) ve kitāb-furūşānuḡ revnaḡlarına ve dürüst ḡaberlerüḡ şuyū‘ına ve nebātātuḡ 23) selāmetine ve ucuzluk olmasına ve nāfi‘ yağmurların nüzūline ve ḡalk arasında 24) surūr olmasına -kırān ḡamer be-zūhre- der-burc-ı şevr ‘āmmē-i nāsuḡ ḡālleri 25) ḡökçek olmasına ve erbāb-ı ḡayrātuḡ kuvvetine ve ‘izzetine ve eşḡāb-ı şānāyi‘ 26) ve ‘aḡāruḡ ḡüsn-i ḡālllerine ve in‘ām ve iḡrācātuḡ izdiyādına -kırān 27) ḡamer be-‘uṭārid- der-burc-ı şevr aḡbār-ı kāzibenüḡ ve erācīfün keşretle şuyū‘ına

[67a]

1) ve yağmurların mütevassıṭü’l-ḡāl olmasına ve mezzū‘āt ve nebātātuḡ naḡş üzere 2) olmasına delıldür vallāḡ ā‘lem bi’s-şavāb -faşl der-burc-ı cevzā 3) kırān müşteri be-zūḡāl- der-burc-ı cevzā delālet eder nübüvvet ve şerāyi‘ ve mezzehb 4) sözi nāṭık olanların zūḡūr eylemesine ya‘nī peyḡamberlik ve mu‘cize izḡār 5) edenler şāḡib-i mezzehb ve yeḡiden dīn ve āyin icād edenlerüḡ zāḡir 6) olmasına ve yeḡi ḡānūn iḡdāş edüp ḡalkı kendüsine da‘vet eyleyenlerüḡ 7) zūḡūrına ve ḡalebe şol ṭabaḡānuḡ ola ki vaḡt-i kırānda şol kevkebe mensüb 8) olalar ki ziyāde kuvvet ve tamām ḡaṭṭi bulunmuş ola ya‘nī kırān zamānında ‘ulviyyetinüḡ 9) her ḡaḡısınun kuvveti ḡaṭṭi ziyāde olup ve müsta‘lī bulına ḡalebe ve ḡükm ol 10) ṭabaḡānuḡdur -kırān merrīḡ be-zūḡāl- der-burc-ı cevzā delālet eder ki ba‘zı yerlerde 11) ḡarb ve ḡıtāl zāḡir olup aḡbār-ı erācīf şuyū‘ bulmasına ve demevī marāzlar 12) ziyāde olmasına ve ḡalk arasında buḡz ve ‘adāvetler vuḡū‘ bulmasına 13) ve nā-ḡaḡ yerlere ḡan dökilmesine ve meşḡūrlardan ba‘zı kimesne muḡāl ḡatlı 14) ve siyāsete gelmesine ve beyne’n-nās izṭırāb ve fitne ve teşvīş peydā 15) olmasına ve şedīd yeḡler esüp şāḡāb mişillü şeyler zūḡūr eylemesine ve zamānı 16) ise ziyāde şovuḡlar olmasına ve havā tārik olmasına ve narḡlar tefāvüt 17) bulmasına -kırān zūhre be-zūḡāl- der-burc-ı cevzā delālet eder merdüm ‘āmmē 18) arasında ḡuşūmet ve ‘adāvet zāḡir olup ve ḡastelik ve mevt-i 19)

fücā' vāqī' olmasına ve mekr ve hıyānetlige halk muqayyed olup sihr ve efsün 20) ve qalabalıq ile meşgūl olmaqlarına ve narhlaruñ kesād bulmasına ve hāmile 21) 'avratlaruñ hālleri yaramaz olmasına ve şedīd yēller esüp ra'd ve berq 22) ve yağmurlaruñ nüzūlına ve havānuñ teğayyūr ve tārik olmasına -kırān 'uṭārid 23) be-zūhal- der-burc-ı cevzā halk arasında 'adāvet ve huşūmet zāhir olup 24) ve her dürlü marāzlar ve hastelikleruñ zuhūr ēylemesine şol şehirlerdeki 25) cevzā burcına mensūb ola ve merg-i fücā' vuḳū'ına ve muḫālif yēller esüp 26) toz ve toprak şavrulmasına ve havāda zulmet ve ra'd ve berq ve menfa'atsiz 27) bulutlar peydā olmasına ve erbāb-ı ma'ārif ve fuželānuñ fesād hāllerine

[67b]

1) ve halk kimyā ve simyā i' māli ile iştiğāl ēylemelerine -kırān kamer be-cevzā- der-burc-ı 2) cevzā delālet ēder miyān-ı halkda münāza'a ve fitne ve teşvīş zāhir 3) olmasına ve erbāb ve eşrāf arasında nizā' ve huşūmet zāhir ola ve ba'zı 4) me'ābid ve mesācid ḫarāb olmasına ve gālebe-yi ḫūn ve emrāz-ı demevī ve ısıtma 5) ve qabarcuq gibi ve sersām mānendi marāzlaruñ zuhūrına ekşeryā burc-ı cevzāya 6) mensūb olan şehirlerde vāqī' olmasına ve muḫtelif yēller esüp ve bī-nef' 7) bulutlar zāhir olup havānuñ küdüretine -kırān merrīḫ be-müşterī- der-burc-ı 8) cevzā vüzerā ile eşrāf arasında ve ümerā beyninde nizā' ve muḫāšemāt vāqī' 9) olmasına ve bu ṭā'ifenūñ melāletlerine ve hasteliklerine ḫaşşeten eşrāfda 10) ziyāde olmasına ve ba'zılarının mevt ve nekbetine ve ıssı yēller esmesine 11) ve yaramaz ḫaberleruñ şuyū'ına ve 'alāyim-i semāviye şahāb ve āteş mişillü şeyleruñ 12) zuhūrına ve nā-ḫaq yere qanlar dökilmesine ve ḫāyinleruñ hıyāneti zāhir 13) olup ba'zıları müşādere-i emvāl vāqī' olmasına -kırān zühre 14) be-müşterī- der-burc-ı cevzā delālet ēder 'ulemā ve fuželā ve fuḫāḫānuñ 15) revnaqına ve surūr ve beşāşetlerine ve ehl-i islāmın kuvvetine ve du'ālar 16) müstecāb olmasına ve bu ṭā'ifede cem'iyetler ve surūr ve ziyāfetler 17) keşretle vāqī' olmasına ve eṭ'imenuñ vefretine ve muvāfiq ve ḫūb 18) yēller esmesine ve şıḫḫat ve ten-dürüstliklerine ve nebātāt ve mevrū'ātuñ 19) güzelliklerine ve ḫavātīn-i mu'azzamanuñ ve ḫüddām ve nedimānuñ ve ḫāce- 20) -serālaruñ ve sā'ir zenān ve emredānuñ ve erbāb-ı lehv ve ḫarbūñ refāhiyyetlerine 21) ve nāfi' yağmurlaruñ nüzūlına -kırān 'uṭārid be-müşterī- der-burc-ı cevzā 22) delālet ēder vüzerā ve ehl-i qalem ve erbāb-ı dīvānuñ izdiyād-ı sa'ādet 23) ve revnāqlarına ve tüccār ve erbāb-ı pāzāruñ aḫvāli eyü olmasına ve eṭibbānuñ 24) hastelere vėrdiği devāları işābet ētmesine ve erbāb-ı aḫkāmıñ 25) istihrācları sehv ve gālaṭdan maşūn olup ḫükümleri işābet- 26) -pezīr olmasına ve

müsâfirlerün selamet-i hâllerine ve aḥbâr-ı şaḥîhenün 27) vürüdına ve muvâfiḳ yeller esüp müfid yağmurların nâzil olmasına

[68a]

1) ve eṭ'imenün keşretine ve ḥaḳ nesnelere zâhir olup bâtıl şeylerün 2) nâ-peydâ olmasına -kırân kamer be-müşteri- der-burc-ı cevzâ delâlet eder 3) merdüm-i 'âmmenün aḥvâli eyü olup pâzârların revâc bulmasına 4) ve eṭ'imenün vefret ve keşret üzere olmasına ve şaḥîḥ haberlerün 5) şuyû' bulmasına -kırân zühre be-merrîḥ- delâlet eder ümerâ ve erbâb-ı 6) silâḥ ile ḥavâtîn-i mu'azzama ve ḥüddâm ve nedimân ve muḳarrebân beyninde 7) 'adâvet ve muḥâşemet zâhir olup ve bu tâ'ifenün ba'zısına 8) 'azl ve yâ nekbet işâbet etmesine ve ba'zı yerlerde çeriler hareket edüp 9) ḥarb ve kıtâl vuḳû'a gelmesine ve ezvâc ve şürekâ aralarında ḥuşûmet 10) ve ğavga peydâ olmasına ve merdüm-i 'avâmuḥ fışḳ ve fücür ve zinâ ve livâṭa 11) ve nâ-meşrû' şeylere meyl ve raġbet eylemelerine ve ra'd ve berḳ vâḳi' olmasına 12) ve havânuḥ yubüsetine zamânı ise ve zenânuḥ mevt ve fevtine ve erbâb-ı 13) ṭarabun ḥasâret ve inkisârlarına -kırân 'uṭârid be-merrîḥ- der-burc-ı cevzâ 14) erbâb-ı ḳalem ve ehl-i dîvânuḥ ve 'ammâl ve tüccâr ve mutaşarrıfân emvâl-ı 15) aḥvâlleri ıztırâbda olup yollarda eşḳıyâ ve düzdân tüccâr 16) ve kârbânlara ḥasâret ve ğâret erişmesine ve ba'zı civân 17) ve yigitlere ḥastelik vâḳi' olup ḥaşba ve noḳta dedükleri 18) maraḫlar olmaḳlarına ve muḥâlif yeller esmesine ve yalan haberler ve tezvîr 19) şeyler vuḳû'a gelmesine -kırân kamer be-merrîḥ- der-burc-ı cevzâ delâlet eder 20) beyne'n-nâs fitnelere zâhir olmasına ve merdüm-i 'âmmenün ḥâlleri 21) yaramazlığına ve yalan haberlerün keşret-i şuyû'ına ve havânuḥ ḳuraḳlığına 22) ve yağmursızlığına -kırân 'uṭârid be-zühre- der-burc-ı cevzâ delâlet eder tüccâr 23) ve erbâb-ı şanâyi' ve naḳḳâşların aḥvâli gökçek olmasına ve erbâb-ı aḳlâm 24) ve kitâb ve ma'ârifün ve 'ammâl ve mutaşarrıfın ḥâlleri eyü olup revnakları 25) ziyâde olmasına ve bu tâ'ife surûr ve ḥuzûr etmeklerine ve kârbânların 26) ve ḳavâfilün vürüdına ve pâzârların revâcına ve bilâd-ı 'arabda ve yâ bâdiye-yi 27) 'arabda nâmdârün mevti zuhûrına -kırân kamer be-zühre- der-burc-ı cevzâ delâlet eder

[68b]

1) 'âmme-yi merdüm şalâḥ ḥâl ile evḳâtları güzârân olmasına ve nikâḥ ve düğünlere 2) ve surûr sözlere meyl eylemelerine ve zennânuḥ ḥâcetleri ḥâşıl olmasına ve ıssı 3) yeller esmesine ve 'avratların suhûletle vaz'-ı ḥaml etmelerine -kırân kamer be-

‘uṭārid- 4) der-burc-ı cevzā delālet eder merdüm-i ‘āmmenüñ tevārīḥ ve kütüb-i ḥikāyātla 5) ziyāde meşgūl olmaḳlarına ve nāme yazılıp ḳāşıdlar ve peyklar ve resüller 6) göndermeklerine ve müsāfirlerüñ selāmet ḥāllerine ve maḳşad-ı merāmılarına vāşıl 7) olmaḳlarına ve kitāb ve erbāb-ı ḳalem ve bi’l-cümle ‘uṭārid mensūbātınun feraḥ 8) ve surūrlarına ve riyāḥ-ı ḥārra ve muḥālif yellerüñ esmesine 9) -faşl der-burc-ı sereṭān- 10) -ḳırān müşterī be-züḥal- der-burc-ı sereṭān delālet eder eşraf ve ‘ulemā ve ḳuzẓātun 11) ḥālleri sa‘ādete yüz tuta ve sefele ve ednā kişilerün ḥālleri tebāh olur ṭālī‘-i 12) menḥūsları menkūs olmasına ve bi’l-cümle kevkeb-i müşterīye mensūb olanlarun 13) ḥālleri günden güne eyü olup ziyāde merātib ve manşıblarına ve züḥale 14) mensūb olanlarun ḥālleri diğergun olmağa -ḳırān merrīḥ be-züḥal- der-burc-ı 15) sereṭān delālet eder ‘aẓīm fitneler zāhir olmasına ve ednā ve ululara ziyāde 16) ıztırāb vāḳi‘ olmasına ve ba‘zı emkinede çeriler cem‘ olup ḥarb ve ḳıtāl 17) ve ceng ve cidāl ve ḥasāret ve gāret olmasına ekşeryā fārs ve ermeniyeyi 18) suğrā vilāyetlerinde bu dedüklerüm vuḳū‘a gelmesine ve kişilere āfet erişmesine 19) ve erbāb-ı silāḥdan ba‘zı nāmdārlarına āfet ve helāk ve felāket 20) ve nekbet işābet etmesine eğer bu ḳırān vasat-ı semāda olursa bir pādişāhun 21) mevtine delālet eder ve eğer taḥte’l-arzda olursa ba‘zı şehri ḥarāb olmasına 22) ve ḥasf-ı zemīn ve zelzele mişillü şeyler vuḳū‘ā gelmesine eğer ğarbī olursa 23) bir büyük ḥāricinün zuhūrına dāldür ve eğer üçüncü ve toḳuzuncı ḥānelerde 24) vāḳi‘ olursa ba‘zı ‘ibādeḥāneler ḥarāb olmasına ve müsāfirlerün aḥvāli 25) yaramaz olmasına ve zamānı ise ziyāde şovuḳlar ve ra‘d ve berḳ ve jāleler 26) ve yağmurlar şiddet üzere nāzil olmasına ve dürlü dürlü belālar vuḳū‘a 27) gelmesine ve erbāb-ı fesād kuvvetlenmesine ve sulṭān re‘āyāya cevr ve sitem eylemesine

[69a]

1) -ḳırān zühre be-züḥal- der-burc-ı sereṭān delālet eder çeşmelerde ve ḳuyularda 2) şularun izdiyādına ve yağmurlarun keşret-i nüzülüne ve bulutlarun vefretle vuḳū‘ına 3) ve havānun bürüdetine zamānına vaḳtına göre ve nisā ve emredlerun inkisār 4) ve melāletlerine -ḳırān ‘uṭārid be-züḥal- der-burc-ı sereṭān delālet eder erbāb-ı 5) ḳalem ve kitāb ve ehl-i dīvānun ve mutaşarıfān emvāl a‘māluñ ve tüccār 6) ve erbāb-ı pāzārun aḥvāli ıztırābda olup inḳıbāz ve melāletlerine 7) ve erbāb-ı şānāyi‘ ve pāzārilerun kārıları beste olup sermāyelerine 8) naḳş ve fesād müşāhede eylemeklerine ve umūr-ı dīvānī ve sulṭānī 9) beste ve mun‘aḳid olmasına ve bulutlarun ve furtuna ve bārānun keşretine 10) -ḳırān ḳamer be-züḥal- der-burc-ı sereṭān delālet eder fitne zuhūrına ve nekbet 11) vuḳū‘ına ve erbāb-ı silāḥun aḥvāli

tebāh ve yebāb olmasına ve ehl-i 12) dīn ve mezhebūñ havāric ve a' dāya zafer bulmasına ve şularuñ keşret 13) ve yağmurlaruñ ve furtuna ve bulutlar peydā olmasına ve seretāna mensūb 14) olanlaruñ işleri bağlu ve kārbanları beste olmasına -kırān 15) merrīh be-müşteri- der-burc-ı seretān vüzerā ile ümerā ve erbāb-ı livā 16) beyinlerinde huşūmet ve nizā' vukū'ına ve deryā müsāfirleruñ renc ve 17) meşakkatlerine ba' zı şerīrler baş kaldırıp 'ākıbet maħhūr olmalarına 18) ve ednā olanlar a' lā ve şerīf kimesnelere ġalebe ēylemeklerine ve şularuñ 19) noksānına ve ulu kişilere ve şerīf kimesnelere nekbet ve āfet ērişmesine 20) ve erbāb-ı fesād bed-ħāl olmağlarına ve ħāricīler ve a' dā üzerine 21) sultān-ı şerī'at ġālib ve kāhir olmasına ve ehl-i silāhuñ sū'-ı 22) ħāline ve 'avām-ı nāsuñ ħālleri mükedder olmasına ve ħarāmī ve ħırsızlar 23) çok olmasına delīldür -kırān zühre be-müşteri- der-burc-ı seretān 24) vüzerā ve eşraf ve kużzāt ve 'ulemā ve e'imme-yi dīn ħālleri gökçek olup 25) surūr ve inbisātlarına ve sūr ve cem' iyyet ve ziyāfetler ētmeklerine havātīn-i 26) mu'azzama ve ħāce-serā ve erbāb-ı lehv ve tarabuñ refāhiyyet ve revnağlarına 27) ve emn ve emānetine ve havānuñ i'tidāline ve yağmurlaruñ keşretine ve narħlar

[69b]

1) ucuzluėa ve nebātāt ve meZRū'ātuñ güzelligine ve meyvelerūñ 2) vefretine ve müsāfirānuñ selāmetine ve ekinlerūñ āfātđan sālīm olmasına 3) ve ħalk 'ulūm-ı ħaġāyık ile meşėul olmaėlarına ve bāzārlaruñ revācına 4) -kırān 'uťarid be-müşteri- der-burc-ı seretān 'āmmenūñ ħüsn-i ħāline 5) ve ħalk arasında muvāfaġat olup emn ve muħabbetlerine ve 'ulemā ve fuzelā 6) ve erbāb-ı ma'ārif māġiše-yi 'ulūm ile münāzara ētmelerine ve erbāb-ı 7) kalem ve kitāb ve mutaşarrıfān-ı emvālūñ ħüsn-i ħālllerine ve müsāfirlerūñ 8) selāmetine ve şular ve yağmurlaruñ şiddet ile nüzūlına eger vaġt ve 9) zamānı ise -kırān ġamer be-müşteri- der-burc-ı seretān delālet ēder beyne'n- 10) nās 'adāvet ve huşūmet vukū'ına ve fişġ ve fücūr ve nā-meşrū' 11) işler ile ziyāde muġayyed olmaėlarına ve ba' zı zenān ve emredānuñ 12) nā-ma' ġul kārlarına ve bī-hicābāne esvāġ ve pāzārda mu'āmelelerine 13) ve aġbār-ı mercife vukū'ına ve taėayyūr-i havā ve bārān nüzūlına eger vaġtı 14) ise -kırān zühre be-merrīh- der-burc-ı seretān merdüm-i 'ämme bed-ħāl 15) olup ġavėėa ve fitne ve şuriş zuhūrına ve ħüddām havātīn ve 16) muťribānuñ za' f ħālllerine zenān ve zühre ve yā ne emrāz-ı ħārra 17) belürüp fevtlerine ve 'avām erbāb-ı silāħ üzerlerine ħurūc ēdüp 18) ednā ve esāfil arasında 'adāvet ve kīne zuhūrına ve seretāna mensūb 19) olanlaruñ endüh ve ġamlarına vaġtı ise şovuġlar olup havāda 20) yübüset ola zamānı

ise - kırân 'uṭārid be-merrīḥ- der-burc-ı seretān 21) delālet eder ki erācīf aḥbār zuhūr ede ve ḥarāmī ve ḥırsızların yolculara 22) zararına ve yollar muḥaṭara üzere olup ba'zı geştīlerün āfetine ve şerīr 23) ve müfsidler zuhūr edüp yalan haberler zuhūrına ve ba'zı emlak ḥarābına 24) ve beyne'l-mülük fitne ve inzi' āc ve maşrık taraflarında mevt vuḳū'ına 25) ve seretāna mensüb olanların bed-ḥāl olmasına -kırân kamer be-merrīḥ- der-burc-ı 26) seretān delālet eder ki kesret-i ḥarb kıtāl vuḳū'ına ve bir ulu kimesnenün 27) fevtine ve māl-ı pādişāh ḥarb ve cihād sebebiyle şarf olunmasına ve ḡāret

[70a]

1) ve ḥasārat-ı emvāl ve ḡarḳ ve ḥarḳ olmasına -kırân 'uṭārid be-zühre- 2) der-burc-ı seretān delālet eder ezvāc ve şürekā beynlerinde ittifāḳ ve ittiḥād 3) vuḳū'ına ve erbāb-ı lehv ve ṭarabuḡ izdiyād-ı revnaḳlarına ve nāsuḡ lehv 4) ve lu'be raḡbetlerine ve eyü haberler şuyū'ına ve deryā müsāfirlerinün selamet-i 5) ḥāllerine ve nāfi' yağmurlar nüzūlına ve şuların keşretine vaḳtı ise ve erbāb-ı 6) aḳālim ve kitābuḡ ḥüsn-i ḥāllerine ve bāzırgānların sūdlarına ve ḥalkuḡ 7) münāḳḳaş cāmelerine ve zeyb ve zīnete raḡbetlerine -kırân kamer be-zühre- der- 8) burc-ı seretān delālet eder ḥalkuḡ ḥüsn-i ḥāllerine ve zeyb ve zīnete ve lehv 9) ve ṭarab ve 'işrete raḡbetlerine ve müsāfirler ve ḳāşıdların ḥüsn-i ḥāllerine -kırân 10) kamer be-'uṭārid- der-burc-ı seretān delālet eder 'avām-ı nāsuḡ ḥālleri ḥōş 11) olup ve müsāfirān-ı deryānuḡ ḥālleri eyü olmasına ve geştīlerün 12) selāmet ile āmed-şodına ve ḳāşıdlar ve peykler ve resüllerün irsāline 13) ve vurūdına ve cevāhir-i ābīnün bey'ine ve bārān nüzūlına eger vaḳtı ise 14) -faşl-ı burc-ı esed- 15) -kırân müşterī be-züḥal- der-burc-ı esed delālet eder bir ulu pādişāh 16) ve yā bir melik şarḳ cānibinden yā iḳlīm-i rābi' de zuhūr ede ve intıḳāl-i 17) mülk ve memleket vāḳi' olmasına ve ḥalkuḡ şayd ve şikār-ı vuḥuş ile 18) iştıḡāllerine -kırân merrīḥ be-züḥal- der-burc-ı esed delālet eder şarḳ cānibinde 19) ve dördüncü iḳlīmde fitne ve āşüb peydā olup 'asker cem' olup 20) ḥarb ve kıtāl vuḳū'ına ve ba'zı çerī başılar ve sergerde-yi 'asker ve sipāh 21) aḥvāli muḡtarib olup mevt ve felāket mişillü ḥalet vuḳū'ına 22) ve āteşden ba'zı yerlere zarar tertibine ve çār-pā ḥayvānlara āfat erişmesine 23) ve ba'zı emkinede uğrı ve ḥarāmīler zuhūrına ve ıztırāb-ı ḥalk ve zulm 24) ve sitem keşretine ve ra'd ve berḳ vuḳū'ına -kırân zühre be-züḥal- der-burc-ı esed 25) delālet eder erbāb-ı lehv ve ṭarab ve zenān ve ḥüddām ve nedīmān aḥvāli 26) yamān olup şikeste-mizāc olmaḳlarına ve ezvāc ve şürekā arasında 27) ḥuşūmet ve ḡavḡa ve vaż'-ı ḥaml zāhir olmasına ve cebrī nikāḥlar vuḳū'ına

[70b]

1) ve narhların tefāvütüne ve zeyn ve zīnete müte‘allik eşyaların kesādına ve siyāh
2) bulutlar zāhir olup meyvelerün fesādına ve ba‘zı nisā ve ehl-i ʔarab 3) ve ehl-i
şahrā meşāyihdan istimdād ve du‘ā ʔaleb etmeklerine -kırān ‘uṭarid 4) be-zūhal- der-
burc-ı esed delālet eder ehl-i ʔalem ve kitāb ve ehl-i dīvānuṅ 5) şu‘ūbet hāllerine ve
huṭūṭ-ı müzevvere ve nā-meşrū‘ hacetler zāhir olmasına 6) ve eracif-i aḥbār ve
ekāzib vuḫū‘ına ve ʔalb sikkeler ve ʔalbezenlerün 7) keşret-i zuhūrına ve şınā‘ ve
naḫḫāşlar ve tüccārün renc ve ıztırāblarına 8) ve pāzārların kesādına ve bāzırgānlar
gelüp nef‘ ve süddan ḥāli 9) olmaḫlarına ve zararlarına ve nebātāt ve meZRū‘ atun
fesādına ve narhların 10) tefāvütüne ve ra‘d ve berḫ ve taḡayyür-i havā ve şovuklar
vuḫū‘ına eger zamānı ise 11) ve dürlü dürlü emrāz-ı cünün ve şar‘ gibi rencler
zuhūrına -kırān ʔamer 12) be-zūhal- der-burc-ı esed delālet eder ‘avāmuṅ bed-
hālligine ve müsāfirlerün 13) ve peyklerün ve cāsūsaların bed-aḥvāl olmaḫlarına ve
beyne’n-nās huşūmet 14) ve nizā‘ vuḫū‘ına ve büzürglere erişüp kārları beste
olmasına 15) -kırān merriḫ be-müşterī- der-esed delīldür erbāb-ı silāḫun izdiyād-ı
ḫuvvet 16) ve nuşretlerine ve ümerā ve sergerde-i sipāḫun revnaḫ ve refāhiyyetlerine
ve türkistān 17) vilāyetinde leşkerler cem‘ olup āḫir diyār ‘askerine zafer
bulmaḫlarına ve dīn 18) huşūşında ta‘aşşub ve cidāl vuḫū‘ına ve vüzerā ve ‘ulemā
ve ʔuzẓāt üzerine 19) ba‘zı rünūd ve ‘anūd kişilerün ʔaşd ve ḡlöv eylemelerine ve
ḫışās mişillü şeyler 20) sebebiyle ʔatller vuḫū‘a gelmesine ve yeḅi sikkeler vaZ‘
olunup ‘adālet-i 21) pādişāh vuḫū‘ına ve et‘imenün vefretine ve ḫarāretten ba‘zı
emrāza 22) ve havāda germiyyet zāhir olmasına ekşeryā bu te’şirāt şark ve ḫorāsān
23) ve ‘ırāḫ iḫlīmlerinde ve ikinci iḫlīmde vücūda gelmesine -kırān zühre be-
müşterī- 24) der-burc-ı esed delālet eder ḫavātīn-i mu‘azzama ve ḫüddām-ı ḫarem ve
nedīmān ve ḫace- 25) serāyān-ı muḫarrebānuṅ izdiyād-ı ḫüsn-i hāllerine ve muṭribān
ve emredānuṅ 26) ḫüsn-i ḫāl ve surūrlarına ve pāzārların revācına ve resmlerün
iştiḫār ve revnāḫına 27) -kırān ‘uṭarid be-müşterī- der-esed delālet eder erbāb-ı
ma‘ārif ve eşḫāb-ı aḫlām

[71a]

1) ve kitāb dīvānuṅ revnaḫ ve ḫuvvet bulmaḫlarına ve kemāl ve kelām eşḫābı 2)
sa‘ādetyāb olmaḫlarına ve kārban ve bāzırgānların vurūdına ve eṭibbā 3)
mu‘ālecelerinde işābet etmeklerine ḫōş ḫayrlar ḫaberler şuyū‘ına ve ḫatlar 4) ve

mişaller yazılmasına nef' lü bey' ve şerā ve bey' cevāhirüñ keşretine 5) -kırān kamer be-müşterī- der-esed delālet eder 'avām-ı nāsuñ ' izzet 6) ve revnaqlarına ve cevāhir kānı bey' ine ve tā'at-ı mülük ve selātin 7) ve nuḳuduñ revān ve revāc olmasına - kırān zühre be-merrīḥ- der- 8) burc-ı esed delālet eder ḥavātīn-i mu'azzama miyānında nizā' ve 9) ḥuşūmet vuḳū'ına ve zinā ve fesād ve fısq zuhūrına ve ezvāc 10) miyānında şikāḳ ve muḥālefet vuḳū'ına ve emrāduñ ve zenānuñ 11) za'f ḥāllerine ve bu tā'ife ile şibyāna maraž 'arız olmasına ve suḳūṭ-ı 12) ecine ve 'avratlara zarar tertibine ve nā-meşrū' işler zuhūrına uğrılaruñ 13) teğallübine ve teğayyür-i havā ve bārānuñ noḳşānına -kırān 'uṭārid be-merrīḥ- der- 14) esed fitne ve teşvişler ve münāza'a vuḳū'ına ve küttāb beyninde ve erbāb-ı 15) silāḥ arasında ve şinā' ve erbāb-ı kalem mezelletlerine ve uğrılar ve ḥarāmīlerüñ 16) galebesine ve yollarda ıztırāb vuḳū'ına ve munāfiḳlaruñ keşretine 17) ve ṭaraf-ı şarḳda fitneler zuhūrına ve ra'd ve berḳ vuḳū'ına eger vaḳtı ise 18) -kırān kamer be-merrīḥ- der-esed delālet eder mülüküñ ğam ve endühına 19) ve resül-nāmeler irsāline ve cāsūslar vurūdına havānuñ 20) germiyyetine ve zamānı ise ve ilā vaḳtı üzere germ olmasına 21) ve ḥayvānātuñ fesādına -kırān 'uṭārid be-zühre- der-esed delālet 22) eder zergerler ve naḳḳāşlar ve pirāyegerlerüñ izdiyād-ı revnaḳına ve 23) 'atṭār ve bezāzlaruñ refāhiyyetlerine ve berde ḥayvānātuñ keşret 24) bey' ine ve cevāhirüñ vefretile alınmasına ve havāda i'tidāl ve buḥār 25) ve ra'd ve berḳ ve zulmet vuḳū'ına ve 'adāvet ve ḥuşūmet ve fitne ve ğazab 26) mişillü nesnelere ḥalk arasında vāḳi' olmasına ve laḥm ve ğuşṭ bol 27) olmasına ve devābuñ keşretine ve tüccār ve pāzārilerüñ revnaḳına ve nāme

[71b]

1) ve ḥaberlerüñ keşr ve eşḥāb-ı dīvān ve küttāb aḥvāli eyü olmasına 2) -kırān kamer be-zühre- der-esed delālet eder havānuñ i'tidāl line ve sūr 3) ve zifāf ve enkiḥenüñ keşretine ve mülüküñ surūrlarına ve surūrda 4) raġbetlerine ve nisānuñ zīnete raġbet ve refāhetlerine -kırān kamer be-'uṭārid- 5) der-esed mülük ve selātinüñ ḥareketlerine ve peykler ve ḳāşid ve resüllerüñ 6) vurūdına beyne'l-mülük elçilerüñ keşret-i vurūdına ve şayd ve şikāra 7) raġbetlerine ve cevāhir-i ma'denī bey' olmasına ve māl ṭaleb etmelerine 8) -faşl burc-ı sünbüle- 9) -kırān müşterī be-züḥal- der-sünbüle delālet eder 'ilm-i şerī'at nāṭiḳ 10) olanlaruñ zuhūrına ve yeni mezheb ve millet āşḳāre olmasına ve şol kimesnelere 11) taġallub edeler ki vaḳt-ı kırānda ḳanġı kevkebüñ ḥatṭı ve vāfir ve müsta'li olursa 12) ol kevkebe mensüb olanlar elbette galebe ve ḳuvvet ol ḳavmuñ olur -kırān 13) merriḥ be-züḥal- der-sünbüle

nebātāt ve mezzrū'ātun fesādına ve ra' d ve berķ 14) ve ihtimāldür zelzeleden ba' zı yerlerun ħarāb ve münħasif olmasına ve toz 15) ve toprak şavruulmasına ve yübüset-i havā ve zulmet ve cenüb tarafında fitne ve teşvış 16) zühürına ve sünbüleye mensüb olanların bed-ħāline -ķırān zühre be-züħal- 17) der-sünbüle ħuddām ve 'avām ve ħavātın ve nedīmān ve muṭribān bed-ħāl olup 18) erbāb-ı lehv ve tarab ve şetāretun endüh ve ħamlarına ve zenān emredānun 19) sū'-i mizāclarına ve 'uşret-i vaż'-ı ħavāmil ve ezvāc beyninde münāza'a ve şikāk 20) vuķū'ına ve meşāyih ve pīrānun tarab ve surūr ve nikāħ ve zeyb ve zīnete 21) meyillerine ve nebātāt ve meyvelere fesād ve narħlarda tefāvüt ve zamānı 22) ise bürüdet ve zulmet ve yağmurlarun nüzulına ve kul ve cevārī ve 'ıṭırlarun 23) ucuzluğına bu ħükmler beşinci iklimde ve azerbāycān ve bādiye-i 'arabda vāķi' 24) olmasına delıldür -ķırān 'uṭārid be-züħal- der-sünbüle delālet eder erbāb-ı 25) kalem ve eşħāb-ı dīvānun inķıbāz-ı ħāṭırlarına ve muşarāfeyn 26) ve tüccār ve erbāb-ı pāzārun teşvışlerine ve aħbār-ı kazībe ve erācīf keşretine 27) ve töhmet ve ħamz ve nifāk vuķū'ına ve şanāyi' ve 'aķārun bey' ve revācına ve

[72a]

1) ve mezzrū'āt ve nebātātun fesādına pāzārlarun kesādına ve her dürlü emrāzun 2) zühürına ħuşuşā şar' ve cünün mālīħülyā ve mevt-i fücā' vuķū'ına ve ķatı 3) ve tılısmāt ve nīr-necāt ve sıhriyāt mişillü şeylerun vuķū'ına vaķtı ise 4) bād ve bārānun ħudüşına narħların tefāvütüne -ķırān kamer ve züħal- der-sünbüle 5) müsāfirler ve peykler ve cāsūsularun nekbet ve ibtizāllerine ve zaħmet-i mutaşarıfān 6) vuķū'ına ve bed-ħaberler şuyū'ına ve eṭ'ime ve ħallātun fesādına ve burüdet 7) ve bād ve bārān vuķū'ına zamānına göre -ķırān merrih be-müşteri- der-sünbüle 8) 'ulemā ve ķuzżāt zümresinun bed-ħāl ve nekbetlerine ve yā ħasteliklerine ve fitne 9) ve teşvışler ve eşcārda fesād ve mezzra'alara çekirgeden āfet ve havāya ħarāret 10) ve 'ufünet gelmesine ve ħarāret ve yübüsetden ba' zı emrāz vuķū'ına ve erbāb-ı 11) silāhun kuvvet ve ķudretlerine ve ekinlere ba' zı haşerāt-ı müziye ve silihden 12) zarar tertibine delıldür -ķırān zühre be-müşteri- der-sünbüle eşraf ve sādātun 13) ħüsn-i ħāline ve 'ulemā ve ķuzżāt ve e'imme zümresinun nev'ān surūr ve ħuzūrlarına 14) ve du'ālar müstecāb olmasına ve zifāf ve sūr ziyāfetleri ve nikāħlar vefretile 15) vuķū' bulmasına ve ħastelere şihħat ve eṭ'imenun ucuzluđına ve geştilerun 16) selāmetine ħavātın-i mu'azzamanun ve ħuddām-ı sarāy ve sā'ir zenān ve emredānun 17) feraħlarına ve havānun ħošluđına ve ħalkda emn ve amān ve şihħat ve nebātāt 18) ve mezzrū'ātun eyüluđine ve i'tidāl-i havāya -ķırān 'uṭārid be-müşteri- 19) der-

sünbüle hüsn-i hāl-i ‘amme ve ehl-i kalem ve dīvān halkı revnağ bulmasına 20) ve ni‘metlere keşret ve ucuzluk ve nebātāt güzel olup tüccār ve erbāb-ı 21) bāzār ve müsāfirlerün hüsn-i hālüne ve hoş haberlerün şuyū‘ına ve kārbanların 22) vurūdına dīn-i islāmın revnağına ve ‘ulemā beynlerinde bahşlar ve münāzaralar 23) vuķū‘ına ve ıtbā ve müneccimānda işābet olup mu‘ālece ve aḥkāmlarında ḥaṭadan 24) maşūn olmağına ve bāzırgānların ve kavāfilün vurūdlarına ve kār ve 25) bāzārlarında sūd ve fā‘idemend olmağına ve dürüst aḥbārın ve ḥaḳḳ 26) sözlerün şuyū‘ına ve ‘amāl-ı mutaşarrıfān arasında sālīk olmalarına 27) ve yolların emn ve raḥetliklerine ve bārānın kılletine -kırān kamer be-müşteri-

[72b]

1) der-sünbüle delālet eder uluların keşretle cem‘iyyetler ve erbāb-ı dīvān 2) ve ‘uḳalā ve ḥükemā ittiḥādına ve mezrū‘atın eyüligine ve kārbanların vurūdına 3) ve müsāfirler ve peyklerün selāmetlerine ve eṭ‘imede bey‘ün keşret-i vuķū‘ına 4) -kırān zühre be-merrīḥ- der-sünbüle delālet eder erbāb-ı silāḥın surūrlarına 5) lākin ḥavātīn ve ḥādım ve ḥāce-serā ve erbāb-ı lehv ve ṭarabın endūh ve 6) melāletlerine ve fişḳ ve fücūr ve nā-meşrū‘ işlerün āşkara olmasına 7) ve miyān-ı ezvācda ḥuşūmet ve niza‘a ve şun‘-ı ḥamilde ‘usret ve suķūṭ 8) ecinne mişillü şeylerde keşret ve ‘avratlarda ḥastelik ve eṭ‘imede 9) fesād ve ḥavātīn-i mu‘azzama ve

ḥüddām-serā miyānında ‘adāvet ve ba‘zılarında 10) nekbet ve yā

نسراندون

düşüp ‘azl ve zillet vuķū‘ına ve ḥāmile 11) ‘avratlarda renc ve elem vuķū‘ına -kırān ‘uṭārid be-merrīḥ- der-sünbüle 12) delālet eder erbāb-ı silāḥ ile eşḥāb-ı kalem ve dīvān aralarında 13) niza‘ ve ḥuşūmet ve ālāt-ı ḥarbile keşret ve şerīr ve fāsīd ve ḥāyīnlerün 14) gālebesine ve ḥalḳ arasında mekr ve ḥile ve tezvīr vefretile vuķū‘a 15) gelmesine ve ba‘zı emrāz ḥarra ḥudūşına ve nebātāt ve mezrū‘atın 16) fesādına ve sitem ve zulm ve dād-ḥāhī keşretine ve tefeyyūr-i havā ve yeller esmesine 17) ve narḥların tefāvütüne ve ba‘zı ‘avratların sū‘-i mizācına -kırān kamer be-merrīḥ- 18) der-sünbüle delālet eder ‘amme-yi nāşın aḥvāli bed olup aḥbār -ı 19) erācif zuhūrına ve ekāzībün şuyū‘ına ve erbāb-ı dīvān ve tüccār 20) ve ehl-i pāzārın ‘askeriyeden ta‘b ve zaḥmet ve meşakḳatlerine ve gürūha 21) zulm-ı şarīḥ işābet etmesine -kırān ‘uṭārid be-zühre- der-sünbüle delālet 22) eder bāzargānlar hoş olup fā‘ide eylemelerine ve zeyb ve zīnetlerün 23) şöhretine ve ‘ıtırın vefretine ve eṭ‘imenün ziyāde ve keşretine 24) -kırān kamer be-zühre- der-sünbüle müsāfirler ve tüccār ve peykler ve cāsūsaların 25) hüsn-i hālüne ve kerhile nikāhların vuķū‘ına ve vüzerā ve

ehl-i kalem 26) ve dīvān surūr ve ʔarab vuḳū'ına ve cevārī almasına ve 'ıtırıların 27) ziyādeligine -kırān kamer be-'uḫārid- der-sünbūle delālet eder cāsūslar [73a]

1) ve peyklerün keşret-i revācına ve vürūdına ve resüller irsāline ve 2) dīvānilerün revnācına ve pāzārların revācına ve kitāb ve ḫubūbāt 3) ve ḡallātın alınıp şatılmasına 4) -faşl burc-ı mīzān- 5) -kırān müşterī be-zūḫal- der-mīzān delālet eder mülk -i devlet intikāl 6) eylemege ve aḫvāl-i dehākīn 'ulyāya 'urūc edüp şāḫib-i merātib olmasına 7) ve nāsın sīretleri mübeddil ve ḫūyları bir dürlü aḫlāḳa mutaşannif 8) olmasına nitekim bundan muḳaddem naḳl eyledik ve vech-i meşrū' üzere tafşil 9) kılduḳ -kırān merriḫ be-zūḫal- der-mīzān delālet eder bādiye-yi 'arabda fitne 10) zūḫūrına ḫarb ve kıtāl ve cidāl vuḳū'ına ve erācīf-i aḫbār şüyū'ına ve demevī 11) marazlar ḫudūşuna ve ḫalk arasında 'adāvet ve buḡz vuḳū'ına ve kibārın 12) meşhurlarından ba'zılarına 'azāb ve katl ve muşādere mişillü ḫālet zūḫūrına 13) ve ra'd ve berḳ ve jāle ve şahāblar vuḳū'ına ve zamānına ḡöre ḳuraḳlık olmasına 14) ve erbāb-ı ma'ārif ve fūzelānın hirās ve ḫavflarına ve yellerün ḳuvvetle 15) esmesine ve eşcār ve eşmārda āfat ve ba'zı 'ālī yerlerün ḫarābına ve 16) ḫalkın dīn bābında tekāsül ve tehāvünlerine ve pāzārların kesādına 17) vaḳtı ise şovuḳlara naḫrların tefāvütlerine ve ekşer budur ki te'şirāt 18) üçüncü iḳlīmde ve maḡrib-i zemīnde ola -kırān zūḫre be-zūḫal- der-mīzān 19) delālet eder zenānın bed-ḫāli ve ḫuddām ve nedīmān ḫā'ifesinün 20) ibtizālīne ve miyān-ı ezele ve içde ser-nekkād şikāḳ ve ḫuşūmet 21) ve iftirāḳ ve 'aḫḫār ve bazāzlar ve efsūngerlerün fesād ḫāllerine ve ḳara 22) bulutlar ve vaḳtı ise şovuḳlar olmasına ve 'usr-ı vilādete ve ḫalk eşvāt 23) ve naḡamātla muḳayyed olmalarına -kırān 'uḫārid be-zūḫal- der-mīzān delālet eder 24) ulular ve erbāb-ı ma'ārif ve fūzālā mizāclarında inḫirāf ve mevt-i fücā'a 25) ve erbāb-ı dīvānın şiddet ve miḫnetine ve mutaşarrıfān ve 'ammāl ve tüccār ve 26) muḫāsebān ve vūkelā çendān hicrāndan ḫalāş olmamaḳlarına ve ba'zı 27) aḫbār -ı erācīf zūḫūrına ve şūḫūd-ı zūduḡ keşretine ve pāzārların kesādına

[73b]

1) ve eḫ'imenün vefret ve ucuzluḡına ve eşcār ve nebātātın fesādına ve şovuḳlar 2) ve yeller ve yaḡadurlıḳlar olmasına vaḳtı ise ve ḫalk-ı 'ulūm-ı daḳīka iştiḡāl 3) etmelerine ve erbāb-ı aḫkāmın işābetine -kırān kamer be-zūḫal- der-mīzān 4) cihet-i cem'iyet ve nikāḫ bābında ve resüllerin irsāline ve yeller esmesine ve ebr-ı 5) bārāna ve eḫfāl ve ehl-i cibālde mevt ve keşret-i emrāza -kırān merriḫ be-müşterī- 6)

der-mizān delālet eder ümerā ve erbāb-ı silāhda za' f ve vüzerā ve eşrāfda 7) sū'-ı mizāc ve fevt ve ba' zı emrāz zuhūrına ve ba' zı tüccār ve kārbanlara 8) haramilerden zarar terettübüne ve şahāb ve havāda āteş mişillü şeyler hudūsına nā-haqq 9) yere kānlar ve muşadereler vuķū'ına ve keşret-i hıyānete ve eṭ'imenüñ fesādına 10) ve ekābir ve eşrāf' ulemā ve kużzāt ve vüzerā beylerinde huşūmet vuķū'ına 11) -kırān zühre be-müşterī- der-mizān delālet eder dīn-i islām kuvvet ve revnaķ 12) bulup halkuñ hayrāt ve 'udül ve nikāmuñ ihbānatları zuhūrına ve kıbāle 13) haṭṭā ve küttābdan müzevir haṭlar şudūrına ve hayrāt ve hasenāta rağbet ve cem' iyyetler 14) ve ziyāfetler edüp 'amme-yi nāsuñ surūrlarına eṭ'imenüñ vefretine 15) ve nikāh ve zifāflaruñ keşretine ve halkuñ müteberrik türbe ve ziyāretgāhlara 16) meyl ve rağbetlerine ve du'ālar qarīn icābet olup 'ammenüñ ve emānet 17) ve eşrafuñ lehv ve taraba taqayyüdlerine ve şıhḥat maraẓı ve surūr-ı zenān ve emredāna 18) ve malbūsāt ve 'ıtriyātuñ 'izzetine ve nebātāt ve meyve ve hubübātuñ vefretine 19) ve muvāfık ve hōş yeller esmesine ve vaqtine göre nāfi' yağmurlar yağmasına 20) -kırān' uṭārid be-müşterī- der-mizān delālet eder vüzerā ve eşrāf ve ehl-i 21) dīvān ve qalem beyinde ittiḥād ve meveddet ve 'ammāl ve tüccār-ı ehl-i pāzāruñ 22) revnaķ ve refāhiyyetlerine ve erbāb-ı 'ulüm ve ma'ārifüñ münāzāra ve keşret-i 23) müzākerelerine ve dürüst haberler şuyū'ına ve muvāfık rüzgārlara ve 'ilāc-ı 24) eṭibbāda işābet ve aḥkām-ı ehl-i nücūmda sehv ve haṭādan selāmet ve füzelā 25) ve ehl-i ma'ārifüñ kārlarına revnaķ ve hükkāmda 'adālet ve icrā-yı aḥkām-ı 26) şerī' at ve eşcār ve eşmār ve eṭ'imenüñ eyüligine ve havānuñ i' tidāline 27) -kırān kamer be-müşterī- der-mizān delālet eder ittiḥād ve meveddet eşrāf

[74a]

1) ve 'ulemā ve cem' iyyet ve ziyāfetlerine ve aḥbār-ı rāst ve dürüstüñ şuyū'ına ve meyvelerüñ 2) eyüligine ve muvāfaķ rüzgārlara -kırān zühre be-merrīḥ- der-mizān delālet eder 3) beynü'l-ezvāc muḥāşemet ve işkāṭ-ı ecine ve 'usr-ı vilādet ve vaż'-ı ḥaml 4) ve fısq ve fücūr fevāhiş keşret üzere olup ve zenān ve emredān maraẓ 5) ve sū'-ı mizāca ve fesād-ı eşcār ve ziyāde bād ve bārān olmasına vaḳti ise 6) ve bedkāraruñ rüsvāyılığına -kırān' uṭārid be-merrīḥ- der-mizān delālet eder 7) erbāb-ı ma'ārif ve füzelā ve şu'arā muṭtaribü'l-hāl olup erbāb-ı qalem 8) ve 'ammāl ve mutaşarrıfān-ı emvāl ve tüccār ve ehl-i pāzār bed-hāl olmalarına ve ehl-i 9) dīvān ve 'aṭtar deyyān elem ve endüh ile ḥaṭır perişān olmaḳlarına ve 10) aḥbār -ı kāzibede keşret ve envā'-ı ḥil ve hud'a zuhūrına ve ba' zı töhmet 11) mişillü ve huṭuṭ-ı müzevire ile ba' zılar isnād olınmasına ve birinüñ hıyāneti 12) zāhir olmasına ve

erbāb-ı ʔarab ve hādımān ve zenān ve nedīmān-ı sultānuḡ 13) hālleri fesāda yüz tūtop muʔtar olmaḡlarına ve raʕd ve berḡ ve taḡayyūr havā 14) ve baʕzı marāzlar surh bād ve ʕarʕ ve cūnūn ve sihr ve efsūn miṣillū aḡvāl 15) vuḡūʕına ve ʔırār ve ʕayyārlaruḡ keṣretine ve rāb ḡasteligine -kırān ḡamer 16) be-merrīḡ- der-mīzān delālet eder mūsāfirān ve kārban ve peykler ve cāsuslaruḡ 17) hālleri ḡatar üzere olup ʕavratlar ve erbāb-ı ʔarab renc ve zaḡmet 18) ve elem çekmelerine ve zevceler ʔaʕn ve teṣnīʕe ve riyāḡuḡ hubūyuna -kırān 19) ʕuʔārid be-zühre- der-mīzān delālet eder erbāb-ı eḡlām ve müsteḡabbān ve 20) ʕammāl ve tüccār ve mutaṣarrıfān-ı emvāl-ı aḡvālleri eyü olmasna ve ʕuʕarā ve ehl-i 21) maʕārif ve fuḡalānuḡ revnaḡ hālllerine ve miyān-ı ezvācda muvāḡakat 22) ve ittiḡād olup ʕaṣḡ ve muḡabbet-nāmeler yazılıp varup gelmesine ve 23) pāzārlarda perde-yi ḡulām ve ʕıḡr ve libāsuḡ revācına ve eṣcār ve eṣmār 24) olup ve muvāḡıḡ yēlleruḡ hubūyına ve ebr ve bārān ve kārlaruḡ dürüst 25) olmasına ve revnaḡ ve ḡuvvet-i dīn-i islām -kırān ḡamer be-zühre- der-mīzān 26) delālet eder zenān ve ehl-i ʔarabuḡ revnaḡına ve keṣret-i enḡiḡe ve zifāf 27) ve cemʕiyyet ve ʕoḡbetlere ve ḡüsn-i ḡāl-ı mūsāfirān ve ḡoṣ rüzḡārlara

[74b]

1) kırān kamer be-ʕuʔārid- der-mīzān delālet eder ʕuʕarā ve fuḡelā ve erbāb-ı 2) maʕārif revnaḡ bulup ḡoṣ ḡāl ve mesrūrūʕ-l-ḡāḡır olmaḡlarına 3) ve erbāb-ı ʔarab ve nedīmānuḡ aḡsen-i ḡāline ve ḡoṣ ḡaberler vurūdına 4) ve keṣret-i beyʕ-i ḡulām ve cevārī ve hubūb-ı riyāḡ-ı laḡıf ve nem-i bārān 5) vuḡūʕına -faṣl burc-ı ʕaḡreb- 6) - kırān müṣṡerī be-zūḡal- der-ʕaḡreb delīldür bī-āṣl ve edāyinler 7)zuhūr edüp iṣleri ḡuvvet bulmasına ve ehl-i eḡālīm ulular 8) ve muḡteṣemler üzere zafer bulmaḡlarına ve ḡāḡir ve ḡālīb anlar ola ki 9) kırān vaḡtinde her ḡanḡı kevkeḡ ki ḡavī ve ḡaḡḡ ve istilā ṣāḡıbi ola ol 10) kevkeḡe mensūb olanlaruḡ ḡuvvetleri sāʕirine ḡālīb ola -kırān merrīḡ be-zūḡal- 11) delālet eder erbāb-ı fitne ve ṣerr ve ṣurūr zuḡūrına ve ḡalḡda endīṣe ve 12) teṣvīṣler belürmesine ve ḡanlar dökilmesine delālet eder anlarda ʕaḡreb burcına 13) mensūb olanlar ve büyük ḡayrlar ṣüyūʕına -kırān zühre be-zūḡal- delālet eder 14) ṣular ṡuḡyān ēyleyüp ebr ve bārān ve seyller cereyānına ve çeṣme ve pıḡarlar 15) ṡaṣup baʕzı ʕimāretler sēlden ḡarāb olmasına ve ʕavratlara baʕzı 16) emrāz ʕarūzana ve bed-kārılara āfet iṣābetine -kırān ʕuʔārid be-zūḡal- der- 17) ʕaḡreb delālet eder ḡalḡ arasında ḡuṣūmet ve mūnāzaʕlar mūtemādī 18) olup teṣvīṣ ve ḡamlar zuḡūrına ve ḡara bulutlar olup yaḡmurlar yaḡmaḡa 19) ve zamānı ise ṡoḡlar ve buzlar ve dipiler ve ṡolılar nüzūlına ve nebātāt 20) ve mezzrūʕāta ziyān ve āfat ve mūsāfirān-ı deryā ve ḡeṣṡihā vurūdına kārban ve kesād-ı 21) pāzār ve ekāzīb aḡbār

vuķū'ına ve erbāb-ı aqlām bed-hāl olup sū'-ı 22) mizāc vuķū'ına ve ba'zı müzevvir ħuķū' sebebiyle müttehim olmaķlarına ve Őuhūd-ı 23) zōr Őuhūrına ve dehhākīn ve bisātīn aĥvālī eyū olmasına ve kūtūbuĥ 24) sū'-ı mizācına ve Őāyed ki sāl ķuraķlıķ üzere mūrūr ēyleye -ķırān ķamer be-zūĥal- 25) der-'aķreb delālet ēder müsāfirler ve cāsūslar ve peyklerūĥ ıztırāb ĥāllerine 26) ve ehl-i Őalāĥ ķuvvet ve revnaķ bulmaķlarına ve ulular maķĥūr olup ve dūnlar 27) ve bed-kārlarūĥ giriftārligine ve yaĥadurlıķlar ve Őovuklar olmasına vaķtı ise

[75a]

1) -ķırān merrīĥ be-müşterī- der-'aķreb delālet ēder vūzerā ve 'ulemā ve eŐrāf ve ķuzẓāt 2) aralarında ĥuŐūmet ve mūnāza'a vuķū'ına ve erācīf ve fitne ve teŐvīŐ Őuhūrına 3) ve miyān-ı nāsda ba'zı emrāz Őuhūrına ĥuŐūŐā serŐād dedūkleri marāzdan 4) tazarrularına ve ķabarcıķ ve ķızamuk ve bunlara beŐzer 'illetlerūĥ Őuhūrına ve ba'zı 5) ĥalkūĥ mālları telefine ya'nī muŐādara-yı emvāl ve ekābir ve ĥiyānet-i 'udūl 6) ve kūtūbuĥ ĥuķū'-ı müzevvire ve ķıtāla ve fetvāllerūĥ nā-meŐrū' yazılmasına ve 7) eķ' imede fesād ve pāzārlar kesād ve havāda āteŐ ve Őahāb miŐillū Őeyler 8) ve muzır yēller ve taĥayyūr-i havāya -ķırān zūhre be-müşterī- der-'aķreb delālet 9) eder vūzerā eŐrāf ve e'imme ve ķuzẓāt ve ĥavātīn ve ĥādīmān ve nedīmānda 10) ĥūsn-i ĥāl ve ĥalk arasında emānet ve diyānet ve emn ve ten-dūrūstī olup 11) nebātāt ve meyvelerde ucuzlıķ ve eķ' imede vefret ve deryā müsāfirlerinde 12) selāmet ve ĥanīmet ile 'avdet ve maĥbūs larūĥ ĥalāŐına ve bezekārlarūĥ 13) tevbe ve istiĥfārına ve Őularda keŐret yaĥmurlarda vaķtına ĥöre ve furtuna 14) -ķırān 'uķārid be-müşterī- der-'aķreb delālet ēder deryā müsāfirlerinde selāmetle 15) ric'at ve 'ilāc-ı eķbbāda iŐābet ve pāzārlarūĥ revnaķına ve bey' ve Őerā 16) revācına ve eķ' imenūĥ vefretine ve narĥlarūĥ ucuzlıĥına 17) ve meyvelerūĥ keŐretine ve nebātātūĥ eyūligine ve ĥōŐ ĥaberler Őüyū'ına ve ĥalāŐ-ı 18) maĥbūsān ve ulularūĥ Őalāĥ cihetiyle cem' iyyetlerine ve nef' lu yaĥmurlar ve riyāĥ-ı bāride 19) hubūbetine eger vaķtı -ķırān ķamer be-müşterī- der-'aķreb delālet ēder yaĥmurlar ve seyllerūĥ 20) keŐretine ve müsāfirān-ı deryānuĥ sūkūnetlerine ve beze-kārlarūĥ tevbelerine ve havānuĥ 21) i'tidāline -ķırān zūhre be-merrīĥ- der-'aķreb delālet ēder aĥvāl-i ĥūddām ve ĥavātīn 22) za'fına ve Őıbyān ve eķfāllere ve suķū'-ı ecine miŐillū Őeyler vuķū'ına ve nikāĥ 23) ve ālet-i tenāsülde fesād Őuhūrına ve ezvāc aralarında nizā' ve ĥuŐūmet ve fiŐķ 24) ve fūcūr ve nā-meŐrū' iŐler ĥudūsına ve yaĥmurlar nūzūlına ve ĥayvānāt-ı ābīnūĥ 25) fesādına ve zenān-ı nābekār ve bezekār 'avratlar bed-hāl olup

zānilerün 26) rüsvā-yı ‘ām olmaıklarına -kırān ‘uṭārid be-merrīḥ- der-‘ aḳreb delālet eder 27) müsāfirān-ı deryānuḡ fesād ḡāl ve ḳasāvetlerine ve geṣtīlerün āfetine [75b]

1) yollaruḡ ve müsāfirlerün emn ve emān üzere olmayup rāhrevān ve kārbānlaruḡ 2) renc ve elemlerine ve ḳaṭṭā‘-ı ṭarīḳ ve duzdāndan zarar çekmeklerine ve erācif-i aḡbāruḡ 3) keṣretine ve zūlmetler ve kārlar ḡudūsına ve i‘ṣābet olup ve ruṭūbet-i dimāḡ 4) gibi ḡasteliklerün vuḳū‘ına ve zūlm ve sitem re‘āyāya iṣābet édüp dād-ḡāhlaruḡ 5) keṣretine ve ni‘met miṣillü şeylere -kırān ḳamer be-merrīḥ- der-‘ aḳreb delālet eder keṣret-i 6) fitne ve ḳitāl ve cidāl ve meṣāḳḳat-ı müsāfirān ve bend ve ḡabs ve ḳatlı miṣillü ḡālāt 7) zūhūrına ve buḡār ve kūdūret-i havā ve ra‘d ve berḳ ve ṣā‘ıḳa ve yaḡmurlaruḡ ḡudūsına 8) -kırān ‘uṭārid be-zūhre- der-‘ aḳreb delālet eder müsāfirān-ı deryā vürūdına 9) ve cevāhir-i ābīnūḡ bey‘ine ve tüccāruḡ sūdına ve zenānuḡ zeyb ve zīnete 10) raḡbetlerine ve ḡalī ve cevāhir ve ḳıymetlü şeyler ile taḳayyūdlerine ve ḡalāyık bāḡ 11) ve bostān ve serdābeyeye raḡbetlerine ve mellāḡlar ve ḡavāṣlar ve ṣarābdārlaruḡ revnaḳına 12) ve ‘avāmuḡ lehv ve ṭarabla teḳayyūdlerine ve ferūmāye ve sefileler ‘adāvetler ḳarıṣdırup 13) fevāḡiṣ ve livāṭaya ziyāde meyyāl olalar yaḡmurlar ve ṣular ve seyler izdiyād 14) ola eger vaḳtı ise -kırān ḳamer be-zūhre- der-‘ aḳreb delālet eder müsāfirler 15) ve peykler ve resüller bed-ḡāl olup zenān ve emrāduḡ ve erbāb-ı lehv ve ṭarabda 16) teṣvīṣ ve renc ve endūh-ı ḡam ve nemmām ve zemmāmlaruḡ ḡalī tebāḡ olmasına 17) ve ekāzīb aḡbāruḡ keṣretine ve yaḡmurlar ve taḡayyūr-i havāya vaḳtına göre -kırān 18) kamer ve ‘uṭārid- der-‘ aḳreb cāsūslaruḡ ızṭırābına ve müsāfirlerün fesādına 19) ve erācif ve ekāzīb aḡbār ṣüyū‘ına ve zūhūr-ı ebr ve taḡyūr-i havā ve kūdūretine 20) ve keṣret-i imṭār ve fevt-i ṣıbyāna delīldür -faṣl burc-ı ḳavs- 21) -kırān müṣṭerī be-zūḡal- der-ḳavs delālet eder bir ṣāḡīb-i nuṭḳ ve belāḡat 22) ve feṣāḡat zūhūr éde ki nübūvvet da‘vāsın éder ola me‘cuzeden ve ‘ilm-i 23) tevḡīd ve taṣavvufdan nāṭıḳ olııcı ola ve burḡānı ta‘bīr-i rü‘yā ve muḡaybātdan 24) ve te‘vīl ‘ilminden ve mu‘cizātı ekṣeryā bu iki ‘ilimden dem urup ṣi‘r söyler 25) ola ya‘nī burḡān ta‘bīr-i ḡāb ve muḡaybātdan ziyāde berāḡīn izḡār éylemesine 26) ve bu iki ‘ilimde ḡarīṣ ola -kırān merrīḡ be-zūḡal- der-ḳavs delālet eder ehl-i 27) ṣerī‘at ve eṣḡāb-ı mezāḡīb arasında ḡünāḡūn ḳāl ve ḳīl ve ba‘zı aḡbār-ı

[76a]

1) nā-münāsib zūhūrına ve sīretler taḡyūr-pezīr olmasına ve havāda zūlmet ve teḡayyūr 2) ve zamānı ise ve ṣedīd bürüdetlere ve dedüklerimizün āṣarı ekṣeryā

içlîm-i 3) şâliş ve maşriş tarafında zâhir olsa ki çerîler cem^ç olmak gibi ve harb 4) ve kıtâl ve ‘alâyim-i âteş mişillü aşâr ve ba^çzı mevâzi^ç a nârdan zarar terettüb 5) eylemek gibi ve eşkiyâ ve hırsızlar ve haramîler baş kaldırmağ gibi ve zulm ve ta^çaddî-yi 6) zulme ve ihtilâl-i emzice ve nâ-hağ katiller ve teşviş erbâb-ı ‘ulûm ve ma^çârif 7) ve mekrûh-ı selâtin ve aşhâb-ı hânedân-ı kadîm ve ra^çd ve berğ ve şahâb 8) mişillü ‘alâmetler zühür étmesine -kırân zühre be-zühâl- der-ğavs delâlet éder 9) ziyâde şovuklar olup karlar yağmasına vaktında ise ve halk arasında 10) şiyânet ve zenân ve emrâduñ mevt ve erbâb-ı lehv ve tarab ve şetâretüñ 11) endüh ve ıztırâblarına ve sukût-ı ecine ve ‘usr-ı vaz^ç-ı haml ve beyne’l-ezvâc 12) şikâğ ve iftirâğ keşret üzere olup ‘avratlarda emrâz ve nikâhlarıñ 13) güçliğine ve zör ile olmasına ve narğlarıñ tafâvütine ve ba^çzı siyâh bulutlar 14) ve zulmetler olup ba^çzı

meyvelerüñ fesâdına lâkin meşâyih ve erbâb-ı şahrâ 15) ve kılâ^ç ve cibâlde ve sūr ve lehv ve tarab ve şetâretler olmasına ve kârbânlar 16) gelmesine -kırân ‘utârid be-zühâl-dür ğavs delâlet éder müsâfirler ve kârbânlarıñ 17) tebâhî ğallerine ve erbâb-ı aqlâm ve küttâb ve mutaşarrıfân-ı emvâl bed-ğâl olup 18) melâletlerine ve ba^çzı huñû^ç-ı müzevvire sebebiyle ihtimâldür ba^çzıları bu töhmet 19) ile elden gidüp belki başdan dağı çıkmalarına ve ğalbezenlerüñ giriftârlıklarına 20) ve şinâ^çuñ renkeş olmağlarına ve kârbânlar vürüdına bâzirğânlar 21) gelüp sūdları ziyâde olmasına ve narğlarıñ tafâvetine vaktı ise tağayyür-i 22) havâ ve sermâ ve ra^çd ve berğ vuķū^çına ve mevrû^çâtuñ fesâdına ve emrâz-ı 23) muhtelife ğuşuşâ sar^ç ve cünün ve mâlihûlyâ zühürına ve bey^ç-i ğulâmân ve ‘ağâğire 24) -kırân ğamer be-zühâl- der-ğavs delâlet éder nâsda marâz ve devâbda fesâd 25) ulularda mekrûh vuķū^çına ve bulutlar ve yağmurlar ve bürüdetlerüñ iştidâdına 26) vaktine münâsib ve buğârlar şu^çüdına -kırân merrîğ be-müşteri- der-ğavs delâlet 27) éder ümerâ ve erbâb-ı silâğda ğuvvet ve ‘askerlerde cem^ç iyyet ve dîn ve mezheb

[76b]

1) bâbında münâza^ç a ve kıl ve ğâl ve fitneler zühür édüp bu sebebden teşviş ve 2) ta^çb ve dîn ve mezheb ğuşuşında ta^çaşsub ve cidâl vuķū^çına ve vüzerâ ve eşrâf 3) ve ‘ulemâ ve ğuzzât âdânî ve esâfilden ğâtır perîşân olmalarına ve kışâş yüzinden 4) katiller vuķū^ç a gelüp ‘adl-ı pâdişâh zühürına ğarâretten ba^çzı ‘arızalar ve germî 5) havâ ve keşret-i eğ^çimeye bu te’sîrâtuñ zühürı ekşeryâ diyâr-ı maşriş ve ‘ırâğ 6) ve ğorâsân içlîminde ve ikinci içlîmde ola -kırân zühre be-müşteri- der-ğavs- 7) delâlet éder eşrâf ve ‘ulemâ ve ğuzzât ve fuğâhâ ve e’imme-yi dîn ğuvvet ve rıf atda 8)

olup izdiyād-ı ʿizzetlerine ve havātīn-i muʿazzama ve huddām ve nedīmānda surūr 9) ve huzūr mütezāyid olup ʿiffet ve şalāh hāllerine ve halkda muvāfaqat 10) ve sūr ve nikāh ve tezvīc ve tevellūd ve tenāsül semtine ziyāde raġbet ve zeyb 11) ve zīnetlerine ve kıymetlü cāmeler ve ʿıtırarlar ve düzgünler ile teḳayyüdlerine ve ʿulemā 12) ve ešrāf māʿil-i lehv ve ʿarab olup surūrlarına ve vüzerā ve ʿadulara 13) ʿadl ve inşāf ve duʿālarda icābet ve halkda emn ve āsāyiş 14) ve hayrāt ve ḥasenāta meyl ve havāda iʿtidāl ve eḳʿimede vefret olmasına 15) -kırān ʿuḫārid be-müşterī- der-ḳavs delālet eder erbāb-ı aḳlām ve mutaşarrıfān-ı 16) emvāl ve ʿammāl ve tācirlerün kārılarının revnaḳına ve şarrafān ve 17) kārılar revācına ve müsāfirān ve kārının keşretle vürūdına ve fāʿidelerine 18) bunlarda emānet ve diyānet olmasına ve eḫbbā ʿilāclarında işābet 19) ve ehl-i tencīm aḫkāmı sehv ve ġalaḫdan selāmet ve aḫbār-ı şaḫīḫa 20) ve ḫaḫlar ve mişāller yazılmasına ve beyʿ-i cevāhirde keşret ve erzānī ve bulutlar 21) olmasına -kırān kamer be-müşterī- der-ḳavs delālet eder ʿavām-ı nāsda ḫüsn-i ḫāl 22) ve ʿilm-i dīn ve aḫbār -ı enbiyāya raġbetlerine ve kesret-i beyʿ-i devāba -kırān zühre 23) be-merrīḫ- der-ḳavs delālet eder beyneʿl-ezvāc şikāḫ ve nifāḫ ve işḫāt-ı 24) ecine ve ʿusr-ı vażʿ-ı ḫaml ve erbāb-ı ʿarabda endūh ve melālet ve halkda fişḫ 25) ve fücūr ve meyl-i fevāḫiş ve nā-meşrūʿ işler zuhūrına ve zührevilerde ġalebe-yi 26) şafrā veremden ʿillet ve nā-maʿḫül enkiḫe ve izdivāclar ve nā-bekār ʿavratlar 27) bī-pervālī ve dilirliklerine ve düzdān ve rāhzenān taġallübüne ve teġayyür-i havā

[77a]

1) ve bārān ve bürüdetler olup zamānı ise ḫarlar yaġup toḫlar ve buzlar olmasına 2) -kırān ʿuḫārid be-merrīḫ- der-ḳavs delālet eder erbāb-ı maʿārif ve küttāb 3) ve fuzelānün zahmet ve meşakḫatına ve ġam ve miḫnetlerine ve ehl-i pāzārda ʿusret 4) ve mutaşarrıfān ve muḫāsebānda zecret ve ġamz vuḫūʿına ve aḫbār -ı erācīf ve ekāzībün 5) keşretine ve ḫillet-i dirhem ve ḫalbezenler ve ḫarrārlar ve kimyāgerler ve fitne ve müfsid ve şerīrün 6) āfatına ve teġayyür-i havāya ve ḫalkün ālet ve silāḫ-ı ḫarb ile teḳayyüdlerine ve havānün 7) ḫuraḫlıġına -kırān kamer be-merrīḫ- der-ḳavs delālet eder miyān-ı ekābirde ḫuşūmet 8) ve erācīf-i aḫbār şüyūʿına ki andan ḫalk maḫzūn olalar ve devāb 9) ve āteşī işlerün keşretine ve kār-ı dīn ḫuşūşunda ḫalk kehālet 10) ve tehāvun göstermeklerine -kırān ʿuḫārid be-zühre- der-ḳavs delālet eder 11) zerger ve zīnetlü işler işleyenler ve naḫḫāşlar ve bezāzlar ve ʿaḫḫārlar kārı revnaḫ 12) bulup cevāhir ḫālī ve ʿıḫriyāt maḫūlesi ziyāde revāc bulup ḫul 13) ve cāriye ḫısmı

keşret üzere bey^ç olunmasına ve nâmeler yazılıp etrâfa 14) irsâline ve halkda muvâfaqat ve ittiḥād ve havâda i^çtidâl vaḳtı ise yeller 15) esmesine ve izdiyâd-ı bārân ve berķler ve ba^çzı mevâzı^ç da ra^çd ve berķ ve şavâ^ç iķ 16) vuķū^çına -ķırân kamer be-zühre- der-ķavs delâlet eder ^çulemâ ve fuzelânuḡ lehv 17) ve țaraba meyillerine ve halkuḡ zühd ve şalâḡa raġbetlerine ve fulûs ve derâḡimüḡ 18) revâcına -ķırân kamer be-^çuțarid- der-ķavs delâlet eder bey^ç -i berde ve ḡubûbât ve 19) revâc bulup maḡbûslaruḡ ḡalâşına ve münâzara vuķū^çına ve havânuḡ 20) ḡarârete meyline ve neccârlar şuş^çüdına -faşl burc-ı cedî- 21) -ķırân müşterî be-züḡal- der-cedî delâlet eder tahvil-i ḡâl-i ^çâleme ve fûrümâye 22) dūnlar ^çâlî-ķadr olup ḡasîb ve nesîblerüḡ mir^çâti alçaķlıġına ve halk 23) ^çâlî binâlar yapmaġa raġbet etmeklerine ve koyun ve keçi ziyâde olup çoġala 24) -ķırân merriḡ be-züḡal- der-cedî delâlet eder ba^çzı mevâzı^ç da ḡavâric ve ^çasâkir 25) zuḡûr édüp lâkin kuvveden fi^ç ile gelmezden muķaddem maḡḡûr olmaķlarına 26) ve sultânüḡ ķâḡir ve ġâlib ve muțtar olmasına ve havânuḡ i^çtidâline 27) -ķırân zühre be-züḡal- der-cedî delâlet eder ḡavâtin-i mu^ç azzama ve ḡuddâm

[77b]

1) ve nedîmân ve emradân ve muțribân zümresine teşviş-i düşvârlıķ ve sâ^çir 2) zenân ve zuhrüyân zümresinde ıztırâb ve ḡastelik ve vaz^ç -ı ḡamilde 3) ^çusret ve zenân-ı nâ-bekân emredân ile ^çişret ve nâ-meşrû^ç if^çâl zuḡûrına 4) ve meşâyıḡ lehv ve țarab ve zeyb ve zînete raġbet ķılmaķlarına ve ķul ve cârîye ve ^çıtr 5) ve libâs cinsi ucuz olup narḡlaruḡ tefâvütüne ve nebâtât ve meyveler ve 6) ba^çzı ^çimâretlerüḡ fesâdına ve muḡḡalif yeller esüp zulmet ve bürüdet ve zamânı 7) ise ķarlar olmasına ekşeriyâ bu te^çşîrât beşinci iķlîmde ve âzerbâycân ve bâdiyye-yi 8) ^çarabda ziyâde olmasına - ķırân ^çuțarid be-züḡal- der-cedî erbâb-ı aķlâm 9) ve tüccâr ve ^çammâl ve mutaşarrıfân-ı emvâl-i ḡarb ve şanâyi^ç muțtaribü'l-ḡâl olup 10) perîşân ḡâtır olmaķlarına ve ekâzîb aḡbâr ve erâcîf şüyü^ç bulup 11) ġamz ve tōhmetüḡ keşretine ve ķarbânlaruḡ fesâdına ve pâzârlaruḡ kesâdına ve mezârî^ç 12) ve nebâtâtüḡ fenâsına ve narḡlaruḡ tefâvütlerine ve yeller ve şovuklar ve ķar ve yaġmur 13) olmasına vaḳtı ise ve şar^ç ve cünün mişillü ḡastelikler ve mevt-i fücâ^ç keşret 14) ile olup halk birbirlerine mekr ve ḡiyânet üzere olmalarına -ķırân kamer be-züḡal- 15) der-cedî delâlet eder eşrâf arasında münâza^ça ve mücâdele ve ehl-i tevḡid 16) ve ḡaķ-ġüylar mülzem ve ilzâm olunmaķlarına ve mülâḡide ve milel-i bâtıla zafer bulup 17) erbâb-ı fażl ve ehl-i ḡaķķ olanlara ġâlib olmaķlarına ve i^çtidâl-i havâyâ -ķırân 18) merriḡ be-müşterî- der-cedî ümerâ ve leşker ve sipâḡ ve ehl-i silâḡ kuvvet ve revnaķ 19) ve

‘izzet bulmaıklarına ve ‘ulemā ve erbāb-ı faẓl ve ma‘ārif ve e’imme ve ẓızzāt 20) ve eṣrāfuñ aḥvālī dıđer-gün ve müṣevvesü’l-ḥātır ve eṭ’ime ve eṣcār ve eṣmārda 21) āfetlerden havālar bed ve mezzrū‘āta çekirge ve ḥaṣerāt-ı müziyyeden zarar 22) ve ḥarāret ve yübüsetden ba‘zı emrāz ve teğayyür-i havāya ve ebr ve nemler vuḳū‘ına 23) -kırān zühre be-müşterī- der-cedī ḥavātīn-i mu‘azzama ve nedīmān ve ehl-i 24) ṭarabuñ ḥüsn-i ḥāline ve vüzerā ve eṣrāf ve ‘ulemā ve fuẓelā ve ẓızzāt zeyb 25) ve zīnet ve lehv ve ṭarabla iṣtiğāl ve enkiḥe ve cem‘iyyet ve sūdlar olup 26) bu ṭā’ifenüñ surūrlarına ve du‘āların icābet olup ḥasteler ṣifā 27) bulmaıklarına ve ni‘am ve ḥulviyāt firāvān ve erzān ve ‘ıṭriyāt ve malbūsāt

[78a]

1) keṣret üzere olup ḥalkda emn ve amān ve ten-dürüstlik ve ḥüsn-i ḥāl 2) mezzrū‘āt ve havālaruñ i‘tidāline -kırān ‘uṭārid be-müşterī- der-cedī delālet 3) eder erbāb-ı kemāl ve ma‘ārif ve fuẓelā ve ehl-i ṣer‘üñ zafer bulmaıklarına 4) ve ‘uṭāride mensüb olalaruñ ḥüsn-i ḥāllerine ve küttāb ve mutaṣarrıfān 5) ve muḥāsebānuñ ḥüsn-i ḥāllerine ve revnākına ve ‘ilāc-ı ıṭbā ve aḥkām-ı ehl-i 6) nücümüñ işābetlerine ve aḥbār -ı meserret vuḳū‘ına ve bāzırgānlar gelüp fā’ide 7) etmelerine ve pāzārlaruñ revācına ve ḥaḳ sözler söylenmesine ve nebātāt ve me’külāt 8) keṣretine ve beyne’l-‘ulemā mübāḥasa-yı ‘ulüm ve noḳṣān-ı bārāna -kırān ḳamer be-müşterī- 9) der-cedī delālet eder müsāfirān ve resūlān ve peykān ḥüsn-i ḥāla nā’il-i 10) maḳṣad olup ulularuñ zürüret sebebiyle cem‘iyyetlerine ve i‘tidāl-i havāya 11) -kırān zühre be-merrīḥ- der-cedī delālet eder ümerā ve erbāb-ı silāḥ ve leṣkerüñ 12) ḥüsn-i ḥāl ve revnākına ve ba‘zı vilāyetler ve ḳal‘alar fetḥ eyleyüp ḡanīmet 13) ve esīrler ile rucū‘larına ve düzdān ve eṣḳıyānuñ cür’etine ve fiṣḳ ve fücūr 14) ve nā-meṣrū‘ işler zühürına ve lehv ve ṭaraba muḳayyed olmaıklarına ve zenān ve emredānuñ 15) keṣret-i emrāz ve ezvācda sebeb-i ‘aşḳ ile ḥuṣūmet ve ṭalaḳ ve ıṣḳāt-ı 16) ecine ve ‘usr-ı vilādet ve zührevīlerde endūḥ ve ḡam ve teğayyür-i havā ve zulmet 17) ve narḥlaruñ tefāvütine -kırān ‘uṭārid be-merrīḥ- der-cedī delālet eder ehl-i 18) dīvān ve mutaṣarrıfān ve vekīlān ve muḥāsebān bed-ḥāl olup tüccār ve ehl-i 19) pāzār ve ṣınā‘ ve mensübāt-ı ‘uṭāridüñ fesād ḥāllerine ve ḡalebe-yi ḥarāmıyān 20) ve duzdān ve ṭarrārān zühürına ve nebātāt ve mezzrū‘āt ve me’külāta noḳṣān 21) ve erācif-i aḥbār uñ ṣüyū‘ına ve ḥurūc-ı fuẓalān ve tertīb-i leṣker ve ekāzīb-i 22) kelām ve aḥbār-ı mütenevvi‘a ve ba‘zı emrāz zühürına ihtimāldür ra‘d ve berḳ 23) ve zamānına göre bürüdetlere -kırān ḳamer be-merrīḥ- der-cedī delālet eder ba‘zı 24) peykān ve cāsūsularuñ fenāliğine ve leṣkeryāndan re‘āyā ve ‘avāmuñ zaḥmet 25) ve elemelerine

ve huşümetler vuķū'ına ve teğayyür-i havā ve ebr ve zulmet ve bārān vuķū'ına 26) -
ķırān 'uțārid be-zühre- der-cedī delālet eder ħalkuñ surūrına ve bey' -i 27) elbise ve
vürüd-ı aĥbār sāde ve keşret-i eț'ime ve ħulviyāt ve ħüsn-i ħāl

[78b]

1) mezzrū'āt ve kārbanlar ve müsāfirler vürüdına ve tüccārlaruñ bed-ĥālligine ve
vükelā 2) ve mutaşarrıfānda endüh ve ğam ĥoķķabāzlaruñ şöhretine ve şa' bda
sazlaruñ keşretine 3) ve kılllet-i bārān ve şiddet-i bürüdet olmağa vaķtı ise -ķırān
kamer be-'uțārid- der-cedī 4) delālet eder erbāb-ı ħarf ve şınā' uñ revnaķına ve
fā'ideli seferlerine 5) ve tüccāruñ ħüsn-i ħālne ve müsāfirleruñ gelmesine ve peykler
ve cāsūslar vürüdına 6) 'acַz çekmelerine ve bey' ve şerā'-yı ĥayvānāt ve teğayyür-i
havā ve bürüdete vallāhu ā'lem bi'ş-şevāb 7) -faşl-ı burc-ı delv- 8) -ķırān müşterī be-
zūĥal- der-delv delālet eder ba' zı leşkerler ve sergerdeleruñ 9) ĥareketine ve pīrlere ve
sipāhīlere āfet işābetine ve emrāz-ı muĥūfeye ve ĥānedān-ı ĥadīmden 10) yā
ümerādan birine āfet ve nekbet işābetine ve ba' zı ħalk arasında fitne ve ıztırāb 11) ve
teşvīş ve marāz vuķū'ına ve ifrāt-ı dem ve ħabarcuķ ve ĥarāret mişillü şeyler 12)
zuhūrına ve teğayyür-i havā ve riyāĥ-ı şedīde ve günāgün elem ve ıztırāblara -ķırān
13) zühre be-zūĥal- der-delv delālet eder meşāyīĥ ve pīrān ve deĥĥāķinde surūr 14)
ve ĥuzūr ve civānān ve emredān ve nisvān ve erbāb-ı lehv ve elĥān za' ifü'l- 15) ĥāl
olup ĥüzün ve elemelerine ve şıbyān ve mensübāt-ı zührede ıztırāb 16) ve teğayyür-i
havā ve bürüdetler olmasına vaķtına göre -ķırān 'uțārid be-zūĥal- 17) der-delv delālet
eder 'ulemā ve erbāb-ı ma'ārifde nizā' ve muĥālefet ve beyne'n- 18) nās 'adāvet ve
bu tā'ifede mevt-i nāgehānī ve küttāb ve mutaşarrıfān 19) ve erbāb-ı dīvān ve
'ammāllar ve tüccārda şiddet ve bīmārī ve mevt ve erācīf 20) ve ekāzīb ve şēĥadet-i
zervde keşret ve eț'ime girān-bahā olup pāzārlarda 21) kesāda ve nebātāt ve eşcārda
fesād ve zamānı ise bürüdetler ve yeller ve yaĥmurlara 22) ve ħalkuñ 'ulüm-ı daķıķa
ile iştiĥāllerine ve aĥkām-ı nücüm rastlığına 23) -ķırān kamer be-zūĥal- der-delv
delālet eder 'uzmā ve meşāyīĥ ve fuzelāya mekrūh 24) erişüp 'avām-ı nās beyninde
ĥavf ve hirās olmasına ve yeller esüp 25) yaĥmurlar olmasına zamānına göre -ķırān
merrīĥ be-müşterī- dūr-delv delālet eder 26) ümerā ve 'askerīde surūr ve refāhiyyet
ve vüzerā ve eşrāf ve kużzāt ve 'ulemāda za' f 27) ve şiddet ve bunlardan ba' zıllara
sū'-ı mizāc surĥ-bād ve ħabarcuķ ve ĥarāret

[79a]

1) ve bürüdetden ĥāşıl olan emrāz zuhūrına ĥiyānet ve muşādere-yi emvāl 2) ve ħatlı
mişillü şeyler vuķū'ına ve ba' zı nā-meşrū' ħabāle ve fetvālar ve kātibler 3) ĥatā

neyle müttehim olmak ve müteğayyir ve nâ-höş havâlar ve bî-nef' rûzgârlar ba'zı 4) yerlerde zarar eylemesine ihtimâldür meşhûrlardan birinün âfat ve yâ mevtine delîldür 5) -kırân zühre be-müşterî- der-delv delâlet eder 'ulemâ ve eşraf ve kızzât ve e'imme 6) dînün ziyâde surûrlarına ve havâtîn ve huddâm ve nedîmân emredân ve zenânun 7) revnağ ve refâhiyyetine ve halkun şıhhatlerine ve kabûl-ı hâcât ve 'âmme ve emânet 8) ve diyânet ve lehv ve tarab taqayyüd ve 'ıtriyât ve melbûsâtda girânî kıymet 9) ve fevâkihe ve e'ime ve nebâtâtda vefret ve erzânî vaqtında yağmurlar ve hōş 10) havâlar olmasına -kırân 'uṭârid be-müşterî- der-delv delâlet eder vüzerâ 11) ve küttâb ve 'ammâl ve tüccâr ve ehl-i bazar hōş-hâl 12) olup ders ve iştiğâl-i 'ulûm-ı daḳîka ve keşret bahş ve mücâdele olup 13) erbâb-ı ma'ârifün revnağına ve kavâfil ve kârbânların vürûdına ve cevârî 14) ve ğulemânda erzânî ve nâsda selâmete ve şâdî ve dürüstî-yi aḥkâm 15) ehl-i nücüm ve işâbet-i 'ilâc-ı eṭibbâ ve 'udûluğ taraf-ı hağdan 'adem-i tecâvüzlerine 16) ve havâda i'tidâl ve muvâfiğ yeller esmesine -kırân kamer be-müşterî- der-delv 17) delâlet eder hōş yeller esmesine ve meşâyığ ve hükemânun cem'iyetlerine 18) ve ba'zı ğarâyim ve efsûnlara iştiğâl edüp tılsımât düzülmesine 19) ve beynü'l-ezvâc nizâ' ve menfa'at-ı tüccâra -kırân zühre be-merrîğ- der-delv 20) delâlet eder havâtînde emrâz ve isḳât-ı ecine ve 'usret-i vilâdet 21) ve kabarcuğ ve hasba ve ğalebe-yi dem ve buğa mânend emrâz zuhûrına ve ğulâm 22) ve kenîzek fesâdına ve fışk ve fücür âşkâra olup bezekâr 'avratların 23) rûsvâyılıklarına ve teğayyür ve ihtilâf-ı havâyâ -kırân 'uṭârid be-merrîğ- der-delv 24) erbâb-ı aḳlâm ve 'ammâl ve mutaşarrıfân ve tüccâr ve ehl-i pazar muṣtaribü'l- 25) hâl olmalarına ve fuzelâ ve ehl-i ma'ârifün endüh ve ğamlarına ve erâcîf 26) ve ekâzîblerün keşretine ve ba'zı hayvânlar ve şıbyânda 'illet-i mizâc ve 27) yollarda uğrı ve ḥarâmîlerün keşretine ve ba'zı küttâbda huṭûṭ-ı müzevvire

[79b]

1) zuhûrına ve havâda zulmet ve vaḳtı ise bürüdetlere -kırân kamer be-merrîğ- der-delv 2) delâlet eder meşâyığda ḥastelik ve müsâfirlerin tavaḳkufına ve beliyât 3) vuḳû'ına -kırân 'uṭârid be-zühre- der-delv delâlet eder erbâb-ı ḳalem ve faẓl 4) ve ehl-i ma'ârif ve mutaşarrıfân ve tüccârın ḥüsn-i hâline ve 'avâm-ı nâsda 5) surûr ve zenân ve huddâm ve şıbyânda hōşhâl ve muvâfaḳat ve hōş-bü 6) ve libâslar ve münakkaş şeyler ve zînet ve ḥilî ve 'ıtriyât ve ğuzel câriye 7) ve ğulâmların pazârları revâc üzere olup vefret üzere bey' 8) ve şerâsına ve muḥabbet-nâmeler ve ḥatlar yazılmasına ve ictimâ'-ı zenân ve kûdekân 9) ve müsâfirler vürûdına hōş haberler şüyû'ına ve muvâfiğ yeller esüp 10) bulutlar ve nâfî' yağmurlar yağup eşcâr ve

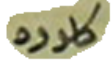
eşmāruḡ eyūliğine 11) -kırān kamer be-zühre- der-delv delālet eder meşāyih ve ‘ulemāda surūr ve nikāh 12) ve zifāflarda keşret ve ‘āmmede şevk ve tarab ve zenān ve şıbyān ve hūddāmda 13) muvāfaḡat olup yeller ... (eksik) -kırān kamer be-‘uṡārid- dūr-delv delālet 14) eder teḡayyūr havā ve şınā‘ ve mensūbāt-ı ‘uṡāridüḡ hūsn-i hāllerine ve 15) ba‘zı aḡbār vuḡū‘ıyla merdüm-i ‘āmmenüḡ ḡavf ve nedāmetlerine ve ‘ulüm-ı 16) daḡıḡa ile mübāheşeye ve ḡarz ve heykeller yazılıp tılısmāt düzmeklerine 17) -faşl burc-ı hūt- 18) -kırān müşterī be-züḡal- der-hūt delālet eder eşrāf ve ‘ulemā ve eşḡāb-ı 19) ḡaḡ ya‘nī ḡaḡ-ḡūylaruḡ kuvvetine ve nākes ve alçaḡ aşıllar esfel kişilerinüḡ 20) bed-hālligine ve tebdīl-i re‘y ve sīret ile hālleri dīgerḡün ve serniḡün 21) olmaḡlarına ve teḡayyūr ve iḡtilāf-ı havāya -kırān merrīḡ be-züḡal- der-hūt 22) delālet eder cānib-i şimālde ḡarb ve kıtāl olup ḡalkuḡ ıztırāb ve ḡamlarına 23) ve ḡareket ve ḡurūş-ı deryā ve ḡarḡ ve ḡarḡ-ı sefin ve ba‘zı mevāzı‘da yaḡmurlar 24) ve sellerden ‘imāretler ḡarābına ve ḡayvānāt-ı ābinüḡ helākine -kırān zühre 25) be-züḡal- der-hūt delālet eder zenān ve emredānda ‘illet ve erbāb-ı lehv ve tarabda 26) ḡüzn ve ḡam ve meşāyih ve serān ve sā‘ir züḡale mensūb olanlaruḡ surūr ve 27) ferāḡlarına ve ḡavātīnüḡ zaḡmet ve meşāḡḡatlerine ve ehl-i surūruḡ tevbe ve istiḡfārına

[80a]

1) ve şularuḡ keşretine vaḡtı ise bürüdetlere ve nebātāt ve şükūfe ve meyvelere āfet 2) erişmesine ve ba‘zı yerler ve sarāylar ḡarāb olmasına ve bürüdetden ḡasteliklere 3) -kırān ‘uṡārid be-züḡal- der-hūt delālet eder ḡara ḡara bulutlar zāḡir olup 4) yaḡmurlar ve bürüdetler ve buzlar ve tılıllar olmasına eḡer zamānı ise ve nebātāta 5) fesād erişmesine ve müsāfirān baḡr ve gemilerinüḡ āfetine ve kārbānlar gelüp 6) pāzārlaruḡ kesādına ve şüyū‘-ı erācīf ve eşrāf miyānında münāzara ve ḡalkda 7) iḡtilāl ve iḡtilāf ve erbāb-ı ḡalem ve kitāb ve tüccārda bīmārī ve ba‘zı ḡuṡūṡ-ı 8) müzevvire ile tōḡmet ve şuhūd-ı zūdda keşret ve ibtāl-ı ḡuḡūḡ étmelerine 9) ve narḡlarda tefāvüt ve o yılda ḡuraḡlık olmaḡa eḡer āḡir şāḡid bulunursa 10) -kırān kamer be-züḡal- der-hūt delālet eder ḡalkda ḡam ve ‘ulemāda isabet-i 11) mekr ve müsāfirān-ı baḡr hāllerinde fesād ve havāda küdüret ve buḡārlar ve ebrler 12) ve yaḡmurlar olmasına -kırān merrīḡ be-müşterī- der-hūt delālet eder bed-hāl-ı 13) ‘ulemā ve ḡuzzāt ve e‘imme ve za‘f-ı mizāc ve ıztırāb ve harāretlerine ve ümerā ve erbāb-ı 14) silāḡ ve eşrāf ile münāza‘a ve mücādele édüp muḡālefetlerine ve geştilerinüḡ 15) fesād ve eftineler zḡūrına -kırān zühre be-müşterī- der-hūt delālet eder 16) vüzerā ve eşrāf ve ‘ulemā ve e‘imme hālleri kuvvetde olup ‘izzet ve

şereflerine 17) ve havātīn-i mu‘azzama ve hüddām ve nedīmān-ı mülük ve muḳarrebān merātīb-i ‘āliye ḥuşūliyle 18) mesrūr olmaḳlarına ve zenān ve sā’ir mensübāt-ı zührenüñ emn ve refāhiyyetlerine 19) ve cem‘iyyetler ve şoḥbetlerine ve keşret-i nikāḥ ve zifāf ve icābet-i du‘ā ve revnaḳ-ı dīn-i 20) islām ve ḥalāş-ı maḥbūsān ve ten-dürüstī-yi ḥalk ve ucuzluk ve nebātāt ve eşmārda vefret 21) ve suhūlet sefer-i deryā ve şularda keşret ve yaḡmurlar ve i‘tidāl-i havā -ḳırān ‘uṭārid 22) be-müşterī- der-ḥūt delālet eder ḥāl-i müsāfirān-i deryā ve işābet-i ‘ulemā ve eṭibbā 23) ve revāc-ı pāzār ve keşret bey‘ ve şerā kāḡıd ve edviye ve cevāhir-i ābī ve nebātāt-ı 24) ‘aḳāḳir cinsi alınup şatılmasına ve eşyānuñ ucuzluḡına ve eṭ‘imenüñ vefretine 25) ve ḥoş rāst ḥaberler vürūdına ve bey‘-i şıyā‘ ve ‘aḳār ve ulularuñ şulḥ ve şalāḥ 26) içün cem‘iyyetlerine ve baḥş ve münāzara ve da‘vālar ve istiḥlāş-ı maḥbūsān ve küttāb ve ‘ulemā 27) ve ehl-i ma‘āfirüñ ḡamdan ḥalāşına ve teḡayyür-i havā ve hubūb-ı riyāḥ ve yaḡmurlar ve emn

[80b]

1) ve refāhiyyetlere -ḳırān ḳamer be-müşterī- der-ḥūt delālet eder ḥüsn-i ḥāl ‘āmmeyi ḥalk 2) ve feraḥ ve beşāset ve ḥayrlu cem‘iyyetlerine ve ‘ulemā ve ḳuzżāt ve müsāfirlerüñ ḥüsn-i 3) ḥāllerine ve kārbanlar vürūdına ve bārān ve ābuñ keşretine -ḳırān zühre be-merrīḥ- 4) der-ḥūt delālet eder ıztırāb-ı müsāfirān-ı deryā ve geştīlerüñ ifsādına miyāḥ 5) ve ḥubūbāt-ı ābīnuñ noḳşānına ve endüh-ı havātīn-i mu‘azzama ve bunlardan birine töhmet 6) olunup zührevilerde ḥastelik ve nā-bekār ‘avratlaruñ rüsvāyılıḳlarına 7) ve suḳūṭ-ı ecine ve fesād-ı enkiḥe ve ‘usret-i vilādet ve bürüdetler ve yaḡmurlar vuḳū‘ına vaḳtı 8) ise -ḳırān ‘uṭārid be-merrīḥ- der-ḥūt geştīlerde ḡarḳ ve ḥarḳ ve müsāfirlerde 9) ıztırāb ve erācīf-i aḥbārda keşret ve erbāb-ı ḳalem ve ‘ammāl ve tüccār ve sā’ir 10) mensübāt-ı ‘uṭāridde elem ve melālet ve şu‘ūbet sefer-i deryā ve āfet-i ḥayvānāt-ı ābī 11) ve süstī-yi a‘zā ve ruṭūbet-i dimāḡ ve şıḳlet-i lisān mişillü ‘ilel vuḳū‘ına ve zulm ve töhmet 12) ve ḡamz ve nifāḳ ittifāḳına ve yeller esüp zulmet ve buoārlar ve bulutlar olmasına -ḳırān ḳamer be-merrīḥ- 13) der-ḥūt gemilerüñ fesādına ve müsāfirān-ı deryānuñ ıztırāb ḥāllerine ve ḥayvānāt-ı 14) ābīde fesād ve ‘ulemā ve şürefāda isabet-i ve endüh-ı ‘avām-ı nās ve teḡayyür-i havā 15) ve bulutlar ve buḥārlar zuḥūrına -ḳırān ‘uṭārid be-zühre-der-ḥūt havātīn ve hüddām 16) ve nedīmān ve sā’ir zühreviyātuñ ḥüsn-i ḥāllerine ve ezvāc ve şürekā beynlerinde 17) muvāfaḳat ve suhūlet vaż‘-ı ḥavāmil ve selamet-i müsāfirān ve ‘avratlarına ve deryā 18) müsāfirlerinüñ daḡı emn ve rāḥatla

‘avdetlerine ve geřtilerün selāmetine ve cevāhir-i 19) ābīnün keřretle bey‘ine ve bāğ ve bostānlaruñ zīnetine ve yağmurlar ve řularuñ keřretine 20) ve řiddet-i bürüdet olmasına vařtı ise ve mellāh ve ğavvāř ve sifr ve 21) revnaķına ve merdüm-i ‘avām lehv ve řarāblarına ve ‘āciz ve dermāndelerün řalāh-ı hāllerine 22) ve zenān ve emredānuñ selāmet ve řūhlıķına -ķırān ķamer be-zūhre- ‘āmmeyi nāsuñ cem‘iyyet 23) ve surūrına ve kesb ve ma‘iřetlerinün izdiyād bulup refāhiyyetlerine ve zenān 24) ve havātīnün zeyb ve zīnetine ve lehv ve řoħbetlerine ve izdiyād tevālüd ve tenāsül ve eřrāf 25) ve ‘ulemā ve ķuzẓātuñ lehv ve řaraba rağbetlerine ve bārān ve seyllere -ķırān ķamer be-‘uřārid- 26) müsāfir-i deryānuñ āmedřüdüne ve gemilerün selāmetine ve deryā řayyādlarınuñ revnaķlarına ve řerī 27) da‘vālar vuķū‘ına ve maħbūsar muħbes-i ķuzẓātdan ħalāř olmalarına ve źulmet havā ve siyāh bulutlar

[81a]

1) vaştı ise yağmurlara delīldür temmü'l-ķırātāt

کوکب؛ قوت و ضعفی جدا و بلند شرح و فضائی
 بیانند در این ضعف و قوی لا درجه و در نهادیم و اعداد
 و مراتب بهرهای آن بدید کردیم تا بسایه احوال کوکب
 معلوم کنند از قوت و ضعف و زیاده و نقصان قوت
 و ضعف هر یک بدانند و طریق معرفت دانستی ضعف
 و قوی چنان باشد که هر یک کوکب را موضع وی از فلک
 و موقع وی از طالع معلوم کرده باشند بدین جدول
 در آید و مجموع قوی و ضعف را ملاحظه کنند اول جدول
 قوی و رانند و هر هالی که در آن کوکب موجود باشد از قوت
 کلی حده از نسبت کنند و بهر هالی که در جدول ضعف
 نیز بهمین دستور عمل نمایند با تمام بهرهای قوت و ضعف
 دانسته شود آنکه نیکند با فضل کدام است از فضل قوت
 باشد غالب او باشد بر ضعف بقدر آن فضل و اگر فضل
 ضعف را باشد غالب او باشد بر قوت بقدر آن
 فضل و اگر چند کوکب را بدین طریق قوی ضعف جمع
 کنند از آنکه فضل بهرهای او زیاد باشد و قوت او غالب
 باشد و اگر بهرهای ایشان در ضعف قوی مساوی
 باشد هیچ کدام غالب نباشد و جدول اینست والله اعلم

جد اول قوت های کواکب عظیم الاثر			
۴	یعنی بودن کواکب در خانه خود	در بیست	۱
۴	یعنی بودن کواکب در جبهه مشرق	در ۹۰ مشرق	-
۴	یعنی بودن کواکب در قوت زمین بی بی از بیوت طالع ناظر بطالع و پارک کواکب	اتیراز	۷
۵	یعنی دور بودن کواکب از اقطاب قبل از احتراق و بعد از گذار به ~~دقیقه~~	تضمیم	۵
۴	یعنی رسیدن کواکب بحرم کواکب از شواست کم بر مراه سده باشد	نمانده در جبهه	۵
۸	یعنی بودن کواکب در برزخ مشرق و قبل از درجه مشرق	بیت مشرق	۱
۸	یعنی مستقیم بودن کواکب	استقامت	-
۸	یعنی فلک از کواکب بالای فلک اقطاب باشد	اعمال فلک	۷
۸	چهار نوع است و بهترین آنست که کواکب در وادی بود که بیست مشرق او باشد	رسوبه	۵
۸	یعنی مستوی بودن کواکب بر موضعی که خط او انجلیتر است	استیلا	۵
۸	جلب بودن کواکب بظهار بر و قوت الارض و بیست فوق الارض و خد طین الا انده باید که کواکب روزی مذکور و شبی موانع بود	قاب و جلب	۷
۸	و ان از نوزده درجه حمل است تا سه درجه ثور و خاص است بقوه تیرین	قاب و جلب	۱
۷	یعنی بد آمدن کواکب علوی بیست از طلوع اقطاب در ناحیه مشرق	بیت علوی	۱
۷	یعنی بد آمدن کواکب سفلی بعد از غروب اقطاب در ناحیه مغرب	نقص سفلی	-
۷	یعنی بودن کواکب در یکی از اوتاد اربعه	بیت اقبال	۷
۷	یعنی بودن کواکب در حاق درجه طالع	درجه طالع	۵
۷	یعنی کواکب لا عرض نباشند	منطقه و برزخ	۵

۱	دوره اول	یعنی بودن کوکب در نقطه ۲ دوره ۱ مرئی از فلک تدویر و نقطه ۱ اول فلک خارنا
۲	دفع قوت	یعنی کوکب از حفظ خود بکوکب دیگر قوت خود را بدان کوکب دهد
۳	درجه ۱ کاشف	یعنی بودن کوکب در حلقه درجه ۱ کاشف
۴	دوره تدویر وسط	یعنی بودن کوکب در نقطه ۲ دوره وسطی از فلک تدویر
۵	رفع طبیعت	یعنی کوکب در حفظ دیگری باشد چون بصاحب حفظ نکر و طبیعت خود بدو دهد
۶	قبول در مقام	یعنی بودن کوکب در حفظ خود قوی حال
۷	فولجین	یعنی بودن کوکب در کاشف که سطح شعاع هر دو تند بسیار تریب او بالا از زمین باشد
۸	مرد فرار	چون در کوکب با هم قرار کنند و هر دو مستطیل باشد آن کم نزدیک است بود بزرگ تدویر تا دوره ۱۰۱۰۱۰ کنند مراد راست در قران
۹	مجاز جبهه سعور	یعنی کوکب ناظر باشد بسعدی
۱۰	حد سعد	یعنی بودن کوکب در حد سعدی و بهر نیز حد در با صرست
۱۱	مکان کاشف	یعنی بودن کوکب با کاشف سعادت
۱۲	ظهور کوکب	یعنی کوکب تحت شعاع افتاب نباشد
۱۳	جمع نور	یعنی چند ستاره سبزه او بستاره ۱۰۱۰۱۰۱۰ و بیو ندر او نور هم را جمع کنند
۱۴	در نور	چون میان دو کوکب کران در اتصال بوده باشد و از هم منحرف باشد کوکب که سبزه رو به رو بیو ندر در نور اول ایا بدور و کند اتصال تا به نور
۱۵	نقل نور	کوکب سبزه رو بیکر آن روی بیو ندر و از نور باز کرد و بید یکی بیو ندر نور اول را بدوم نقل کند
۱۶	در حد و ثا	یعنی کوکب در جبه باشد که کوکب سعور از ثوابه انجام بود
۱۷	استیلا بر ک	یعنی کوکب مستولی باشد بر جزو اجتماع یا به تقابل مقدم

قوت های کوکب متوسط الاثر

اعمال متوسط الارز	
۱	۱ اقباس یعنی کوکب مقیم باشد برای ستمقامت نه برای رحمت
۶	۲ سرفست یعنی سیر کوکب در نحایت سرسخت باشد
۶	۳ حد یعنی بودن کوکب در حدی از حد نهای خود
۶	۴ مثلثه اول یعنی بودن کوکب در مثلثه کم وی زت اول ان مثلثه باشد
۶	۵ اول و ثلثه یعنی بودن کوکب در نطق سبع و چهارم باشد از اوج
۶	۶ سه دور یعنی کوکب در نطق سبع و چهارم باشد از تدویر
۶	۷ سه دور یعنی کوکب در جنب شمال از نطق البروج صاعد باشد
۶	۸ فوق الارض یعنی کوکب بالای زمین باشد
۶	۹ برین مذکور یعنی کوکب مذکور در برین مذکور باشد
۶	۱۰ برین مذکور یعنی کوکب مؤنث در برین مؤنث باشد
۶	۱۱ برای از یعنی کوکب از جهت نحوس بالا باشد
اروسط متوسط الارز	
۵	۱ کوکب متوسط یعنی بودن کوکب در دهم یا باز دهم طالع
۵	۲ ربع سیم یعنی بودن کوکب میان کاش و طالع و نظیر او یعنی میان سابع و لا
۵	۳ عرض شمال یعنی نبودن کوکب در زیاده و ان وقتی بود که در نطق دوم و
۵	۴ زیاده نوب یعنی کوکب در جنب شمال باشد از منطقه البروج
۵	۵ زیاده قدر یعنی کثیر بودن کوکب در زیاده بود و ان وقتی بود که در نطق دوم و
۵	۶ زیاده سیم یعنی جهت کوکب زیاده از سیم و وسط او باشد
۵	۷ زیاده قدر یعنی بودن کوکب در نطق اول و دوم و ان در نطق اول و دوم باشد
۵	۸ زیاده حساب یعنی تعدیل کوکب زیاده بر مرکز یا فاصله یا وسط و ان وقتی باشد که کوکب در نطق چهارم از خارج و در نطق اول و دوم از تدویر
۵	۹ درجه سعادت یعنی بودن کوکب در درجه از درجات تا که در سعادت
۵	۱۰ درجه نیر و این بر غیر زحل را قوت باشد
۵	۱۱ درجه مظلوم و این بر زحل را قوت باشد
۵	۱۲ مثلثه اول یعنی بودن کوکب در برین که رتبه اول ان مثلثه است باشد
۵	۱۳ ربع مذکور یعنی بودن کوکب مذکور در ربع مذکور از طالع
۵	۱۴ ربع مؤنث یعنی بودن کوکب مؤنث در ربع مؤنث از طالع

کوکب متوسط الارز در اوج سیم باشد

زیاده نوب یعنی خاصه است که کمتر از نصف دریم باشد زیاده حساب یعنی تعدیل علی زائد بود بر وسط افعال

۵	۹	۹	یعنی بودن کوکب در وجه خود
۵	۶	نه بهر	جدول آن کشیده شد
۵	۴	مختلفه تا	یعنی بودن کوکب در برجی که وی رب روم آن مثلثه باشد
۵	۴	دوازده بهر	جدول آن مسطور شده
۴	۱	بیت طار	یعنی بودن کوکب در مائلی الموند و آن روم و پنجم و هشتم و یازدهم
۴	-	بیت فرج	یعنی بودن کوکب در بیت فرج خود
۴	۷	بیت حوت	یعنی بودن کوکب در بیت حوت خود
۴	۵	راست ندر	یعنی کوکب مذکور در خانه مذکور باشد از طالع
۴	۵	مؤنث بیت	یعنی کوکب مؤنث در بیت مؤنث بود از طالع
۴	۹	خا در سعد	یعنی بودن کوکب در خانه سعدی
۴	۱	مختلفه تا	یعنی بودن کوکب در برجی که رب روم از مثلثه سعدی باشد
۴	۲	مؤنث صاحب خانه	یعنی کوکبی در خانه خود بود کوکب دیگر بدو بیند و قوت خود بدان کوکب دهد و این را نصرت تیر خوانند
۴	ط	امانت	یعنی کوکبی در شرف خود باشد صاحبان بیت او را امانت کند
۴	۷	استقامت	یعنی کوکبی متصل کرد و صاحب بیت شرف خود و امانت است جو بد
۴	۸	نصرت	یعنی کوکبی در وجه طبع با ایا که نصرت باشد کوکبی که دوست وی بود بدو پیوندد
۴	۷	مکافات	مراد مکافات نصرت باشد بر همان وجه که گفته شد
۴	۶	آذر جان	و آن آذر جان نیز گویند جدول آن مسطور شده
۴	۷	مجموعه آفتاب	یعنی رسیدن قوت آفتاب کوکب روزی که زیر شعاع او باشد بر روز و بکوکب شیویشیب
۴	۹	حصار	یعنی کوکب میان روکب سعد باشد
۴	۶	زراعت	یعنی بودن کوکب در نصف لیلی از فلک
۴	۴	دیجان	جدول آن نوشته شده
۴	۴	عفت بهر	جدول این نیز تلمیح است و الله اعلم

این خانه هم عدد روم از روم است
و آن هم عدد روم از روم است
ملاحظه

یعنی آفتاب همیشه طالع بشود از آنکه
ملاحظه

قوت های کوکب حصیر الاثر

رقم	شرح	معنی	توضیح
۱	درجه سعد	یعنی بودن کوکب در درجه کوکب سعد	۱
-	نه بر سعد	یعنی بودن کوکب در نه برهه سعدی	۲
۷	اشرف مشرق سعد	یعنی بودن کوکب در دوزده بهر سعدی	۳
۱	درجه جمان سعد	یعنی بودن کوکب در درجه جمان سعدی	۴
-	درجه جمان سعد	یعنی بودن کوکب در آذر جمان سعدی	۵
۷	لطفت بهر سعد	یعنی بودن کوکب در لطفت بهر سعدی	۶
۵	درجه مذکور	یعنی بودن کوکب مذکور در درجه مذکور	۷
۵	درجه مذکور	یعنی بودن کوکب مؤنث در درجه مذکور	۸
۶	نصف صاعد	یعنی بودن کوکب در نصف صاعد از فلک و ان از رابع است تا عاشر بر خلاف توالی	۹
۱	برج موا	یعنی بودن کوکب در برجی که مزاج آن برج موافق مزاج وی بود	۱۰
۲	برج موا	یعنی بودن کوکب در برجی که اختلاف آن برج موافق اختلاف وی باشد	۱۱
۱	نیم بهر	یعنی نیمه اول از برج مذکور شمس را است و نیمه آخر را در مؤنث	۱۲
-	برج شمال	یعنی بودن کوکب در برج شمال و ان از جمله است تا میزان	۱۳
۷	برج دوست	یعنی بودن در برجی که صاحب آن برج دوست او باشد	۱۴
۵	برج مستقیم	یعنی بودن در برج مستقیم الطلوع و ان از سر طالع است تا جدی	۱۵
۵	ولایت نیرین	از اول اسد تا آخر جدی ولایت آفتاب است و از اول حمل تا آخر سرطان ولایت ماه صربار را در ولایت خود قوی است	۱۶
جداول ضعفهای کوکب بطریق الاثر			
۱	وبال	یعنی بودن کوکب در خانه وبال و ان مقابل بیت است	۱۷
-	درجه کعبه	یعنی بودن کوکب در حاق درجه و ظهور و ان مقابل درجه شرف	۱۸
۷	احتماق	یعنی بودن کوکب در سقارنه و آفتاب	۱۹

۴	وان نحو سنی عظیم باشد دروا	۴	وان نیز نحو سنی باشد دروا
۵	ان نیز نحو سنی است بر کوب منکسر	۵	ان نیز نحو سنی است بر کوب منکسر
۶	یعنی رسیدن کوب بجز ۴ ثابت که بر میزان فوسن باشد	۶	یعنی رسیدن کوب بجز ۴ ثابت که بر میزان فوسن باشد
۷	بمقابل برنج شرف است	۷	بمقابل برنج شرف است
۸	یعنی کوب از جهات شرق و غرب	۸	یعنی کوب از جهات شرق و غرب
۹	یعنی بودن کوب در جهت الشعاع اقطاب	۹	یعنی بودن کوب در جهت الشعاع اقطاب
۱۰	وان از نورده درجه میزان است تا سه درجه و خاص است	۱۰	وان از نورده درجه میزان است تا سه درجه و خاص است
۱۱	یعنی فلک ان کوب تحت فلک اقطاب باشد	۱۱	یعنی فلک ان کوب تحت فلک اقطاب باشد
۱۲	یعنی بودن کوب در جهت اجتماع یا استقبالی مقدم یا در ربع	۱۲	یعنی بودن کوب در جهت اجتماع یا استقبالی مقدم یا در ربع
۱۳	میان تقریب گذشته	۱۳	میان تقریب گذشته
۱۴	میان شریقی کرده شد	۱۴	میان شریقی کرده شد
۱۵	یعنی کوب را عرض باشد	۱۵	یعنی کوب را عرض باشد
۱۶	یعنی کوب در درجه و غارب باشد	۱۶	یعنی کوب در درجه و غارب باشد
۱۷	یعنی کوب در حاق درجه و رابع بود	۱۷	یعنی کوب در حاق درجه و رابع بود
۱۸	یعنی کوب در حاق درجه و ثانی بود	۱۸	یعنی کوب در حاق درجه و ثانی بود
۱۹	یعنی بودن کوب در نقطه خضیفه اوج	۱۹	یعنی بودن کوب در نقطه خضیفه اوج
۲۰	یعنی بودن کوب در نقطه خضیفه تدور	۲۰	یعنی بودن کوب در نقطه خضیفه تدور
۲۱	یعنی بودن کوب در ربع که سطح شعاع بود شدیم	۲۱	یعنی بودن کوب در ربع که سطح شعاع بود شدیم
۲۲	یعنی بودن کوب در بیوت لاله و منفصله که ان ششم و	۲۲	یعنی بودن کوب در بیوت لاله و منفصله که ان ششم و
۲۳	درجه و محار فلک البروج ان را گویند که بوقت رسیدن ان	۲۳	درجه و محار فلک البروج ان را گویند که بوقت رسیدن ان
۲۴	بنصف النهار کوب در نصف النهار بود	۲۴	بنصف النهار کوب در نصف النهار بود
۲۵	یعنی بیوتی خمس بنظر کلاوت	۲۵	یعنی بیوتی خمس بنظر کلاوت
۲۶	کوب میان روی خود که بگردن روی پیوند کوب سبک و در حالت	۲۶	کوب میان روی خود که بگردن روی پیوند کوب سبک و در حالت
۲۷	در جهت بگردن روی پیوند وان بگردن و قطع نه میان رو کند	۲۷	در جهت بگردن روی پیوند وان بگردن و قطع نه میان رو کند
۲۸	یعنی سبک روی خود که بگردن روی پیوند و میان رو مانع	۲۸	یعنی سبک روی خود که بگردن روی پیوند و میان رو مانع
۲۹	انصال کرد	۲۹	انصال کرد
۳۰	یعنی کوب متصل باشد بکوبی سبب رجعت یا استقامت از	۳۰	یعنی کوب متصل باشد بکوبی سبب رجعت یا استقامت از
۳۱	انصال باطل کرد	۳۱	انصال باطل کرد

بفصله خضیفه اوج
نقطه خضیفه تدور

۷	یعنی کوب سبک و معترض کرد میان اتصال میان روز و گران	۱	اعراض
۷	و بعضی عقده اذنب تمحصین کرده اند	۱	عقده
۷	وان وقتی باشد که محسنی پیش از وی طلوع کند	۲	محسنی
۷	وان وقتی باشد که محسنی پیش از وی طلوع نشوند	۳	محسنی
۷	یعنی بودن کوب در حد محسن	۴	حد محسن
۷	یعنی بودن کوب در درجه و کوبی از ثوابت که محسن باشد خاتم شماری	۵	درجه و کوب
۷	بودن کوب در درجه و سطح قاطع باشد و سهام قاطعه سه اند سطح اول بروز از محل تا یک و بشت بر محسن مگوی و بروز در طلوع افزای ۳ و سطح دوم یک بروز از محل تا صاحب خانه و جزو مقدم و بشت مخالف و طلوع افزای ۳ و سطح سوم یک بروز از مرز تا ثمر و بشت خلاف اینها و بروز در درجه طلوع افزای	۶	درجه و سطح قاطع
۷	یعنی کوب از وبال یا هبوط بلوکی نکرد ان کوب اتصال در قبول کتب	۷	انبار
	ضعفهای کوب متوسط الاثر		
۶	یعنی مع بودن کوب برای انکه راجع نشود	۱	اقتضا
۶	یعنی که ان دفتر کوب وان از ابهات معلوم گردد	-	بطلان
۶	وان در نطاق اول و دوم باشد	۷	دهبوط در قلا
۶	این نیز در نطاق اول و دوم است	۵	فلا و تدر
۶		۵	اقتضا الا رضی
۶	یعنی بودن کوب مذکور در برت موافقت	۶	برت موافقت
۶	یعنی بود کوب موافقت در برت مذکور	۱	برت مذکور
۶	یعنی بودن کوب در برج که رب اول آن متانته محسن باشد	۲	متانته اول محسن
۶	یعنی بودن کوب در برت که او را در آن هیچ حرفی نه باشد	ط	غرضی در مکان

بعضی عقده
بعضی عقده

۶	یعنی بودن کوکب قاصد در جانب جنوب از فلک	همه مذکور هفتاد
۵	و آن از طالع است تا رابع و نظیر آن	۱ برتبه مذکور ناقص
۵	یعنی بودن کوکب در جانب جنوب باشد از منطقه	۱ عرض جنوب
۵	و آن وقتی است که کوکب در شطاق اول و چهارم باشد	۷ نقصاً نور
۵	و آن نیز در شطاق اول و چهارم است	۵ نقصاً قدر
۵	یعنی سیر کوکب از سیر وسط او کمتر باشد	۵ نقصاً سیر
۵	یعنی بودن کوکب صاحب در فلک او و تدویر آن در شطاق سیم و چهارم بود	۷ نقصاً عدد
۵	یعنی بودن کوکب درجه از درجه ایار	۱ درجه و غیر
۵	یعنی بودن کوکب در برجی رتبه مثله تا نهم آن شخصی بود	۲ مثله تا نهم
۵	یعنی تغذیه کوکب ناقص باشد از مرکز یا خاصه یا وسط	ط نقصاً حاصل
۵	یعنی بودن کوکب مؤنث در ربع مذکور از طالع	۷ ربع مذکور
۵	یعنی بودن کوکب مذکور در ربع مؤنث از طالع	۱ ربع مؤنث
۵	یعنی بودن کوکب روزی بروز تحت الارض	۱ نظر تحت الارض
۵	یعنی بودن کوکب شبی بشتب تحت الارض	۱ لیل کوکب
۵	این خاص است بقره که بگذر بر ج را مطلع کند بلیع کوکب زیورند	۷ و حاشی که
۴	یعنی بودن کوکب در بیوت زائله متصله که آن بیج و تنه است	۱ بیوت زائله
۴	یعنی بودن کوکب در بیوت ترک است	۱ بیوت ترک
۴	یعنی بودن کوکب در بیوت ضعفه المقابله بیوت قوتست	۷ بیوت ضعفه
۴	یعنی بودن کوکب مؤنث در بیوت مذکور از بیوت طالع	۵ بیوت مؤنث
۴	یعنی بودن کوکب مذکور در بیوت مؤنث از طالع	۵ بیوت مذکور
۴	یعنی بودن کوکب در خانه شخصی	۷ بیوت شخصی
۴	و این بعلی قوه صاحب خانه باشد که یاد کردیم	۱ ضعفه صاحب
۴	یعنی بودن کوکب نظاری در جهات کوکب لیلی یا بعلی	۲ ساعات

اوسط منو سطر الارض

کجا که زمین را کرم بریزند تا کرم بیرون آید
بنام کرم سیرم که کرم سیر

خلای
سیر

اوسط منو سطر الارض

ط	جسایه توسعه	یعنی بودن کوکب مضبوط میان دو احسن	۴
ع	مقدّمه جنوب	و این نیز بعضی بدنبال خاص کرده اند	۴
ا	بعضی اقتاب	یعنی بودن کوکب در نیمه افق از فلک	۴
منطقه‌های سواکب حقیر الاثر			
-	زیر نظر احسن	یعنی بودن کوکب در نیمه افق احسن	۴
۶	دور زده احسن	یعنی بودن کوکب در اتنی حفره احسن	۴
۵	درجه مطلوبه غیر زحل	یعنی بودن کوکب غیر زحل در درجات مطبوعه	۴
۵	درجات زحل	یعنی بودن زحل در درجات نیره	۴
اوسط سواکب الاثر			
۱	درجه احسن	یعنی بودن کوکب در درجه ان احسن	۴
-	درجه احسن	یعنی بودن کوکب در آذرجهان احسن	۴
۶	درجه احسن	یعنی بودن کوکب در لطفه احسن	۴
۵	درجه مطلوبه	یعنی بودن کوکب در درجات کرد آلود و آن مثبت شده	۴
۵	درجه مطلوبه	یعنی بودن کوکب موافق در درجه مذکور	۴
۶	درجه مطلوبه	یعنی بودن کوکب مذکور در درجه موافق	۴
۱	درجات والد اعما	یعنی بودن کوکب در درجات که دلالت بر عاکنند و آن نیز مستور است	۴
۲	نصف فلک	یعنی کوکب در نصفها بط باشد از فلک و الزمان کمتر است بر خلاف متوالی تا ربع	۴
ط	برخ مخالف	یعنی بودن کوکب در برجی که مخالف آن از فلک و آن مخالف آن است	۴
ع	برخ مخالف	یعنی بودن کوکب در برجی که خلق آن برخ مخالف خلق و آن بود	۴
ادوات الاثر			
۱	برخ جنوب	یعنی بودن کوکب در برزخ جنوبی و آن از میزان است تا حمل	۱
-	برخ شمال	یعنی بودن کوکب در برجی که صاحب آن برزخ دشمن او باشد	۱
۶	برخ مطلوبه	یعنی بودن کوکب در برزخ معلوم الطول و آن از جدولی تا است	۱
۱۱۱			

3. BÖLÜM

İNCELEME

1.YAZIM (İMLA) ÖZELLİKLERİ

1.1. Ünlülerin Yazılışı

1.1.1. Sözcük Köklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.1.1. /a/ Ünlüsü

Ön Seste

Ön seste /a/ ünlüsünün yazılışı yalnızca elif (ا) ile tek şekilde görülmektedir:

التى altı 2a/2, اغز اغز 12a/23, اطهسى اٹاسى 2b/5

İç Seste

Metinde iç seste /a/ ünlüsünün yazılışı şu şekillerde görülmektedir.

a. Elif (ا) ile:

اغلان oğlan 44a/8, يرامز yaramaz 65a/24, بغدادى buğday 10b/25

b. Güzel he (ه) ile:

اطهسى اٹاسى 2b/5

Son Seste

Metinde son seste /a/ ünlüsünün yazılışı şu şekillerde görülmektedir.

a. Yalnızca elif (ا) ile: اكا aña 20b/19, الما alma 10b/17

b. Güzel he (ه) ile: قرة kara 11b/19, صوكره şonra 17a/17, باشقه başka 51a/14

1.1.1.2. /e/ Ünlüsü

Ön Seste

Metinde sözcük başında /e/ ünlüsünün yazılışı yalnızca elif (ا) ile tek şekilde görülmektedir.

eline 22b/2, اركك erkek 28b/15

İç Seste

Metinde sözcük ortasında /e/ ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

aker eger 28b/16, برق berq 65a/16, degirmenciler 3a/6

Son Seste

Metinde sonda /e/ ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

kimesne 27b/5, يونانجه yunanca 12a/17, وارنجه varınca 40b/19

1.1.1.3. /ı/, /i/ Ünlüleri

Metinde /ı/ ve /i/ ünlülerini birbirinden ayıran açık bir işaret bulunmamaktadır. Aralarındaki fark, sözcüklerin okunuşundan ve cümlenin anlamından anlaşılmaktadır.

Ön Seste

a. Elif (ا) + ye (ی) ile: ايراق iraq 34a/20, ايكنجى ikinci 58b/2, ايمدى imdi 48a/6

b. Yalnızca elif (ا) ile: اصرمسندن ısırtmasından 41a/13, اسى ısı 10b/3, استمملر ısıtmalar 9b/15

c. Herhangi bir işaret ve harf kullanılmadan: اشليئر işleyenler 8a/1

İç Seste

Metinde sözcük ortasında /ı/ ve /i/ ünlüleri bazen ye (ی) ile gösterilmiş, bazen de hiçbir işaret ya da harf kullanılmamıştır.

a. Herhangi bir işaret ve harf kullanılmadan: خرسزئر hırsızlar 65a/8, اسمسنه esmesine 65b/1, چكرکه çekirge 9b/27, استمملر ısıtmalar 9b/15

b. Ye (ی) ile: اكين ekin 66a/6, قالدوروب kaldırıp 65a/14

Son Seste

Metinde sözcük sonunda /ı/ ve /i/ ünlüleri, ye (ی) ile yazılmıştır.

داھی daħı 13b/15, بوی boyı 10b/27, گۆگسی gögsi 12a/11

1.1.1.4. /o/, /ö/, /u/, /ü/ Ünlüleri

Metinde /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlülerini birbirinden ayıran açık bir işaret bulunmamaktadır. Aralarındaki fark, sözcüklerin okunuşundan ve cümlenin anlamından anlaşılmaktadır.

Ön Seste

Metinde sözcük başında /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlüleri elif (ا) + vav (و) ile yazılmıştır.

اورندلنمك اورندلنمك 62b/20, ucuz اوجوز 41a/25, اولو ulu 40b/13, اوغل oğul 67b/4, اولمسنه olmasına 42b/7, اورندلنمك اورندلنمك 43b/18, اوتوری ötürü 53b/1, اوله öle 25b/3

İç Seste

Söz içinde vav (و) ile yazılmıştır.

بوغز boğaz 10b/7, گۆبک göbek 13a/6, بوزوق bozuğ 10b/21

Son Seste

Metinde sözcük sonunda /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlüleri vav (و) ile yazılmıştır.

طتلو ṭatlu 10b/4, تنلو tenlü 27b/15, اولو ulu 18a/5

1.1.2. Eklerde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.1. Yapım Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.1.1. İsimden İsim Yapma Eklerinde

+CA eki:

Bu ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

الاجه alaca 9a/25, اورتنجه ortanca 12b/3

+ÇI eki:

Bu ekin ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır:

قيومجىلر quyumcılar 12b/26, اوچجىلىق oqçılıq 11b/27, الكجىلر elekçiler 11b/27

+cAK eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir harf kullanılmamıştır:

تيزجك tezcek 24/27, اسيجق ısıcaq 61b/3

+rAK eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

ياشسراق yaşsıraq 5a/4, اوزونرق uzunraq 6a/20, يشلرك yeşilrek 13b/24

+cIK eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi harf kullanılmamıştır:

اوغلانچىلار oğlançıklar 65a/19, اوفاجق ufacıq 5a/3, صغرجق şıgırcıq 14b/15

+(I)ncI eki:

Bu ekin ilk ünlüsü için herhangi bir harf kullanılmazken son ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır:

اوننجى onıncı 30a/22, دوردنجى dördinci 30b/19

+kek eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir harf kullanılmamıştır:

اركك erkek 33b/17

+ki aitlik eki:

Metinde bu ekin ünlüsü iki şekilde yazılmıştır:

a. Güzel he (ه) ile: مقامندكه maqāmındaki 39a/3, شهرلردهكه şehirlerdeki 67a/24

b. Ye (ی) ile: evvelki 45a/1, خصوصلردهکه 42b/20

+II, +IU eki:

Metinde düz ve yuvarlak şekilleri kullanılmıştır. Ekin düz şekli ye (ی) ile, yuvarlak şekli vav (و) ile yazılmıştır:

قیللی kıllı 43a/9, یاغر نلی yağrınlı 4a/25; مزاجلو mizāclu 4a/10, طوداقلو tudaqlu 3a/12

+IIK, +IUK eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi harf kullanılmamıştır.

فکر لولک fikrlülük 5a/27, دوستلۇق dōstluq 27a/16, قور اقلق kuraqlıq 73a/13

+sIz, +sUz eki:

Metinde bu ekin ünlüsü herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

اوتسز otsuz 10a/6, صبانسز şabansız 14a/4, یوزسزلک yüzsüzlük 6b/12, همتسز himmetsiz 40a/15

+An eki:

Bu ekin ünlüsü elif (l) ile gösterilmiştir.

اغلان oqlan 65a/19

1.1.2.1.2. İsimden Fiil Yapma Eklerinde

+A- eki:

Bu ekin ünlüsü elif (l), güzel he (ه) ve herhangi bir harf olmadan yazılmıştır.

a. Elif (l) ile:

ایشامز yaşamaz 27b/6, اوینادیغی oynadığı 13a/22

b. Güzel he (ه) ile:

اوینماسی oynaması 4b/22

c. Herhangi bir işaret ve harf olmadan:

بکزر bejzer 12a/13

+IA- eki:

Bu ekin ünlüsü metinde herhangi bir harfle gösterilmemiştir.

باغشلیه‌لر bağışlayalar 41b/21, ایشلینلر işleyenler 8a/1, باشلمق başlamak 42a/21

1.1.2.1.3. Fiilden Fiil Yapma Eklerinde

-Ar- eki:

Bu ekin ünlüsü elif (l) ile yazılmıştır.

چیقارملرینه çıkarmalarına 56a/23, یرار yarar 35a/5

-dUr- eki:

Bu ek metinde iki şekilde yazılmıştır. Herhangi bir ünlüyle gösterilmeyen kelimelerin okunuşunda Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliklerine uyularak -dUr şeklinde okunmuştur. Ancak ye (ی) ile yazılan kelimelerde yazım özelliği dikkate alınarak -dİr şeklinde okunmuştur.

a. Herhangi bir işaret ve harf olmadan: ایتدیره êtdüre 28b/17, قازدرمقده kazdurmaqda 43b/18

b. Ye (ی) ile: اولدیره öldire 41b/27, یاپدیره yapıdıra 25a/15

-(I)l- eki:

Bu ekin ünlüsü ye (ی) ile gösterilmiştir.

یازیلوب yazılıp 68b/5, ساتیلور şatılır 7b/7, یاپلمش yapılmış 4b/26

-(U)r- eki:

Bu ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır.

دشورمك düşürmek 42b/27, بلورمسنه belürmesine 54a/12 (<belgürmek)

-An eki:

Bu ekin ünlüsü elif (ل) ile gösterilmiştir.

اولان olan 67b/6

1.1.2.1.4. Fiilden İsim Yapma Eklerinde

-IcI eki:

Bu ekin ünlüsü ye (ى) harfi ile yazılmıştır.

گوريجى görici 5a/2, قازيجيلر kazıcılar 9b/10, سويجى sevicı 2b/3

-mAK eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

اولمق olmak 42b/8, كيرمك girmek 42b/8, بوغمق boğmaq 3a/8

-mA isim-fiil eki:

Bu ek güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

Son Seste:

چاتمە çatma 3b/14

İç Seste:

اووينمەسى oynaması 12b/9, استمەلر ısıtmalar 9b/15

-maz eki:

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

يرامز yaramaz 11a/25

-mur eki:

Bu ekin ünlüsü vav (و) ile gösterilmiştir.

ياغمورلر yağmurlar 66a/5

-In eki:

Bu ekin ünlüsü ye (ی) ile gösterilmiştir.

ایشین için 8a/1, اکین 4b/2

-(A)k eki:

Bu ekin ünlüsü elif (ل) ile gösterilmiştir.

طوداقلو tudaqlu 9b/17

-uK eki:

Bu ekin ünlüsü vav (و) ile gösterilmiştir.

شوق şovuk 26b/27, اچوق açuk 39b/16

1.1.2.2. Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1. İsim Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1.1. +IAr Çokluk Ekinde

Metinde bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

شولر şular 56b/26, قانلر kanlar 67b/12, ظلمتلر zulmetler 75b/3

1.1.2.2.1.2. İyelik Eklerinde

Teklik Birinci Şahıs İyelik Eki: +(U)m

Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Teklik İkinci Şahıs İyelik Eki: +(U)ñ

Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Teklik Üçüncü Şahıs İyelik Eki: +(s)I(n)

Bu ekin ünlüsü sözcük sonunda ye (ی) ile gösterilmemiştir:

یوزی yüzi 5a/5, اوجی uci 6a/20, بدنی bedeni 7a/27

Sözcük içinde herhangi bir işaret ve harf ile gösterilmemiştir:

قورقوسندن 32a/25, زوجهسندن zevcesinden 23b/19, اراسنده 24a/14

Çokluk Birinci Şahıs İyelik Eki: +(I)mUz

Metinde bu ek için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

ايتديكمز 47b/15, ديدكلريمز 32a/7, ديدوگموز 33b/3

Çokluk İkinci Şahıs İyelik Eki: +(I)ηUz

Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Çokluk Üçüncü Şahıs İyelik Eki: +IArI

Ekin sondaki ünlüsü ye (ى) ile gösterilmiştir:

کنارلری 61a/24, قارنداشری 35b/11, قوللری 35b/16

Ekin ünlüsü sözcük içinde herhangi bir işaret ve harfle gösterilmemiştir:

کتخدالرنده 59a/16, برجلرندن 34a/27, دوستلارندن 35b/24

1.1.2.2.1.3. Durum Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1.3.1. İlgi Durumu Eki: +Uη, +nUη

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

ياغمورلرک 67a/1, انک 20b/3

1.1.2.2.1.3.2. Belirtme Durumu Eki: +(y)I, +Ø

Bu ekin ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır.

احکامنی 24a/19, باباسنی 25a/20

+Ø belirtme durumu eki metinde daha az kullanılmaktadır

اناسن 41b/23, باباسن 41b/23, عورتن 41b/27, ارين 41b/27

1.1.2.2.1.3.3. Yönelme Durumu Eki: +(y)A

Yönelme durumu eki genellikle güzel (ه) he ile yazılmıştır.

اولمسنه olmasına 61a/6, زحله zühale 60b/16

Bu ekin ünlüsünün 3. teklik kişi zamiri (o) çekiminde elif ile yazılmaktadır.

اكا aḡa 20b/19

1.1.2.2.1.3.4. Bulunma Durumu Eki: +dA

Bu ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

دوشکنده döşeginde 29b/8, غربتده ğurbetde 27b/10, هانده hānede 22b/1

1.1.2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu Eki: +dAn

Bu ekin ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

دوشمکدن düşmekden 29b/16, خدمتندن hıdmetinden 22b/3, قیزدن kıızdan 22b/2

1.1.2.2.1.3.6. Eşitlik Durumu Eki: +cA

Bu ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

مقدارجه miḡdārca 59a/7, تقديرجه taḡdīrce 19a/3

1.1.2.2.1.3.7. Yön Gösterme Eki: +rA, +ArI, +ArU

+rA eki:

Bu ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

طشربه taşraya 54b/11

+ArI, +ArU eki:

Bu ekin ünlüsü elif (ل), vav (و) ve ye (ى) harfleriyle yazılmıştır.

يوقاروسى yukarusı 5a/1, يوقارىسى yukarusı 6b/26

1.1.2.2.1.3.8. Araç Durumu Eki: +(y/i)IA, +n

Bu ekin ünlüsü son ünlüsü güzel he (ه) ile ilk ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır.

Güzel he (ه) ile:

انكله anuḡla 34b/25

Bu ekin ilk ünlüsü ye (ى) ile son ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

اياغيله ayaḡıyla 7a/22, اقربالريله aḡrabālarıyla 24b/2, اناسيله anasıyla 26a/27

+n eki:

Metinde birkaç kalıplaşmış şekli mevcuttur.

دکين degin 63a/23, ايچون içün 42a/6

1.1.2.2.1.4. Bildirme Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Teklik 3. Şahıs: +dUr

Bu ekin ünlüsü herhangi bir işaret ve harf ile yazılmamıştır.

بودر budur 25b/24, خانزدر cā'izdür 26b/5, گركدر gerekdür 26b/26

Çokluk 1. Şahıs: Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneğe rastlanmamıştır.

Çokluk 3. Şahıs: +IArdUr

Bu ekin ünlüsü herhangi bir işaret ve harf ile yazılmamıştır.

يەرلەر 7b/7, جانورلار 6b/15, كىمىنەلەر 40b/2

1.1.2.2.1.5. Soru Edatı: mI

Bu ekin ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır.

مۇشترىيەمى 60b/12, نھۈستىمى 45a/12

1.1.2.2.1.6. ile Edatı

Elif (ل) + ye (ى) şeklinde yazılmıştır.

كىمۈن 40b/6, تەسدىس 42a/18, تالە 59a/26

1.1.2.2.2. Fiil Çekimi Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.2.1. Haber Kipleri

1.1.2.2.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman: -dI, -dU

Bu ek harf ya da harekesiz yazıldığından dolayı ne şekilde okunduğunu anlamak pek mümkün değildir. Ancak ekin ünlüsü metinde sadece teklik ve çokluk üçüncü şahıslarda ye (ى) ile yazılmıştır. Biz de diğer şahıslarda dar yuvarlak ünlülü şekliyle okuduk.

Teklik 1. Şahıs: قىلدۇم 1b/16, ئىلدىم 1b/13

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: ئۇرادى 19a/27, گەلدى 19a/16, ئۆلدى 19b/14

Çokluk 1. Şahıs: ئالدىق 27b/25, تۇتدىق 63b/25, دەدىق 18a/15

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: ئۆلدىلەر 19b/1, ئىلدىلەر 19a/23, ئۆلدىلەر 19b/1

1.1.2.2.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman: -mİş

Bu ekin ünlüsü yazılmamıştır.

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: طوغمىش 20a/3, بولنمىش 33a/9, ايتمىش 42b/12

Çokluk 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: ديمىش 2a/24, قارشمامىشلر 60b/23

1.1.2.2.2.1.3. Geniş Zaman: -r, -Ar, -Ir, -Ur

Bu ekin ünlüsü şu şekillerde yazılmıştır:

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: اولور olur 40b/1, اولنور olunur 62b/8, گلور gelür 63a/25

Çokluk 1. Şahıs: الورز aluruz 47b/15,

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: الورلر olurlar 58b/16, بولنورلر bulunurlar 63b/18

1.1.2.2.2.1.4. Gelecek Zaman: -AcAK

Sadece 3. teklik şahıs çekiminde görülmektedir. Ekin ilk ünlüsü güzel he (◦) ile yazılmış, sondaki ünlü için herhangi bir harf ya da işaret kullanılmamıştır.

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: اولهچقدر nice olacaqdur 62b/7, پاديشاها gidecek ise 43a/26

Çokluk 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

1.1.2.2.2.2. Dilek Kipleri

1.1.2.2.2.2.1. İstek Kipi: -A

Bu ekin ünlüsü güzel he (◌) ile yazılmıştır:

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: اوله ola 14b/16, قالميه kalmaya 31b/23

Çokluk 1. Şahıs: ايدلم edelüm 43a/6

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: يازلر yazalar 50b/8, گؤرلر göreler 46b/17

1.1.2.2.2.2.2. Şart Kipi: -sa

Bu ekin ünlüsü teklik ve çokluk üçüncü şahıslarda güzel he (◌) ile yazılmıştır:

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: بولنسه bulınsa 52a/24, ائسه etse 51a/11

Çokluk 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: اولسالر olsalar 52a/23, ايلسالر eyleseler 33a/18

1.1.2.2.2.3. Emir Kipi

Teklik 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 1. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 2. Şahıs: Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 3. Şahıs: بولماسون 43a/23, بولماسون 38b/2, السون olsun

1.1.2.2.2.4. Gereklilik Kipi:

-malı: Metinde örneği bulunmamaktadır.

gerek: مسعود كركدر mes'ūd gerekdür 42b/1

-mağ/-mek gerek: دوشورمك كرك düşürmek gerek 42a/22

lāzım gel-, lāzım ol-: لازم اولدغه 57b/26, لازم گلدükde 43b/10, لازم اولدغه

1.1.2.2.3. Şahıs Ekleri

1.1.2.2.3.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Şahıs zamiri menşeli olup bugün şimdiki zaman, geniş zaman, gelecek zaman, öğrenilen geçmiş zaman, istek, gereklilik çekimlerinde kullanılan eklerdir.

Teklik Birinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik İkinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik Üçüncü Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır..

Çokluk Birinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk İkinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk Üçüncü Şahıs : -lAr

ديمشلر dēmişler 2a/24, قارشامشلر qarışmamışlar 60b/23

1.1.2.2.3.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

İyelik eki menşeli olup bugün görülen geçmiş zaman ve şart çekimlerinde kullanılan eklerdir.¹

Teklik Birinci Şahıs : -m

ققدم kıldum 1b/16

Teklik İkinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik Üçüncü Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk Birinci Şahıs : -k, -ķ

طوتدق tütduķ 63b/25, الدق alduķ 47a/25, ايتدك ètdük 47b/1

Çokluk İkinci Şahıs : Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk Üçüncü Şahıs : -lAr

اولسهار olsalar 17a/16, ايلديلر èylediler 19a/23

1.1.2.3. Fiilimsilerde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.3.1. İsim-Fiiller:

-mAK eki:

Metinde bu ek herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmıştır.

شيشمك şişmek 27a/17, دوكمك dökmeķ 28b/5

-mAKLIK eki:

Metinde bu ek herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmıştır.

---

¹ Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Basım Yayım, İstanbul, 2009, s.286.

اولمقلغه olmaqlığa 22a/17

1.1.2.3.2. Sıfat-Fiiller

-AcAK eki:

Ekin ilk ünlüsü güzel he (ه) ve elif (ل) ile yazılmıştır; ancak bunda bir düzen yoktur. Kimi zaman elif (ل), kimi zaman güzel he (ه) ile yazılmıştır. Sondaki ünlü için herhangi bir harf kullanılmamıştır.

اوتاناچق utanacaq işler 41b/16, ایدمچك zühür edecek maražların 51a/17, اولمچق olacaq aḥvāle 16b/15

-(y)An eki:

Ekin -an şeklinde yazılışında elif (ل) ile gösterilmiş, -en şeklinde yazılışında ise herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

a. Elif ile:

صتانلر şatanlar 7a/23, اولان olan 43a/9

b. Herhangi bir işaret ve harf olmadan:

ایدنلر edenler 67a/5, چویرنلره çevirenlere 16b/23

-dIK, -dUK eki:

Bu ekin yazımında metinde farklılıklar bulunmaktadır. Ekin hem vav (و) hem ye (ی) hem de herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmış şekilleri mevcuttur.

a. Vav (و) ile: اولدوغی toğduğı 61a/5, قزاندوغی kazandığını 36b/15

b. Ye (ی) ile: اولدیغی oldığı, دیدیگیمز dedigimiz 18a/22, اولرندیگی öğrendiği 33a/4

c. Herhangi bir işaret ve harf kullanılmadan: اولدقلى cem' oldığları 61b/9, اولدقلى صفاقلادقلى 15b/19

-mAz eki:

Metinde bu ek herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmıştır.

يaramaz fi' ller 65a/24, طوغمزدن 47a/19, اولمزدن 15b/11

-mAdUk eki:

Metinde bu ek herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmıştır.

ایشیدلمدک 54a/16,

-mİş, -mUş eki:

Metinde bu ek herhangi bir işaret ve harf olmadan yazılmıştır.

اوغورلنمش 15b/18, گلمش 29a/11, طورمش 10a/20

1.1.2.3.3. Zarf-Fiiller

-(y)U eki:

Bu ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır:

deyü 43a/23

-dUKCA eki:

Bu ekin ilk ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmamış, son ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

اولدقچه 39a/9, گتدکچه 50b/6

-dUKdA, -dUKdAn:

Ekin ilk ünlüsünde herhangi bir işaret ve harf kullanılmadığı için /u/ ile mi /ı/ ile mi yazıldığını tespit etmek zordur. -dUKdA ekinin son ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmış, -dUKdAn ekinde herhangi bir işaret ve harf kullanılmamıştır.

ایتدکده نقل 19b/8, اولدقدن 40b/18

-IncA eki:

Ekin ilk ünlüsünde herhangi bir işaret ve harf kullanılmamış, son ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır.

varınca 40b/19, چقنجه çıkınca 63a/2, اولنجه ölince 41a/14

-ken eki:

Metinde daha çok iken şekli bulunmaktadır. Tek bir örnekte -ken şekli görülür ve herhangi bir ünlü harf ile gösterilmemiştir.

طوغرکن toğarken 47a/1

-Up eki:

Bu ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır.

طوتوب tutup 52b/7, دپوب depüp 41b/8

1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

1.2.1. /ç/ Ünsüzü

/ç/ (چ) ünsüzünün daha sonraki dönemlerde Farsça etkisiyle yazıda gösterilmesinden dolayı /c/ ve /ç/ ünsüzlerinin yazılışında istikrar bulunmamaktadır. Metinde söz tabanında /c/ (ج) ile yazılan kaç, üç, saç, kılıç, iç, ağaç kelimelerine bir ek geldiğinde de herhangi bir değişikliğe uğramadan /c/ ile yazıldığı görülmektedir.

Ön Seste: Daima /ç/ (چ) ile yazılmıştır.

چیçek 9b/18, چبقاروب çıkarp 50b/8

İç Seste: Ortada hem /c/ (ج) hem /ç/ (چ) ile yazılmıştır.

بچق buçuk 47b/9, الچق alçak 53a/3

Son Seste: Söz tabanında daima /c/ (ج) ile yazılmıştır.

قاچ kaç 54a/11, اوچ üç 59b/13, صاچ saç 3a/9

1.2.2. /p/ Ünsüzü

Bu ünsüz, metinde başta ve ortada /p/ (پ) ile yazılmıştır, ancak bir sözcükte istikrardan söz edilemez. Bu kelimenin yazımında /b/ ve /p/ dönüşümlü olarak

kullanılmıştır. Farsça etkisiyle yazıda gösterilmesinden dolayı /p/ sesinin kullanımı bu dönemde süreklilik kazanmamış, aynı kelimenin hem /p/ hem /b/ sesiyle yazıldığı olmuştur. Aynı zamanda -Up zarf-fiil ekinin yazımında düzenli olarak /b/ harfi tercih edilmiştir.

بازارلرده bāzārlarda 65b/5, بازار pāzār 34a/7

-Up zarf-fiil ekinde /p/ sesi /b/ (ب) ile gösterilmiştir.

قىلوب qilub 52b/20

1.3. Yazımlarında İkilik Olan Bazı Sözcük ve Eklerin İmlası

1.3.1. ki bağlacının yazımı

Metnin yazımından ötürü ayrı mı yoksa bitişik mi yazıldığını anlamak pek mümkün değildir. Ancak bazı bitişen harflerden sonra geldiğinde harflerin birleşmemesinden ayrı yazıldığını çıkarmak mümkündür.

اولا که ola ki 34b/25, خصوصاً که huşūṣā ki 35a/12

1.3.2. dA bağlacının yazımı

Metinde sadece iki yerde ve kendisinden önceki kelimedden ayrı yazılmıştır.

ايدرسه ده éderse de 63a/5, 63a/8

1.3.3. ile edatının yazımı

Metinde ile edatının yazımı konusunda birlik yoktur. Kendisinden önceki kelimenin son harfinin bitişip bitişmemesine göre de değişkenlik göstermektedir.

ايشلر ايله işler ile 69b/11, سببيله sebebiyle 26a/6, عورتيله avratıyla 24b/3

1.3.4. için edatının yazımı

Genellikle eklendiği sözcükten ayrı yazılmasına rağmen birkaç örnekte bitişik yazılmaktadır.

habercilik için 26a/9 خبرجیلک ایچون, 24b/3 हुषुशिचुन خصوصيچون

1.3.5. imek fiilinin yazımı

Metinde i- fiilinin yazımıyla ilgili bir istikrar yoktur. Ayrı ve bitişik yazıldığı örnekler bulunmaktadır.

bulunursa 40b/12, بولنورسه, 17b/7, bulunur ise 17b/7, بولنور ایسه, 19a/24, derecesi idi 19a/24, درجهسی ایدی
48a/8, ایمش صوکره, 48a/8

1.3.6. İkili İmlası Bulunan Türkçe Sözcükler

Metinde ikili imlası bulunan bazı Türkçe sözcükler şu şekilde örneklendirilebilir.

saçlı 8a/5 ~ saç 3a/9 ساچ ~ ساچلو

toğduğı 61a/5 ~ toğdığı 15b/16 طوغدیغی ~ طوغدوغی

kendüyi 22b/21 ~ kendüni 22a/12 کندونی ~ کندویی

1.4. Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlası

17. yüzyılda Farsça etkileşiminden dolayı dile giren /p/ ve /ç/ harflerinin o dönemde konuşma dilinde kullanılıyor olması ancak yazı dilinde herhangi bir birlik görülmemesinden dolayı bazı sözcüklerin yazımında /b/~p/ ve /c/~ç/ harflerinin birbirlerinin yerine kullanıldığı görülmüştür.

pirinc 10b/16 ~ birinc 10b/18 پرنج ~ برنج

pāzār 34a/7 ~ bāzār 65b/5 بازار ~ پازار

1.4.1. Arapça Farsça Kökenli Sözcük ve Tamlamaların İmlası

Metinde Arapça ve Farsça tamlamaların sayısı oldukça fazladır. Bu tamlamaların çoğunluğunu gökbilim terimleri, hastalık ve bitki adları oluşturmaktadır.

a. Arapça Yapılı Tamlamalar

قليل الولد ḳalīlū'l-veled 2a/15

سهم السعادة sehmü's-sa' āde 46a/14

b. Farsça Yapılı Tamlamalar

برج حمل burc-ı ḥamel 31a/16

وقت ولادت vaḳt-i vilādet 31a/24

c. Arapça ve Farsça Yapılı Tamlamalar

قمر فوق الارض ḳamer-i fevḳe'l-arz 47a/10,11

قمر تحت الارض ḳamer-i taḥte'l-arz 47a/9,10

جدول تحت الارض cedvel-i taḥte'l-arz 47a/13

Elif (ا) ile biten kelimeyle tamlama oluşturulurken izafet kesresi (ة) kullanılmıştır.

انتهاء طالع intihā-yı ṭālī' 20a/12

اعداء كفارك a' dā-yı küffāruḳ 53b/21

Ye (ی) ile biten kelimeyle tamlama oluşturulurken izafet kesresi (ه) kullanılmıştır.

منشئ بلوغ münṣī-yi belīḡ 26a/6

تعدي اعدا te' āddī-yi a' dā 56b/5

Birkaç tamlamada ise izafet kesresi olarak ye (ی) harfi kullanılmıştır.

عام rüsvā-yı ‘ām 75a/26

icrā-yı aḥkām-ı şerī‘ at 73b/25,26

1.4.2. Arapça ve Farsça Dışındaki Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlası

Bu kelimeler okunurken metindeki yazılışları göz önünde bulundurularak elif (ل), vav (و) ve ye (ی) uzun ünlülerle gösterilmiştir.

libra 6a/25 لیبره

frānḳāfūrt 6a/23 فرانکافورت

pārsēfōs 5b/18 پارسفوس

frānsa 5a/9 فرانسه

2. SES BİLGİSİ

2.1. Ünlüler

2.1.1. Ünlü Değişimleri

2.1.1.1. i/è meselesi

Çalışılan metin ünlülerin okunuşu açısından oldukça zor bir metindir. Metinde /a/ ve /e/ sesini göstermek için zaman zaman üstün ile harekelenmiş, nadiren de /u/ ve /ü/ sesini göstermek için ötre kullanılmıştır. Ancak /i/ sesini belirtmek için herhangi bir hareke kullanılmamıştır. Bu sebepten dolayı, biz de metni okurken yazarın yazımına bağlı kaldık. Günümüz Türkçesi, Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini de göz önünde bulundurarak kök ünlüsü olan /e/ sesini /è/, /i/ ve /e/ şeklinde okuduk. Örneğin metinde ye (ی) veya elif (ل) + ye (ی) ile yazılan ancak günümüzde /e/ ile telaffuz ettiğimiz sesleri /è/ ile yazdık. Kimi yerde bu fark çok açık olmasına rağmen kimi yerde, örneğin *bé/* kelimesinin yazımı بـ şeklinde harekesiz ve ünlüsüz yazılmasına rağmen Eski Türkçe’yi göz önünde bulundurarak

bél şeklinde okuduk.¹ Bir diğer örnek ise bir metal olan *témür* kelimesidir. Bu kelimeyi *timür* şeklinde okumaya imkan olmadığı için günümüz Türkçesindeki *demir* şeklini göz önünde bulundurarak /è/ ile *témür* şeklinde okuduk.

témürle 31a/10, dedüklerimiz 32a/7, eylese 32b/5, yeye 33a/17, elçiler 54a/9, geçe 36b/145ş

2.1.1.2. Darlaşma/Yuvarlaklaşma

/-i-, -i-, -u-, -ü-/ seslerinin yazımında metinde bir istikrar bulunmamaktadır. Metin okunurken Eski Anadolu Türkçesi özellikleri göz önünde bulundurarak okunmuştur. Örneğin -Il ve -In eklerinin yazımında da herhangi bir işaret ve harf kullanılmadığı için dönemin dil özellikleri esas alınmıştır. Ancak -IU ve -dUK ekinin yazımında metinde ikilikler bulunduğu için metin esas alınarak okunmuştur.

a. /-u-/ > /-ı-/ , /-ü-/ > /-i-/

bulunmak 17a/2, olınan 17b/20, eylediği 16a/13, mülkli 26a/19, gamlı 27a/12, kendi 28a/13

b. /-ı-/ > /-u-/ , /-i-/ > /-ü-/

gezdüğü 33b/9, gazaıblu 21a/2, tatlı 21b/9, kendü 27b/8, altun 4b/25

2.1.2. Ünlü Uyumu

2.1.2.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

+ki aitlik eki

Metinde +ki ekinin tek şekilde kullanıldığı görülmektedir. Kalın sıradan ünlülere eklendiğinde uyuma girmemiştir.

a. Uyuma giren örnekler: *اولكى* evvelki 17a/4, *گتتمكدكى* gitmekdeki 44a/17

---

¹ A. Von Gabain, *Eski Türkçenin Grameri*, (Çev. Mehmet Akalın), TDK Yayınları, Ankara, 2007, s.268.

b. Uyuma girmeyen örnekler: مقامندمكى 39a/3, خصوصلردمكى 42b/20

-ken zarf-fiil eki

Bu ek hiçbir zaman uyuma girmemiş, asli şeklini korumuştur.

a. Uyuma giren örnekler: ايکن iken 45a/2, گيدرکن giderken 30a/15

b. Uyuma girmeyen örnekler: طوغرکن 47a/1

2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu

Günümüz Türkiye Türkçesinde bir kelimenin ilk hecesinde düz ya da yuvarlak bir ünlü varsa sonraki hecede de düz bir ünlünün bulunması gerekir. İlk hecesinde yuvarlak bir ünlü varsa sonraki hecede de yuvarlak ya da düz geniş bir ünlü bulunması gerekir.¹ Bu Türkiye Türkçesinin en temel kurallarından biridir. Ancak Eski Türkçede ve Eski Anadolu Türkçesinde bu durumdan söz edememekteyiz.²

2.1.2.2.1. Sözcük Tabanlarında Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Metinde düzlük-yuvarlaklık uyumundan tam olarak söz edemeyiz. Eski Türkçede görülen bazı kelimeler aynı şekilde görülmektedir.

اينجو incü 9a/20, التون altun 10b/18

Kimi sözcüklerin yazımında da hem uyum hem uyumsuzluk vardır.

کندو kendü 22a/2 ~ کندی kendi 20a/25

---

¹ Mustafa Özkan, *Türkiye Türkçesi Ses ve Yazım Bilgisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2009, s. 201.

² Ergin, s. 72.

2.1.2.2.2. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

2.1.2.2.2.1. Düz Ünlülü Ekler

+cI isimden isim yapma eki:

Metinde daima düz ünlülü olan ek Eski Türkçede +çI şeklinde, Eski Anadolu Türkçesinde +CI şeklinde görülmektedir. Bir meslek grubunu ya da bir işi adet haline getiren kimseleri bildirir.¹

témürciler 2a/20, bağıcı 2b/2, balıççılar 4a/18, bekçiler 7b/27, oğçılık 11b/27

-dI görülen geçmiş zaman teklik 3. şahıs eki:

Eski Anadolu Türkçesi döneminde daima ötümlü olan ek, metnimizde de dudak uyumuna uymadan ötümlü ve dar ünlülü -dI şeklinde görülmektedir.

olındı 46b/16, hāşıl oldı 47a/26, vardı 47b/4

+I, +Ø belirtme durumu eki:

Günümüz Türkiye Türkçesinde dudak uyumuna bağlı olarak +I ve +U şeklinde görülen ek, Eski Anadolu Türkçesi döneminde +I ve +Ø şeklinde görülmektedir. Dudak uyumuna uymaz.

a. +I ile: aḫkāmını 24a/19, babasını 25a/20, hānesini 58a/9,

b. +Ø ile: anasın 41b/23, babasın 41b/23, ‘ avratın 41b/27, erin 41b/27

-(y)IcI fiilden isim yapma eki:

Eski Türkçede -gUçI¹ günümüz Türkiye Türkçesinde ise -IcI ve -UcU şeklinde görülen ek Eski Anadolu Türkçesinde -IcI ve -UcI şeklinde görülmektedir.² Metnimizdeki iki örnek dışında örneklerin tamamı -IcI şeklindedir.

¹ GÜLSEVİN Gürer ve Erdoğan Boz, *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004, s. 153.

oyucu 33a/19, tc 34a/19, dici 34b/5, dzici 40a/12, görici 5a/2

+(U)ncI isimden isim yapma eki:

Metinde bu ekin ünlülerini gösteren herhangi bir harf ya da hareke kullanılmadığı için okurken Eski Anadolu Türkçesi ve günümüz Türkiye Türkçesi göz önüne alınarak okunmuştur.

cnc 7a/6, dördüncü 12b/19, ouzunc 17b/4

2.1.2.2.2. Yuvarlak nll Ekler

-Ub/-Up zarf-fiil eki:

Eski Türkçede nl ile biten tabanlara -p, nszle bitenlere -Ip, son hecesi yuvarlak ünlülü olan tabanlara -Up şeklinde eklenmektedir.³ Günümüz Türkiye Türkçesinde de bu uyum devam etmektedir. /p/ harfinin Eski Anadolu Türkçesinde kullanılışında istikrar bulunmamasından dolayı ek /b/ harfi () ile -Ub şeklinde yuvarlak ünlülü yazılmıştır.

arturup 19a/1, urilup 19b/13, gelmeyüp 21a/25, ylemeyp 21b/17

-sUn emir eki:

Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesinde ek yuvarlak nllyken günümüz Türkiye Türkçesinde dudak uyumuna girerek eklendiği kelimeye göre düz ya da yuvarlak ünlülü olmuştur.

olsun 38b/2 bulmasun 43a/23

---

¹ Von Gabain, s. 53.

² Yavuz Kartallıoğlu, *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni*, TDK Yayınları, Ankara, 2011, s. 174.

³ Von Gabain, s. 84.

2.1.2.2.2.3. İkili Şekilleri Bulunan Ekler

-dUK, -dIK sıfat fiil eki:

Eski Anadolu Türkçesinde daima yuvarlak ünlülü¹ olan ekin metnimizde iki farklı yazımı mevcuttur. Bazı yerlerde ye (ɛ) ile -dIk şeklinde yazarken bazı yerlerde harfsiz şekilde yazılmıştır.

a. Düz ünlü ile: èyledigi 63a/12, ètdigi 50b/3, èyledigimiz 52b/8

b. Yuvarlak ünlü ile: ètdüğinden 57b/3, çoğduğı 61a/5, kazandüğünü 36b/14

+ArI, +ArU yön gösterme eki:

Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlak ünlülü olan ek metnimizde hem yuvarlak hem dar ünlülü şekliyle görülmektedir.

a. Düz ünlü ile: yukarısı 6b/26

b. Yuvarlak ünlü ile: yukarısı 5a/1

+II, +IU isimden isim yapma eki:

Eski Türkçede dudak uyumuna tabi olan ek, Eski Anadolu Türkçesinde -g/-ğ sesinin düşmesiyle yuvarlak ünlülü +IU şeklini almıştır. Metnimizde hem düz ünlülü hem yuvarlak ünlülü şekli mevcuttur.

a. Düz ünlü ile: mälli 26a/19, mülkli 26a/19, ağırıklı 27a/10, ğamlı 27a/12

b. Yuvarlak ünlü ile: mizāclu 27b/6, marāzlu 28a/2, nişānlu 28a/22, hayrlu 34a/25

---

¹ Kartalioğlu, s. 241.

+sIz, +sUz isimden isim yapma eki:

Herhangi bir harf ya da hareke kullanılmadan yazıldığı için dudak uyumuna uydurularak okunmuştur.

a. Düz ünlü ile: hayāsız 2a/21, dilsizlik 6b/16, ‘ilmsiz 9b/10

b. Yuvarlak ünlü ile: toḥmsuz 10a/3, şusuzlıktan 35a/21, belürsüz 38b/24

-dIr, -dUr fiilden fiil yapma eki:

Eski Türkçede¹ ve Eski Anadolu Türkçesinde² yuvarlak ünlülü olan ekin metnimizde ye (ع) ve harfsiz olmak üzere iki farklı yazımı mevcuttur.

a. Düz ünlü ile: qarışdırup 75b/12, kaldırmaq 76a/5, erişdire 37a/5, yapıdırup 37b/10

b. Yuvarlak ünlü ile: kazdurmaqda 43b/18,

-In, -Un fiilden fiil yapma eki:

Eski Türkçede³ ekin ünlüsü dudak uyumuna tabi iken Eski Anadolu Türkçesinde genellikle düz ünlülü⁴ bazen de yuvarlak ünlülüdür.⁵

a. Düz ünlü ile: giyinmiş 11a/10, olınsa 17b/2, bulınsa 27b/18

b. Yuvarlak ünlü ile: doḫuna 40a/14

2.1.3. Ünlü Düşmesi

Bir gramer birliğinde arka arkaya gelen ve ses bakımından birbirine benzeyen iki heceden birinin düştüğü ve o iki hecenin bir hece olması durumudur.¹

---

¹ Von Gabain, s. 60.

² Kartallıoğlu, s. 268.

³ von Gabain, s. 59.

⁴ Kartallıoğlu, s. 193.

⁵ Gürer Gülsevin, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara 1997, s. 141.

benzer < beniz+er 75a/4, oğlan < oğul+an 11b/19, boynı < boyun+ı 5b/12, oyna- < oyun+a- 12b/9

2.1.4. Hece Kaynaşması (Ünlü Birleşmesi)

Bir kelimedede yan yana bulunan iki veya daha çok hecedeki seslerin veya iki kelimededen birincisinin son sesi ile ikincisinin ön sesinin birleşmesi durumudur.²

nesne < ne ise ne 10a/3, böyle < bu+eyle³ 26b/27, şöyle < şu+eyle⁴ 17b/14

2.2.Ünsüzler

2.2.1. Ünsüz Değişmeleri

v- < b- değişikliği

Eski Türkçede kimi kelimelerdeki ön ses /b-/ sesinin Batı Türkçesinde daha ilk zamanlarda /v-/ sesine dönüştüğü görülmektedir.⁵

varmaya 28b/14, vardur 3a/26, vürür 5b/8, qaravaş 19a/20 < kara+baş⁶

p- < b- değişikliği

Günümüz Türkiye Türkçesi yazı dilinde /p-/ ile başlayan bazı kelimeler Eski Anadolu Türkçesinde /b-/ ile görülmektedir.⁷ Ancak Arapçadan geçen kelimelerde /p/ ve /ç/ sesleri bulunmadığı için /b/ ve /c/ ile karıştırılmıştır.⁸ Bir diğer deyişle, konuşma dilinde kullanılan sesler yazı dilinin tutuculuğundan kaynaklı olarak ikili şekilde görülmektedir. Metnimizde de bu konuda bir düzen bulunmamaktadır. Kimi

---

¹ Ergin, s. 52.

² Zeynep Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara 2010, s. 116.

³ Faruk K. Timurtaş, *Eski Türkiye Türkçesi*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1977, s. 43.

⁴ Timurtaş, s. 43.

⁵ Timurtaş, s. 54.

⁶ Timurtaş, s. 55.

⁷ Timurtaş, s. 55.

⁸ Musa Duman, *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*, TDK Yayınları, Ankara, 1995, s. 97.

zaman /b/ ile yazılan kelimeler kimi zaman /p/ ile yazılmıştır. Ve bu kelimeler ekseriyetle yabancı kökenlidir.

birinc 10b/18 ~ pirinç 12b/4

-v- < -g- değişikliği

Metinde tek örnekte görülmektedir:

şovuḡ 26b/27 < soḡuḡ

ḡulaḡuz 33b/24 > ḡılavuz

ḡöḡercin 10b/23 > güvercin

g- < k- değişikliği

Bu sesi karşılayan harf tek şekilde kef (ك) ile gösterildiği için aradaki farkı ve kelimenin okunuşunu dönemin dil özelliklerinden anlayabilmekteyiz.

ḡöz 4b/21, ḡeçe 17a/18, ḡemi 52a/8

ḡ- < ḡ- değişikliği

Eski Anadolu Türkçesinde kök ünlüden sonra gelen veya son ses durumundaki kimi /ḡ/ sessizleri tonlularak /ḡ/ olmuştur.

daḡı 52a/20 < taḡı

Asli şeklini koruyan örnekler de mevcuttur:

ḡaḡı 58b/11

d- < t- değişikliği

Türkçede t- foneminin d- halini alması Eski Türkçe döneminin sonlarında başlamıştır.¹ Bu değişim metnimizde hemen hemen son halini almış olsa da ikilik gösteren bazı kelimeler vardır. Bunları birkaç başlıkta toplayabiliriz:

a. İnce sıradaki ünlüleri muhteva eden sözcükler genellikle /d/ sesi ile yazılmıştır.

diş 2a/18, dört 2a/15, değiz 4b/2, işidici 27b/17

b. Kalın sıradan ünlüleri bulunduran sözcükler /t/ ünsüzünü korumuşlardır.

tatlı 4b/2, tuzlalar 4b/2, toğrı 5a/27

c. Kalın sıradan ünlüler bulundurmasına rağmen te harfi ile yazılan örnekler mevcuttur.

ısıtma 67b/4, altun 13a/19, orta 6a/19

d. Hem /d/ hem /t/ ile yazılan örnekler mevcuttur.

doğına ~ toğına, doğan ~ toğan

2.2.2. Ünsüz Uyumu

Günümüz Türkiye Türkçesinin en belirgin özelliklerinden olan ünsüz uyumu, Eski Anadolu Türkçesi döneminde bazı ünsüzlerin sürekli ötümlü olması uyumsuzluğun önemli sebeplerindendir.² Metnimizde bu konuda oldukça fazla örnek mevcuttur.

a. +dA bulunma durum eki: olduğda 21a/13, bulunduğda 41b/8, işlemekte 43a/11, étmekte 43a/19

b. +dAn ayrılma durum eki: mücerrebâtdandur 44b/26, ufuğdan 46b/25, koręulıędan 51a/19, çekdükden 38b/14

---

¹ Timurtaş, s. 57.

² GÜLSEVİN Gürer ve Erdoğan Boz, s. 96.

- c. -dI görülen geçmiş zaman eki: tutdık 63b/25
- ç. -dIK, -dUK sıfat-fiil eki: êtdigi 12b/27, êtdüğümüz 47b/15, çekdükden 38b/14
- d. -dIKdA, -dUKdA zarf-fiil eki: êtdükde 19b/8, geçdükde 47b/11
- e. -dUr bildirme eki: olinmişdur 63b/7, olmaışdur 2a/15, maşııkdur 2a/14
- f. -dIr, -dUr fiilden fiil yapma eki: êtdirür 11b/3, yapıra 25a/15, barışdırmağa 39a/20

2.2.3. Ünsüz Türemesi

Türk dilinde ünlü ile biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu birimi bağlamak için araya bir bağlayıcı ünsüz girer.

sevmeyüp 41b/19, êylediyse 51a/11, huşüşiyile 53b/23, olmayan 20a/17

2.2.4. Ünsüz Düşmesi

Orta hecede /-k-/ düşmesi

ufacıık 5a/3 < ufaıcık

Sözcük sonunda /-l/ düşmesi

o günde 47b/6 < ol

2.2.5. Ünsüz İkizleşmesi

yaşşı 3a/10 < yası, ıssı 3b/4 < isig

2.2.6. Ünsüz Tekleşmesi

Arapça kökenli sözcüklerde görülmektedir.

maħalde 9b/6 < maħall

2.2.7. Hece Düşmesi

Bugün sadece -dUr, -dİr şeklinde ekleşmiş hali bulunan bildirme eki, Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde durur ve turur şeklindeydi. Metnimizde tamamı ekleşmiş şekildedir.

budur 15a/17, qaradur 16a/10, delİldür 16a/5

2.2.8. Diğer Ünsüz Değişmeleri

Metinde Arapça aslında hemze (ء) ile olan kelimeler /-y-/ ile yazılmıştır.

علايم ' alāyim 67b/11, خلائق ḫalāyık 75b/10

4. BÖLÜM

DİZİN

ābī 30b/20, 44a/5, 44b/11, 52a/8, 61a/23, 62a/1, 62a/19, 62a/21, 62a/25, 62b/4, 62b/15,

āfitāb 50b/3

āfrōdit 13b/10

āgūkerōs 8a/14

aḥbiye 8a/23

āḥir-i nehār 14b/22

aḥkām-ı kūsūfāt 50b/1

aḥkām-ı ṭālī' -i mevālif 1b/17

aḥkām-ı ṭālī' -i sāl 1b/18,19, 50b/2

āḥtīs 9b/3

‘aḥreb 6a/4, 6b/5, 6b/7, 7a/4, 43a/7, 43a/11, 44a/9, 44a/24, 44b/18, 52a/1, 59a/4, 59b/9, 59b/27, 60a/12, 60a der-kenar, 61b/6, 74b/6, 74b/12, 74b/17, 74b/25, 75a/1, 75a/8, 75a/14, 75a/19, 75a/21, 75a/26, 75b/5, 75b/8, 75b/14, 75b/18,

arīes 2b/9

āriye 5a/12,

ārmīs 14a/24

‘āşir 16b/5, 20a/15, 20a/22, 20b/6, 20b/18, 20b/21, 21a/1, 30a/12, 39b/1, 39b/8, 44b/21, 45b/7, 46b/7, 51b/10, 51b/12, 51b/14, 51b/17, 52b/6, 53b/11, 59b/19, 60a/19, 60a/21, 60a/23, 62a/20, 62b/24

‘avvā 5a/24

‘aynü’r-rāmī 18b/26

‘aynü’ş-şevr 21a/13,14, 21a/19, 58b/10,11

a‘zel 20a/21, 45b/21, 46b/13,

bañin 2a/10

bel‘ 7b/17

belde 7a/14

besilā 5b/19

beyt 1b/20, 2b/10, 3a/19, 3b/23, 4b/5, 5a/14, 5b/20, 6a/26, 7b/10, 8a/15, 8b/25,
15a/19, 15a/25, 15b/1, 15b/7, 15b/8, 15b/13, 15b/15, 15b/23, 16a/3, 16a/6, 16a/11,
16a/19, 16a/26, 16b/5, 16b/11, 16b/19, 36a/2, 36b/17, 37b/6, 39b/23, 45a/27, 58b
der-kenar

beyt-i ‘āşir 16b/5

beyt-i ḥadī-yi ‘aşer 16b/11

beyt-i ḥāmis 15b/23

beyt-i rābi‘ 15b/15

beyt-i sābi‘ 16a/11

beyt-i şadis 16a/3

beyt-i şāliş 15b/8

beyt-i şāmin 16a/19

beyt-i şānī 15b/1

beyt-i şānī ‘aşer 16b/19

beyt-i tāsi‘ 16a/26

beytü’ṭ-ṭāli‘ 15a/19

burc 1b/20, 2b/10, 3a/19, 3b/23, 4b/5, 5a/13, 5b/20, 6a/26, 7a/5, 7b/10, 7b/17, 8a/15,
8a/22, 8b/25, 13b/13, 13b/14, 13b/15, 13b/16, 15a/19, 17a/15, 17b/25, 18a/10,

19a/15, 19a/20, 19b/15, 19b/21, 19b/22, 19b/24, 19b/26, 20a/3, 20a/6, 21b/16, 26b/15, 26b/26, 27a/25, 28b/18, 30b/6, 30b/10, 30b/14, 30b/16, 30b/17, 30b/20, 30b/22, 30b/23, 30b/25, 31a/14, 31a/16, 31a/26, 31b/16, 31b/18, 32a/1, 32a/5, 32a/12, 32b/6, 33a/7, 33a/17, 33a/20, 33a/24, 34a/16, 34a/19, 34a/27, 35a/4, 36b/9, 36b/10, 36b/11, 38b/26, 41b/7, 42a/15, 42b/15, 42b/16, 42b/18, 42b/19, 42b/21, 43a/8, 43a/9, 43a/10, 43a/11, 43a/15, 43a/16, 43a/20, 43a/22, 43a/24, 43b/9, 43b/10, 43b/16, 43b/18, 43b/19, 43b/22, 43b/24, 44a/2, 44a/4, 44a/5, 44a/8, 44a/13, 44a/27, 44b/1, 44b/5, 44b/10, 44b/11, 44b/15, 44b/17, 44b/18, 44b/27, 45b/19, 45b/21, 46a/7, 46a/9, 46a/10, 46a/11, 46a/12, 46a/13, 46a/16, 46a/17, 46a/18, 46b/23, 46b/25, 46b/26, 46b/27, 47a/2, 47a/3, 47a/7, 47a/8, 47a/21, 47b/5, 47b/7, 47b/21, 47b/22, 48a/4, 50b/3, 51b/1, 51b/3, 51b/4, 51b/13, 51b/14, 51a/18, 52a/8, 59a/9, 59a/11, 59b/1, 59b/2, 59b/3, 59b/14, 59b/20, 59b/21, 59b/22, 59b/23, 59b/24, 60a/13, 60a/17, 60b/26, 60b/27, 61a/5, 61a/10, 61a/11, 61a/21, 61a/22, 61a/23, 61a/25, 61a/27, 61b/7, 61b/9, 62a/1, 62a/2, 62a/3, 62a/5, 62a/6, 62a/17, 62a/19, 62a/21, 62a/23, 62a/25, 62b/3, 62b/9, 62b/10, 62b/12, 62b/15, 62b/25, 62b/26, 63a/19, 63b/4, 63b/5, 64a/8, 64a/9, 64a/11, 64a/16, 64a/25, 64b/2, 64b/8, 64b/12, 64b/19, 64b/23, 65a/3, 65a/17, 65a/22, 65a/27, 65b/2, 65b/7, 65b/13, 65b/19, 65b/26, 66a/5, 66a/7, 66a/13, 66a/19, 66a/26, 66b/3, 66b/13, 66b/16, 66b/19, 66b/24, 66b/27, 67a/2, 67a/3, 67a/10, 67a/17, 67a/23, 67a/25, 67b/1, 67b/5, 67b/7, 67b/14, 67b/21, 68a/2, 68a/13, 68a/19, 68a/22, 68a/27, 68b/4, 68b/9, 68b/10, 68b/14, 69a/1, 69a/4, 69a/10, 69a/15, 69a/23, 69b/4, 69b/9, 69b/14, 69b/20, 69b/25, 70a/2, 70a/8, 70a/10, 70a/14, 70a/15, 70a/18, 70a/27, 70b/4, 70b/12, 70b/24, 71a/8, 71b/8, 73a/4, 74b/5, 74b/12, 75b/20, 77a/20, 78b/7, 79b/17

burc-1 ' aq̄reb 6a/26, 19b/26, 30b/6, 46a/16, 74b/5

burc-1 cedī 7b/10, 46a/17, 51b/13, 77a/20

burc-1 cehār pā 28b/19

burc-1 cevzā 3a/19, 31a/14, 67a/2, 67a/3, 67a/10, 67a/17, 67a/23, 67b/5, 67b/7,8, 67b/14, 67b/21, 68a/2, 68a/13, 68a/19, 68a/22, 68a/27 68b/4

burc-1 delv 8a/15, 46a/18, 78b/7

burc-1 esed 4b/5, 45b/19, 70a/14, 70a/15, 70a/18, 70a/24, 70b/4, 70b/12, 70b/24, 71a/8

burc-ı hamel 1b/20, 30b/6, 31a/16, 46a/18, 65a/17, 65a/22, 65a/27,

burc-ı hüt 8b/25, 46a/10, 46a/12, 79b/17

burc-ı kavş 7a/5, 46a/11, 75b/20

burc-ı mā'î 30b/16, 32a/12

burc-ı mizân 5b/20, 46a/10, 73a/4

burc-ı munçalib 42b/15, 42b/16, 43a/24,25, 44a/13,14, 44b/15

burc-ı nārî 30b/10

burc-ı 'āşir 51b/14

burc-ı sâbit 44b/1, 59b/20, 61a/22

burc-ı sebâ' 33a/17

burc-ı seretân 3b/23, 46a/12, 63a/19, 63b/4, 68b/9, 68b/10, 69a/1, 69a/4, 69a/10, 69a/15, 69a/23, 69b/4, 69b/9, 69b/14, 69b/20, 70a/2, 70a/8, 70a/10

burc-ı şevr 2b/10, 46a/9, 65b/7, 65b/19, 65b/26, 66a/5, 66a/13, 66a/26, 66b/3, 66b/13, 66b/16, 66b/24, 66b/27

burc-ı sünbüle 5a/13, 46a/13, 71b/8

burc-ı t̄ali' 42b/18, 42b/21

burc-ı türābî 30b/17,18

burc-ı zevātü'l-arba' 26b/15

burc-ı zūcesdîn 59b/12

cebhe 4a/8

cebhetü'l-'aḳreb 18b/26

cedî 7b/10, 7b/15, 8a/14, 19b/22, 25a/25, 42a/25, 42b/16, 43a/9, 43b/21, 44a/16, 44b/8, 44b/16, 46a/17, 47b/20, 47b/22, 51b/12, 51b/13, 51b/17, 51b/20, 52a/3, 59b/4,

77a/20, 77a/21, 77a/24, 77a/27, 77b/8, 77b/15, 77b/18, 77b/23, 78a/2, 78a/9, 78a/11, 78a/17, 78a/23, 78a/26, 78b/3

cevde 11a/22

cevzā 2b/21, 3a/19, 3a/25, 3b/1, 20b/14, 21a/14, 31a/14, 43b/25, 44a/10, 44a/12, 44b/10, 48a/5, 51b/24, 59b/6, 61b der-kenar, 67a/2, 67a/3, 67a/10, 67a/17, 67a/23, 67a/25, 67b/1, 67b/2, 67b/5, 67b/8, 67b/14, 67b/21, 68a/2, 68a/13, 68a/19, 68a/22, 68a/27, 68b/4

cevzeher 24a/13

dağīm 9b/2

dāleb 8b/24

dārgūş 15a/17

debb-i müşelleş-e-yi evvel 15b/5, 15b/11, 15b/20, 15b/27, 16a/7, 16a/14,15, 16a/23, 16b/2, 16b/8,9, 16b/16, 16b/24,

debb-i müşelleş-e-yi şālīş 15b/6, 15b/13, 15b/21, 16a/1, 16a/9, 16a/16, 16a/24, 16b/3, 16b/10, 16b/17, 16b/25

debb-i müşelleş-e-yi şānī 15b/5,6, 15b/12, 15b/20, 15b/27, 16a/8, 16a/15,16a/23,24, 16b/3, 16b/9, 16b/16, 16b/24

debb-i müşelleş-e-yi ṭālī^c 17a/1, 17a/7

debb-i ṭālī^c 17a/26

deberān 2b/21, 18b/24

delv 7b/17, 8a/15, 8a/22, 37b/26, 43b/10, 43b/26, 44a/10, 44b/18, 46a/18, 51b/21, 52a/5, 59b/6, 60a/1, 61b/6, 78b/7, 78b/8, 78b/13, 78b/17, 78b/23, 78b/25, 79a/5, 79a/10, 79a/16, 79a/19, 79a/23, 79b/1, 79b/3, 79b/11, 79b/13,

derece-yi ^c āşir 20a/15, 20a/22, 20b/6

derece-yi hubūṭ 18b/23

derece-yi ḳamer 20a/16

derece-yi kūsūf 20a/1

derece-yi sādise 19a/22,23, 19a/27

derece-yi şāni 19b/13

derece-yi şems 20a/16

derece-yi ṭālī^c 17a/17, 17a/20, 17b/10, 20a/15, 20a/22, 20b/6, 21a/18,19, 21a/21, 47a/11, 47a/22, 58b/6, 58b/7, 58b/12, 59a/18,19, 59a/20, 59a/24, 59a/25, 59a/26, 60b/25

derece-yi vasaṭ 19b/6

derece-yi zeneb 18b/21

dīdmūz 3b/21,22

edroḥōs 8b/23

esed 4a/8, 4b/5, 4b/13, 18b/25, 18b/26, 19a/15, 20b/9, 21a/8, 21b/16, 32b/26, 42a/17, 43a/9, 44a/12, 44a/24, 44b/7, 44b/18, 45b/19, 46b/12, 47a/20, 47a/26, 47b/5, 47b/8, 51b/25, 58b/10, 58b/11, 59b/7, 59b/25, 59b/26, 61b/6, 70a/14, 70a/15, 70a/18, 70a/24, 70b/4, 70b/12, 70b/15, 70b/24, 70b/27, 71a/5, 71a/8, 71a/14, 71a/18, 71a/21, 71b/2, 71b/5,

eṭvel-i nehār 10a/10, 10a/12, 11a/16, 11a/18, 11b/21, 12b/20, 12b/22, 13a/25, 13a/27, 14a/11, 14a/12, 14b/19, 14b/20

ḡafr 6a/2

ḥādī^c aşer 40b/16, 45b/9, 46b/9

ḥākī 61a/21, 62b/9, 62b/10, 62b/12

ḥamel 2a/6, 2a/9, 19a/20, 19b/8, 19b/17 26b/26, 36b/12, 42b/16, 43a/7, 43a/9, 43b/27, 44b/16, 50b/3, 50b/5, 51b/23, 52b/6, 52b/7, 52b/9 59a/10, 59a/11, 59b/4, 60b/26, 64a/9, 64a/11, 64a/16, 64a/25, 64b/2, 64b/8, 64b/12, 64b/19, 64b/23, 65a/3, 65a/6, 65a/10, 65a/17, 65b/3

ḥāme-yi esed 18b/25

ḥāmis 15b/23, 46b/10

han^ç a 2b/22, 3b/2

havāyī 44a/8, 61a/27, 62a/21, 62b/3

hubūṭ 3b/25, 5a/15, 5b/22, 6a/27, 7a/6, 7b/11, 8a/15, 8b/26, 18b/23, 18b/24, 31a/2, 43b/11, 43b/15, 45b/1, 51a/25, 58b/16, 62b/19

hubūṭ-ı merrīḥ 18b/24

hubūṭ-ı zūḥal 18b/23

hubūṭī 2a/1

ḥūt 8a/24, 8b/25, 9a/8, 19a/21, 19b/5, 19b/6, 19b/8, 19b/15, 35a/4, 43a/8, 43a/11, 44a/19, 44b/10, 44b/12, 46a/10, 46a/12, 51b/22, 52a/7, 59b/8, 61b/6, 61b der-kenar, 79b/17, 79b/18, 79b/21, 79b/25, 80a/3, 80a/10 80a/12, 80a/15, 80a/22, 80b/1, 80b/4, 80b/8, 80b/13, 80b/15

ḥüsūf 59a/27, 59b/1

ibūlayur 12b/27

iḳāryūs 8b/24

iklīl 6a/4

ç ilm-i nücüm 1b/16, 21a/12

imṭār 61b/10, 61b/14, 61b/16, 62a/6, 75b/20

işfārü'l-esed 18b/26

jef 11a/21

ḳābūt 15a/13

ḳalb 6b/8

ḳalbü'l-ç aḳreb 18b/24, 20b/9, 21a/19, 58b/10,

ḳalbü'l-esed 18b/24,25, 20b/9, 45b/19, 46b/12, 58b/10

ķālsaz 4b/4

ķamer 2b/11, 2b/12, 2b/19, 3b/23, 4a/5, 5a/16, 5b/27, 6a/27, 7a/12, 7b/10, 7b/12, 8a/22, 14a/25, 15a/6, 15b/9, 17a/8, 17a/12, 17a/15, 17a/19, 17a/25, 17a/27, 17b/6, 17b/7, 17b/15, 17b/17, 18a/11, 18b/3, 18b/5, 18b/19, 18b/23, 19a/9, 19a/12, 19a/15, 19a/18, 19b/21, 19b/22, 20a/4, 20a/23, 21b/14, 23a/6, 24a/12, 25a/13, 26a/7, 27a/19, 28b/19, 29b/15, 30b/6, 31a/7, 31a/15, 31a/16, 31a/17, 31a/18, 31b/4, 31b/6, 31b/8, 31b/11, 31b/13, 31b/15, 31b/19, 32a/4, 32a/13, 32b/5, 33a/4, 33a/5, 33b/12, 34a/6, 34a/22, 34b/9, 34b/10, 34b/25, 34b/26, 34b/27, 35a/3, 35a/15, 36a/17, 36b/2, 36b/14, 37a/3, 37a/16, 37b/3, 37b/12, 37b/13, 37b/17, 37b/18, 37b/20, 38a/19, 38b/2, 38b/15, 38b/17, 38b/25, 38b/26, 39a/1, 39a/2, 39a/5, 40b/2, 41a/24, 41a/26, 41b/3, 42a/26, 42b/15, 42b/18, 42b/21, 42b/24, 43a/3, 43a/5, 43a/7, 43a/8, 43a/11, 43a/12, 43a/14, 43a/15, 43a/16, 43a/20, 43a/22, 43a/24, 43a/26, 43a/27, 43b/2, 43b/3, 43b/9, 43b/13, 43b/15, 43b/17, 43b/18, 43b/19, 43b/21, 43b/24, 43b/25, 43b/26, 43b/27, 44a/2, 44a/4, 44a/5, 44a/6, 44a/8, 44a/9, 44a/10, 44a/12, 44a/13, 44a/15, 44a/16, 44a/19, 44a/21, 44a/22, 44a/23/, 44a/26, 44b/1, 44b/4, 44b/7, 44b/8, 44b/11, 44b/12, 44b/13, 44b/14, 44b/15, 44b/17, 44b/20, 44b/22, 44b/24, 45a/24, 46b/23, 46b/26, 47a/1, 47a/8, 47a/9, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47a/14, 47a/20, 47a/21, 47a/22, 47a/23, 47a/25, 47b/11, 47b/12, 47b/13, 47b/15, 47b/20, 47b/21, 47b/23, 47b/25, 51b/8, 52a/23, 56a/19, 56a/26, 56a/27, 56b/3, 56b/8, 56b/10, 56b/13, 56b/15, 56b/17, 56b/20, 56b/22, 56b/25, 58b/1, 58b/5, 58b/25, 59a/1, 59a/4, 59a/13, 61a/19, 61b/6, 61b/25, 61b/26, 62a/18, 62b/1, 62b/14, 64b/8, 65a/3, 65a/17, 65a/27, 65b/2, 66a/5, 66a/25, 66b/16, 66b/24, 66b/27, 67b/1, 68a/2, 68a/27, 68b/3, 69a/10, 69b/9, 69b/25, 70a/7, 70a/10, 70b/11, 71a/5, 71a/18, 71b/2, 71b/4, 72a/4, 72a/27, 72b/17, 72b/24, 72b/27, 73b/3, 73b/27, 74a/15, 74a/25, 74b/24, 75a/19, 75b/5, 75b/14, 76a/24, 77a/7, 77a/16, 77a/18, 77b/14, 78a/8, 78a/23, 78b/23, 79a/16, 79b/11, 79b/13, 80a/10/, 80b/1, 80b/12, 80b/22, 80b/25

ķāprīķūrnus 8a/14

ķārkinōs 4b/3

ķarūnus 10b/1

ķāvdatārgūš 15a/17

kavs 6b/9, 7a/5, 7a/7, 7a/13, 19b/11, 19b/21, 30b/26, 35a/4, 35a/6, 36b/10, 41b/7, 42a/17, 42a/24, 43a/8, 44b/10, 44b/12, 46a/11, 47b/7, 52a/1, 59b/4, 61b der-kenar, 75b/20, 75b/21, 75b/26, 76a/8, 76a/16, 76a/24, 76a/24, 76b/6, 76b/15, 76b/21, 76b/23, 77a/2, 77a/7, 77a/10, 77a/16, 77a/18

qazhāb 14a/25

kesv 7b/9

kethüdā 17b/24, 17b/26, 18a/16, 18a/17, 18a/20, 18b/3, 18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/8, 32b/27, 58a/25, 59a/16

kevākib 1b/17, 1b/18, 9b/6, 18b/2, 20a/14, 20a/20, 37b/7, 39b/22, 45a/5, 45a/6, 45a/8, 45a/9, 45a/10, 45a/17, 45a/27, 45b/7, 45b/22, 50b/1, 51a/24, 51b/18, 58a/1, 60b der-kenar, 61b/7, 61b/8, 61b/15, 63a/9, 63a/11, 63a/17, 63b/11, 63b/12, 64a/8

kevākib-i imtār 61b/15,16

kevākib-i mezkūre 61b/8

kevākib-i muttara 61b/7

kevākib-i şavābet 20a/20

kevkeb 13b/13, 13b/14, 13b/16, 17a/7, 17a/18, 17a/23, 17a/25, 17b/22, 17b/23, 17b/24, 17b/26, 17b/27, 18a/2, 18a/4, 18a/9, 18a/21, 18b/1, 18b/14, 19a/9, 19b/6, 20a/15, 20a/18, 20a/21, 20b/2, 20b/20, 21a/20, 21b/23, 22a/8, 22a/13, 22b/18, 26b/6, 30a/23, 30a/25, 30b/19, 31a/5, 31a/9, 31b/4, 32a/6, 32b/5, 35a/12, 35b/2, 35b/6, 35b/10, 35b/18, 37b/12, 37b/17, 38b/25, 39a/27, 39b/1, 40b/11, 41b/9, 42a/14, 42a/15, 42a/16, 42a/17, 42a/18, 42a/22, 42a/23, 42a/24, 42a/25, 42b/1, 42b/25, 42b/27, 43a/5, 43a/14, 43a/26, 43b/5, 43b/16, 43b/24, 44a/3, 44a/11, 44b/4, 44b/21, 45a/3, 45a/11, 45a/12, 45a/13, 45a/17, 45a/18, 45a/19, 45a/20, 45a/21, 45a/25, 45a/27, 45b/1, 45b/2, 45b/3, 45b/4, 45b/5, 45b/6, 45b/7, 45b/8, 45b/9, 45b/10, 45b/11, 45b/12, 45b/13, 45b/14, 45b/16, 45b/17, 45b/18, 45b/19, 45b/20, 45b/23, 45b/24, 45b/25, 45b/26, 46a/1, 46a/3, 46a/4, 46a/5, 46a/6, 51b/2, 51b/6, 51b/4, 52b/15, 58a/10, 58b/7, 58b/11, 58b/22, 59a/20, 59a/21, 59a/24, 59b/13, 59b/16, 59b/18, 61a/21, 61a/23, 61a/25, 61a/27, 61b/12, 61b/18, 61b/19, 61b/26, 61b der-

kenar, 62a/6, 62a/16, 62a/21, 63a/17, 63b/17, 63b/19, 67a/7, 68b/12, 71b/11, 71b/12, 74b/9, 74b/10

kevkeb-i imtār 62a/6

kevkeb-i müştērī 68b/12

kevkeb-i naḥs 58b/7, 58b/22

ķırān 51a/24, 59b/3, 59b der-kenar, 63a/4, 63a/6, 63a/18, 63a/22, 63a/26, 63a/27, 63b/2, 63b/4, 63b/5, 63b/7, 63b/9, 63b/10, 63b/11, 64a/8, 64a/9, 64a/16, 64a/24, 64b/1, 64b/8, 64b/12, 64b/19, 64b/23, 65a/3, 65a/5, 65a/10, 65a/17, 65a/22, 65a/27, 65b/2, 65b/7, 65b/13, 65b/19, 65b/25, 66a/5, 66a/7, 66a/12, 66a/19, 66a/25, 66b/2, 66b/13, 66b/16, 66b/19, 66b/24, 66b/26, 67a/3, 67a/8, 67a/10, 67a/17, 67a/22, 67b/1, 67b/7, 67b/13, 67b/21, 68a/2, 68a/5, 68a/13, 68a/19, 68a/22, 68a/27, 68b/3, 68b/10, 68b/14, 68b/20, 69a/1, 69a/4, 69a/10, 69a/14, 69a/23, 69b/4, 69b/9, 69b/14, 69b/20, 69b/25, 70a/1, 70a/7, 70a/9, 70a/15, 70a/18, 70a/24, 70b/3, 70b/11, 70b/15, 70b/23, 70b/27, 71a/5, 71a/7, 71a/13, 71a/18, 71a/21, 71b/2, 71b/4, 71b/9, 71b/12, 71b/16, 71b/24, 72a/4, 72a/7, 72a/12, 72a/18, 72a/27, 72b/4, 72b/11, 72b/17, 72b/21, 72b/24, 72b/27, 73a/5, 73a/9, 73a/18, 73a/23, 73b/3, 73b/5, 73b/11, 73b/20, 73b/27, 74a/2, 74a/6, 74a/15, 74a/18, 74a/25, 74b/1, 74b/6, 74b/9, 74b/10, 74b/13, 74b/16, 74b/24, 75a/1, 75a/8, 75a/14, 75a/19, 75a/21, 75a/26, 75b/5, 75b/8, 75b/14, 75b/17, 75b/21, 75b/26, 76a/8, 76a/16, 76a/24, 76a/26, 76b/6, 76b/15, 76b/21, 76b/22, 77a/2, 77a/7, 77a/10, 77a/16, 77a/18, 77a/21, 77a/24, 77a/27, 77b/8, 77b/14, 77b/17, 77b/23, 78a/2, 78a/8, 78a/11, 78a/17, 78a/23, 78a/26, 78b/3, 78b/8, 78b/12, 78b/16, 78b/23, 78b/25, 79a/5, 79a/10, 79a/16, 79a/19, 79a/23, 79b/1, 79b/3, 79b/11, 79b/13, 79b/18, 79b/21, 79b/24, 80a/3, 80a/10, 80a/12, 80a/15, 80a/21, 80b/1, 80b/3, 80b/8, 80b/12, 80b/15, 80b/22, 80b/25

ķrīōs 2b/9

ķuyruķlı yıldız 60a/5

küsūf 19a/7, 19a/8, 20a/1, 31a/25, 51a/27, 51b/1, 53a/7, 59a/27, 59b/1

levātā 15a/8

leyl 2a/2, 2b/12, 2b/22, 3a/21, 3b/25, 4a/9, 4b/6, 4b/15, 5a/16, 5a/25, 5b/22, 6b/1, 6b/10, 7a/7, 7b/18, 8a/16, 9a/1, 9a/10, 11a/23, 13a/2, 13b/15, 14a/26

leylî 2b/22, 5a/25, 6b/10, 7b/18, 11a/23, 13a/2, 13b/15, 14a/26

libra 6a/25

lişû 5a/13

liyôn 5a/12

lûna 15a/8

mādîm 12a/17

mā'î 30b/16, 32a/12, 43a/8, 43a/10

mārs 12a/18

maskaṭ-ı nuṭfe 47a/5

menkibü'l-cebbār 18b/25

menkibü'l-esed 58b/11

menkibü'l-feres 18b/24, 20b/23, 58b/11

merküryüs 14a/25

merrîḥ 1b/20, 2a/5, 2a/7, 2b/10, 2b/16, 3a/25, 3a/27, 3b/25, 3b/26, 3b/27, 4b/11, 4b/13, 5a/20, 5b/20, 5b/26, 6a/26, 6a/27, 6b/1, 6b/2, 6b/6, 7a/11, 7b/11, 7b/15, 8a/20, 9a/1, 9a/4, 9a/7, 11a/22, 12a/5, 12a/17, 15a/14, 16a/5, 17a/2, 17a/15, 17a/16, 17a/17, 17b/10, 17b/12, 18b/6, 18b/18, 18b/19, 18b/24, 19a/21, 19a/25, 19b/2, 19b/3, 19b/10, 19b/12, 20a/6, 20a/11, 20a/12, 20b/9, 20b/17, 20b/24, 21a/14, 21b/2, 22b/25, 24a/5, 25a/6, 25b/27, 27a/4, 27a/7, 28b/3, 28b/5, 28b/12, 29a/24, 29b/8, 30b/2, 30b/3, 30b/4, 30b/8, 30b/9, 30b/10, 30b/11, 30b/12, 30b/14, 30b/15, 30b/17, 30b/23, 30b/24, 31a/6, 31a/7, 31a/11, 31a/13, 31a/14, 31a/16, 31a/17, 31a/18, 31a/19, 31a/22, 31a/25, 31b/3, 31b/5, 31b/6, 31b/7, 31b/15, 31b/17, 31b/19, 31b/21, 32a/9, 32a/12, 32b/22, 32b/24, 33a/11, 33b/5, 33b/16, 33b/18, 33b/23, 34a/2, 34a/3, 34a/6, 34a/8, 35a/19, 35a/25, 35a/27, 36a/13, 36a/19, 36a/21, 36a/23, 36b/24, 37a/4, 37a/7, 37a/20, 37a/21, 37a/22, 37a/25, 37a/27, 37b/1, 37b/3, 37b/26, 38a/12, 38b/11, 39a/1, 39a/18,

40a/9, 40a/11, 41a/12, 41b/3, 41b/13, 43a/7, 43a/12, 43a/20, 43b/1, 44a/5, 44a/7, 44a/9, 44a/14, 44a/20, 44b/14, 45a/22, 45b/24, 46a/1, 46a/2, 46a/4, 46a/6, 46a/21, 46a/23, 46a/25, 52b/7, 52b/9, 52b/11, 53b/18, 53b/24, 54a/2, 54a/4, 54a/7, 54a/10, 54a/13, 54a/17, 54a/19, 54a/21, 54a/25, 54b/1, 58a/16, 58b/8, 58b/14, 58b/18, 58b/20, 58b/21, 58b/22, 58b/26, 58b/3 der-kenar, 59a/2, 59a/26, 59b/13, 59b/23, 59b/24, 60a/3, 60a/12, 60a/14, 60a/16, 60a/19, 60a/21, 60a/23, 60a/2 der-kenar, 60b/4, 60b/6, 60b/8, 60b/12, 60b/13, 60b/16, 60b/22, 60b/24, 60b/25, 60b/27, 61a/5, 61a/7, 61a/10, 61a/12, 61a/15, 61a/17, 61b/18, 61b/24, 62a/7, 62a/10, 62a/13, 62a/26, 62b/13, 63a/18, 63a/20, 63b/3, 63b/5, 63b/18, 63b/20, 63b/23, 63b/25, 64a/2, 64a/16, 64b/12, 65a/6, 65a/10, 65a/17, 65b/13, 66a/7, 66b/2, 66b/13, 66b/16, 67a/10, 67b/7, 68a/5, 68a/13, 68a/19, 68b/14, 69a/15, 69b/14, 69b/20, 69b/25, 70a/18, 70b/15, 71a/7, 71a/13, 71a/18, 71b/13, 72a/7, 72b/4, 72b/11, 72b/17, 73a/9, 73b/5, 74a/2, 74a/6, 74a/16, 74b/10, 75a/1, 75a/21, 75a/26, 75b/5, 75b/26, 76a/26, 76b/23, 77a/2, 77a/7, 77a/24, 77b/18, 78a/11, 78a/17, 78a/23, 78b/25, 79a/19, 79a/23, 79b/1, 79b/21, 80a/12, 80b/3, 80b/8, 80b/12

mevâlif 1b/17

mîzân 5b/20, 6a/2, 19a/24, 37b/26, 42b/16, 43b/10, 43b/25, 44a/10, 44b/16, 45b/21, 46a/10, 51b/27, 59a/3, 59b/6, 60a/16, 73a/4, 73a/5, 73a/18, 73a/23, 73b/3, 73b/6, 73b/11, 73b/20, 73b/27, 74a/2, 74a/6, 74a/16, 74a/19, 74a/25, 74b/1

muḳaddem 8a/24

mû`aḥḥar 9a/9

mūznā`im 6a/25

müşelleṣe-yi şālîṣ 15a/24

müşelleṣe-yi şānî 15a/22,23, 15b/6, 15b/12, 15b/20, 16a/8, 16a/15, 16a/24, 16b/3, 16b/9, 16b/16, 16b/24

müşterî 2a/2, 2a/3, 2b/14, 3a/19, 3a/13, 3a/26, 3b/24, 3b/27, 4b/6, 4b/10, 4b/12, 5a/14, 5a/18, 5b/25, 6a/1, 6b/2, 7a/5, 7a/7, 7a/8, 7b/11, 7b/14, 8a/19, 8b/25, 9a/2, 9a/7, 10b/3, 11a/5, 15a/9, 16b/13, 18b/4, 19a/3, 19b/11, 19b/12, 20a/10, 20b/5, 20b/9, 20b/14, 21a/3, 21a/26, 22b/22, 24a/1, 25a/3, 25a/6, 25b/25, 27a/3, 28a/27, 29b/7, 30a/26, 30a/27, 31b/7, 32a/8, 32b/19, 33a/9, 33a/17, 33a/20, 33a/27, 33b/2,

33b/3, 33b/5, 33b/8, 33b/10, 33b/12, 33b/14, 33b/25, 34b/14, 34b/16, 34b/21, 35a/15, 35a/17, 35a/22, 36a/12, 36a/18, 36b/16, 36b/17, 37a/4, 37a/7, 37a/8, 37a/11, 37a/12, 37a/15, 37a/16, 37a/18, 37a/19, 39a/5, 39a/16, 40a/3, 40a/5, 41a/7, 42a/14, 42a/17, 42a/18, 42a/24, 42a/25, 43a/7, 43a/13, 43a/14, 43a/27, 44a/5, 44a/6, 44a/23, 44a/24, 44b/14, 44b/17, 44b/23, 44b/24, 44b/25, 45a/1, 45a/22, 45b/13, 45b/16, 45b/17, 46a/14, 46b/4, 46b/5, 53a/14, 53a/17, 53a/20, 53a/21, 53a/24, 53a/26, 53b/2, 53b/5, 53b/7, 53b/11, 53b/13, 53b/16, 57b/25, 58a/3, 58a/5, 58a/11, 59a/15, 60b/12, 60b/13, 60b/14, 60b/15, 61a/16, 61b/22, 61b der-kenar, 62a/16, 62a/26, 62b/20, 62b/24, 62b/26, 63a/3, 63a/22, 63b/19, 63b/21, 63b/24, 64a/9, 64b/12, 64b/19, 64b/23, 65a/3, 65b/7, 66a/7, 66a/13, 66a/19, 66a/26, 67a/3, 67b/7, 67b/14, 67b/21, 68a/2, 68b/10, 68b/12, 69a/15, 69a/23, 69b/4, 69b/9, 70a/15, 70b/15, 70b/23, 70b/27, 71a/5, 71b/9, 72a/7, 72a/12, 72a/18, 72a/27, 73b/5, 73b/11, 73b/20, 73b/27, 74b/6, 75a/1, 75a/8, 75a/14, 75a/19, 75b/21, 76a/26, 76b/6, 76b/15, 76b/21, 77a/21, 77b/18, 77b/23, 78a/2, 78a/8, 78b/8, 78b/25, 79a/5, 79a/10, 79a/16, 79b/18, 80a/12, 80a/15, 80a/22, 80b/1,

naḥs 9b/7, 15a/11, 15a/13, 15a/16, 15b/4, 17a/4, 17a/7, 17a/13, 17a/18, 17a/19, 17a/20, 17a/21, 17a/25, 17a/27, 17b/11, 17b/12, 17b/21, 17b/22, 18b/7, 19a/10, 20a/19, 22a/8, 22a/13, 22a/20, 22b/18, 24a/17, 25a/9, 26b/6, 30a/12, 30a/14, 30a/22, 30a/24, 30b/7, 30b/21, 30b/27, 31a/1, 31a/2, 31a/5, 31a/9, 31a/26, 32b/9, 32b/10, 35b/6, 35b/16, 37b/7, 37b/12, 38a/2, 38a/25, 38b/17, 38b/25, 39a/2, 42b/2, 42b/27, 43b/13, 58a/5, 58b/7, 58b/9, 58b/13, 58b/17, 58b/20, 58b/22, 59b/3, 59b der-kenar, 60b/19, 60b/21

naḥs-ı aşğar 11a/22

naḥs-ı kevākib 37b/7

naḥs-ı kevkeb 17a/7, 17a/18, 17a/25, 17b/22,23, 22a/8, 22a/13, 22b/18, 26b/6, 30a/22,23, 31a/5, 31a/9, 35b/6, 37b/12

nārī 30b/23, 30b/25, 34a/19, 43a/11, 44a/8, 61a/25, 62a/2, 62b/2

nehār 2a/1, 2b/11, 3a/20, 3b/25, 4b/6, 5a/15, 5b/22, 6a/27, 7a/6, 7b/11, 8a/16, 8b/27, 10a/10, 10a/12, 11a/16, 11a/18, 11b/21, 12b/20, 12b/22, 13a/25, 13a/27, 14a/11, 14a/12, 14b/19, 14b/20, 14b/22, 18a/12, 20b/20

nehārī 2a/12, 3b/3, 4b/16, 6a/5, 7a/15, 8a/25, 9b/8,10b/3, 12a/19, 13b/16, 17a/2

ne^ç āyīm 7a/14

nesdālu'l-vāķi^ç 20a/21

neşre 4a/6, 18b/26, 19a/15

neyyir-i aşğar 14a/26

nūğa 13b/11

nücüm 1b/16, 21a/12, 24a/9, 78b/22, 79a/15

ōrā 15a/17

pārsefōs 5b/18

pīs 9b/3

rābi^ç 15a/15, 30a/13, 45b/8, 46b/8, 59b/19, 60a/27, 60b/25,

re^şs 3a/20, 7a/5, 15a/8, 17a/16, 18b/8, 21b/18, 23a/9, 35a/8, 35a/13, 35a/15, 35a/17,
35a/19, 37a/18, 39a/6, 39a/10, 39a/11, 39a/13, 39a/14, 39a/16, 39a/18, 40b/5, 41b/1,
41b/3, 42a/15, 44b/25, 45b/14, 46b/3, 56b/27, 57a/2, 57a/3,57a/5, 57a/6, 57a/7,
57a/9, 57a/10, 57a/12, 57a/14, 57a/15, 57a/17, 60a/6,

re^şsü'l-cebbār 18b/26, 20b/17

re^şsü'l-gül 18b/25, 20b/13, 31b/19, 46a/27, 58b/10,

re^şsü'l-^çayn 8b/17

ridf 20a/21

rikbetü'd-dücāce 18b/27

rişā 9a/9

sābi^ç 16a/11, 21a/19, 26a/25, 29a/1, 30a/12, 31b/13, 32b/9, 45b/8, 46b/8, 47a/9,
47a/10, 47a/22, 47b/11, 47b/13, 47b/21, 47b/22, 47b/23, 59b/19, 60a/23, 61b/21

şābitāryūs 7b/9

sādis 16a/3, 27b/5, 46a/27, 59b/19

şāhib-i beyt 17b/27, 18a/7

şāhib-i ḥadd 18a/a, 18a/8, 18a/12, 18a/13,14

şāhib-i ḥādī 40b/16

şāhib-i müşelleşe 2a/1, 2a/2, 2b/12, 3a/21, 3b/25, 3b/26, 4b/6, 5a/15, 5a/16, 5b/22, 6a/27, 6b/1, 7a/7, 7b/12, 8a/16, 8b/27, 9b/4, 18a/1, 18a/8, 18a/12, 18a/13

şāhib-i ‘āşir 39b/1, 39b/8, 51b/10

şāhib-i sābi‘ 29a/1, 21a/19, 47b/13, 47b/22,23

şāhib-i sādis 27b/5

şāhib-i şāliş 24a/20, 24a/21, 24a/23,24, 24a/26, 24b/1, 24b/2, 24b/4,5, 24b/5,6, 24b/7, 24b/8, 24b/9

şāhib-i şāmin 39b/23, 29b/25, 30a/7

şāhib-i şānī 23a/15, 23a/17, 23a/18, 23a/20, 23a/21, 23a/23, 23a/25, 23a/27, 23b/2, 23b/4, 23b/6, 23b/7

şāhib-i şeref 17b/27, 18a/11

şāhib-i tāsi‘ 34b/5, 35b/4, 35b/7, 35b/9, 35b/11, 35b/13,14

şāhib-i ṭālī‘ 17a/11, 17a/14, 17a/21, 17a/22, 17a/24, 19a/26, 21b/22,23, 21b/24, 30b/22, 30b/24, 30b/27, 31a/4, 31a/7, 31b/1, 35b/13, 52b/4, 52b/5, 52b/7, 52b/13, 52b/15, 52b/18, 53a/14, 53b/18,19, 54b/3, 55a/2, 56a/19, 58a/3, 58a/5, 58b/5, 58b/13, 58b/14, 58b/15, 58b/19,20, 58b/21, 58b/24, 61b/21

şāhib-i vech 18a/1, 18a/8, 18a/12,13

şaķūrnūş 10b/2

sāl 1b/19, 50b/2, 50b/4, 50b/5, 51a/13, 51b/5, 51b/11, 51b/16, 52b/5, 57b/27, 58a/14, 58a/18, 58a/23, 58a/25, 58a/27, 60b/1, 62a/20, 62b/24,

şāliš 15a/24, 15b/6, 15b/13, 15b/21, 16a/1, 16a/9, 16a/16, 16a/24, 16b/3, 16b/10, 16b/17, 16b/25, 24a/21, 24a/24, 24a/26, 24b/1, 24b/6, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 46b/11

şāmin 16a/19, 29b/23, 29b/25, 30a/7, 31b/7, 46a/26

şānī 11a/16, 15a/23, 15b/6, 15b/12, 15b/20, 16a/1, 16a/8, 16a/15, 16a/24, 16b/3, 16b/9, 16b/16, 16b/19, 16b/24, 23a/16, 23a/17, 23a/18, 23a/20, 23a/21, 23a/23, 23a/25, 23a/27, 23b/2, 23b/4, 23b/6, 23b/7, 45b/23, 46a/25, 46b/10

sa^ʿ d-ı aşğar 13a/1

sa^ʿ d-ı kevkeb 19b/6, 35a/12, 35b/10, 35b/18, 37b/17, 42a/14, 42a/22, 43b/5, 44b/21

şarfe 4b/15

seb^ʿ a-yı seyyāre 46b/15

sedled 11a/21

sehmü's-sa^ʿ āde 19a/5, 19a/8, 19a/9, 22a/21, 22b/18, 30a/26, 30b/1, 32b/9, 46a/14, 46a/16, 46a/19, 46b/2, 46b/15

sehmü's-sa^ʿ ādet 17b/8, 17b/19

sereṭān 3b/23, 4a/6, 4b/4, 19a/15, 19b/21, 20b/9, 20b/17, 21b/15, 31a/17, 42b/16, 43a/11, 43b/21, 44a/19, 44b/12, 44b/16, 46a/12, 47b/20, 47b/27, 51b/25, 52b/6, 59b/8, 60b/27, 61b/5, 63a/19, 63b/4, 63b/5, 68b/9, 68b/10, 68b/15, 69a/1, 69a/4, 69a/10, 69a/13, 69a/15, 69a/23, 69b/4, 69b/9, 69b/14, 69b/18, 69b/20, 69b/25, 69b/26, 70a/2, 70a/8, 70a/10

şevr 2a/11, 2b/10, 2b/16, 2b/20, 3a/17, 3a/18, 18a/10, 18a/11, 19b/24, 21a/14, 21a/19, 27a/1, 41b/7, 43a/9, 43b/21, 43b/27, 44a/8, 44a/12, 44b/7, 44b/8, 44b/27, 46a/7, 46a/9, 50b/6, 51b/23, 52b/11, 58b/11, 59b/4, 59b/25, 60a/2, 65b/7, 65b/14, 65b/19, 65b/26, 66a/5, 66a/8, 66a/13, 66a/20, 66a/26, 66b/3, 66b/13, 66b/16, 66b/20, 66b/24, 66b/27

simāk 5a/24, 20a/21, 45b/20, 46b/13

simāk-i a^ʿ zel 20a/21, 46b/13

şül 13a/1

su^ç ūd 7b/18

sünbüle 4b/15, 5a/13, 5a/20, 5a/23, 19a/25, 43a/9, 43b/21, 44b/10, 46a/13, 51b/26, 59b/6, 59b/7, 61b der-kenar, 71b/8, 71b/9, 71b/13, 71b/16, 71b/17, 71b/24, 72a/4, 72a/7, 72a/12, 72a/19, 72b/1, 72b/4, 72b/11, 72b/18, 72b/21, 72b/24, 72b/27

süreyyā 2a/11

şalīn 15a/7

şebbe sāmī 10b/2

şems 1b/21, 2a/1, 2a/8, 3b/1, 4b/5, 4b/6, 5a/21, 5b/21, 6b/6, 7a/7, 7b/15, 8a/15, 12a/18, 12b/15, 12b/27, 16a/27, 17a/14, 17a/19, 17a/26, 17b/3, 17b/6, 17b/18, 17b/19, 18a/9, 18b/3, 18b/5, 18b/19, 18b/23, 19a/9, 19b/1, 20a/6, 20a/22, 21b/6, 22b/27, 24a/7, 25a/8, 26a/2, 27a/9, 28b/6, 29b/9, 30a/7, 30b/24, 31a/6, 31a/7, 31a/12, 31a/18, 31a/23, 31a/26, 31b/4, 31b/5, 31b/8, 31b/11, 31b/13, 31b/14, 32a/2, 32a/9, 32a/11, 32b/26, 33a/15, 33b/4, 33b/8, 34a/2, 34a/9, 34a/15, 34a/18, 34a/20, 34a/22, 34a/23, 34b/23, 35a/12, 35b/1, 36a/11, 36a/20, 36b/25, 37a/8, 37a/25, 37b/6, 37b/11, 37b/13, 37b/22, 37b/25, 38a/7, 38b/2, 38b/6, 39a/1, 39a/2, 39a/13, 40a/13, 41a/14, 41a/15, 41a/20, 41a/23, 41b/2, 42a/18, 43a/12, 43a/22, 43a/27, 44b/19, 44b/20, 45a/3, 45a/23, 45a/25, 45a/26, 45b/4, 45b/5, 45b/11, 46b/1, 46b/14, 47b/7, 48a/4, 51b/8, 52a/20, 53b/9, 54b/3, 54b/8, 54b/10, 54b/13, 54b/16, 54b/18, 54b/20, 54b/22, 54b/23, 54b/25, 55a/1, 58b/6, 58b/25, 58b/26, 58b/27, 59a/1, 60b/2, 60b/4, 60b/8, 61a/17, 62a/26,

şereṭayn 2a/9

şūle 6b/10

tālī 2b/9

tāsi^ç 16a/26, 34b/5, 35b/4, 35b/7, 35b/9, 35b/11, 35b/14, 46b/11

tāūrū 3a/18

tāūrūs 3a/18

tevemān 3b/22

tōksōtis 7b/8

türābī 30b/17, 30b/22, 32a/1, 43b/9, 43b/16, 43b/18, 43b/23, 62a/2, 62a/19, 62b/4

ṭāli^c 1b/9, 1b/17, 2a/25, 3a/9, 3b/13, 4a/21, 4b/27, 5b/10, 6a/18, 6b/24, 7a/26, 8a/4, 8b/12, 9a/21, 17a/3, 17a/5, 17a/9, 17a/18, 17a/25, 17a/27, 17b/4, 17b/12, 17b/13, 17b/16, 17b/21, 17b/22, 17b/23, 19a/1, 19a/12, 19a/15, 19a/16, 20a/3, 20a/5, 20a/10, 20b/2, 20b/10, 20b/15, 20b/18, 20b/20, 20b/24, 21a/1, 21a/4, 21a/9, 21a/15, 21a/19, 21a/22, 21a/26, 21b/2, 21b/4, 21b/6, 21b/8, 21b/10, 21b/14, 21b/15, 21b/18, 21b/20, 21b/23, 22a/22, 23b/12, 24a/20, 24b/12, 25a/19, 25b/9, 26a/17, 26b/8, 27b/5, 28a/2, 28b/9, 28b/13, 28b/15, 28b/16, 28b/20, 28b/22, 28b/23, 29a/1, 29a/10, 29a/17, 29a/27, 29b/23, 30a/12, 30a/25, 30b/3, 30b/19, 31a/6, 31a/18, 31b/1, 31b/5, 31b/8, 31b/11, 31b/13, 32a/19, 33b/25, 34b/6, 34b/18, 35b/23, 36a/4, 36a/11, 36b/23, 37a/4, 37a/23, 37b/12, 39b/1, 40b/13, 41b/10, 41b/27, 42a/15, 42a/17, 42a/23, 42a/24, 42b/1, 42b/15, 42b/24, 43a/5, 43a/18, 43a/22, 43a/4, 43b/4, 43b/5, 43b/6, 43b/7, 43b/22, 44a/11, 44a/14, 44a/20, 44a/23, 44a/25, 44a/26, 44b/1, 44b/4, 44b/5, 44b/8, 44b/9, 44b/21, 45b/7, 46b/6, 46b/24, 46b/27, 47a/4, 47a/5, 47a/7, 47a/9, 47a/10, 47a/15, 47a/20, 47a/21, 47a/26, 47b/12, 47b/16, 47b/20, 47b/21, 47b/26, 50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/7, 50b/9, 51a/1, 51a/2, 51a/4, 51a/5, 51a/6, 51a/7, 51a/8, 51a/9, 51a/12, 51a/13, 51b/5, 51b/11, 51b/14, 51b/15, 51b/16, 51b/18, 51b/19, 51b/20, 52a/2, 52a/3, 52b/5, 52b/7, 52b/9, 52b/13, 52b/16, 52b/18, 53a/15, 53a/16, 53b/19, 54b/3, 54b/4, 55a/3, 55b/10, 56a/19, 56a/20, 56b/27, 57a/10, 57a/19, 57b/27, 58a/3, 58a/5, 58a/9, 58a/14, 58a/15, 58a/18, 58a/22, 58a/25, 58a/27, 58b/5, 58b/6, 58b/9, 58b/12, 58b/20, 59a/12, 59a/19, 59a/21, 60a/14, 60a/19, 60a/21, 60a/27, 60b/1, 60b/9, 60b/17, 60b/18, 60b/22, 60b/26, 61a/4, 61a/7, 61b/7, 61b/15, 62a/5, 62a/7, 62a/10, 62a/14, 62a/20, 62a/25, 62a/26, 62b/8, 62b/9, 62b/16, 62b/24, 62b/27, 63a/1, 63a/24, 63a/25, 63a/26, 63b/3, 63b/9, 68b/11

ṭāli^c -i burc-ı munḡalib 42b/15

ṭāli^c -i esed 47a/20

ṭāli^c -i maskaṭ 46b/24

ṭāli^c -i maṭar 62a/5

ṭāli^ᶜ -i sāl 50b/4, 50b/5, 51a/13, 51b/5, 51b/16, 52b/5, 57b/27, 58a/14, 58a/18, 58a/22,23, 58a/25, 58a/27, 60b/1, 62a/20, 62b/24

ṭāli^ᶜ -i sene 58a/9, 60a/14, 60b/26, 61b/7, 61b/15, 62a/7, 62a/10, 62a/25, 63a/1

ṭaraf-ı berşāveş 18b/25

ṭarfa 4a/7

ṭulū^ᶜ 47b/6, 60a/4

ūşkūr 7a/4

uşkūrbiyūs 7a/3,4

ᶜuṭārid 2a/4, 2b/13, 2b/18, 3a/19, 3a/21, 3a/22, 4a/1, 4a/5, 4b/8, 5a/13, 5a/17, 5a/23, 5b/23, 5b/25, 6b/4, 7a/5, 7a/9, 7a/11, 7b/13, 8a/17, 8a/18, 8a/21, 8b/25, 8b/26, 9a/3, 13b/11, 13b der-kenar, 14a/17, 15a/20, 18a/13, 18b/7, 18b/20, 20a/21, 20b/1, 20b/5, 21b/10, 23a/4, 24a/11, 25a/11, 26a/5, 27a/16, 28b/14, 28b/16, 29b/13, 30b/4, 31b/10, 31b/12, 32a/16, 33a/1, 33a/3, 33a/17, 33b/2, 33b/3, 33b/11, 34a/5, 34a/20, 34b/7, 34b/12, 34b/15, 34b/16, 34b/17, 34b/19, 34b/21, 34b/23, 34b/25, 35a/13, 35a/22, 35b/1, 36a/26, 36a/27, 37a/1, 37a/14, 37b/1, 37b/22, 38a/15, 38a/16, 38a/24, 38b/2, 38b/6, 38b/8, 38b/11, 38b/15, 39a/14, 40a/23, 40a/25, 40b/1, 41a/19, 41a/20, 41a/22, 41a/24, 43a/17, 43a/18, 43b/2, 43b/26, 44b/14, 45a/23, 52a/22, 55b/9, 55b/14, 55b/17, 55b/21, 55b/23, 55b/26, 56a/2, 56a/4, 56a/7, 56a/9, 56a/13, 56a/16, 58a/20, 58b/8, 59a/14, 59b/13, 61a/18, 61b/6, 61b/22, 61b der-kenar, 62a/8, 62a/13, 62a/15, 62a/16, 62a/23, 63b/19, 63b/22, 64a/3, 64b/2, 64b/23, 65a/10, 65a/22, 65b/2, 65b/26, 66a/19, 66b/13, 66b/19, 66b/27, 67a/22, 67b/21, 68a/13, 68a/22, 68b/3, 68b/7, 69a/4, 69b/4, 69b/20, 70a/1, 70a/10, 70b/3, 70b/27, 71a/13, 71a/21, 71b/4, 71b/24, 72a/18, 72b/11, 72b/21, 72b/27, 73a/23, 73b/20, 74a/6, 74a/19, 74b/1, 74b/16, 75a/14, 75a/26, 75b/8, 75b/18, 76a/16, 76b/15, 77a/2, 77a/10, 77a/18, 77b/8, 78a/2, 78a/4, 78a/17, 78a/26, 78b/3, 78b/16, 79a/10, 79a/23, 79b/3, 79b/13, 80a/3, 80a/21, 80b/8, 80b/15, 80b/25

venūs 13b/11

veted 18a/18, 18a/19, 18a/20, 18b/10, 18b/11, 18b/12, 30a/14, 32a/1, 36a/22, 43b/14

virġmō 5b/19

yıldız 13b/12, 17a/13, 17b/11, 17b/13, 20a/2, 20a/6, 21a/1, 30a/12, 33b/18, 42a/11, 42a/20, 42a/23, 42b/1, 43a/15, 43b/4, 43b/6, 43b/7, 43b/13, 43b/14, 43b/20, 43b/21, 44a/26, 44b/5, 44b/27, 45a/1, 45b/19, 45b/21, 46a/2, 46a/7, 59a/18, 60a/5, 60b/1, 61a/12, 62b/10, 62b/12, 62b/16, 62b/17, 62b/18, 62b/19

zāc 7b/16

zağūs 7a/24

zeccü'n-niṣābe 18b/27

zemīnī 3b/22

zeneb 3a/20, 7a/6, 15a/13, 18a/21, 18a/25, 18a/26, 18b/8, 18b/21, 19b/24, 19b/26, 21a/8, 21b/20, 23a/11, 24a/15, 24a/17, 25a/16, 26a/12, 27a/27, 28b/24, 29b/18, 31b/7, 35a/23, 35a/25, 35a/26, 35a/27, 35b/1, 37a/19, 39a/21, 40b/8, 41b/4, 45b/26, 45b/27, 46a/21, 57a/19, 57a/22, 57a/25, 57a/27, 57b/2, 57b/6, 57b/10, 57b/11, 57b/13, 57b/15, 57b/19

zenebü'l-esed 21a/8

zirā^c 3b/3

zubānā 6a/3

zūcesdīn 42b/18, 42b/19, 43a/16, 44b/1, 44b/9, 44b/10, 59b/12

zūzvābe 60a/4

zūbre 4b/14

zūḥal 2a/1, 2a/6, 2b/15, 2b/19, 3a/21, 3a/24, 3b/23, 4a/3, 4b/5, 4b/7, 4b/12, 5a/19, 5b/21, 5b/22, 5b/23, 6a/1, 6b/4, 7a/10, 7a/13, 7b/10, 8a/15, 8a/16, 8a/17, 9a/5, 9a/6, 10a/17, 15a/14, 16b/20, 17a/2, 17a/5, 17a/6, 17a/8, 17a/15, 17a/16, 17a/17, 17b/10, 17b/12, 18b/6, 18b/18, 18b/19, 19b/24, 19b/26, 20a/9, 20b/14, 21a/8, 21a/22, 22b/19, 23b/27, 24b/27, 25a/2, 26b/23, 26b/27, 27a/26, 28a/23, 29b/5, 30b/2, 30b/4, 30b/11, 30b/21, 31a/13, 31a/20, 31a/21, 31b/9, 31b/10, 31b/13, 31b/20, 31b/22, 31b/25, 31b/27, 32a/2, 32a/4, 32b/12, 32b/19, 32b/22, 32b/26, 32b/27, 33a/1, 33a/4, 33a/8, 33a/9, 33a/11, 33a/15, 33a/17, 33b/3, 34b/5, 34b/22, 35a/19, 35a/25, 35a/27, 35b/9, 36a/1, 36a/10, 36a/12, 36a/13, 36a/14, 36a/17, 36a/19, 36a/20, 36a/23, 36a/24,

36a/26, 36b/2, 36b/3, 36b/23, 36b/24, 36b/25, 37a/1, 37a/3, 37a/23, 37b/18, 37b/20, 38a/10, 38b/8, 39a/11, 39b/22, 39b/27, 41a/3, 41b/13, 42a/25, 43b/9, 43b/10, 43b/11, 43b/14, 43b/17, 43b/19, 44a/20, 44a/27, 45a/22, 45b/25, 46a/1, 46a/2, 46a/3, 46a/5, 46a/20, 46a/22, 46a/24, 51b/12, 51b/13, 52a/3, 52a/7, 52a/9, 52a/10, 52a/14, 52a/15, 52a/18, 52a/19, 52a/21, 52a/23, 52a/26, 52b/1, 52b/4, 52b/8, 52b/13, 52b/17, 52b/20, 52b/24, 52b/27, 53a/2, 53a/4, 53a/6, 53a/8, 53a/9, 53a/10, 53a/13, 58a/26, 58b/7, 58b/8, 58b/14, 58b/18, 58b/20, 58b/21, 58b/22, 58b/26, 58b der-kenar, 59a/2, 59a/15, 59b/13, 60b/12, 60b/13, 60b/16, 60b/22, 61a/15, 61b/19, 61b/25, 62a/14, 62a/16, 62a/18, 62a/20, 62b/14, 62b/23, 62b/27, 63a/1, 63a/6, 63a/18, 63a/20, 63a/22, 63b/4, 63b/5, 63b/18, 63b/19, 63b/20, 63b/22, 63b/23, 63b/26, 64a/3, 64a/9, 64a/16, 64a/24, 64b/2, 64b/8, 65b/7, 65b/13, 65b/19, 65b/26, 66a/5, 67a/3, 67a/10, 67a/17, 67a/23, 68b/10, 68b/13, 68b/14, 69a/1, 69a/4, 69a/10, 70a/15, 70a/18, 70a/24, 70b/4, 70b/12, 71b/9, 71b/13, 71b/16, 71b/24, 72a/4, 73a/5, 73a/9, 73a/18, 73a/23, 73b/3, 74b/6, 74b/10, 74b/13, 74b/16, 74b/24, 75b/21, 75b/26, 76a/8, 76a/16, 76a/24, 77a/21, 77a/24, 77a/27, 77b/8, 77b/14, 78b/8, 78b/13, 78b/16, 78b/23, 79b/18, 79b/21, 79b/25, 79b/26, 80a/3, 80a/10

zühre 1b/20, 2a/3, 2a/8, 2b/10, 2b/11, 2b/13, 3a/24, 4a/2, 4a/4, 4b/9, 5a/15, 5a/16, 5a/17, 5a/22, 5b/20, 5b/24, 6a/26, 6b/3, 6b/7, 7a/9, 7b/12, 8a/19, 8a/21, 8b/27, 9a/2, 13a/1, 13b/4, 13a der-kenar, 15a/9, 15b/24, 17a/6, 18a/11, 18a/12, 18a/13, 18a/14, 18a/15, 18b/4, 19a/3, 19a/22, 20a/21, 21a/3, 21a/8, 21a/14, 21b/8, 23a/3, 24a/8, 25a/10, 26a/3, 27a/13, 28b/9, 28b/11, 28b/15, 28b/17, 29b/11, 31b/7, 31b/12, 32a/13, 32b/27, 33b/5, 33b/9, 34a/3, 34a/18, 34a/25, 34b/2, 34b/3, 34b/5, 34b/7, 34b/9, 35a/12, 35a/17, 36a/18, 36a/24, 37a/1, 37a/12, 37a/27, 37b/20, 38a/1, 38a/7, 38a/10, 38a/13, 38a/15, 38a/16, 38a/19, 38a/23, 39a/5, 39a/10, 40a/17, 40a/21, 41a/17, 42a/15, 43a/13, 43a/14, 43b/3, 43b/23, 44a/13, 44b/17, 44b/22, 44b/24, 45a/23, 45b/12, 45b/18, 46a/15, 46b/4, 46b/6, 55a/2, 55a/6, 55a/9, 55a/12, 55a/14, 55a/17, 55a/20, 55a/22, 55a/23, 55a/25, 55a/27, 55b/5, 55b/6, 58a/23, 61a/18, 61b/6, 61b/24, 62a/12, 62a/24, 62b/22, 63b/19, 63b/21, 63b/24, 64a/24, 64b/19, 65a/5, 65a/22, 65a/27, 65b/19, 66a/13, 66b/2, 66b/19, 66b/24, 67a/17, 67b/13, 68a/5, 68a/22, 68a/27, 69a/1, 69a/23, 69b/14, 69b/16, 70a/1, 70a/8, 70a/24, 70b/23, 71a/7, 71a/21, 71b/2, 71b/16, 72a/12, 72b/4, 72b/21, 72b/24, 73a/18, 73b/11, 74a/2, 74a/19, 74a/25, 74b/13, 75a/8, 75a/21, 75b/8, 75b/14, 76a/8, 76b/6, 76b/22, 76b/25, 77a/10, 77a/16,

77a/27, 77b/23, 78a/11, 78a/26, 78b/13, 79a/5, 79a/19, 79b/3, 79b/11, 79b/24,
80a/15, 80a/18, 80b/3, 80b/15, 80b/22

SONUÇ

XVII. yüzyıl müneccimlerinden Müneccimbaşı Mehmed Çelebi'nin astroloji ve astronomi eseri Uşûl-i Aḥkām-ı Sâil-i 'Ālem; yıldız kümelerinin, gök cisimlerinin konumlarına göre bunların insan karakteri, sosyal ve siyasal olaylar ve askeri olaylar üzerindeki etkilerinin anlatıldığı bir eserdir.

Bu çalışmayla dönemin astronomi ve astroloji anlayışı hakkında genel bilgi verilmiş ve en önemlisi daha önce çalışılmamış bir eser bilim dünyasına tanıtılmaya çalışılmıştır.

Eserin metninin ortaya konması ve söz varlığının belirlenmesiyle Türk dilinin tarihsel sözlüğüne katkı sağlamanın yanı sıra Türk dili, felsefe, coğrafya, tarih, ilahiyat gibi sosyal alanlarda çalışacak araştırmacılara katkı sağlayacağı gibi bilim tarihi için de sağlam bir malzeme sunacaktır.

Yapılan dil incelemesi (yazım özellikleri ve sesbilgisi) ise, tarihi Osmanlı Türkçesi araştırmaları için önemli bir katkı sunacaktır. Özellikle Eski Anadolu Türkçesi sonrası kimi yuvarlak ünlülü eklerde görülen düzleşme temayülleri açısından, (Ör. *varlık yokluk eki +II/+IU ve +sIz/+sUz, ettirgen çatı eki -dIr/-dUr ve dönüşlü çatı -In/-Un, sıfat-fiil -dIk/-dUk eklerinin yazımı*) eserin değeri bir kat daha artmaktadır.

Farsça etkisiyle dilimize giren /p/ ve /ç/ seslerinin bu dönemde yazı dilinde henüz bir istikrar kazanmadığı görülmektedir; *bāzār~pāzār, birinc~pirinç*.

Metnin diğer bir dikkat çekici özelliği ise Türkçenin tartışmalı konularından biri olan kapalı /e/ ünlüsünün varlığıdır. Bu ünlüyü barındıran kelimeler (*témür, élçi, éyle- vs.*) metinde açık bir şekilde gösterilmektedir.

Metindeki terimlerin çoğunluğunu Arapça ve Farsça kelimeler oluşturmaktadır. Az da olsa Türkçe terimler (*yıldız, güneş*) bulunmaktadır. Metinde aynı gök cismi için hem Arapça hem Türkçe kelimelerin kullanılması (*güneş, şems*) metnin başka bir dikkat çeken özelliğidir.

Eserin terim dizini, bu alanda çalışacaklara önemli malzeme sunacaktır. Ancak çalışmada tanım tipolojisinde ve tanımlamadaki kimi farklılıklar dolayısıyla tanım denemesi yapılmamıştır.

KAYNAKÇA

- Ahmet Rıfat (2004), *Lügat-i Tarihiyye ve Coğrafiyye*, Kaşgar Neşriyat, Ankara.
- Ahteri-i Kebir* (1894/95), yy., İstanbul.
- Akbayar, M. (2001), *Osmanlı Yer Adları Sözlüğü*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Aydüz, S. (2006), “Müneccimbaşı”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 32, s. 2-4.
- _____ (2004), “Osmanlı Astronomi Müesseseleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S. 4, C:2, s. 411-453.
- Bursalı Mehmed Tahir Bey (1926), *Osmanlı Müellifleri*, C. 3, İstanbul.
- Canpolat, M. ve Önler Z. (2007), *Edviye-i Müfrede*, TDK Yayınları, Ankara.
- Develi, H. (1997), *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumlar*, TDK Yayınları, Ankara.
- Devellioğlu, F. (2010), *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- Dilçin, C. (2009), *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara.
- Diñer Bahadır, Ş. (2016), “Gevrekzâde Hâfız Hasan Efendi'nin Netîcetü'l-Fikriyye fî Tedbîri Velâdeti'l-Bikriyye Adlı Eseri: İnceleme-Metin-Dizin”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Onaylanmış Doktora Tezi.
- Duman, M. (1995), *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*, TDK Yayınları, Ankara.
- Ercilasun, A. B. ve Akkoyunlu, Z. (2014), *Divanu Lugati't-Türk*, TDK Yayınları, Ankara.
- Ergin, M. (2009), *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım Yayım, İstanbul.
- Fazlıoğlu, İ. (2007), “Osmanlılar”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 33, s. 548-556.
- Fehd, T. (2000), “İlm-i Ahkâm-ı Nücûm”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 22, s. 124-126.
- _____ (2000), “İlm-i Felek”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 22, s. 126-129.
- Gülsevin, G. ve Boz, E. (2004), *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Gülsevin, G. (1997), *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları, Ankara.
- İhsanoğlu, E. (1998), “Osmanlı Eğitim ve Bilim Kurumları”, *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, C. 2, s. 266-267, IRCICA, İstanbul.

İhsanoğlu, E. ve Aydüz, S. (2002), “Yenileşme Döneminde Osmanlı Bilim ve Eğitimi”, *Türkler Ansiklopedisi*, C. 14, s. 882-896.

Kamus-1 Türki Çevrimiçi Sözlük www.kamusiturki.com

Karaağaç, G. (2012), *Türkçenin Dil Bilgisi*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Kartallıoğlu, Y. (2011), *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni*, TDK Yayınları, Ankara.

Korkmaz, Z. (2010), *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara.

Süreyya, M. (1996), *Sicill-i Osmani*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, C. 3, s. 811.

Önler, Z. (1999), *Müntahab-ı Şifa II*, Simurg Yayınevi, İstanbul.

Özkan, M. (2009), *Türkiye Türkçesi Ses ve Yazım Bilgisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul.

Pultar, M. (2007), *Yıldız Adları Sözlüğü*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Steingass, F. (1977), *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, Lowe & Brydone Printers Limited, Norfolk.

Şemsettin Sami (1996), *Kamusu'l-A'lam*, Kaşgar Neşriyat, Ankara.

Timurtaş, F. K. (1977), *Eski Türkiye Türkçesi*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul.

Tulum, M. (2011), *17.Yüzyıl Türkçesi ve Söz Varlığı*, TDK Yayınları, Ankara.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi ve Vankulu Lügati Çevrimiçi Sözlük www.kamus.yek.gov.tr

Unat, Y. (2000), “Eski Astronomi Metinlerinde Karşılaşılan Astronomi Terimlerine İlişkin Bir Sözlük Denemesi”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S. 11, s. 633-696.

Von Gabain A. (2007), *Eski Türkçenin Grameri* (Çev. Mehmet Akalın), TDK Yayınları, Ankara.

مال و معاش و اسباب کسبه و احوال و انصافه و المغه و در کسبه
و محاسبه و مقابله خوبتره و مولودش غذا سته و آنت بهره
دیلدر و اگر بر کسی بوخارده اولوسه داد و نلث مشاعنه
و مولودش افرغتره دیلدر و رب مشنه اول ماه دیلدر و رب
مشنه ثانی اعوان دیلدر و رب مشنه ثالث مال و اعوانه ترینه
دیلدر و رب مشنه بیوم و عوغازه دیلدر و لوخ بشنه مالمدر

بیت نائش
ژنداش و از بام دیلدر و زلفه زخمی مضعید دریم و علم
و اسزله و انصافه دیلدر و دلق و کجی و قیاس سرفه و عیادت
خا باره و اولدردن اول اولون حالده دیلدر و رب مشنه اول
بولوب ژنداشره دیلدر و رب مشنه ثانی اورنجیه ژنداشره
دیلدر و رب مشنه ثالث اولجیل ژنداشره دیلدر و رب مشنه
اوموزه و از ره دیلدر و رب مشنه صابدر

بیت دایع
بابا و عفار و مولوب و طوع و عیبی منیر دیلدر و حسب و نسبه
و ساعت موت دیلدر و مولودش صکره ترینه ایدیک شنه ره دیلدر
درا بلشک صوکت و اسی و کیز و لوشه ره و دیشنه را و عویش
مال سفید ترینه ره و صهاره و حبس و اناره و عول و کینه
دیلدر و رب مشنه اول بابا به دیلدر و رب مشنه ثانی
عقارت و مکنه دیلدر و رب مشنه ثالث هرا بلشک عا شنه
دیلدر و اعضا ده کسبه و اکیرله و فرلقاره دیلدر و رب مشنه

بیت فاسوس
اولد و لذت و سروده و همدایا و انصافه دیلدر و زهره نلث
زخمی موضعید و نسا سه و دیننه و بابا نلث ماله و دو کوزله
و کینه و انچه و عفا ماره و مولودش عقده سولاین خیر و ش
کولمره دیلدر و رب مشنه اول اولوده دیلدر و رب مشنه

نایخ

نایلات و سروده دیلدر و رب مشنه ثالث همدایا و انصافه
دیلدر و اعضا ده کوزله دیلدر و لوخ بیاضدر

بیت سادس
جمنده اولون عیبیه و مرسته و قورله و فلو و نقلله و کولک
هیوانله و چون دخی بی اولدره دیلدر و رب مشنه زخمی و عیبیه
و رب مشنه دیلدر و فاقونله و صناع اولون شیره و زخمه و پناه
و قزوه وجوده و کلابه و قزوه و حسب و بنده و رب مشنه اول
اراضی و عیوب جسد دیلدر و رب مشنه ثانی حلام و عید و
و کینز کانه دیلدر و رب مشنه ثالث چوار باره دیلدر و اعضا ده
قارینه دیلدر و لوخ زره در

بیت سابع
زوجیه و زوجه و زینکیره و مدعیله و حصیره و غایبیه و
اوغزیه و سفره کید نلثه قصد ایدیک مکانره و غفلت
انکاره و عقاده و استحقاق و اوجوز لغه و قضا لقا دیلدر و رب
مشنه اول ذمیه و دلت اید و رب مشنه ثانی همصیره
دولت اید و رب مشنه ثالث جماعه ایدیک کسره و رب
اید کز طریق نرعدن خارج اولد و اعضا ده باله باشنه و سبیه
دیلدر و لوخ سجا بیدر

بیت ثامن
موت و خوف و مولوب سبیه و مال و میراث و عورتنله و زخمه
و فخر لک و دنجیکه و مصلحت یارده جیمتره و عول سندر کباب
قین و هولوب اول اولره دیلدر و اعضا ده صلیت عقده و لیلی
و هر سینه با شنده کساده و رب مشنه اول موت دیلدر و رب
مشنه ثانی ماله و میراث دیلدر و رب مشنه ثالث خوف و کینه
دیلدر و اعضا ده زخمه و دریه دیلدر و رب مشنه و لوخ بیاضدر

بیت نایع
علم و دینیه و وفایه و رضایه و اوزان سرفه دیلدر و شعلک

یا خود درت بیدد اول فوت اولوری رب مشنه طالع ساقط خا
واچ اولوب پارایسه رب مشنه دردی خا ده برافق کجه ایسه نعل
در دخی خا ده بولون موت دیلدر و رب مشنه ایس زیناطه
انپاسی در دخی بیده خسه شئی اولور اگرا کی باشنده ایس
اولایسه درت باشنده ایس اولور و زخم طاعده اولوب
زهره بدی خا ده زهیله مقابله سنده اولسه مولود ترینه
جیول ایتر رب طالع محرق اولوب بر خسی کوب ایس کز خجیه
و یا لود دخی خا ده اولسه موت دیلدر و زخمه مقارن
بولننه کز خجیه و یا التجهیه موت دیلدر و طالع صاحب کز خجی
خا صاحب ایس در دخی خا ده مقارن اولسه موت دیلدر و رب
خا نه صاحب طاعده اولسه و صاحب طاعده مقارن اولسه
موت دیلدر و کز خجی خا نه صاحب ایس مقارن اولسه طاعده
خت اولرضنه اولوب بر خسی بدت منصل اولسه زخمیه و یا مقارن
و صاحب طالع دخی محسوس بولننه موت دلت اید شئی ایس
قر بر بیده اولوب مریخه یا زخمه زجیده و یا مقارن زخمین
اولسه موت دیلدر و رب مشنه ایس و یا زخم لیل ناس در دخی خا ده
اولسه موت دیلدر و زخمه طاعده صکره فرخ و یا زخم
اولسه یعنی طالع ایس کس لوک ارا سنده قاسه دخی ایس
ایسه قر خصلت خا سنده اولسه اگر کوزله ایسه شعی
بر خصلت خا سنده اولسه موت دیلدر و زخمیه طاعده
بر خسی اولسه و صاحب طالع دخی بر خسی خا نه مقارن
بولننه موت دیلدر و صاحب طالع محرق اولوب کز خجی
خا صاحبیه منصل اولسه موت دیلدر و رب مشنه خا نه کوب
جه اولوب صاحب طالع شعی خا نه نفل یا مقارن موت دیلدر
طاعده اولوب بر خسی کوبه مقارن اولسه موت دیلدر
رب طالع شعی اولوب منصل بولون موت دیلدر و زخمیه
و زخم طاعده اولوب خصلت طاعده زخمیه و یا مقارن

زخمی اولون موضعید و مکتوب و خیر تره و دیلدر و عیاب و زخمیه
شهره و رای و تیریمه دلت اید و رب مشنه اول سرفه و رب
اید و رب مشنه ثانی دینه و عیادت دلت اید و رب مشنه
بجه و رایه دلت اید و اعضا ده اولبقاره و رب مشنه ژندر

بیت عاشر
زخمه و سلطنه و نام نیکو به و صنعت و انابه دیلدر و بولوب
و حکام و ارب و عویش ارا سنده محسوس کسره و لی و یا ناطه
و اولوسه لیل و انبار و ارا لیل و رب مشنه دیلدر و رب مشنه
اول فضیله و رب مشنه دیلدر و رب مشنه ثانی صافه و رب
دیلدر و رب مشنه ثالث انابه دیلدر و اعضا ده زره و کساره
بیت حادی عشر
رجا و امید و احباب و اصدا فایر و عورتنله محبت و دیننه دیلدر
و مشترک زخمی موضعید و ربی مال یا شاهه و اعول لیلی
و زور و اعضا ده و خا نله دیلدر و اناره و زخم اولوب مورده و
معدول اولدند صکره اولجی احواله و شوش ماله دیلدر
و رب مشنه اول دجا و سعادت دیلدر و رب مشنه ثانی بجه
دیلدر و رب مشنه ثالث و شوشه حاصل اولجی منقعه
و مشقرت دیلدر و اعضا ده طوقاره دیلدر و رب مشنه صابدر

بیت نائش عشر
شقاوت اعدایه و حسودله و عویش زاره دیلدر و زخمیه زخمی
موضعید و زندان و عجه و حرم و زینیه و زینیه و زینیه
و سفلیتیه و بولوب جان اولره آت و قاطره ده ایس و اطاعت
بوزخویرنه و کجوساره و مکره و شنه و خسرار و اولدایه
دیلدر و رب مشنه اول اعدایه دیلدر و رب مشنه ثانی و زور
و عیادت نایطه دیلدر و رب مشنه ثالث شقاوت و حسب و خجیه
منصل مولودش زخمیه ایس یا سنده در یعنی درت بیل بنار

یا خود

عزیزه و امراض و عقی بران جبارند و حذفت و عاقلو لیا
و حذوت منلو حشله اول و جهان اول ایشایه وجود و رب
بی معنی غم و غصه جیبی اوله و انرا علم فصل **نهی خان صافی**
اولون اول ای خان نلک هر قفسنده بولورسه اهان صافی
سایت ایدر اگر صاحب سادس طاعده بولشه اول کشته
و انما مرین و حشته و آجل اول و قوئری و حادری بی پش
اوله و بران اوقن حیوانلر برب اول چرندک فانه
کوردیه **اک** خان ده بولشه کذو حد متکار لربل کعب
ایتد و کینه کینه و دوای و پایدن حاصل اولد فانه برب
معینی حاصل اوله **اک** خان ده بولشه غم بده حشته بلک
کجه و غم بده قوئری و حد متکار لربل ایلم ایلمی بواسط
کشته بی غم برب اولد **اک** خان ده بولشه اولدی سیر
اوله و یا حذوت اولدی این قفسنده محوس حد متکار کشتی ایلم
اک خان ده بولشه اولدی مرین و حشته و اجلو و ضعیف
تلو اول و کزوی پشاموب بیخت اوله **اک** خان ده بولشه
چو خلق مرض و عنت کوریه و انما بده حشته اوله **اک** خان ده
بولشه عورده ایچون بران سوز لربل بیچی اولد و بی اصل
کشته لبت اولون ندن اول **اک** خان ده بولشه بده صیقل
اخاله سالم اوله اولد کزوی پشاموب اوله **اک** خان ده بولشه
غزیده حشته اوله و یا سیر اوله **اک** خان ده بولشه حکام
کشته بدنه ضرر دوشه و اول برحاصل و یا فریح ازی
بدنه کینه ایچون دلبلی **اک** خان ده بولشه دوست
قوئری ایلم و در سب و نسیب اول و عاقت اولدن ضرر کجه
اولد سینه غم اولد خان اوله **اک** خان ده بولشه
حسب و نسیب اولیاد کشته اولد لکن معن نری
ایچونیه اما جان یا حشندن ات و قاطر و ده حشیه بی بی دت
ضرر کجه زرا ایزی سخط اولوب هر ده اوله

ض

فصل سیم **ارضی اولون ای خان نلک هر قفسنده بولور ایه**
اهکان صافی سایت ایدر سیم ارضی طاعده بولشه و منلو اول
بانی و صغری و ایلی خیر سارله بلکه اسیر اولد و یا قوئری
ایچون اوله **اک** خان ده بولشه موزه مزاجه اوله **اک**
خان ده بولشه ازیبا و زنده ایشاری ضررندن سالم اولیه **اک** خان
بولشه باباسی حشته اولد دوشه و غم و غصه ایلم اولد و زکات
د محسورینه چکرک و موزی هر امارده جز دوشه **اک** خان ده
بولشه اولدیم ضرر دوشه و اولدی سینه غم و غصه
دوشه **اک** خان ده بولشه انما و ضررندن ضرر اولدی عورت
خوشه کجه **اک** خان ده بولشه ایلی عورت سخط و یا قوئری
اولد و ارازیق شازعه و حشوت ظاهر اولد و هر کجه ارازیق
اید ایه ضرر کجه اولد **اک** خان ده بولورسه و بندت
قوئریه و مانی تلف ایچون اوله **اک** خان ده بولشه کدی
قوئریه دیند و حقیق غیری دین قول ایلم و سوزده
و بر ایزه حشته اولد و غم برب و یا قوئری اوله **اک** خان
بولشه منعقدن خیر کوریه و هر نه اینه بائشه اولد ضرر
و کازر قوئریه حذندن ضرر کجه بلکه ضرر و جرات اینه
اولد نه بده بدنه معیوب کشته لربن و نسا نلو و جرات ازی
بدنه کینه ایچون دلبلی **اک** خان ده بولشه عاقلو لیا
دولت قوئریه کشته لربن اولدی غم کجه و ایزه کذوئری
حشته بلک تعذی اید **اک** خان ده بولشه اعدان ضرر کجه
معیوب کشته لربن و نسا نلو و جرات ازی بدنه کینه ایچون
کشته دت معرفت اینه بدنه ضرر **اک** خان ده بولشه
بولشه نریا و ازا جمله ارازیق شازعه و نسا نلو کشف
اولیه و زوجه سندن خیر کوریه و زوجه سینه مغارت
از اولوب نیز مغارت اید بلکه تزویج ایچون و محتجب اوله
وغری اولد شازعه فقیر و محتاج اوله **اک** خان ده بولشه

بولشه صالحه عورت له و عورتندن خیر کوره و کوزدن کوز
تزویج سینه نفع حاصل اوله و عورت اولد و یا قوئری اولد
اوله **اک** خان ده بولشه زانی اولوب جرمه بیلی نایه
اوله و خواصن ایه نماضه ایچون اوله و خواصن و زنا سبیه
الذات فانه و اولد کله اولد کزوی بی بوخارده اولد کذوئری
دقیق تی ایدر زانده اولدی **اک** خان ده بولشه
تزویج و غم اوله و غیری بلده و غم برب اید تزویج ایچون
لکن عورده کذوئری حکومت قلوب کذو زوجه سینه مغلوبه و ارا
ایسه و ارا عورت طایفه ایچونیه غم اوله **اک** خان ده بولشه
خان ده بولشه عورت المغه مانی و نکاح و تزویج و غم
و اولوبه مانی اوله و اولدی عورت اولسته و ایدر ارا
ایچون عورت طایفه ایچونیه اولد کشته بلک عورتی زنا
و خواصن ایه ایچون ارا عورت طایفه اولورسه عورتی فاهش
ایچون ایچون ایچون ایچون ایدر ارا عورت طایفه ایچونیه
اولد طایفه ایچونیه اولد ارا عورت ایه بولشه حشته و جبار
اک عورت طایفه ایچونیه عطا د یاکر بولشه زینتی اولد و کذوئری
ایده و ارا عورت ایه بولشه کذوئری بل ایدر ارا بوسوز بیچی
خان ده بولشه عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت
اید ندره اوله **اک** خان ده بولشه جادیه ایه تزویج کجه
اک عورت طایفه ایچونیه غم و عیند حشته و ارا عورت ایه
خان ده بولشه ضرر دوشه **اک** خان ده بولشه عورت
اک عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت طایفه
ایسه اک عورت طایفه ایچونیه برفه و ارا عورت ارا عورت ارا عورت
او عورت بل اولد **اک** خان ده بولشه برفه و وساهه
و فاضله ایه تزویج کجه و غری برفه و ارا عورت ارا عورت
و خواصن ایه سبیه کذوئری معرفت اصابت اید عورت ارا عورت
بلکه مجرب اولد فصل **بی خان صافی اولد اول ای خان نلک**

پ

هر قفسنده بولشه اهان صافی سایت ایدر اگر صاحب سادس طاعده
بولشه کدی ارا عورت اولد و عورت تزویج ایدر **اک** خان
بولشه عورت ارا عورت طایفه ایچون ایه **اک** خان ده بولشه
عورت عورت له و زنده ایشاری عورده اولد حشته زانه
اوله **اک** خان ده بولشه کذوئری برب اولد ارا عورده
یعنی کذوئری اولد **اک** خان ده بولشه بر کولجه عورت الله
بلکه نایلی ایچون اوله **اک** خان ده بولشه حشوت ایچون
اول **اک** خان ده بولشه حشیه و یا عورت له ارا عورت ارا عورت
ارا عورت عورت اکلک اولیه **اک** خان ده بولشه عورت
میرانی بیه ارا عورت طایفه ایچونیه سینه برب ارا **اک**
خان ده بولشه بیاندن حشیه برب عورت الله **اک** خان ده بولشه
حکام و مملکت اولدندن برب کشته بلک عورت ارا عورت
دولت و منصبه نایق اوله **اک** خان ده بولشه عورت ارا عورت
نکاح ایدر **اک** خان ده بولشه بر حشیه عورت الله و یا جبار
تزویج کجه ارا عورت بولشه اصو تزویج اینه و ارا عورت
فصل سیم **ارضی اولون ای خان نلک هر قفسنده بولورسه**
اهکان صافی سایت ایدر سیم ارضی طاعده بولشه و منلو اول
کشته نیز جلوت اولد ارا عورت ایه نیز جلوت قوریه و ارا عورت
اک خان ده بولشه حشوت ایچون اولد و مانی کوزن حشوت
المغه صرف اید **اک** خان ده بولشه کدی ارا عورت ارا عورت
برخی الله ارا عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت
جماع ایدر **اک** خان ده بولشه باباسی ارا عورت ارا عورت
جم اول **اک** خان ده بولشه بر نایلی ایه تزویج کجه ارا عورت
خان ده بولشه عورت بولشه کذوئری اولد جماع ایدر **اک** خان ده
بولشه حشوت ایچون جم اولد و جبار اولد و ارا عورت ارا عورت
بولشه کذوئری سندن اولد کشته لربن ارا عورت **اک** خان ده
بولشه هر کجه عورت ارا عورت ارا عورت ارا عورت طایفه

ایسه فرجه سی عورتی قن ایده **۱** خانده بولشه عورت سینه
اسیر اول **۲** خانده بولشه بره انداز صاحب جمال برقی اله
۳ خانده بولشه نکاح بزده اول سودی خان **۴** خانده
بولشه بره اصلت و نلسن عورت اله نلس سینه کینه درسه
دیمی اول **۵** خانده بولشه موخ
عز بدنه دیا بوغقدن دیا آوزرینه آغشته درشدن اوله
۶ خانده بولشه موخ فای اوله ویا کسند ویا سیرینه
اول کسری دیکنده **۷** خانده بولشه موخ فای اوله ویا سیرینه
و یا آغشته و یا عاوندت و یا اسی خسته کلدن اول **۸** خانده
۹ خانده بولشه موخ بولشه آغشند و یا کوز حقی سندن
و یا آغشته اول **۱۰** خانده بولشه موخ کزرت
المعدت و تریدن و جماعت و یا خود دو کولده و یا جماعت
توغا آراسنده اول **۱۱** خانده بولشه موخ
ایضا عوجندت و عیوناندن و حینه و کزدن و کورد اول
۱۲ خانده بولشه موخ بول یاوی نیلوت بود لیده
قالقدن و صوب و دشمندن و یا عیوناندن سندن اول
۱۳ خانده بولشه موخ مدنی موضع عایه اوله موخ
کندو دوشکده و وظفته اول **۱۴** خانده اوله
جزی ن بیه کده اوله و یا اصلو بلل اولیه موخ کیزلو
صوبون اوله دفته کشته و آغش اوله و یا زهر اوله
و یا کسند زهر بولشه نله رایجه سندن هرده اوله
۱۵ خانده بولشه موخ **۱۶** خانده بولشه موخ
بولشه **۱۷** خانده بولشه موخ **۱۸** خانده بولشه موخ
دایم داند اولوب فخر و شایع اوله و یا کسند
ایه کینه **۱۹** خانده بولشه موخ میا کمال
کینه دعیو عیون سینه کینه **۲۰** خانده بولشه موخ
فوت اوله **۲۱** خانده بولشه با یا سی عیب کسند اوله

دو تریه و قنات
مانند

خانده
قنات
قنات

خانده بولشه اوغلی و قزاقی صیحا اوله و یا اوله
بولشه قزاقی و حاجری و قزاقی هوقله اوله اوله
کوردیه و کوردیه و کوردیه اوله اوله
۲ خانده بولشه عورت اله بولشه اوله
دقی قزاقی اوله **۳** خانده بولشه کدو و کسند
موخ **۴** خانده بولشه بقی شارول و موخ
اول **۵** خانده بولشه اوله کسند و یا اوله
بولشه دستلاندن بریتی قزاقی اوله
هولده ایله و یا عظیم کینه **۶** خانده بولشه موخ
جنتل ایچده مفا کده اوله و یا خود حیرت کده فوت اوله
۷ خانده بولشه موخ **۸** خانده بولشه موخ
۹ خانده بولشه موخ **۱۰** خانده بولشه موخ
ایضا عوجندت و عیوناندن و حینه و کزدن و کورد اول
۱۱ خانده بولشه موخ بول یاوی نیلوت بود لیده
قالقدن و صوب و دشمندن و یا عیوناندن سندن اول
۱۲ خانده بولشه موخ مدنی موضع عایه اوله موخ
کندو دوشکده و وظفته اول **۱۳** خانده اوله
جزی ن بیه کده اوله و یا اصلو بلل اولیه موخ کیزلو
صوبون اوله دفته کشته و آغش اوله و یا زهر اوله
و یا کسند زهر بولشه نله رایجه سندن هرده اوله
۱۴ خانده بولشه موخ **۱۵** خانده بولشه موخ
بولشه **۱۶** خانده بولشه موخ **۱۷** خانده بولشه موخ
دایم داند اولوب فخر و شایع اوله و یا کسند
ایه کینه **۱۸** خانده بولشه موخ میا کمال
کینه دعیو عیون سینه کینه **۱۹** خانده بولشه موخ
فوت اوله **۲۰** خانده بولشه با یا سی عیب کسند اوله

خانده بولشه اوغلی و قزاقی صیحا اوله و یا اوله
بولشه قزاقی و حاجری و قزاقی هوقله اوله اوله
کوردیه و کوردیه و کوردیه اوله اوله
۲ خانده بولشه عورت اله بولشه اوله
دقی قزاقی اوله **۳** خانده بولشه کدو و کسند
موخ **۴** خانده بولشه بقی شارول و موخ
اول **۵** خانده بولشه اوله کسند و یا اوله
بولشه دستلاندن بریتی قزاقی اوله
هولده ایله و یا عظیم کینه **۶** خانده بولشه موخ
جنتل ایچده مفا کده اوله و یا خود حیرت کده فوت اوله
۷ خانده بولشه موخ **۸** خانده بولشه موخ
۹ خانده بولشه موخ **۱۰** خانده بولشه موخ
ایضا عوجندت و عیوناندن و حینه و کزدن و کورد اول
۱۱ خانده بولشه موخ بول یاوی نیلوت بود لیده
قالقدن و صوب و دشمندن و یا عیوناندن سندن اول
۱۲ خانده بولشه موخ مدنی موضع عایه اوله موخ
کندو دوشکده و وظفته اول **۱۳** خانده اوله
جزی ن بیه کده اوله و یا اصلو بلل اولیه موخ کیزلو
صوبون اوله دفته کشته و آغش اوله و یا زهر اوله
و یا کسند زهر بولشه نله رایجه سندن هرده اوله
۱۴ خانده بولشه موخ **۱۵** خانده بولشه موخ
بولشه **۱۶** خانده بولشه موخ **۱۷** خانده بولشه موخ
دایم داند اولوب فخر و شایع اوله و یا کسند
ایه کینه **۱۸** خانده بولشه موخ میا کمال
کینه دعیو عیون سینه کینه **۱۹** خانده بولشه موخ
فوت اوله **۲۰** خانده بولشه با یا سی عیب کسند اوله

خانده
قنات
قنات

اوله اول کسند قن اوله **۱** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۲** خانده بولشه موخ **۳** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۴** خانده بولشه موخ **۵** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۶** خانده بولشه موخ **۷** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۸** خانده بولشه موخ **۹** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۰** خانده بولشه موخ **۱۱** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۲** خانده بولشه موخ **۱۳** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۴** خانده بولشه موخ **۱۵** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۶** خانده بولشه موخ **۱۷** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۸** خانده بولشه موخ **۱۹** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۲۰** خانده بولشه موخ

خانده
قنات
قنات

بولشه موخ **۱** خانده بولشه موخ **۲** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۳** خانده بولشه موخ **۴** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۵** خانده بولشه موخ **۶** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۷** خانده بولشه موخ **۸** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۹** خانده بولشه موخ **۱۰** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۱** خانده بولشه موخ **۱۲** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۳** خانده بولشه موخ **۱۴** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۵** خانده بولشه موخ **۱۶** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۷** خانده بولشه موخ **۱۸** خانده بولشه موخ
بولشه موخ **۱۹** خانده بولشه موخ **۲۰** خانده بولشه موخ

خانده
قنات
قنات

طالع و با صاحب طالع دخی محوس بوله که بی بی خانم مایه
الهی خانم ده بولشه و یا اورد ایچیده و یا قوتی بی و یا ایچیده
بولشه اول کشته بولکند و دوشمنه و یلور و **دو رخ** در بیج
و غمی قیامه سده و قرینه بولشه و برسد کوبه نازل
بولشه صلب اولفته و یا قفله و یلور و **دو رخ** مایه و **دو رخ**
بی بی خانم ده اولوب قرینله تر بولشه بولمن بران و **دو رخ**
هولده اولفته و یلور و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ**
چم اولمن جبرله هولده اولفته و یلور و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ**
اولوب دخی بی بی خانم ده بولمن دندانه و یا چیس ایکت
هولده اولفته و یلور و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ**
بولوب طالعده غمی و یا قرینه بولشه بولمن و **دو رخ** و **دو رخ**
جانور صورتند هولده اولفته و یلور و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ**
و **دو رخ** ساعده اولوب طالعده غمی و یا قرینه بولشه **دو رخ**
و یا قرینه بولشه اولفته و یلور و **دو رخ** و **دو رخ** و **دو رخ**
و یا قرینه بولشه و یا قرینه بولشه و یا قرینه بولشه و یا قرینه بولشه
صورتلو بجرلده برنج بولشه **دو رخ** اول کشته کدوسی
قن ایده **دو رخ** صورت مذکوره ده مفضل الاعضا و **دو رخ**
بجرلده برنج بولشه اول کشته کدوسی **دو رخ** بجم خصصا
قرینه و یا قرینه ایده مقارن بولشه اول کشته **دو رخ** و یا
القول ایده ددی خانم ده بولشه صلب اولفته **دو رخ**
و یا قرینه بولشه برنج بولشه دخی مقارن و یا مقاب و یا
تبع بولشه دخی بولکند برقیل شسته اولدند و **دو رخ**
هولده ایده اصلو ای قلمیه اعناسی خود اول فصل **دو رخ**
و **دو رخ** هولده اولفته و یا **دو رخ** بعضی **دو رخ** و یا
دندان **دو رخ** مولد اولفته و **دو رخ** دخی محوس بولشه
کدی خانم لرین اولفته اول کشته قرینه فادان اولدند
اولدند شسته نکلردن قوت اوله **دو رخ** صورت مذکوره

ساق

ساقط بولشه و ندلردن موده و دوشمنده اوله **دو رخ** و **دو رخ**
دخی بولشه موده طالعده و مقارده اوله اوله **دو رخ** و **دو رخ**
ایده بولشه با مقابیه سده و یا قرینه بولشه بولکند
و خوب هولده و یلور و **دو رخ** وسط ساعده اولوب جسم
مقارنه سده بولشه اوله **دو رخ** و یا قرینه ایسه کونک
و عذاب ایده هولده اوله **دو رخ** اما ساقی خانم ده برسد کوب
اولسه **دو رخ** یا شسته کوبه اما اولدیمه **دو رخ**
دو رخ اولوب محوس بولشه یا شاهر ایده و غمی بی
هولده اوله **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
موده اولدند و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
اولدند اوله خصصا **دو رخ** اولوب محوس بولمن بول
هولده اولفته و یلور و **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
بولشه فادان و مقارن اوله **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
محوس بولشه ل زهرلو جاندر زهرند و **دو رخ** و یا **دو رخ**
هولده اوله و یا **دو رخ** اولدند شسته کلبه اوله **دو رخ**
دو رخ اولوب محوس بولشه عیما کوبه و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
ایده و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
دخی اوله معلوم اولدند **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
دخی اوله خانم لر اوله **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
کدوسی سینه **دو رخ** ایچیده خانم ده بولشه مال سینه اوله
و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
دخی خانم ده بولشه اولدند و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
خانم ده اولسه اولدند و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
اولسه عوده سینه اوله **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
اوله **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**
و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ** و یا **دو رخ**

پادشاه مجری اوله اولو کسکه اردن شفق اوله اکر عطارده
ناظر بولسه اهل سوج خدمته کاتب سینه کتورکسه اوله
دیگره مویاشی مقانده رکنه اوله اکر ترجه ناظر بولسه
دانا کتورکده و کتورکده حاله اوله و بکر یا نوح سوز کتور
و کتورکده اوله یعنی بکرله و شاطری مقانده اوله
اگر کسی ۱۰ خانده بولسه یا بنده یا ترنده یا منته سوز
یا و چینه و یا اوچنده بولوب و حتی کواکله نظر بکر
اوله دلائل ایدر بولسه با شاه عظیم الشان او بوی
یدی ایشیه کلی چاری اولوب خلقتله حیوة و مومنه مالک
اوله و نیمه تهرز و و دایله و عیاد خانان را بدیروب ناچ
نیمه زمان عالمده بولسه اگر کسی اوجی خانده بولوب
قرن طالعده و یا بدی خانده بولسه و حتی کوب ناظر بو
انته نه تره و ترخسه بولسه یا پادشاه و یا پادشاه و
سرکار اولوب خلقتله طریق مومنه مالله اوله و استدی
مقام عالیله صاحبی ایدوب و استدی کوی مقام ذلله کت
وعری کتور اهل بنده زیاده اوله و جوق قبوله اوزن
سلطه اوله اکر ترانه برسه کوب بولسه دکر بدیرو کتور
توقیه ظاهر اوله اکر ذل فرانه بولسه اگر چه مرتبه عالیله
صاحبی اوله لکن ظالم اولوب نیردن خلق منتظر اوله اکر
ذل تره تبعیدن نظر ایشیه جبار پادشاه اوله اکر ذره
ایله بولسه و نادر و جابرب رودیاد و جواهره هده زیاده
اولوب اوزن و وارذقی صاحب اوله اکر عطارده شمسینه
بولسه اما تحت اشباع اولسه و رایج دهی اولسه و دیگر
مرتبه صاحبی اوله و جمع علودن و قوندن حصصی اولوب
عقل و تدبیری کالده اوله اکر کسی ۱۰ خانده مومس بولسه
خصوصا میزانه و یاد لوده اولسه و مریج مقابله سنده
بولسه دولت ایدر اول کسکه ناله برادر و چره هلوک

اوله

اولسنه و یا کتور اشته و سوزوب یا نفعه اکر کسی ۱۰
خانده بولوب خنودن سالم بولسه یا پادشاه خدمت سوز
اولوب یا شاهزاده مال مرتبه میده اوله خریه دار و دتور
یعنی اولو خانان لر خدمتده واصل اوله و مال لور مرتبه لوسنه
لردن عودت الهه اولو عودت لر سندن مال دررق صاحبی
اوله و آخر عمر جوق خیر و ایلو کتور کوره و ایلوی کتور
را اشته عادت اوزده اوله اکر ذره شمس اوله دوع
یعنی ایشیه پادشاه لر نوا بندن اوله و پادشاه لر قانده
و قدری بلبلو اوله و اوتورده ایدی سوزینه اکر بویورن
ذره به ذل تر بعدن و یا مقابله دده ناظر و یا مقابله
صعب زمانده حضور مکرندن امین اولوب هر شییه
ایله اکر مریج زنج و یا مقابله دده نظر ایشیه و مقابله
ذره برادر و چره ویز سوز را به ایدی و کتور خلق راسته
دسوی اوله و ایلک و ناسیق و ایشیه و یوگا بکر سندر
استاد ایدر اکر عطارده ذره به شمس و مقارن بولسه
و ذره سعود اولسه و عطارده و قی سعود بولسه حکومت
زای و تدبیر صاحبی اولوب محبوب القلوب اوله و اعلی و قر
و عودتد نصیبی اولوب سرور اوله و خاندن و عیش
نصیبی اوله اکر ذره به ناظر بولسه و ذره و قی سعود اوله
دزنی و معاشی کتور ایدر اوله و یکی یکی برلرند صاندقی
طرفلرند دزنی اینه کوره و کتورن کتور حلق دخی زیاده ایدر
دوین با یاسی و اناسی سینده بجه سرور و صفا کوره اکر
ذره مومس بولسه بوزک و اناسی عکسی ظاهر اوله اکر
عطارده ۱۰ خانده شرفی بولسه یعنی کتور اول طرف
ایلی ایشیه و خنودن سالم اولسه زای و تدبیر و حکومت
بر عام کسکه اوله و ایدی و ترنده سوزین و دستری و ایدی
جوق اوله و اینه ایدی بزدن مال و دزنی خیری ایشیه و یا

ا حوائق و یا ازرکا نارخصه مومس مشغل اولوب بجه نفعه شاهده
ایده اکر کسی و یا تره نصیبی اولورسه اولسون عطارده
مقارن بولسه و ترتیب خاطر نندن بر بلو کتور اولوب ایدر
حضورن صاحب سوز و صاحب مقام اولوب بجه اوروک
بولسه شاوره سینه ایشیه یعنی تا صغیرک و یا منق و یا بویور
تریب آدم لردن اوله اکر عطارده مغرب بولسه یعنی بویور
ایدن کسکه با اناسیه سیاح اولوب بر ترنده زای ایدر
هر تره و ادرسه اولره ایشیه ایدر عطارده ناظر اوله
مقابل بولسه حکومتی و نصیبی صلور برلرند حاصل اولوب
تره و بولورند امین اولوب جوق دار نظر و عقیه کتور اکر
مریج عطارده زنج و یا مقابله و یا مقارن بولسه تانه کده
اولورند جوق قطع کوره و مرتبه سی عاق اوله لکن در عقب
دوشوب بلوره اوغز اولوب عدا ابر کتور ایدر دخی جارد زک
زای ایدوب صفوت کوره بجه عدا ندر و مختار کتور کسکه
طوبیوب قی اوله اکر عطارده ناظر بولوب مومس بولسه جوق
سفر و دیار کتور ایدر صفح حاصل ایلوب جمع ایدر بجه
ایده هیچ خیر کوریه اکر ۱۰ خانده بولسه و خنودن سالم
ایسه و عطارده برن بولسه یعنی اولده و یا ترنده و یا خلقت
و یا خنده ایسه و یکدر و بجه عوقش اولسه مولود دولت ایدر
بولسه پادشاه اوله اکر اولور مولودن ایسه اکر اولور مولودن
دخی ایسه پادشاه لر و یکی بکسکه اوله ک خلقتله حیوة و عاق
الده اوله و زوجی طرفدن بجه قائمه لر صاحبی و برده
مصلودتد جوق فانه سی اوله اکر مولود کوندر طوقش ایشیه
اوسنر و حیا سوز اولوب مرتبه سی بلوس کتور ایدر اوله
تره مومس برلرند اوله اکر مومس بولوب بر کسی کوب دخی
بولسه و تر اناسی سوز لور بریده دخی ایشیه عودتد بولوب
عزقی هتله ایدر لردن اوله و کجه و کوندر حرامیه میده اوله

چهره

چهره مریج تره مقارن بولمنی اوله اما اکر کسی ترکت
بیرینده و مقابله سنده بولسه جمع بر کسی سیمه و تره نظریه
مملکت صاحبی بر اولکسه اوله یا اشته مقانده ک خلقتله صیانت
و عاقبت هم ایشیه و کتور اوله یا اسی و سنی مرتبه سندن بولک
مرتبه سی عاق اوله خصوصاً ذره و یا منق تره مقارن
بولسه اکر کسی ۱۰ خانده بولسه اولور بجه صاحبی اولوب
عظیم ایشیه ایشیه و ایدی ایلو کتور اوله و ایلو کتور زیاده اوله
و یا شاهزاده فانه دخی اوله و اکر فانه مرتبه سی بلو اوله
و حتم و خدمت صاحبی اوله و عری زیاده اوله که حلق ایدر اوله
و مرتبه سی زیاده اوله خصوصاً کتور ذره زایا بر مقارن بولسه
اعد اکر بیه غالب و مظهر اوله و بویورن بر شانه اوله اکر ذل زای
مقارن بولسه ذره سینه حریه و دتور ایدر برضا حقیقه
اگر کسی زایه مقارن بولسه مومس بوزلو اولور مرتبه صاحبی
و ایدر ناس و هم ایدر کسکه اوله اکر عطارده ناسیه مقارن
زکی و عام و حکیم اوله و هم سوسی و عاقی ده کتور ماکان و بلوغ
منظوم سوزل سوبیه اکر مریجی زایا بر مقارن بولسه عاق
زاهد و صلوح و تقوی ایشیه بویورن سوز ایدر کتور
بر کسکه اوله که خاکلر و یا شاهزاده حضورن کتور اکر مریج زای
ایله مقارن بولسه خلق راسته مصاحفه بجه سخی بیدر
یا پادشاه لر بارلرند دفعه و ازر کتور بولره ایدر اوله اکر
ذنب ۱۰ خانده بولسه کوی کسکه صی ایدر پادشاه لر کتور
طرفدن جوق بوزل و فوز کتور کتور و ایشیه کتور سینه ری استاد
ایدوب افزایه و عزایه بوسیدن بجه مانی و دزنی کتور
اوله اما کسکه حلق ایلو کتور بویورن ایشیه جوق فخر و
اوله و اناسی و یا اسی طوعدن کسکه زایا ایشیه ایشیه
بویورن جوق اوله بکه نقاسه ایدر اینه نقاسه ایدر ایشیه
شخصی اوجی خان صاحبی اوله کوب هر شییه ایدر بولورسه

اصحاب بیان ایدر اک صاحب عاثر ایزد کوب مغانده بولشه
پار شاهر و هاکلر مباحی اود و غنیمت و مشقت مال قائم و اولو
رتبه ره و اصل اول اک **خاتمه** بولشه مایه روزی یاد هاد
فرزند کلوب و اصل اول و ادرنه سینه حاصل اول و اولو
خوارگی کشته اود اول **خاتمه** بولشه زند انگری ایز
اوله و چون نغم و حرکت ایدی اول **خاتمه** بولشه با
پار شاهر فرشته خدمت ایدی معروف کسه اوله انا هاکلر
برکته بر ضرر دودن **اک صاحب عاشر** **خاتمه** بولشه اول
ها کله ایزد آینه ابرینه و اوغلی هسته و اولو معین کس
اول **خاتمه** بولشه درنی عقب و شقیه کوب خلفت
منتند و فرزند و حاکمته **اک صاحب** اول **خاتمه**
بولشه پار شاهر و هاکلر منتند اول و دوجی اگرایسه اول
مورت اینه یاد شاهره نفیب اول **خاتمه** بولشه کجکله
اولور تبه صاحب اول و ریاست دعوی تبه **خاتمه** بولشه
فرزیده عزت ابرینه و مال و رتبه صاحب اول **خاتمه** بولشه
هر اینه کوزی اجوق و کوی ایزد اول و ریاست و هلو کس
ذرت و ریاضی اول و کوزهی کند و صنعتی و تدبیر سینه اول
اول **خاتمه** بولشه بابا سله هاکلر فرزند فرزند معین
مالک اول و دوسترند بولشه اول مردن مزرجه اول **خاتمه**
خاتمه بولشه دایم اول و شاکرند و فرزند هاکلر اول
مناوی اول و معینت تارکده عاشر اول **خاتمه** بولشه
خاتمه بولشه بله **اصحاب بیان ایدر** اول **خاتمه** بولشه
بولشه و شکرند اول و اوله یعنی یافته بولشه با یافته و با
منتله سله و لذت ایزد اول و یاد اول و پار اول و کله اول
زیاده مال و غلبه اینه مشهور اول و دعوی اول و فرزند غنی
زیاده مال و چون اول و هر مراد ایزد اینه اول و کوره و غنیمت
جمع ایشاری بولشه اول و حاصل اول انا کله منتند جمع

دوستری

بریننده بولشه عاثر و زبید اولو و با ناله منتند و انا
شکایت ایدی اول و هاکلر فرشته و غنیمت و چارلق اول و اولو
کتاب شجر منتند اولو بولشه فرشته کینه اول **خاتمه**
خاتمه بولشه خرابیله حرمین و دین احواله معین اول
جمعته هجت و صافی اولو بولشه هاکلر اینه **خاتمه** بولشه
مخمس بولشه مان جمعته حرمین اول و جمع ایدی بولشه
اوله و ایدی عاقت و غیره حسابات و زبان سینه هیا
تیره و معز و کسه لر و اولو **خاتمه** بولشه ایدی اول
خاتمه بولشه و عقیده بولشه خاص و عوام فایده
حرمین و عقین اولو اوله و شقیه کوزینه هینلو کوزی و شقان
سوج و فرشته معروف اول انا **خاتمه** بولشه
و شور تو با ایدی اول و شیخ و بیان دوزخی اول و با طوبی اوله
خاتمه بولشه عظیم اهد رتبه و عزت صاحب
عالمی هینلو برکته اول و کله نغمی و دوزخ انا **خاتمه**
بولشه هستن و عاقر و هاکلر و عاقلر خدمتکاری اوله
با شیخ اولی و کله دیده با ندری ضلوعت اول اول **خاتمه**
خاتمه بولشه دوسترند و فرزند اول و دوسترند
خیر و خوف مال و فرزند سب اول اول و هر کس بران اول
کلی و دعوی اول و ایزد مال اول و موسی و ساز و سوز و سیم
و سلوک مانی اول و اولو خاوند اول و چون شاعر ساهه
جه اول و هر کس مخمس بولشه خن اینه دایم صاحب اول
فرزند کلوب هر کس کوزینه دیک اول و هر کس بران اول
و کله و بیحال اول و بولشه برهنه با شمشیر **خاتمه**
خاتمه بولشه مان جمع ایدی اول و دوزخ دار و اینه مغانده
اولو کسه رگی **خاتمه** بولشه بولشه اینه بولشه
بورد اول و کله دین اینه اینه فرزند و اینه دایم
اید و کله و نغمی حاصل و ایزد اینه حرام کینه اینه الاصل

کشته دت اولو اک عطار دیموش بولشه دیوانه و بولشه
دکتر ایدی کسه رود **خاتمه** بولشه حاکم و دین و
مقدم جین مغانده برکته اول و مخمس بولشه عزت
و شویب انا سندن و با ایزد ایزد دعوی اول و ایزد دعوی
اول و ایزد دوشه **خاتمه** بولشه دنگلو
با کله و وزعه (صاحبی اول و دعوی اول و هر کس اول
اختلط ایدسه اول فاده اینه اصل کسه فرزند
کوزینه اول **خاتمه** بولشه بولشه و بد هیت و حقیه
شکل اول و حلق اول و کله حلق و ذایل اول و کله کله اول
و شقیه اول و ایزد دعوی دانه و حلقه **خاتمه** بولشه
خاتمه بولشه صاحب اول و کوب اول ایدی **خاتمه** بولشه
بولشه **اصحاب بیان ایدر** اول **خاتمه** بولشه
خاتمه بولشه بولشه بولشه و اوغل و خا ص
ایده دوستری حوق اول و دوسترند خیر و دفعه کوز
اک **خاتمه** بولشه دوستری سبندن و دوستری فرشته
اول مال و معانی **اک صاحب** **خاتمه** بولشه
فرزند اشری بکاکلر غنی اول **خاتمه** بولشه با اینه
بیز خرف اول و با اینه فرزند اول و کله حاق ایزد **خاتمه**
بولشه عزت اول و ایزد ایزد مال و دوزخ جمع ایدی
اول و چون مال جمع اید و اوغل و خا صاحب اول و ایدی سوز
اک **خاتمه** بولشه فید و حجاج اول و معینت ایزد اول و حلق
فرشته کینه **خاتمه** بولشه اوغل و خا صاحب اول و
دو دعوی حرمین اول و دعوی مال و غنیمت کینه **خاتمه**
بولشه ایدی بولشه اول و هاکلر دوزخ کینه **خاتمه**
خاتمه بولشه عزت ساعی اول و فرزند سعادت اول و اصل
اول **خاتمه** بولشه کله ایزد ایزد غنی و بولشه
ایرینه و بکله دینی دونه ایرینه **خاتمه** بولشه

دوستری

دوستری حوق اول و ایدی حریزه و بولشه یاد اول **خاتمه**
بولشه ایدی حوق و معینت اول و فرزند ایدی بولشه
فضل اول ایدی **خاتمه** بولشه ایدی اول **خاتمه**
بولشه و کله طوفان اوله مولود با اینه مال و نغمه
سب اول و دوزخ اول و هاکلر اول و کله حوق و دوزخ اول
خسته کله حاق اوله اول و کله طوفان اول و کله حوق
خلف اول و هاکلر ایدی **خاتمه** بولشه کینه
طوفان اوله جمع دوزخ ایدی اول و دوزخ ایدی اول
اول و بعضی مصلحه ایدو اول و کله حوق ایدی اول
طوفان اوله سزده اول و کله با کله اول و حرام اول و حرم
مزرجه و کله حوق ایدی اول و کله حوق اول و کله حوق
کینه **خاتمه** بولشه ایدی طوفان اوله دوزخ
جا اول و حوق سندن و با کله ایزد اول و حوق ایدی اول
نغمی بولشه با اینه برض اول ایدی ایدی اول و کله حوق
و دعوی کینه **خاتمه** بولشه اینه دوزخ اول و کله حوق
دوزخ و عقلم و دوزخ اولو با اینه اول و کله حوق ایدی اول
و حجاج اول **خاتمه** بولشه اول و کله حوق اول و کله حوق
بسکله فاده اید و وضعی حوق اول و کله حوق اول و کله حوق
ای اید و کله حوق ایدی **خاتمه** بولشه کله
عطار دوزخ اوله یعنی شمس مقدم طوغ اوله اول و ایدی
حوق ایدی حوق اول و کله حوق ایدی حوق ایدی حوق ایدی حوق
چوق اول و هاکلر ایدی حوق اول و کله حوق ایدی حوق اول
یعنی شمس حکره با اید بولشه کله حوق اول و کله حوق
معنی اول **خاتمه** بولشه ایدی حوق ایدی حوق ایدی حوق
اول و کله حوق اوله اول و کله حوق اوله اول و کله حوق اول
اک **خاتمه** بولشه ایدی حوق ایدی حوق ایدی حوق ایدی حوق
ای ایدی حوق اول و کله حوق اول و کله حوق اول و کله حوق اول

کشته ده اولد اکر عطار دهنوش بولورسه دیوانه مژدورن
د اکرگی گشته زرد اکر ۱۱ خانه ده بولشه حکم و دین و
مقدم جین مقامنه برکنه اولد اکر مونس بولشه عزت
دوشوب اناسدن و با با سندن اریبه عری اوزده فیه بی
ادق اوزده دوشه اکر ۱۱ خانه ده بولشه منگرو
باغیر دوزعه (صباحی ویر دغری اوزدن اولد و هر کولک
اختلط ایدرسه اندن فائده کورده اینه صلواته؟ هنر
کوریمه اکر ۱۱ خانه ده ۵ قصبه بولورده هیت و قیبه
نخل اولد و حلق اراسنده حقیق و دایق اولد و کولکدن بولده
و شفقاره اوزا بوب عری ذنبه و خنده چه حصص اوست
برخی خانه صاحبی اوزدن کوب اونی خانه ناله عرقینه
بولورسه اهلکاتی بیان ایدر اکر اولد برخی خانه صاحبی
خانه ده بولشه بکنگده عقی لکم ابرینه و اوعن و تر حاصل
ایده د دوستری جوق اولد د دوستلر ندن خیر و دفعه کورده
اگر ۴ خانه ده بولشه دوستری سبندن د دوستری طرفه
اولد ماف و معانی اکر صاحب خانه عقیق ۳ خانه ده بولشه
زند اشری بکنگدن عقی اولد اکر ۹ خانه ده بولشه با با سی
بزن ثوب اولد و با با سی ثوب اولد و صکره حاکم اولد اکر ۸ خانه ده
بولشه عریله اولد اعراب و از چه مال و زرین جمع اونی بولده
اولد و جوق مان جمع ایده و اوعن و تر صاحبی اوزد اسی سونم
اگر ۶ خانه ده بولشه غیر و محتاج اولد و معینی اوزدن اولد
بژسده فیه اکر ۷ خانه ده بولشه اوعن و تر صاحبی اولد و
دوجهی خرمنده اولد و عری مان و خنده فیه اکر ۸ خانه ده
بولشه اسی بولورسن اولد و جاکر دوک بژا ترم کینه اکر
۹ خانه ده بولشه عریه ساکن اولد و فریض سعادت واصل
اولد اکر ۱۰ خانه ده بولشه کدو اتر بزند عنی و بیله برتله
ا برینه و بکنگده دخی دوله ابریشه اکر ۱۱ خانه ده بولشه

دوستری

دوستری جوق اولد وادی خیرا به و یلوکله یاد اولد اکر ۱۲ خانه
بولشه اعدای جوق و معینی آن و خیرست اسی بولورسز اوله
فضل اولد اینی خانه ناله اهلکاتی بیان ایدر اکر زحل خانه
بولشه و ایجه طوقش اوله مولود با با ستنه مان تلف اکر
سبب اولد و خیر لاند و خد شکار لاند کدوم مرد و دوزخ و دنا
خسته کدن حاکم اوله اکر کوندر طوقش اولورسه و خندلر
ظفر بولر و ضمیر بی زبده اکر ۱۳ خانه ده بولشه کوندر
طوقش اوله جمع و شکارش غاب اولد و تراری دفع اکر
اولد و بعضی صاصله اوج ایزدن نفع حاصل فیه اکر اکر
طوقش اوله سطرده د بولورده با کوندر اولد جرایم و خیر
مزد جمله و شکل خسته نظر جمله و افع کسه لردن و کولک مرد
جمله اکر ۱۴ خانه ده بولشه اکر ایجه طوقش اوله دهر
جانور صوفیه سندن و با کلب ارمسندن کدوم مرد ابریشه اکر
غسی بجه بولشه باشنده برین اولد اونی کیمه و با ت و بوب
و عذوقی فیه اکر ۱۵ خانه ده بولشه اشدن و جیور مرد
دوش و عقیق و زم سز اولد و جهر تار و با با سی قول و اقبیر
و محتاج اولد اکر ۱۶ خانه ده بولشه آت و دوه و قاطر و قار
بسلگدن فائده ایده و وضعی حیوان اولد صائق اولد اکر
ای و عود لردن خرد جمله اکر عطار ۱۰ خانه ده بولشه اکر
عطار دشرقی اوله یعنی شمس مقدم طوقش اولد اکر اقبیر
حیوان اسیب اولد و کدو اعدا عقیق ایجه معینه اکر
جوق اولد و حقه اتر و بهمان جوق اولد اکر عطار دوش اکر
یعنی شمس صکره با تار بولشه کاب و محاسب اولد و اقبیر
معنی اولد اکر عطار دایره اولد اکر ۱۱ خانه ده بولشه دایره
اولد و اصوله دوشه او کیم بقین بکره اتر اناطری اولد
اگر ۱۲ خانه ده بولشه اناسی طوقش سبندن اولد و با زاده
ایق و دغیر اولد و عری و کدو کوز و دغیر بر اکر و کلب و صامت

دوق سبندن جمع حاکم و زرفی تلف اولد اکر ۱۳ خانه ده
بولشه غیر و محتاج اولد ب زنده کنت و کدو ایدر اولد اکر
و با اتر و با تر سوز ایدن بری اسی ایده اینی خانه دوش
کوزی کوز اولد و اشته دوشه و موه قن بولورن اولد اکر
۱۴ خانه ده بولشه انا صفت و جکدن حاکم اولد و بوج
ای و اعدا دنا مانله و بدنه هنر دوشه و کدو آت و بوب
هولکله ایده اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
اینه آت بوب هنر ایده اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
ایینی خانه ناله صاحبی اوزدن کوب عرقی خانه ده بولورسه
اهلکاتی بیان ایدر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
شقی اولد هر شه ده بر زار اوله نمیده و نم دونه کدوشنده
دشمنی اولد و اعدای جوق اولد دنا اعدا مغلوب اوله
اگر زحل اولد اینی خانه صاحبی بجه بولشه و با خرد و ج به
بولشه با خرد ایمی بجه بولشه او شکار بر زاده معینه اولد
مونه دشمنی چانور لردن اولد اکر ۱۵ خانه ده بولشه معینی آن
اولد و طغان اچنده اوتا نایق ایشله سوز و معینه اکر
خلفه کوز اولد اکر ۱۶ خانه ده بولشه زند اشری و ز بارک
خصومت ایده بکه نهرود و مکانند افرجه سب اولد و
با بشته ضد ایدر اکر ۱۷ خانه ده بولشه اناسی و با با سی
زند ایدر و با خرد بیا تم اتر تمام قیسه بر اقداری و با
خود ایدر با تشبیه ایشله اکر اکر ۱۸ خانه ده بولشه اناسی
و با با سته عاقی اولد اناسی و با با سی تله ایدر اکر اکر
ژان ابع جوق اولورک اناسن و با با ستنه اینه اکر اکر
بولشه اصغر قول و دغیرین ذات و عطار صاحبی اوله اکر اکر
مال اولد اینه بتر هنر اولد اکر ۱۹ خانه ده بولشه دوجهی
با بشته ضد ایده اکر عورت ایسه اری با بشته ضد ایده اینه
برین هنر لره ایده اکر اکر عورت و اکر عورت صاحبی اکر اکر

۵

اگر ۸ خانه ده بولشه اعدای تیر اولد و دخی اکر اولد اکر کوز
و با بولورن یاره دن بر اولد اکر ۹ خانه ده بولشه بولورن
قول ایده و اناسی و با با سی دیند و دوش غیر و به اکر ۱۰
خانه ده بولشه اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
اگر ۱۱ خانه ده بولشه دوستری خیرست اولد و صغر حزنای و کیمه بر لره
کوزیه بکه اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
دشمنی اکر اولد و بولورن ااین اولد و خصومت اکر اکر اکر
با با اختیار است با بنده در اختیارات اوردن بکه در عری
اصغر هنر اوردن دشمنی و قتل سعادت و بزرگ اولد و طلب
ایندی خصوصه مناسب اولد و اولد افرق وقت حاله ک
بدرت اولد طلب اولد اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
اولد اکر خصوصه سزه کیمله اوله برسد و اکر اکر اکر اکر
کر لره ک سفر مناسب اولد اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
طوقش اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
زهره و با اناسی اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
طوقش اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
کر لره منر طاع اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
کویک شمس اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
کر لره بر دوش اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
اولد اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
کر لره بر دوش اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
مال خانه اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
خانه بعد طالع بولورن اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
بمانی کر لره طوقش اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
جدید کویک زهد اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
و صبح اختیار اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر اکر
دهر خصوص ایسه اولد خصوصه متعلق اکر اکر اکر اکر اکر

بیر اناسی

کوبی مسعود کرد و همسوس او طاق کرد و طالع بد کرد
مخسوس او طاق کرد و او تاد اربعه ده دخی کنی بر طاق کرد
دخی معلوم اولد که هرخصی که هرکون و یا هر هفته دو یا هر
ای باشنده یا بشنود معنادار و بعضی اول بواضن سزده اختیار آید
حاجت بوفد **منور** برآم هرکون بیج و نرا ایچون دکانه اونوز
برآم حکومت ایچون هرکون دیوانه کلاور بولده هرکون وقت
اورده اوله اوله اوله اوله کلور معنادار **دخی برآم** هر هفته تازم
اولی و هاتم کیمت معنادار ایشه هرکون نایفه بزب حصاره
و یا اسکا ده کیم معنادار ایشه بولده وقت کوز لیل و نیم دکله
و برآم هرکون برست و یا بیج و یا ایدت کیمت معنادار ایدنی و یا
دخی اختیاره حاجت بوفد و یا هر ایچ برکه مسول اجته و فان
الذوق معنادار ایشی بولده اختیاره وقت نوزم دکلاور **دخی**
معلوم اولد که هرخصی که اندن بز دعتله مراد اولسه و یا بز
اولی و اول خصصه ثبات اولوب بز بولمن مراد اولسه اولد
طاق بیج منقب کرد و در دخی بیج منقبه اولی کرد و بیج
منقب بولدر دخی سلطان بز جدی الله یلی بیج منقب رضا
و خوشحودلر ایدی مراد اولد و یا ایچ کشته آسنده مشرتک
کشمس اولد اول دقتده و جسد بیج طالع کرد و در دخی
دو جسد برنده اولی کرد **منور** اول تاقین و تروج و زفاف
و سیر و نگار ای آغا اول خصصه ثبات مراد اولسه ثابت
بیج طالع کرد و در ثابت بیج و ه بولمن کرد یا یا ایچ و منقب
اولد بیج دخی اولده کیمت معنادار ایشه و یا ایچ و منقب
و طالع و ایچ و ایچ کیمت بولده ثبات مراد **دخی بیج** اختیاره
و طالعده بولمن جان دکلاور کیمت و نرا مراد ایدی و دخی اختیاره
مراد اولد خصصه حاجت بیج و کوبی مسعود کرد و دخی اختیاره
ایچون اولدده همسوس بولمن کرد **منور** خصصت و دخی حاجت
بیجی خانده برکن دوشور دیکل کرد و بیجی خانده کوبی

مخسوس

همسوس بولمن کرد **دخی** معلوم اولد که هرخصی ایشه بولمن
اولی مراد اولسه **منور** سزده بیجمن و یا طالع و یا ایچ هر ایچ
قرا ایشه مسعود بولمن اختیاره نرا ایدی بولده اول کون
همسوس بولده بیج اولی کرد و بواضن دکلاور کرد که مسعود
کوبی طاقه و یا ایچ خانم دوشور ل قیست غوسی منور
بعض اختیاره بیج و نرا کفایت ایدک نصیل ایدم تمام
کیمتده فریخت یامتنبلت خانم زرع اولد بیج جمله و یا غیب
و یا نرسده و یا جوتده **نرا** اولدده قزما برجله برت ایدی
دیشی اولد برجله اولیه **منور** اولد و نرا و سزده و یا سزده
اکویه بی بولدر اما نرا ایچون مناسب دکلاور **دما** اولد
سزده و غیب و جوتده و کنی ایشی ایشی کیمتده قزما برجله
بولنه و نرسده ثبات و یا نرسدین بولنه و یا جوتده و نرسدین
و یا نرسدین بولنه و یا جوتده و نرسدین بولنه و یا جوتده
صانوت ایشی فر سزده کیمت نصیل بولنه یا نرسدین یا نرسدین
ثبات برجه **برشته** صانفته فر سزده بولدر ایشی کرد
در منقب برجه اولی کرد **دما** اولدده فر دوشور بیج
کرد عطارده منقب بولنه چار ایشی مراد اولد که فر
عطارده منقب کرد **بیج** طالع و نرسدین مسعود کرد و
اولد بیجی خانم مسعود کرد **منور** سزده بیجمن و یا ایچ
قزما برجله برت ایدی مراد اولدده بیج منقب و یا نرسدین
کرد **برشته** و نرا کیمت کیمت کیمت کیمت کیمت کیمت
اولدده فر بیج منقبه کرد سزده نرا بولنه و طالع و نرسدین
اول **برشته** کز لوب کیمت بولمن بولدر اولدده و یا نرسدین
قزما برجله برت ایدی مراد اولدده اولدده اولدده اولدده
منقبه اوله هر ایچ اول کیمت کیمت اولدده اولدده اولدده
کوبی فر نرا بولنه **منور** اولد کیمت کیمت کیمت کیمت کیمت
سزده منقب و یا نرا بولنه اولدده اولدده اولدده اولدده

بوسید

ها اندک اهدا اوتقن اوليد و **مهر** اقيمده دقي نهر مهرک
 طالعند و **بمده** صنع نهر بله طالعند و **ش** عجد ا و **دقي**
 هر منگله احوالی اول منگله دقي نهر دین طاهر اوله عایس
 اول نهرله طالعند معلوم اولور شو ممت اسویه نهر مودین
 قیوراشند امدی هر بیده کعبه نله طالعند اهل سوله اهل
 نظر اولنه **ومت** بهودله احوالی معرله طالعند **ومت** نصار
 قدس نریف طالعند حکم کردد وار بر مذهب و بار بدعت نهر
 ظهور ایسه اول بدعت وارل مذهب اوزره اوله خلفله طالع
 اول نهرله طالعند بلور **منزل** قزلباش اول بر نهر دین نهر
 امدی قزلباش طالع منگله احوالی اول نهر دین کرم رخاچی
 و یا جویف ظهور اشته نهر دین نهر دین طورا بله ایزه احوالی
 اول نهرله طالعند معلوم اولور **ایدی** بو قائده لر معلوم اولد
 معلوم اولور طالع سالدن بش و درو لو کور استخراج اولور اوزر منگله
 هر صفتله احوالی بنفقه ترتیب اولور **منزل** بار شاه احوالی بعدده
 وزر احوالی بعدده عملا احوالی بعدده امر اوساگر احوالی بعدده کتاب
 و مشرف احوالی بعدده مشایخ و دهاتین احوالی بعدده علم و اهل
 سوق احوالی **ایچی** اول بیده خلیفه صحنی و وحی و نظور ایله
 مرصرتله از ایچی جویف بیات اولور **ایچی** اول بیده خلق عالمه
 اراسته اینکلند و منبله و جدالده و پورده قزلباش و عقاره
 و صلیق ترواق اولر جیف بیات ایدد **دردی** اول بیده محسودست
 و زرد عائلت کت و کزف و صغیر و شادی بجه اولور احوالی
 و تلقی احوالی بیات اولور **شبی** اول بیده یازده و شنده بی
 و صودق وین و دیور و زلزله و رعد و برق و سار و عیالت اولور
 بیان اولور **بس** بونلردن صکره بینه هر ایده کواکبله و آند
 و مقابله و تزجیات و شنبات و شند یاسته و نهر و هیل
 و رجعت و استقامت و احتراقده هر حال داغ اولور آناه احوالی
 اول بیده بیان اولور **بعده** اول بیده کسوف و صعددن تر داغ

تذکره

۱	زحل	۲۶۰	۲۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲	مشیت	۱۸۸	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۳	مریخ	۹۶۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۴	شعب	۱۸۶	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۵	زهر	۱۱۵۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۶	عطارد	۲۶۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۷	قمر	۲۶۶	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰

ایچینم انصارت کواکب و احکام کسوفات و خسوفات
 و احکام طالع سال و احکام عالمه متعلق اولور احوالی
 معلوم اولور هر بیده آتاب من برجه نهر ایشی و کلیمه
 طالع سال بر هر شهرت اقمده بر اوزار مختلف اولور
 شطرنجه اقمده طالع سال عالمه اولسه مکه و من و کوزان
 و قیور و نهر طالع اولور نهر نهر کشفه کشف اولور اما قائده
 اولور هر اقمده هر نهر نهر معطر و خنکاه ایسه اناطه طالع
 صفا و ب ابد احکام بازه راسا نهر نهر لوزم و کلیمه
 اولور نهر نهر احوالی اول معقم اولور نهر نهر طالعند
 تا بعدد **نهر نهر** بوله نهر نهر اوقات مدینه شمیم ایدد
 بو بیده اقمده بران اقمه هر شهر اقمه هر شهر اقمه هر شهر
 دیکلری ای بوشه اقامه سیفه وار دیکور نهر نهر شطرنجه که
 مالیت اسویه ده اولور نهر نهر اقمه هر حال عتقاد با شطرنجه که
 تکلیفی اولقمه اطرافه اولور و نهر نهر احوالی شطرنجه

طالعند

ها اندک اهدا اوتقن اوليد و **مهر** اقيمده دقي نهر مهرک
 طالعند و **بمده** صنع نهر بله طالعند و **ش** عجد ا و **دقي**
 هر منگله احوالی اول منگله دقي نهر دین طاهر اوله عایس
 اول نهرله طالعند معلوم اولور شو ممت اسویه نهر مودین
 قیوراشند امدی هر بیده کعبه نله طالعند اهل سوله اهل
 نظر اولنه **ومت** بهودله احوالی معرله طالعند **ومت** نصار
 قدس نریف طالعند حکم کردد وار بر مذهب و بار بدعت نهر
 ظهور ایسه اول بدعت وارل مذهب اوزره اوله خلفله طالع
 اول نهرله طالعند بلور **منزل** قزلباش اول بر نهر دین نهر
 امدی قزلباش طالع منگله احوالی اول نهر دین کرم رخاچی
 و یا جویف ظهور اشته نهر دین نهر دین طورا بله ایزه احوالی
 اول نهرله طالعند معلوم اولور **ایدی** بو قائده لر معلوم اولد
 معلوم اولور طالع سالدن بش و درو لو کور استخراج اولور اوزر منگله
 هر صفتله احوالی بنفقه ترتیب اولور **منزل** بار شاه احوالی بعدده
 وزر احوالی بعدده عملا احوالی بعدده امر اوساگر احوالی بعدده کتاب
 و مشرف احوالی بعدده مشایخ و دهاتین احوالی بعدده علم و اهل
 سوق احوالی **ایچی** اول بیده خلیفه صحنی و وحی و نظور ایله
 مرصرتله از ایچی جویف بیات اولور **ایچی** اول بیده خلق عالمه
 اراسته اینکلند و منبله و جدالده و پورده قزلباش و عقاره
 و صلیق ترواق اولر جیف بیات ایدد **دردی** اول بیده محسودست
 و زرد عائلت کت و کزف و صغیر و شادی بجه اولور احوالی
 و تلقی احوالی بیات اولور **شبی** اول بیده یازده و شنده بی
 و صودق وین و دیور و زلزله و رعد و برق و سار و عیالت اولور
 بیان اولور **بس** بونلردن صکره بینه هر ایده کواکبله و آند
 و مقابله و تزجیات و شنبات و شند یاسته و نهر و هیل
 و رجعت و استقامت و احتراقده هر حال داغ اولور آناه احوالی
 اول بیده بیان اولور **بعده** اول بیده کسوف و صعددن تر داغ

تذکره

۱	زحل	۲۶۰	۲۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲	مشیت	۱۸۸	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۳	مریخ	۹۶۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۴	شعب	۱۸۶	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۵	زهر	۱۱۵۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۶	عطارد	۲۶۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۷	قمر	۲۶۶	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰

ایچینم انصارت کواکب و احکام کسوفات و خسوفات
 و احکام طالع سال و احکام عالمه متعلق اولور احوالی
 معلوم اولور هر بیده آتاب من برجه نهر ایشی و کلیمه
 طالع سال بر هر شهرت اقمده بر اوزار مختلف اولور
 شطرنجه اقمده طالع سال عالمه اولسه مکه و من و کوزان
 و قیور و نهر طالع اولور نهر نهر کشفه کشف اولور اما قائده
 اولور هر اقمده هر نهر نهر معطر و خنکاه ایسه اناطه طالع
 صفا و ب ابد احکام بازه راسا نهر نهر لوزم و کلیمه
 اولور نهر نهر احوالی اول معقم اولور نهر نهر طالعند
 تا بعدد **نهر نهر** بوله نهر نهر اوقات مدینه شمیم ایدد
 بو بیده اقمده بران اقمه هر شهر اقمه هر شهر اقمه هر شهر
 دیکلری ای بوشه اقامه سیفه وار دیکور نهر نهر شطرنجه که
 مالیت اسویه ده اولور نهر نهر اقمه هر حال عتقاد با شطرنجه که
 تکلیفی اولقمه اطرافه اولور و نهر نهر احوالی شطرنجه

طالعند

وافتد اید که در آن روزی سرور اولمین و خدام سوزن و لوله
فولم که ستری بد بچیده اولسه اولین بعضی برده مدعی
و جویله و لوله و جویله صوفت حقدن کورنوب بجه در لوله
انگلیزین آخاوری باطن اولوب بکترینه بکه از کورنوب جزایر اولوب
اک ستری سکر بچیده بولسه بوین مرآت منلو نفوذ زیاده جمع
اولسه و ضلعاً خود و خط واقع اولوب سوسمند روزانجه
اک ستری طغوز بچیده بولسه اولین قولوغز آل و مبارک
نیمه مشغول اولوب احوال دیانات کورنوب واقع اولسه
و اکشمس بجه بولمش اولور ایسه و جیح احوال و جویله
بجه خیرلوا اینلر فلور ایدوب دولت و سوزن کوری زیاده قورنوب
بولسه اک ستری عاشره بولسه خاکر عدالت اوره اولوب
ملکتره خط و هم رفح اولور و اکار و ایمانده بعضیله رعایت اولوب
اولور مرآت ایصال اولور اک ستری اولور بچیده اولسه اطراف
مالکده اولور خاکری صد اقتدار کورنوب و عرض عبوت
و جمع مراد و مقصود لیم سولت ایله حاصل اولوب سرور اولوب
اک ستری اولور بچیده بولسه بعضی دخیل عدوتدن رفح
ایدوب صلح رجاسته منوجه اولسه بعضی دوشمن و زینت
غیبت التوب زینتی احوال ضلعاً اوره اولسه **آما ریح** صفت
طالع اولدغی فقیرجه طالعده بولسه ریح ها بولند
عصیب زیاده اولوب بعضی اولور مرآت دوشمنه و بعضی
عدا نقار لیم کورنوب غنیه کلوب غز او سزا بجه علی الجبل
زمانی ظاهر اولسه و سوج و اولوت آشی وجهه خاتم اهل
منعلق اولور ایله مقید اولوب جمل و سرفضه کال مرآت
اک ریح بچیده اولسه اولور اولور مال میری خاصدره ال اولور
دو قوب لیمس دتر و کال کورنوب و بولند بعضیله سزا
اولوب سوب بمرت فلانیه و اهر و عکس کجه وسره جویله اولوب
ادغ و اراذل اساق بازارده و سوا بقدر ایدوب و بولنده عیب

برزه رفح و مغز کورنوب ضلعاً ایشردن خیر کورنوب که اولور اید
اک ریح بچیده بولسه اولور ایدوب بعضی برزه کورنوب
جویله واقع اولسه و اربا ایدوب بعضیله احوال دوشمنه
اک ریح دو بچیده اولسه بعضی جبه خاتم و سزا لیم
زمانه ایدوب بعضی حمله معدف ایشردن متعلق حکم اولور ایدوب
و بعضی حمله علم حکم ایدوب حمله ایدوب حقدن کورنوب
فلانیه اک ریح بچیده بولسه اولور ایدوب بعضی صرا و
منطق اولوب ایدوب ایدوب اولسه و حمله و نقال خیری و رفح
و رفح ستری جوی حمله و بولنده کورنوب ایدوب زیاده عتاب
و خطاب اولوب بعضیله احوال دوشمنه اک ریح بچیده
اولسه اولور ایدوب ها و ایدوب رفح کورنوب احوال
اولسه و رفح جانفیه سله بولند کورنوب بلورنوب
موزن لیم بعضیله هنر حقدن اک ریح بچیده بولسه
بعضی لیم کرده جویله و سوزن لیم اولوب حقدن مالور
ایدوب بولنده هم و غنیه کورنوب و جویله و جویله ایدوب
مخالف اولوب بجه ایدوب سوزن لیم اولسه بولنده هم و
جویله اک ریح بچیده بولنده ایدوب و ایدوب بولنده
بر ایدوب سله و ایدوب جویله و رفح جویله و جویله
اک ریح بچیده بولنده اولور ایدوب سوزن لیم کورنوب
ایدوب بجه ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
اولسه حکم کورنوب زیاده جویله اولوب حقدن مالور
و ایدوب حقدن مالور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
صنوبت و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
اک ریح بچیده بولنده بعضی رفح و دوشمن اوره اولور
یکلره شاد و بعضی عیب منلو سله سزا اولسه اولور
اک ریح بچیده بولنده اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب

اول اک ریح اولور بچیده بولسه بر اولور دوشمن ایدوب
اولسه لیم ارف ستمدن بجه خولر کلوب خولر ایدوب
ظاهر اولسه **آما ریح** صاحب طالع اولدغی فقیرجه طالعده
بولسه طالعده اولور اولور دولت و سوزن کورنوب زیاده
و زینت و نیرت مال اولوب و بعضیله دوشمن و جویله رفح
اک ریح بچیده بولسه مال زیاده جمع اولوب خیر ایدوب ایدوب
و اهر و عکس زیاده ترتیب و ترتیب ایله مقید اولوب کال
اکشمس اولور بچیده بولسه ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و سولت لیمه عالی کورنوب و ایدوب رفح و کورنوب واقع
اولوب صفاده اولوب اکشمس دو بچیده بولسه خت حکومت
نایت و رفح اولوب رفح کورنوب ایدوب اولور ایدوب ایدوب
تقدیر بجه بعضی مالک نامدار خاکر صلب ایدوب مالور عکس ایله
اولور کوری رحمدل حقدن نفیون ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
قولوغز و قدملو اولور ایدوب کلوب عطف شایکل اولور
اطرافه اولور کورنوب و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایدوب ایدوب ایدوب اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
عالی مرتبه ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و انعام و احسان کورنوب ایدوب ایدوب ایدوب اولور ایدوب ایدوب
غایب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
هر ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و ججه حقدن و خط اولسه اکشمس حقدن بولنده ایدوب
سره اولور جویله ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایدوب اولور اولور اولور اولور اولور اولور اولور اولور
شایع اولسه و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایدوب اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب

اکشمس اولور بچیده اولسه بر اولور دوشمن ایدوب
زیاده و حقدن کورنوب **آما ریح** صاحب طالع اولدغی فقیرجه
طالعده بولسه اولور ایدوب بعضیله مقید اولوب اولور
دولور و دوشمن و شایع مال اولوب زینت مشغول اولور ایدوب
لور و بعضی رفح کلوب سوزن لیم زیاده حقدن اولور ایدوب
میل ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و جویله ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایدوب اولور بولسه ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
سعا لیم بعضیله ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
اک ریح دو بچیده بولسه سوزن لیم اولور ایدوب ایدوب ایدوب
اولسه و عوام و خولس رفح و سرورده و ایدوب مال اولور
و رفح کلوب و سرورده له سعادت منزه قدریم اک ریح بچیده
بولسه بجه اولور ایدوب کلوب شکر و غا و نقد اولور
و ججه هدایا و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
قدریمه اک ریح اولور بچیده بولسه خدام و جویله ختمه بعضی
بختیشل و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
ایده و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
اولوب ایدوب ایدوب ایدوب اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
رفح کلوب حقدن زیاده اولوب شایع سله میل و جویله
اولسه اک ریح بچیده بولسه بعضی مخالف طالع اولور
اعتزاز اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و جویله طالعده و ایدوب اولور ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
زهره طغوز بچیده اولسه زای و ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و حید و شکار ایدوب اولوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب ایدوب
و ترتیب و ترتیب سیادت فلانیه اک ریح اولور بچیده بولسه

و من مقامی که در خوشتر قلوب معزبل در بعضی از عطرها
و کارهای آن در بعضی از اولی منضمه ای که در این کتاب
برابر است ضایعاً ایوب عرض حجت و مودت قیاس علم
و حواشی حجت و فضل ندید زبانه فرج و سرور کسب
آن زهره اود بر جیده بولشه زانند بعضی زبانه حجت
اینگزیده و مراد است و معنوی که خرابه کج اولسه که زهره
اود ایچیده بولشه بعضی دشمن مکنند بعضی سبب
دوینوب مقبول هابونوری اولسه و نیجه غلام و اولسه
صنایع اولوب اوزاق خنجر ظاهر اولسه اما عطار اول صاحب
طالع اولدیغی تقدیر چه طالعده بولشه بازی باز معنوی
کتابه میل اولوب اوزاق و حدیث و حکم مایل اولرینه
و هر دو در علومند محفوظ اولوب اهل معارفه و غیبت
اینگزیده و در حق ذکر و تدبیر قیاس دولت و سلطنت استقامت
ایچون خیر و ایشلر اظهار قیاس اولر عطار ایچیده بولشه
قزیه و مال صاحبه مضه اولوب بعضی کسب ریفتیش و
نقصه مامور قیاس و مانی جازی اولسه و کتاب و کماله
بعضی بینه اولورینه راسان اینگزیده که عطار ایچیده
بولشه اوزاق و فلفله نرند دجا نامه لوق لایق امید
و معنوی درین حاصل اینگزیده و بعضی بره خصصاً شایع
و کجا چکسته نامه حاضر اولرینه و احوال عوام و حواشی
تقدیرا به مضه اولرینه که عطار در جیده اولسه مدینه
و علم و معرفت خنجر اولرینج بری معزبل ایچیده و بعضی
بایچه و سیریه غیر و جیده زمان ایچیده که عطار
بشچیده اولسه اول بیده نامه رومرا طراز قیاس اولر
تکلیف و هر طرز کاعدر نامه لایق اوزاق اولرینج
که عطار ایچیده اولسه حکما اظهار بعضی بینه
زیاده ایچیده و معزبل و غیره استقامت زبانه

تقویت

تقویت و منافع مشاهده ایچیده و کاهی موافق تدبیر در
اولرینه که عطار ایچیده بولشه زان و امرایان
ایوب و لطف اولرند بعضی بینه انعام و ایشلر و حکما
زوق و نشاطند زبانه کج اولرینه که عطار ایچیده
مال اوقاف حساب متعلق و مال میراث حساب بعضی
تدبیر و تفکر است و هر ایشلر عاقلی کوی کاهی مرد کاهی
چکدرینه که عطار در طوفان جیده اولسه نقل و حرکت
اعمال در بالذات غر و جاده عوین ایچیده و بر خصوصه تدبیر
و مسأله رین صواب کجسته که عطار ایچیده اولسه
زیاده اصابت قیاس و کاستری کال ایچیده اولوب
بجه خیر و معارفه قانون چکدرینه و عادت و تدبیر اولر
عالمه شایع اولسه و اهل دیوان عزاز بعضی زبانه
اولوب الخراج و محکمات مظهر دوینوب که عطار اود بر جیده
اولسه و زرا و مصرفان احوال بعضی بینه نامه اسرار
دینی و نایکد واقع اولوب کمال صداقت اوزره حجت ایچیده که
عطار اود ایچیده اولسه منسوبات عطار در بعضی
جری ظاهر اولوب جسی و عمارت تدبیر به اعدا و کفایت
سوق خنجر شایع اولوب بوسیده جزه متفکر اولرینه که
صاحب طالع اولدیغی تقدیر چه طالعده بولشه زور سلطنت
زیاده اولر و کج و حجت و نقل و حرکت مایل اولرینه
درباره کجسته نامه و اوزر کاستری عوین و عوین زبانه
اولرینه و بعضی جمله فاضل صواب خبر هم ایچیده
مشغول اولرینه و تدبیر کجسته با یوب عظیم و دنیا حقیق
و کفایت استقامت ایچیده و معزبل و معزبل بینه
تقدیر و بعضی کوی و وصی متعلق بنا لایق ایچیده
قرا ایچیده بولشه مال و غیره قیاس اولوب خوص و کجسته
انعام و احوال ایچیده که قرا ایچیده اولسه و دنیا و کجسته

کجا به نقل و حرکت قیاس اولوب اولر اوزاق با ججه لور معزبل
سیره لور بوسیده و اوزاق و حواشی انعام و ایشلر و کجسته
اولسه که در جیده بولشه رعایا عوام ناس اولسه عدل
و حکومتی شایع اولوب رعایا و ایزاری اسود حال اوزره اولرینه
و میل و مکنکری سر و شور و در حلی و نقدی اعدا اولر
و حقیق اولسه که قزیه اولسه رکاب هابونوری روز
مقامه کسب ایچیده بینه بولشه کجسته بولر بوسیده
در زیاده اوزره و در تمام خنجر شایع اولسه که قزیه
بولشه بعضی اوزر ایچیده و در کجسته اولر اوزر
دوچه که قزیه بولشه خدام معزبله عاقل ایچیده
و ایشلر رعایا و عوام طرزد بعضی حاکم سوزر ایچیده
بوسیده جزه متفکر اولرینه و هر مودر مابشر اولر اولر
توقفه و در حلی بیچ نام اولر که قزیه بولشه با غو ناس
طالعده سندن بعضی بینه مخالف کجسته نام اولر اود
منزلی دوش که قزیه اولسه طرز قیاس و ایشلر
سوزر ایچیده بولر کاهی تم و شاد و عارض اولسه و اولر
خا اولر کجسته حلی بیچ عارض اولسه که قزیه بولشه
نقل و حرکتی روی دیاده قیاس اولر اود و ایشلر
اولر و در تمام اوزر ایچیده اوزره و کجسته ایچیده
قزیه اولرینه حکم و حکومات کال غیر تدبیر و ایشلر
وزرا و رجال ابر و مشاوری و حاکم اولرینه و غیره
عمر و حقیق کجسته ایچیده که قزیه بولشه در بینه
کجسته اولرینه بعضی بینه عاقل ایچیده و بینه زبانه
و ایشلر کجسته بولر کجسته ایچیده اوزر ایچیده
بوزر سوزر که قزیه بولشه روی دیاده و بعضی
اولرینج کجسته بعضی دشمن کجسته ظاهر اولرینج
بولرینه بوسیده کاهی متفکر اولرینه اما راس طالعده اولسه

دعا

دعا و مناجات نیز روا اولسه و بعضی خا طرز به قیاس
ایام اولسه که راس ایچیده بولشه مال و غیره زبانه
و عاقل کجسته راس ایچیده بولشه عاقل و ایشلر
بعضی کجسته ایشلر ایشلر ایشلر بولرینج
که راس در جیده بولشه حکمت و رعایا ایچیده
خلق صواب و تقوی مایل اولر که راس ایچیده بولشه
زیاده اولوب عوام ایشلر ایچیده که راس ایچیده اولسه
معامله و مناسبت تدبیر بینه کجسته ظاهر اولر
اولرینه که راس ایچیده اولسه زوجه و ایشلر کجسته
اولوب عاقلی قزیه اولسه که راس ایچیده بولشه
حوق و حفظ واقع اولوب جمع مولات و ایشلر
که راس طغوز ایچیده اولسه و ایشلر کجسته
و سوزر حاصل اولسه و هر بینه خصوصه تدبیر
دوینوب که راس ایچیده بولشه حکومت و سلطنت
ایچیده اولرینج دعای عاقل ایچیده که راس ایچیده
اولسه اعدا و ایشلر قزیه و ایشلر کجسته اولسه
که راس اود ایچیده بولشه اعدا و دشمن طرزد بعضی
مخالف سوزر و ایشلر خیر ایچیده بولرینج
ایچیده اما راس طالعده اولسه کاهی سبب سوزر
انضای واقع اولسه و اولر ایچیده اوزره و مقدار
اولسه بعضی ایشلر کجسته ایشلر سوزر ایچیده
نام اولرینه که راس ایچیده بولشه بعضی بینه
بره عوین اولسه و بعضی مقامه و معزبل کجسته
و بعضی بینه ایشلر و ایشلر بولرینج موزی جابوزر
دعا و عاقل کجسته کجسته راس ایچیده اولسه که راس ایچیده
اولسه نقل و حرکت و سوزر کجسته حلی بیچ
اوزاق و ایشلر طرزد کجسته سبب متفکر اولرینه که راس ایچیده

دولتند زیاد معلوم اولد اما مطلقاً امت از همه اولد
 عاقله شنه و شادون نه ظهور ایدمکد قرآن تحبیت اولدی
 بیله طالعند استخراج اولور تا اونوزیمه دین زمامی
 زحل برج مرغانه هر اولور بده برکه قرآن ایدر هر جمله
 مرغ ایه زحل سرطان برنده قرآن ایدر ایه اولیده خن
 اراشده شنه و شادون ظهور ایدمکد و بجه خادجید غاها
 قرآنه بجز اولمشد ایدی قرآن خستند صکره نا اولور
 هر جمله شنه و شادون نه ظهور ایدمکد بجه ایچون اول
 بیله طالعند قرآن تحبیت طالعیه مناسبت اولده ایه اول
 بیده شنه و جمل اولد اند استخراج اولور پس بو قرآن
 صکره کواکب قرآنند عمله جودلغ عواید عظیم ظهور ایدر
 و دخی قرآنند صکره کواکب مشابه ری اعتبار اولور **بعده**
 شملی رعبه شد بصری اعتبار اولور **دخی** معلوم اولد
 تقیل بوزند قرآن اولد تا نیری قرآن بشی و نه وض اولسه
 مقابله قرآنه ردت و نه وض اولور و بیدلغ قرآن
 اوج مرته و شنبلیله قرآن اکی مرته و شنبلیله برتر اولد
 قرآن وقت اولور بر ایه دیار هفتده و دیار کون قرآن کون
 بر بره متصل بولور **دخی** مرجه ایه زحل بر بعه بولسه و
 کون مشرقی بر زهره ثنیت و عطارد ابر زحل شد مناجش
 بولسه حکام بجه اولد مرجه زحل بر بعه شنه قرآن
 اوج مرته حاصل اولور مشرقی ایه زهره نلت نشینده حالت
 اکی مرته در عطارد ابر زحل شد نشینده رسالت و نه قرآن
 حکم اولور ایستلده آراشده بر مرته در ایدمکد **دخی** مرجه زحل
 اوج مرته بولسه اکی مرته شمل مشرقی و زهره معادله
 طودنق مرته خست قرآن اکی حکام کاب بر مرجه **دخی** ایه
 زحل بر بعه باز دقاری حکام زیاد ضیف اولور **دخی**
 جودلغ اولور مناسبت و دولت زرا نشینت جکی اکی اوردی

اگر شنه اولسه ایدی اولوقت باز دقاری اولور ظهور اید
 ایدی بر نزل بر نزل قرآن بوزسه اکا معنیف در اولور
 زحل بر نیمی زمانده طالع عطارد ایه زحل دخی بر بعه
 بولسه اوج مرته دخی خست زیاده در اوج مرته
 اولور حکامی قرآنه ظهور ایدمکد سبب اولور بر نزل
 قرآن مشرقی در بر نیمی دخی اولور کسبه به اولور مشرقی
 و معنیف هر قده بجه در اکا کوره حکام استخراج ایدر
فصل اولد اکی رخیله هر قرآن کواکب قرآن ایستلده
حکامی سبب ایدر قرآن مشرقی و زحل بر بعه **۱۷۰**
 اولسه اوج و دوز کثیرله زمانه و اثرات و صاحب
 صدر اولور قرآنه بعضا ایدمه خصوصاً هر جمله
 اولور نهرده بجه حکم ظهور ایستلده و خفله ایدی
 اولر مکنکرده بجه اولسه و بی ایدر و ناموس قرآن
 بولور اکی عاقله بوما ثویما روقن بولور و جوب و
 جوق اولسه و عاقله بناک بنیاد اولور مساجد و جوامع و
 صوامع و معبدلر روقن بولسه **قرآن** **دخی** **۱۷۵**
 واقع اولسه مشرق و بولور خاصه اوجی ایدمه لشکر
 جمع اولور شنه روقن اولسه و اولر مکنکرده قرآن
 اولور طعام بر ایدمکد و بالو اولسه و بر نزل و اولور
 حسته لکاجون واقع اولسه و بر نزل قرآن فوات کثیر
 و بولور و در بندرده جای و قرآن کون و نظر و
 رعایت بر کنده کلایم و قیون و قی شمشیر افه ابر شمشیر
 نهرله اولور و اشتد کنه هر قده کون و عودت
 واقع اولسه و دعد و برق و قرآن **قرآن** **دخی**
 هر جمله واقع اولسه و لیدر جان اولور و مرطوب
 شویق و اند و هارینه و یاس و قاقز و بولور اولور
 کسادین و قی و شنه عظیم صودلغ و هر قده قرآن لک
 کسادین و قی و شنه عظیم صودلغ و هر قده قرآن لک

قرآن اولسه و صاحب عودت قرآن دوشور مکنکرده **قرآن**
عطارد **دخی** هر جمله واقع اولسه اهل دیوانه و مجرور
 و ناخیز و باز دقاری شنبلیله و موزر خط و جمل و
 ایشکاره اولسه و باز دقاری کسار و قیون دخی و نزل
 و قرآن و دخی بولور و کله افه اصابت ایستلده
 و زمانده صودلغ و دعد و قرآن اولسه و زکام و نزل و
 زیاده اولغه و خلق بر بر ایدمکد استاد و نه مت
 قرآن **قرآن** **دخی** هر جمله واقع اولسه عامه نام
 قرآن و کله ایدمکد و بجه کون و بولور جبر و شنبلیله
 حوامله و اطفال و عیبا ندرده حسته لک اولسه و بعض
 بر لده و زلاله و زمانه بولور و شنبلیله استلده و
 پیدا اولسه **قرآن** **دخی** هر جمله واقع اولسه
 دوز و عاقله و اعیان اولور و ایدمکد حدت و حوائز
 اولسه و ارا و ایدمکد لایسته متاعه و نفاق بولسه
 بر بر ایدمکد استاد و نه مت و اولور عرب شنده زیاده
 اولور خلق اولسه و بی و مذهب ایچون عاقله کون
 و ضا صلا اولسه و اراضه ایدمکد و حسته لک
 خصوصاً مشرقی جاننده ایدمکد ایدمکد اکثر ایدمکد
 کون **قرآن** **دخی** هر جمله واقع اولسه عاقله
 اولسه تریج و نکل و بریدر و صیاق قرآن زیاد اولور
 اراشده تریج و نکل اولور خفله ندرستلده
 عفته و ایدمکد و اولور قرآن اولور خفله ایدمکد
قرآن **دخی** هر جمله واقع اولسه اهل
 و معنیف کثیر ایشار بولور خلق علوم و دخی زیاده
 فخرینه و جان دار ایدمکد و بریده اولور بعضی
 ایچون کلوب خیر اولور عاقله اولسه و ایدمکد
 ایدمکد اهل ندر ایدمکد و دقاری صواب و شمشیر و کتاب

و کافه بالو اولور و خلق اولسه و بولور زیاد اولور
 ایشار ظهور ایستلده و هوای اعتدال اولور و ایدمکد
 ایستلده **قرآن** **دخی** هر جمله واقع اولسه و لیدر
 کاد و معانی اولور سائر و ایچون و بولور و ایدمکد
 و امان اولور هوای صغیر و معنیف بولور **قرآن**
دخی **۲۰۵**
 دخی اولور اولور اولسه طوق و ایزان و شفاف
 ظاهر اولسه و ایدمکد حسته لک و بعضی برده شنه
 و ایدمکد و رسوا بولور ایستلده اما قرآن شمر
 اولور کازری زاجلر به موانع و شمشیر و بی استلده
 با عیسه دولت ایدر **قرآن** **دخی** **۲۱۵**
 سق و ستور صانوب و ایدمکد و عاقله و عاقله
 منعقل ایدمکد واقع اولور بعضی برده شنه و جمل
 وارد اولسه و عجم و سق و بی و نفاستقال اولور
 عرض اولسه و معنیف رایش قالدرب خفله زحم و بر نزل
 و کتب و سنوئی ایدمکد بولور و خلق اولسه حیه و
 و کتب و نفاق زیاد اولسه و دعد و بر نزل و صواعق
 ایدمکد **قرآن** **دخی** **۲۲۵**
 پیدا اولور و شادون و حقت و حوائز بعضی
 خا اولور و دوشور مکنکرده و ایدمکد و ایدمکد
 شنه اکی ایدمکد ایدمکد حوائز و دخی زیاد اولسه
 باز کونله ایدمکد اولور بولور قرآن و جاسوس و بیکر
 خرد و خفله مکنکرده **قرآن** **دخی** **۲۳۵**
 و خفا و دوز ایدمکد کواکب اولور خلق اولسه
 و سوره زیاده ایدمکد و ایدمکد و ایدمکد
 اولسه و هر قده و ایدمکد و ایدمکد و ایدمکد
 خراجیلر و ایدمکد و ایدمکد و ایدمکد و ایدمکد
 کسبه **قرآن** **دخی** هر جمله واقع اولور ایدمکد

و افعه ناله کز تنه و حق شنه ز غاھر اولوب باھل شیرله
 نابدا اولسنه **زان قیشتی** دروج جورا دلاوت ایدر
 درم عام ناله اولوب بازار لوب و رواج بولسه
 و اطعمه ناله و فریت و کثرت اوزره اولسنه و صحرای
 شیوخ بولسنه **زان زهره** دلوت ایدر ارا در باب
 سوج ایه خزانین معطفه و خدام و دندمان و مغزبان بینه
 عداوت و محاصرت ظاهر اولوب و بو حاشیه ناله بعضینه
 عزل و یا کت اصابت ایتسنه و بعض برده جیر حرکت ایدر
 حوب و حال و فرعه کلمسه و ازواج و زنگار آرا زنج حریق
 و غوغایدا اولسنه و مردم عوامله حق و خود در ناله لایحه
 و نا شریع شیره بل و رغبت ایلارینه و عدورق و آغ اولسنه
 و هوانله بولسنه زمانه ایسه و ز ناله موت و قوت و دنیا
 طریقه خسارت و انکسار لریم **زان عطار** دروج جورا
 ارباب قمر راهی دیوانله و حمان و چار و منرفان اموال
 احوالی اضطرار ایدر اولوب بولارده اشفا و در ناله چار
 و کار بار نده خسارت و عذارت ایشمنه و بعض حیوانت
 و کینتره حسته لاله و آغ اولوب حصیه و شطه و بدین
 و مندر اولقارینه و محاف بلاراسنه و یوزن خیر و زور
 شیر و فرعه کلمسه **زان قیشتی** دروج جورا دلاوت ایدر
 بلی اناس شنه ز غاھر اولسنه و مردم عام ناله خالدی
 بر ایشمنه و یوزن خیر لوب کز شیعونه و هوانله و زنگار
 و بجزو زنگار **زان عطار** دروج جورا دلاوت ایدر چار
 و ارباب صلیح و نفا قیلمه احوال کولجه اولسنه و ارباب شایسته
 و کتاب و معارف و عال و متصرفین حالری ایدر اولوب و نفا
 زیاده اولسنه و بو حاشیه سرور و حضور ایشلرینه و کار بار نده
 و حوا خلیق رود نه و یازار لرله و ایشنه و بود عرس و بیاییدر
 عرس نامعدوله موه ظورینه **زان قیشتی** دروج جورا دلاوت ایدر

۵۷-در
 ۵۸-در
 ۵۹-در

و ظن کینیا و کینیا عاقابیه اشغال ایلرینه **زان قیشتی** دروج
 جورا دلاوت ایدر مانه هفتده و شنه و شوش غاھر
 اولسنه و ارباب و انزلیه ارسنه و صلوت ظاهر اولوب
 معابد و مساجد خراب اولسنه و غنیه خود و اراض و کواختر
 و قارین کوی و سیام ما ندی و مندرله ظورینه انزلیه دروج
 منسوب اولی زهره و آغ اولسنه و مختلف بلاراسنه و بلیغ
 بولور ظاهر اولوب هوانله کوزتم **زان قیشتی** دروج
 جورا دلاوت ایدر اثر اولسنه و ارا بینه و محاصرت و آغ
 اولسنه و بو حاشیه ناله کینترینه و حسته کلمه خاصه لرینه
 زیاده اولسنه و بعضی بل موت و کینت و اشی بلاراسنه
 و ارا و خیر صحرای شیوخه و عدوم ساویر غراب و اتن خیر شیر
 ظورینه و نا حق بره قائل و کلمسه و خایرله ضایق ظاهر
 اولوب بعضی مصادره اموال و آغ اولسنه **زان زهره**
 دروج جورا دلاوت ایدر علی و مصلو و شفا ناله
 و شفته و سرور و بنام شترینه و اهل سولمه و نونه و چار
 و کینت اولسنه و بو حاشیه ده و بعضی سرور و صفا کدر
 کز ناله و آغ اولسنه و اطعمه ناله و فریت و موافق و حوق
 بلاراسنه و صحت و ندر و سنگلرینه و نباتات و وزنگار ناله
 کور و لکله ناله و حوا ناله معطفه ناله و خدام و ندمان ناله
 و ارباب و ساز زان اموال ناله و ارباب لوب و خیرله ایشنه
 و ناغ و بجزو لرله نزله **زان عطار** دروج جورا
 دلاوت ایدر و زرا و اهل قمر و ارباب دیوانله ارباب حاشیه
 و در و نظریه و چار و ارباب بازاری اولوب اولسنه و نفا
 حسته ره بروی درای اصابت ایتسنه و ارباب اهل کلمه
 استخراجی سو و غلظت و صلی اولوب حکمری اصابت
 بیدر اولسنه و ساز لرله سومت حال لریم و ایا و صحرای ناله
 و رود ناله و موافق بلاراسنه و عین بجزو لریم ناله اولسنه

۶۰-در
 ۶۱-در
 ۶۲-در
 ۶۳-در
 ۶۴-در
 ۶۵-در

دلاوت ایدر

زان زهره دروج سرهانه دلاوت ایدر چار و زهره
 صورتیه ایدر ایدر و بجزو لرله کز ناله و یوزن لرله و زور و
 و هوانله بود نم زمانه و شنه کوره و سا و ایزد ایشلر
 و منولریم **زان عطار** دروج سرهانه دلاوت ایدر ارباب
 قمر و کتاب و اهل دیوانله و متصرفان اموال اعالیه و چار
 و ارباب بازاری اولوب احوال اضطرار اولوب اقبانین و فریت
 و ارباب صلیح و یازار لرله کار لری بسته اولوب حاشیه
 نقصی و شاد مشاهده ایشلرینه و اموال و یوزن و سطحت
 بسته و متعقد اولسنه و یوزن لرله و فرته و یازار ناله کز ناله
زان قیشتی دروج سرهانه دلاوت ایدر شنه ظورینه کز ناله
 و فرته و ارباب صلیح احوال نیا و بیاب اولسنه و کز ناله
 دیم و مذ هیلیم حوا ناله و عدوم ظفر بولسنه و صورتیه کز ناله
 و بجزو لرله و فرته و یوزن لرله ایدر اولسنه و سرهانه منسوب
 اولدرله ایشلری بعلو و کار بازاری بسته اولسنه **زان**
مرح دروج سرهانه دلاوت ایدر ارباب لوب
 بندر کز حشوت و فرعه و دنیاساز لرله و
 منتظر بینه بعض شیر باقی قالدورب عاقبت مغز لرله
 و ایدر اولدر اعلی و فریت کسه ره غنیه ایشلرینه و صورتیه
 نقصانیه اولدر کسده و فریت کسه ره نیک و آت ایشلر
 و ارباب شاد به حال اولقارینه و خازنیر و بعد اوزریم تر
 سطحات نزعیه غالب و ظاهر اولسنه و اهل سولمه سز
 حالته و عوام ناسله حالری کمد اولسنه و حوا و جزو
 حوق اولسنه داید **زان زهره** دروج سرهانه
 دلاوت ایدر و شفا و عی و اینه دیم حالری کولجه ایدر
 معطفه و حوا ناله و ارباب لوب و فریت و شفا و حوق
 و اموال و امانه و هوانله اعتدالنه و بجزو لرله کز ناله و ز

۶۶-در
 ۶۷-در
 ۶۸-در
 ۶۹-در

عامه مردم صنم حال ایدر اوقا ناله کز ناله اولسنه و نطام کز ناله
 و سرور سوزاره بل ایشلرینه و ز ناله حاشیه حاصل اولقارینه
 بلاراسنه و دور ناله بولسنه و صحن ایشلر **زان قیشتی**
 دروج جورا دلاوت ایدر مردم عام ناله و کینت حاشیه
 زیاده مشغول اولقارینه و ناله بازلوب فاضلر و سیکر و سول
 کوندر کلمه و ساویر لرله سومت حال لریم و متعقد و ایزد لر
 اولقارینه و کتاب و ارباب قمر و ایشنه عطار و منسوب لرله فر
 و سرور لریم و دریا حاره و محاف بلاراسنه
فضل دروج سرهانه
زان قیشتی دروج سرهانه دلاوت ایدر انزلیه و عمل و نطام
 حالری عادت بوز طوت و سفر و ارا کیندره حالری ناله اولقار
 مژدری خلوص اولسنه و ایشلر کولک مشرعی منسوب اولدرله
 حالری کوندر کوندر ایدر اولوب زیاده و ارباب و صحرای و زهره
 منسوب اولدرله حالری کولک اولسنه **زان قیشتی** دروج
 سرهانه دلاوت ایدر معطفه شنه ز غاھر اولسنه و ارا دلاوت لرله ناله
 اضطرار و آغ اولسنه و بعض کلمه ده چیر لیم اولوب حوب و حال
 و خلیق و جدال و خسارت و عذارت اولسنه انزلیه ناس و اربابینه
 صغری و نوز لریم بود کلمه و فرعه کلمسه و کینتره آت ایشلر
 و ارباب سوزده بعض ناما لریم ات و ده کس و فریت
 و کینت اصابت ایتسنه ارا بوزان و عی و اینه اولدرسه بر ایشلر
 موتیه دلاوت ایدر ارا کینت ایشلر ایشلر اولدرسه بعضی ناله
 و حشف و نین و ز ناله حوا ناله و فرعه کلمسه ارا کینت ایشلر
 بر یوزنله خازنیر ظورینه دلاوت ارا کینت و طغوز ناله ناله
 و آغ اولدرسه بعض عیای ناله ارباب اولسنه و ساویر لرله ایشلر
 با ناله اولسنه و زمانه ایسه زیاده صوت و در عدورق و ناله
 و بجزو لرله شاد اوزره ناله اولسنه و در زور و یوزن لرله فرعه
 کلمسه و ارباب شاد ناله اولسنه و سطحات و عیای بجزو لرله

۷۰-در
 ۷۱-در
 ۷۲-در
 ۷۳-در
 ۷۴-در
 ۷۵-در

دلاوت ایدر

وچون گفته و بنا بر آنست و در و عاقله کوز لکنه و میده لکنه
و زرتنه و مسا و زرتنه ستمنه و کابلرله آقا ندن سام آند
و خلق علوم حقایق ایه مشغول و بفرین و با زار لکنه روز
زان عطارده مشرقی در برج مهران عامه لکنه حسبله
و خلق اراده موافقت اولوب امن و مجتهدیه و عمارت و صنایع
و ارباب معارف ساخته علوم ایه مناظره اجدر به و ارباب
فنون و کتاب و شعر و نای اموال حسن حالدریه و مسا و زرتنه
سؤسته و صنوبر و بجز در لکنه شدت ایه زرتنه اگوست و
زما آیه **زان مشرقی** در برج مهران دولت ایدیه
اناس عداوت و خصومت و فتنه و شوق و قیود و نامشروع
ایشل ایه زیاده مقصد اولقدریه و بعضی زنان و امر و دولت
تا معقول کار لکنه و به جای آنه اسواق و بازار زوده معامولر
و اخبار و حقیقه و فتنه و تقیر هوا و بازار زرتنه اگوست
ایسه **زان زهره** در برج مهران مردم عامه به حال
اولوب عوغا و شنه و خورشید ظهوریه و خدام خوابیه و
مطربان لکنه ضعف حالدریه زنان و زهره و با آنه اراضی
بلورب فوندریه و عوام ارباب سوج اوزدر لکنه قوج ایدیه
ادنا و اساق ارانسه عداوت و لکنه ظهوریه و مهران مشغول
اولقدریه و زهره و فتنه و فتنه ایه سو قدر اولوب هواده
جوست اول زما آیه **زان عطارده** در برج مهران
و بین الملوک شنه و از عاقله و مشرق طرف موت و فتنه
دولت ایدیه ارباب حیات ظهور ایدیه و حقایق و حقیقت
مردم و بولدر مناظره اولده اولوب بعضی مشغولر اشته و غیر
و معنی ظهور ایدیه دولت خیر ظهوریه و بعضی الملوک غریب
و بین الملوک شنه و از عاقله و مشرق طرف موت و فتنه
مهران مشغول اولقدریه به حال اولسنه **زان قریح** در برج
مهران دولت ایدیه که زرتنه حرج قبال و فتنه و بر اولسنه
فتنه و مال یا زنده حرج و جهاد سینه فتنه اشته و عداوت

مضار

و خسارت اموال و عرق و عرق و امانه **زان عطارده زهره**
در برج مهران دولت ایدیه و زرتنه و زرتنه اتفاق و اتحاد
و فتنه و ارباب ابو و بریلو ازیاده و زرتنه و ناسل ابو
و لکنه و زهره و ابو خیر و شیوعه و در بازار اولوب سوت
حالدریه و فتنه و ظهور زرتنه و صولر لکنه و فتنه و ارباب
اقدم و کابلرله حسن حالدریه و بازار لکنه سوزاریم و حفظه
منطق عامه ره و زیت و زیت و زیت **زان قریح** در
برج مهران دولت ایدیه و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه
و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه
زان عطارده در برج مهران دولت ایدیه و زرتنه و زرتنه
اولوب و مسا و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه
سوت ایه آمد شدت و قاصد زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه
دورودیه و جواهر اینه لکنه بیعت و بازار زرتنه اگوست ایه

فصل برج اسد

زان مشرقی در برج اسد دولت ایدیه و زرتنه و زرتنه
و بازار مهران مشرق جا مند به با اقیم رابعه ظهور ایدیه و افعال
موت و محکمت واقع اولسنه و شغافه عید و شکل و خورشید
استقلالدریه **زان برج** در برج اسد دولت ایدیه مشرق جا مند
و در دینی اقیمه شنه و آشوب پیدا اولوب عسکر جم اولوب
حرج و قبال و فتنه و بعضی حرجی باشیه و سر کرده و عسکر و سیه
احول و مضطرب اولوب موت و خولت مشغولر حالت و فتنه
و اشدت بعضی برره ضد زرتنه و جواهر اینه لکنه اشته و زرتنه
و بعضی اینه ده ایزدی و جواهر ظهوریه و اضطراب خلق ظم
و ستم کزرتنه و زرتنه و زرتنه **زان زهره** در برج اسد
دولت ایدیه ارباب ابو و زرتنه و زرتنه و زرتنه و زرتنه
مجان اولوب شکسته مزاج اولقدریه و مزاج و زرتنه و زرتنه
خصومت و عوغا و وضع حق ظاهر اینه و جبری لکنه زرتنه

وغير آنکه در صاحب دیوانه و کتاب احوالی ابوالمنه
زان **قره زهره** در اسد نواتا بدو هوانلی اعتداله و سوز
وزنات و آنچه نلی کز شته و مولکله سر زرتیه و سرورده
دختریه و سائله زینت و نقت و در اهلزیه **زان قره زهره**
در اسد مولکله و سونیلله کز زرتیه و بیکر دنا صد و رسوله
و درونیم بین المولکله بیکرله کزنت درودنه و صید و شکاره
دختریه و جواهر معدنی بیع اولسته و مال طبیا تجزیه
فصل بیع
زان مشتی زهره در سینه دوات ابر علی شریف ناخف
اولیله فرودنه و بی مذهب و مت اشکاره اولسته و شلکله
تغلب ایدر که وقت **زان** تخفی کویله خفی و اثر کسعی اولونه
اول کویله مشوب اولنا ایته غیبه و وقت اول قولی اولور **زان**
بیع زهره در سینه نباتات و زرتیه نلی شادنه در عدور
و اهلکدر زاله دد بعضی برلیه خراب و کسفت اولسته و نود
و طراف صا اولسته و سوت هوا خلیت و جنوب فرقه کز زرتیه
فرودنه و سینه بی مشوب اولنله بدخانه **زان زهره زهره**
در سینه خدام و عوام و جوانیم و ندریم و مهربان به حال
ارباب لوی و طب و اهلزیه اولنله اولده و تجزیه و زان ارباب
سوز و اجزیه و عیبت وضع حواس و ادواج بنده سائله عقاب
و قخته و مشایخ و برانله طب و سرور و نکاح و ریب و زرتیه
میلدینه و نباتات و میوه زده شاد و زرتیه لغات و زان
ایسه برودت و لغت و بجزورله زول و قول و جوارح و کسفت
اولنله و کسفت بو کسفتی ایتمده و در باجه و بادیه عرب و غیر
اولسته و نود **زان عطار زهره** در سینه دوات ایدر
فخر و اصحاب و برانله انقاض خاطریم و منفعت
و نجا و ارباب یا زانله شوشیلریم و اهلکادیم و ارباب
دینت و فغان و قخته و ضایع و عقادیم بیع و در اجنه و

در زهره

و زرعوات و نباتات شادنه یا در اوله کسبت و هر دور اولنله
فرودنه ضعیف و مع و جنود ما اخیلیا و موت فانی و قخته
و طلمات و زرتیه و حیوات مثل سولیه و قخته و قیاس
یا در اولنله حدوت زهره تفاوتیم **زان قره زهره** در سینه
سمازل و بیکر و جاسوسله کت و اینه المیه و زمت سقران
و قخته و بد خبر شیوعه و اطعمه و غنولک شادنه و رودت
و باد و بادیه و قخته زمانیه کوره **زان بیع زهره** در سینه
مخا و قضاة زره سله بد حال و کزرتیه و باخته کزرتیه و قخته
و شوشیلر و اشجاره شاد و زرتیه که کوره آت و هوانیم
و عقوبات کسبت و حرکت و سوسند بعضی اراضی و قخته و ارباب
سولکله قوت و زرتیه و اینه بعضی کسبت موزیه و قخته
مدر زرتیه **زان زهره زهره** در سینه اثری و سائله
حسن حالته و عمل و قضاة و اینه زره سلق نوعا سرور و کسبت
در عا سحاب اولسته و زفاف و سوز ضا خلی و نکاح فرقه
و قرح بولسته و حسته زره و بعضی ارضیه و جوارح کسبت
سوزنه خواص عطفه نلی و خدام سزی و سائله زان و ارباب
دختریه و هوانیم خوشکله و حفته امن و امانه کسبت و نباتات
و زروع اولی اولکله و اینه الهه هوایه **زان عطار زهره**
در سینه حسن حال عامه و اهل فخر و دیوانه خلی و قوت
و تجزیه کزنت و ایدر و نباتات کز اولوب چادر ارباب
بازار و سائله حسن حالته و خوش خیرلر شیوعه و کزرتیه
و درودنه و درین اولنله و زفته و عا بیزرله و جوارح و سائله
و قخته و ارباب و سائله اصابت اولوب و کسبت و کسبت
مصوبه و بقریه و اینه کزرتیه و قضاة و درودنه و کزرتیه
یا زانله سوز و قضاة مند اولنله و درودنه و سائله و حق
سوزله شیوعه و قضاة سقران اولسته سائله اولنله
و یولده امن و امان کزرتیه و اربابله کسبت **زان قره زهره**

نسخه اوله

در سینه دوات ایدر اولنله کزرتیه و جوارح ارباب و جوارح
و عقرب و حکما اخادنه و زروع اولنله اولکله و کزرتیه و درودنه
و سائله و بیکرله سوزله و اطعمه و بعضی کزرتیه و قخته
زان زهره بیع در سینه دوات ایدر ارباب سوزله سرور
لکن خویله و خدام و جوارح سرور ارباب ایدر و زرتیه اولده و
سوزله و سوزله و سوزله و سوزله و سوزله و سوزله
میان ازواجده و ضمیمه و زراع و وضع حله عرب و سقوط
اجنه خلیو شیره کزرتیه و عورت زده حسته بله و اطعمه
شاد و خواصیم عطفه و خدام سر میانه عدالت و بعضی
کت و اینه شرتله و سوزله و زولت و قخته و کسبت
عورت زده بیع و اینه قخته **زان عطار بیع** در سینه
دوات ایدر ارباب سوزله اینه اصحاب قهر و جوان ارباب
زراع و ضمیمه و اوت جزمه کزرتیه و زهره و فاسد قزرتیه
عقبه سته و خلق راسته مکر و حیه و زور و زرتیه و کزرتیه
کزرتیه و بعضی اراضی حاره حدوت و نباتات و زرتیه
شادنه و سوزله و دروازه کزرتیه و زهره و اینه سوزله
و زهره و تفاوتیم بعضی عورتله سوزله و **زان قره زهره**
در سینه دوات ایدر عامه سائله احوالی بد اولوب ایدر
اربابیت فرودنه و اینه کزرتیه شیوعه و ارباب دیوانه کزرتیه
و اهل یا زانله عکس کزرتیه و زمت و عقاب کزرتیه
ظلمه اصابت اینه **زان عطار زهره** در سینه
ایدر یا زانله خوش اولوب ناله اینه زرتیه و زرتیه
زرتیه و عقابله و زرتیه و اطعمه نلی زیاده و کزرتیه
زان قره زهره در سینه سمازل و جوارح و بیکر و جاسوس
حسن حالته و کزرتیه نکاحله و قخته و زور و اهل
و دیوان سرور و طب و قخته و جوارح اینه و عقابله
زیاده لکن **زان عطار زهره** در سینه دوات ایدر جاسوس

در سینه

و بیکرله کزرتیه و زرتیه و درودنه و سوزله و سوزله و
دیوانه کزرتیه و زرتیه و یا زانله و اینه و کزرتیه و جوارح
و عقرب نلی اینه صائله
فصل بیع
زان مشتی زهره در سینه دوات ایدر اولنله و اینه
ایکله و احوال و هانیم عیایم عروج ایدر صاحب و اینه
و سائله سیرتلی مبدل و خویله و درودنه و کسبت
اولسته کزرتیه مقدم اهل اولده و کسبت و زرتیه
قدره **زان بیع زهره** در سینه دوات ایدر اینه
فرودنه و زان و کسبت و قخته و اینه ایدر اینه و کزرتیه
و عطار و خلی و اینه راسته عدالت و بعضی کزرتیه
مشور زانده بعضی کزرتیه عدالت و قضاة و کسبت و کزرتیه
و زهره و زانله و زانله و قخته و زمانیه کوره قزرتیه
و ارباب معارف و ضمیمه نلی هاس و خویله و اینه کزرتیه
اینه و جوارح و اینه آت و بعضی عا برله حایر و
حفته و بیع اینه کسبت و زانله و یا زانله کزرتیه
و قضاة و کزرتیه و زانله و کزرتیه و کزرتیه
اینه ایتمده و بعضی زانله اول **زان زهره زهره** در سینه
دوات ایدر زانله بد حال و خدام و نودنه و سائله
ایتمده و میانه زانله و سزله و سزله و سزله
و افرات و عطار و زانله و سزله شاد خلی و قضاة
بولور و قضاة سوزله اولسته و سوزله و زانله و سزله
و اینه عا اینه اینه **زان عطار زهره** در سینه
اولور و ارباب معارف و ضمیمه و زانله و زانله
و ارباب دیوانه سزله و سزله و سزله و سزله
جاسوس و کزرتیه و کزرتیه و کزرتیه و کزرتیه
ایجاب ایدر فرودنه و سوزله کزرتیه و یا زانله کزرتیه

نسخه اوله

81

17

3014-2

کوبان سوزن قوت وضعف کوبان سوزن و قوت وضعف کوبان سوزن
 برآینده در این ضعف و قوت در جدول درجه و درجه و درجه
 و مراکز کوبان سوزن در جدول درجه و درجه و درجه
 معلوم کنند از قوت وضعف و قوت وضعف و قوت وضعف
 وضعف هر یک با سوزن و طریق معرفت در این جدول
 وضعف چنان باشد که هر یک کوبان سوزن را موضع و در
 و موقعی که در طالع معلوم کرده باشد باید در جدول
 در آنست و در مجموع قوت وضعف را مشاهده کنند اول جدول
 قوت و در این جدول در آن کوبان سوزن را مشاهده کنند
 عمل جدول از اینست که در هر یک کوبان سوزن را در جدول
 نیز بعضی کسور را نمایند با تمام کوبان سوزن قوت وضعف
 در اینست که در هر یک کوبان سوزن را در جدول
 با سوزن غالب او باشد در ضعف بقدر آن فضل و کسور
 تضعیف را با سوزن غالب او باشد در قوت بقدر آن
 فضل او را کوبان سوزن را در این طریق قوت وضعف جمع
 کنند از آن فضل کوبان سوزن او باشد و قوت او غالب
 باشد و اگر کوبان سوزن در ضعف قوت مساوی
 باشد هیچ کدام غالب نباشد و جدول اینست

(2)

ردیف	شرح	ردیف	شرح
1	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	۱	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
2	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	2	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
3	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	3	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
4	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	4	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
5	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	5	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
6	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	6	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
7	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	7	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
8	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	8	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
9	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	9	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
10	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	10	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
11	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	11	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
12	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	12	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
13	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	13	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
14	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	14	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
15	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	15	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
16	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	16	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
17	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	17	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
18	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	18	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
19	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	19	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه
20	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه	20	یعنی بودن کوبان در نقطه ۱۰۰ درجه از آنکه در نقطه ۱۰۰ درجه

قوت کوبان سوزن

